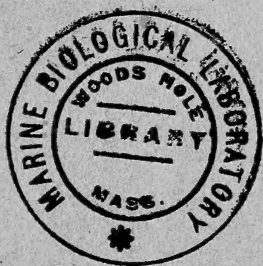

WILHELM VAN DEURS
SOMMERFUGLE
VIII
VIKLERE

0 0301 0015458 9

591.948
D. F.

DANMARKS FAUNA

ILLUSTREDE HAANDBØGER OVER DEN DANSKE DYREVERDEN

MED STATSUNDERSTØTTELSE UDGIVET AF

DANSK NATURHISTORISK FORENING

Bd. 61

WILHELM VAN DEURS

SOMMERFUGLE

VIII.

VIKLERE

MED 540 AFBILDNINGER

I KOMMISSION HOS
G. E. C. GADS FORLAG — KØBENHAVN
1956

*Udgivet med støtte af
Carlsbergfondet*

Småsommerfugle III.

Tortricina.

Viklere.

Sommerfuglegruppen Tortricina udmærker sig ved sin store ensartethed, og med nogen øvelse kan man næsten altid kende en vikler på udseendet. Efter størrelsen må de nærmest betegnes som »småsommerfugle« af middelstørrelse, idet forvingelængden af de danske arter ligger mellem 4 og 15 mm. Hovedet er skælklædt, enten glat eller mere uldagtigt; på panden ligger skællene oftest fremadstrakte. Biøjne findes. Palperne er veludviklede, skælklædte, 2. led med mere eller mindre grove skæl, endeledet kort; de ligger enten tæt til hovedet eller er fremadrettede; som regel er de ret korte og kun i enkelte tilfælde lange og fremstrakte. Kæbepalper mangler. Snabelen er næsten altid veludviklet. Følerne er ret korte, højst $\frac{2}{3}$ af forvingelængden, og i de fleste tilfælde trådformede, men dog ofte forsynede med mere eller mindre fine kamtænder, som er stærkest hos ♂. Kroppen er forholdsvis kraftig og benene ligeledes kraftige og ret korte. På bagskinnebenene findes 2 par ulige lange sporer, og på forskinnebenene findes et fremspring: skinnebensbladet,

som er forsynet med børster og anvendes til rensning af følere og snabel. Forvingerne er temmelig brede, ofte med kant og rand parallelle eller næsten parallelle; sømmen er mere eller mindre skrå,

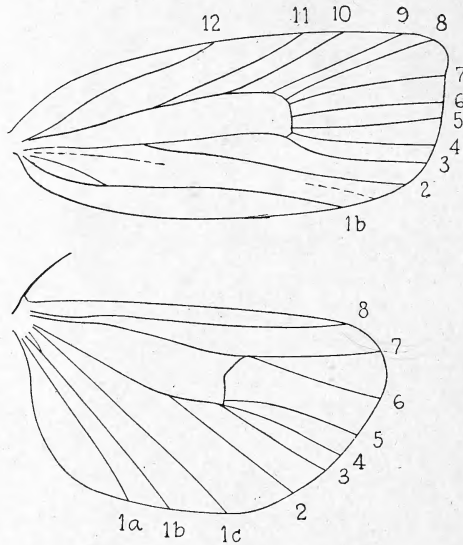

Fig. 1. Ribbenet hos *Tortrix viburniana*.

ofte udad- eller indadbuget og da med skarp fremtrædende vingspids. Bagvingerne er noget bredere end forvingerne og oftest af nogenlunde samme form, sjældnere mere trekantede; sømmen er afrundet og spidsen i regelen noget fremspringende. Frynserne på såvel forvingerne som bagvingerne er korte. Ribbenettet (fig. 1) er fuldstændigt. I forvingerne forløber ribberne 5, 4 og

3 mere eller mindre tæt ved hinanden. Ribbe 1c er som regel svagt udviklet, 1b har en kraftig gaffeldeling ved roden og 1a mangler som regel. I bagvingerne forløber ribbe 8 mod roden tæt ved midtcellens øverste ribbe, undertiden er de forbundne på et stykke. 7 og 6 forløber tæt ved hin-

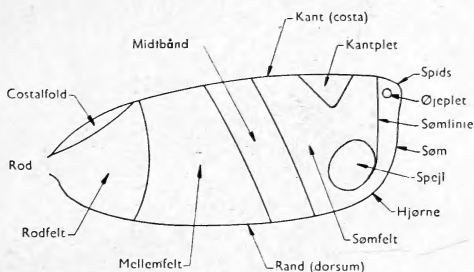

Fig. 2. Typisk forvingetegning hos en vikler.

anden eller på fælles stilk, 1c findes i regelen og 1b er ved roden gaffeldelt; det sidste forekommer blandt sommerfuglene kun hos *Tortricina*.

Forvingernes tegning (fig. 2) består som regel af et rodfelt, et mellemfelt som udad begrænses af et mere eller mindre skråt midtbånd, der ofte danner en lys plet ved randen; undertiden findes en kantplet uden for midtbåndet. Langs vingens søm forløber sømlinien; ved hjørnet findes hos mange grupper en rund eller oval plet: spejlet, ofte med metalglinsende tegning; og nær spidsen en lille øjeplet. Hos nogle af slægterne har forvingekanten hos ♂ ved roden en ombøjning: costalfolden, som indeholder en hårpensel. Bag-

vingerne er uden tegning; langs midtcellens bageste ribbe findes i rodhaldelen hos mange arter en hårfrynse. Hos adskillige arter er der tydelig forskel på ♂ og ♀. ♀ er ofte mindre end ♂ og ander-

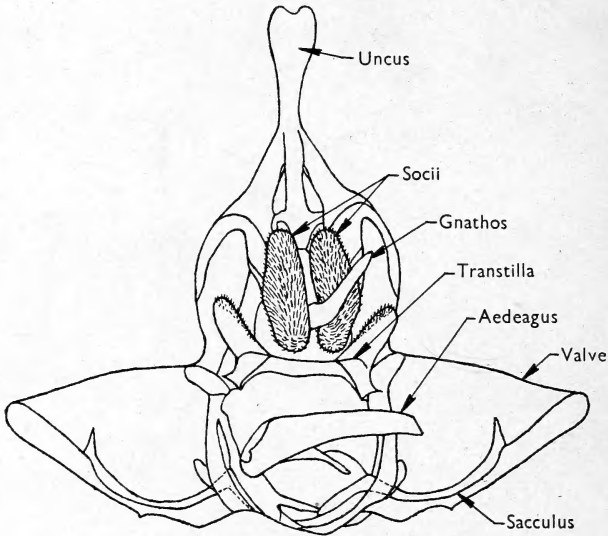

Fig. 3. ♂'s genitalapparat hos *Tortrix viburniana*.

ledes tegnet eller ♀'s vinger kan være smallere og tillige kortere; hos slægten *Exapate* er de forkrøblede. Følerne hos ♂ er som regel tykkere og med længere hår end hos ♀.

Hos mange nærstående arter afgiver genitalorganerne sikre skelnetegn. Fig. 3 viser de ydre genitalorganer hos ♂ af en vikler. Hele den øverste del kaldes tegumen; den består af uncus, som

her er meget lang, men ofte har en helt anden form. De to socii er tæt hårklædte. Imellem dem ses gnathos og under disse dele transtilla, der som et bånd forener tegumens to sider. De to hæng-

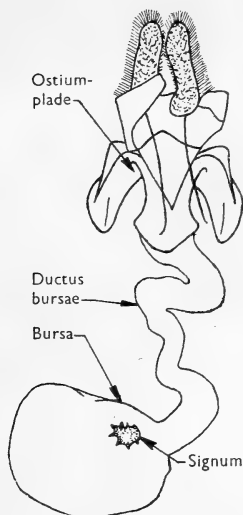

Fig. 4. ♀'s genitalorganer hos *Acleris hastiana*.

slede sideklapper, valverne, er som regel de mest karakteristiske. Deres nederste kant kaldes sacculus; den er undertiden helt fri og ikke sammenvokset med valven. Aedeagus er ofte indvendig besat med torne: cornuti. ♀'s genitalorganer (fig. 4) består af ovipositor: to flade lapper beklædt med fine hår, de er ofte sammenvoksede til et egentligt læggerør; ostium-pladen, som her har to kraftige fremspring; ostium, som er selve

åbningen til ductus bursae; samt bursa, hvorpå som regel findes det såkaldte signum (eller i flertal signa): kitiniserede plader, horn eller torne, som kan være af meget karakteristisk form.

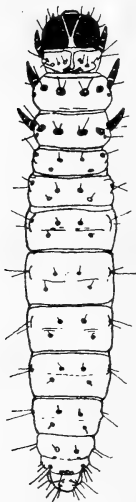

Fig. 5. Larve af *Tortrix viridana*.
Efter Boas.

I hvile holdes vingerne enten fladtliggende (f. eks. *Acleris*) eller mere (f. eks. *Phalonia*) eller mindre (f. eks. *Argyroploce*) stejlt tagstillede. De fleste viklere flyver om aftenen, hvor flugten begynder kort før solnedgang; men enkelte flyver om dagen i solskinnet. Næsten alle lader sig let opskræmme om dagen; men hos en del arter er ♀ mere træg og ses sjældent i det fri. Om natten kan nogle få arter træffes på sukkerlokning, mens de fleste flyver til lys.

Æggene er fladtrykte og ovale, i regelen glatte, men undertiden netårede.

Larverne (fig. 5) er uden udvækster, ret langstrakt cylindriske og med det normale antal fødder: 3 par brystfødder og 5 par vortefødder (kransfødder). På første og sidste led findes på oversiden kitinplader, kaldet henholdsvis nakkeskjold og endeskjold. De sidstnævnte samt hovedet er oftest mørktfarvede, mens kroppen som regel er lys, ensfarvet; kun i sjældne tilfælde fin-

des tegning i form af længdestriber. På leddene findes små, svagt behårede vorter anbragte på karakteristisk måde: på ryggen af hvert led er der 4 vorter, som på 2. og 3. samt sidste led sidder i en svagt buet tværrække og på de øvrige led som i vinkelspidserne af et trapez; på siderne af hvert led er der 3 vorter. Larverne er alle planteædere. De lever skjult, enten i sammen-spundne, sammenrullede eller sammenviklede blade (heraf navnet viklere) eller i sammen-spundne skud. Andre lever indeni kviste, stængler, rødder, blomsterhoveder eller frøkapsler. De forpupper sig i regelen i boligen eller i en ombøjet rand på et andet blad; men forpupningen kan også finde sted i jorden, under bark eller i råddent træ.

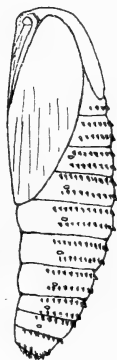

Fig. 6. Puppe af *Evetria buoliana*.

Pupperne (fig. 6) har 2 rækker torne på de fleste bagkropsled. Hos ♀ er 4. til 6. led bevægelige, hos ♂ tillige det 7. Ved klækningen skyder puppen sig ud af boligen.

De fleste arter overvintrer som larver, men også en del som imago (slægten *Acleris*), æg eller som pupper.

Viklernes systematik er i mange henseender vanskelig og trods mange forskeres undersøgelser er det helt rigtige system endnu ikke fundet. Gruppen deles i 3 familier.

Oversigt over familierne.

1. I bagv. bærer som regel ribbe 3 på oversiden ingen særlig behåring; men når en sådan er til stede, er ribberne 8 og 7 i forvingerne stilkede, og de usædvanlig lange palper rager langt frem fra hovedet ..... 2.
- I bagv. bærer ribbe 3 på oversiden en tydelig hårkam; når ribberne 8 og 7 i forv. er stilkede (f. eks. *Acroclita*), er palperne ikke særlig lange
 III. Eucosmidae (p. 114).
2. Forv. med en henimod sømmen tydelig ribbe 1 c: ribbe 2 udspringer fra midtcellen før dennes yderste fjerdedel, i regelen endnu nærmere roden
 I. Tortricidae (p. 11).
- Forv. uden ribbe 1 c; ribbe 2 udspringer som regel fra midtcellen efter dennes sidste fjerdedel; når den – sjældent – udspringer nærmere roden, bøjer den sig – som det altid er tilfældet i denne underfamilie – før sømmen ud i 1 b's retning..... II. Phaloniidae (p. 85).

Viklerne forekommer i størst tal i de tempererede zoner og over 4000 arter er beskrevne. En hel del arter er alvorlige skadedyr på kulturplanter; den mest kendte af disse er Æblevikleren, *Laspeyresia promonella* L.

For tiden (1955) kendes fra Danmark 318 arter viklere. I det følgende er herudover medtaget 34 arter (uden nummer), som kan forventes fundne her i landet.

1. familie: **Tortricidae.**

♂'s følere sædvanlig med kamtænder. I forv. udspringer ribbe 2 fra midtcellen før dennes yderste fjerdedel, i regelen endnu nærmere roden. Forv. med en henimod sømmen tydelig ribbe 1 c. Bagv. uden særlig hårklædning på ribbe 3. (En undtagelse herfra danner slægten *Sparganothis*, som endnu ikke er fundet i Danmark. Den regnes undertiden til en særlig familie: *Sparganothisidae*).

Forv. i regelen med mørkt rodfelt, fra kanten skråt udad forløbende midtbånd samt kantplet, men uden spejl.

Larverne lever alle mellem sammenspundne blade.

Oversigt over slægterne.

1. Ribbe 8 og 7 i forv. på fælles stilk.....	2.
Ribbe 8 og 7 i forv. adskilte	5.
2. Palperne meget lange og fremstrakte	
(17). <i>Sparganothis</i> .	
Palperne korte.....	3.
3. ♂'s følere kamtandede	7. <i>Philedone</i> .
♂'s følere med korte hår	4.
4. ♂'s forv. med costalfold.....	9. <i>Capua</i> .
♂'s forv. uden costalfold.....	8. <i>Epagoge</i> .
5. I forv. går ribbe 7 til kanten.....	6.
I forv. går ribbe 7 til spidsen eller sømmen...	7.
6. Forv.s kant indskåret	1. <i>Rhacodia</i> .
Forv.s kant ikke indskåret	2. <i>Acleris</i> .
7. Ribbe 4 og 3 i forv. på fælles stilk.	16. <i>Spatalistis</i> .
Ribbe 4 og 3 i forv. adskilte	8.
8. Ribbe 4 i bagv. mangler	12. <i>Tortricodes</i> .
Ribbe 4 i bagv. findes	9.

9. Snabel mangler; ♀ med reducerede vinger 13. *Exapate*.
 Snabel findes; ♀ normalt vinget..... 10.
10. Ribbe 7 og 6 i bagv. nær hinanden eller på fælles
 stilk ..... 11.
 Ribbe 7 og 6 i bagv. forløber langt fra hinanden
 15. *Isotrias*.
11. ♂'s forv. med costalfold (undtagen *diversana* og
neglectana)..... 5. *Cacoecia*.
 ♂'s forv. uden costalfold ..... 12.
12. Palperne opadrettede ..... 14. *Olindia*.
 Palperne fremadrettede ..... 13.
13. Ribbe 7 og 6 i bagv. på fælles stilk..... 14.
 Ribbe 7 og 6 i bagv. nær hinanden ..... 15.
14. ♂'s genitalapparat med *gnathos*, *transtilla* uden
 torne..... 10. *Cnephasia*.
 ♂'s genitalapparat uden *gnathos*, *transtilla* med
 torne ..... 11. *Nephodesme*.
15. Forv. med skæl-duske ..... 3. *Argyrotoxa*.
 Forv. uden skæl-duske ..... 16.
16. ♂'s følere med indskæring nær roden (undtagen
dumetana) ..... 6. *Pandemis*.
 ♂'s følere uden indskæring ..... 4. *Tortrix*.

1. *Rhacodia* Hb.

Brystet med hårkam. Forv. med kanten bredt indskåret uden for midten. Iøvrigt som følgende slægt, som den står nær.

1. *R. emargána* F. Tavle I, fig. 1.

Arten er let kendelig på den ejendommelige udskæring, dannet af skællene, i forv.kanten, samt den skarpt fremtrædende, seglformede vingspids. Forv.s grundfarve varierer fra lysegul til mere rødliggul med brune ribber og mange

korte, brune tværstreger. Et brunt midtbånd er indad skarpt begrænset, den indre grænse begynder på kanten noget inden for midten og slutter på randens midte. Var. *caudána* F. (tavle I, fig. 2) er næsten ensfarvet violetgrå med smal, rødgul stribe langs randen. Var. *effractána* Froel. er ligeledes omtrent ensfarvet og noget mørkere, med mindre kraftig indskæring i forvingekanten. Bagv. lysegrå med fin, mørk nettegning. V. 8,5–10,5 mm.

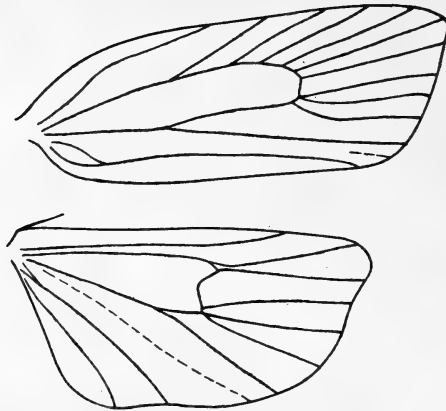
Larven er bleggøn med brunliggult hoved. Den lever i juni-juli på pil.

Udbredt; navnlig er var. *caudana* F. ikke sjælden. Aug.-sept.

2. *Ácleris* Hb. (*Peronéa* Curt., *Acállá* Hb.).

♂'s følere med korte kamtænder. Palperne middellange, fremadrettede. Brystet undertiden med hårkam. Forv. helrandede, forsynede med større eller mindre (undertiden meget små) skælduske. Ribbe 7 løber til kanten, 4 og 3 er undertiden stilkede. Bagv. med 7 og 6 meget nær hinanden ved roden, 5 og 4 nær hinanden, 4 og 3 udspringer fra samme punkt eller på kort, fælles stilk (fig. 7).

Flere af arterne er usædvanligt variable og derfor ofte vanskelige at bestemme uden større materiale. I tvivlstilfælde vil en undersøgelse af genitalorganerne give resultat. I hvile holdes vingerne fladtliggende. De fleste arter overvintrer som imago.

Fig. 7. Ribbenet hos *Acleris variegana*.

Oversigt over arterne.

1. Forv.s grundfarve grøn	7. literana.
Forv.s grundfarve ikke grøn	2.
2. Forv.s grundfarve hvid eller hvidgrå	3.
Forv.s grundfarve anderledes.....	6.
3. Forv. med kun rodfeltet hvidt eller hvidgråt, farven iøvrigt brunlig eller sortagtig	8. variegana.
Forv.s grundfarve også hvid udenfor rodfeltet..	4.
4. Forv. på kanten med en ret stor, mørk, trekantet plet	4. abietana var.
Forv. uden en sådan plet	5.
5. Større art, forv.s grundfarve grålighvid	9. niveana.
Mindre art, forv.s grundfarve grå eller hvid	boscana.
6. Forv. på kanten med hvid, trekantet plet	
	20. holmiana.
Forv. uden en sådan plet	7.
7. Forv. med meget stor skældusk omtrent i midten	
	1. cristana.

- Forv. uden eller med mindre skældusk i midten 8.
8. Forv.s kant med tydeligt fremstående hår eller
skæl ..... 9.
- Forv.s kant uden fremstående hår eller skæl... 11.
9. Forv.s kant konveks..... 10. sponsana.
Forv.s kant lige eller svagt konkav..... 10.
10. Større art ..... 4. abietana.
Mindre art ..... 2. hastiana.
11. Forv.s grundfarve mørkt rødbrun med grålig-
hvid iblanding ..... 6. mixtana.
Forv.s anderledes ..... 12.
12. Forv.s spids ret skarp, fremtrædende..... 13.
Forv.s spids ikke skarp og fremtrædende ..... 15.
13. Forv. blegt brunligt-okkerfarvede, såvel forv.
som bagv. med spredte, sorte skæl
22. lorquiniana.
Forv. anderledes ..... 14.
14. Mindre art, forv.s grundfarve mørk okkerbrun
(mørkest hos ♀) med mange, mørke tværstriber
16. shepherdana.
Større art, forv.s grundfarve fra lysegul til
mørkebrun ..... 21. reticulata.
15. Forv. med en – ret svag – mørk plet på kanten
ved roden ..... 15. aspersana.
Forv. uden en sådan mørk plet ..... 16.
16. Forv. med stor, mørk, trekantet kantplet..... 17.
Forv. uden eller med utydelig, trekantet kantplet 18.
17. Større art, forv.s kant svagt konkav 13. schalleriana.
Mindre art, forv.s kant svagt konveks 14. comariana.
18. Forv. med tydelig skældusk nær midten umbrana.
Forv. uden eller kun med svage skælduske.... 19.
19. Forv.s søm tydeligt indadbuget ..... 20.
Forv.s søm kun svagt indadbuget ..... 23.
20. Forv. glinsende rødliggrå med brune tegninger,
større art ..... 3. maccana.
Forv. anderledes, mindre arter ..... 21.

21. Forv. forholdsvis brede med ret skrå søm 19. quercinana.
Forv. forholdsvis smallere med mindre skrå søm.. 22.
22. Sømfeltet på forv.s underside gult med mørke
tværlinier..... 18. tripunctulana.
Sømfeltet på forv.s underside gråt.. 17. ferrugana.
23. Bagv. bredt afrundede i spidsen ..... 5. fimbriana.
Bagv. mere tilspidsede ..... 24.
24. Forv. med små, sorte skælduske ..... 12. lipsiana.
Forv. uden sorte skælduske ..... 11. rufana.

1. A. cristána F. Tavle I, fig. 3.

Artens særlige kendetegn er de relativt smalle forv. med konkav kant, samt den store, skråt opadrettede skældusk i vingemidten. Palperne er meget lange, fremadrettede. Arten er overordentlig variabel i tegning og farve. Hovedformen har hvidt hoved og bryst. Forv. omtrent ensfarvet mørkt rødbrune, lidt mørkere langs kanten. Langs randen fra roden en rent hvid stribe, som ender spidst i hjørnet. Den store skældusk hvid. I sømfeltet en tværrække små skælduske af grundfarven. Langs frynserne en tynd, lys stribe. Bagv. lyst brunliggrå, lysest mod roden. Af de mange forskellige, navngivne former skal her omtales: Var. striána Hw. (tavle I, fig. 4). Hovedet gullighvidt, brystet rødbrunt med gullighvid iblanding, blandt andet skulderdækkenes kanter. Forv.s grundfarve noget lysere rødbrun end hos hovedformen og med noget lysere iblanding i randhalvdelen, smallest ved roden, bredt ved sømmen. Rodfeltet mørkere. En blåligsort plet i spidsen. Ribbe 1b med hvid bestøvning. Alle

skælduskene sortebrune. Var. *spadiceána* Hw. (tavle I, fig. 5). Iøvrigt som foregående, men hoved og bryst rødliggråt. Forv. med en rustbrun stribe fra den store skældusk skråt udad til kanten; inden for striben et lyst, okkerbrunt strøg. Var. *profanána* F. (tavle I, fig. 6). Grundfarven noget mere violetbrun end hos de foregående, med lysere iblanding, så den gør et mere broget indtryk. På kanten ca. $\frac{1}{4}$ fra roden en lidt lysere, grålig plet. Alle skælduskene sortebrune. Var. *crystalána* Don. (tavle I, fig. 7). Som den foregående, men med en hvid stribe udgående fra samme sted på kanten, hvor hos denne den grå plet findes. Den svinger lidt bort fra kanten og længere mod spidsen tilbage til denne igen. V. 8,5–10,5 mm.

Larven er grågrøn med brungult hoved. Den lever i juni-juli i hjærtebladene af rose, slåen, pil, elm, avnbøg o. a.

Arten er fundet en enkelt gang på Bornh. (Frennelund) og en enkelt gang på Langeland (Nordenbro skov), samt i betydeligt antal og mange varieteter på Fyen i en kratskov ved Fåborg, men er tilsyneladende forsvundet herfra ved rydning af dens foderplanter. Aug./ $\frac{2}{2}$ –nov./ $\frac{1}{1}$.¹⁾

2. *A. hastiána* L. Tavle I, fig. 8 og 9.

Forv. bredere end hos foregående art, kanten meget stærkt bøjet ved roden, derefter lige eller svagt konkav. Brystet med kraftig længdekam. Palperne kortere end hos *cristana*. En overordentlig variabel art, navnlig i farve og tegning, men

¹⁾ Når findetiderne er angivet med brøker, betyder $\frac{1}{1}$ og $\frac{2}{2}$ henholdsvis første og sidste halvdel af måneden.

også i størrelse og vingeform; den er sikkert den mest variable sommerfugl i verden. Hovedformen har forv.s grundfarve lysere eller mørkere grå. Rodfeltet mørkt, midtbånd og kantplet ligeledes; de to sidste er ofte forenede til en stor, noget uskarpt begrænset, trekantet plet, der ofte når helt til randen. Den mørke farve breder sig ofte over hele vingen, som således bliver omtrent ensfarvet sortegrå. Der er beskrevet og benævnt en mængde forskellige former og alle mulige overgange og kombinationer forekommer. De forskellige former kan stort set deles i to typer: den ene med tværbånd, den anden med længdestriber. Nogle af de mest karakteristiske skal omtales her. *Ab. coronána* Thnbg. (tavle II, fig. 1). Forv.s tegninger rødbrune; mellemrummet mellem rod-feltet og midtbåndet hvidt eller hvidligt, undertiden er også en uregelmæssig plet i sømfeltet hvidlig. *Ab. byringiána* Hb. (tavle II, fig. 2). Forv.s tegninger blåliggrå, mellemrummet mellem rod-felt og midtbånd brunliggult. *Ab. pruinosána* Stgr. (tavle II, fig. 3). Forv. oftest ensfarvet mørkegrå med en sort plet lige uden for rodfeltet og nærmest randen, samt en ligeledes sort skråstreg fra kanten $\frac{1}{3}$ fra roden til lidt over vingemidten. *Ab. autumnána* Sph. (tavle II, fig. 4). Forv.s grundfarve mørkt gyldenbrun; tegningerne mørkt blåliggrå, men kun lidt fremtrædende. *Ab. psorána* Froel. (tavle II, fig. 5). Forv. ensfarvet askegrå, gulligbrune eller rødbrune, med een eller flere sorte længdestriber fra roden. *Ab. aquilána*

Hb. (tavle II, fig. 6). Hoved og bryst lyse; forv. ensfarvet mørkt rødbrune med fine, lyse ribber. Ab. lemviána Larsen (tavle II, fig. 7). Hoved og bryst hvidlige, forv. ensfarvet askegrå med ret kraftig, hvid bestøvning langs ribberne. Ab. radiána Hb. (tavle II, fig. 8). Forv.s grundfarve lys bleggul, særlig langs kanten, med sort midtstribe fra roden til sømmen og de fleste ribber bag striben sorte. Frynserne på kanten mørke. Ab. divisána Hb. (tavle II, fig. 9) Forv. langs kanten brunliggrå; bag denne en ren hvid stribe, bagtil begrænset af en sort længdestribe; bag denne igen er vingen ensfarvet sortebrun. Ab. mayrána Hb. (tavle III, fig. 1). Forv.s grundfarve brunlig- eller blåligsort, med en skarpt begrænset, hvid eller brunliggul længdestribe i midten fra rod til spids. Ab. apiciána Hb. (tavle III, fig. 2). Forv.s grundfarve hvidliggrå til lyst brunliggul med en sortebrun længdestribe fra rod til spids. Ab. combustána Hb. (tavle III, fig. 3). Forv.s grundfarve mørkebrun med spor af tværbånd og tværestreger, samt med en ret bred, gul længdestribe langs randen. Ab. albimaculána Sheldon (tavle III, fig. 4). Forv. hvide; i rodfeltet en sort streg fra roden, som er forbundet med en noget bredere, sort streg fra kanten; den øvrige del af kanten med en lang, uregelmæssigt trekantet sort plet med lidt hvid iblanding. Bagv. lysegrå med svag nettegning. ♂'s genitalapparat se fig. 8 a. Aedeagus kort, med 5 cornuti: 1 tykkere og 4 tyndere. ♀'s genitalapparat (fig. 4) er karakteri-

seret ved ostiumpladens kraftige fremspring.
V. 8–11 mm.

Larven er bleggrøn med brunt eller sort hoved og nakkeskjold. Den lever i juli–aug. på pil – er også fundet på sølvpoppel – hvor den spinder bladene langs en kvist sammen til en rørformet bolig. Den forpupper sig i boligen eller under mos.

Udbredt og fundet i alle landsdele, i størst antal ved Lemvig, hvor også de fleste aberrationer er fundne. Aug.–nov. og efter overvintringen i april. Meget sjældent kan den findes i en sommergeneration i juli.

3. *A. maccána* Tr. Tavle III, fig. 5.

Arten ligner meget nogle af formerne hos *hastiana*; dog er forv.s kant ikke så stærkt bøjet ved roden og er derefter konveks; sømmen er indadbuget. Grundfarven varierer fra glinsende hvidliggrå over grå til rødbrun, med brune eller brunlig-røde tegninger, der dog ofte er meget udviskede og utydelige. Rodfeltet udad begrænset af en vinkelbøjet, mørkebrun linie. Midtbåndet indad begrænset af en mørkebrun linie, som ikke når randen; kantpletten ligeledes indad begrænset af en mørkebrun linie, som undertiden når helt til hjørnet. På kantens yderste halvdel en del lyse skråpletter. Bagv. lysegrå. ♂'s valve og aedeagus se fig. 8b. Aedeagus lang og smal med 6 tynde cornuti nær spidsen. V. 9–11 mm.

Larven er lyst blågrøn med gult hoved. Den lever i juni–juli på *Vaccinium myrtillus* (blåbær) og *V. uliginosum* (mosebølle).

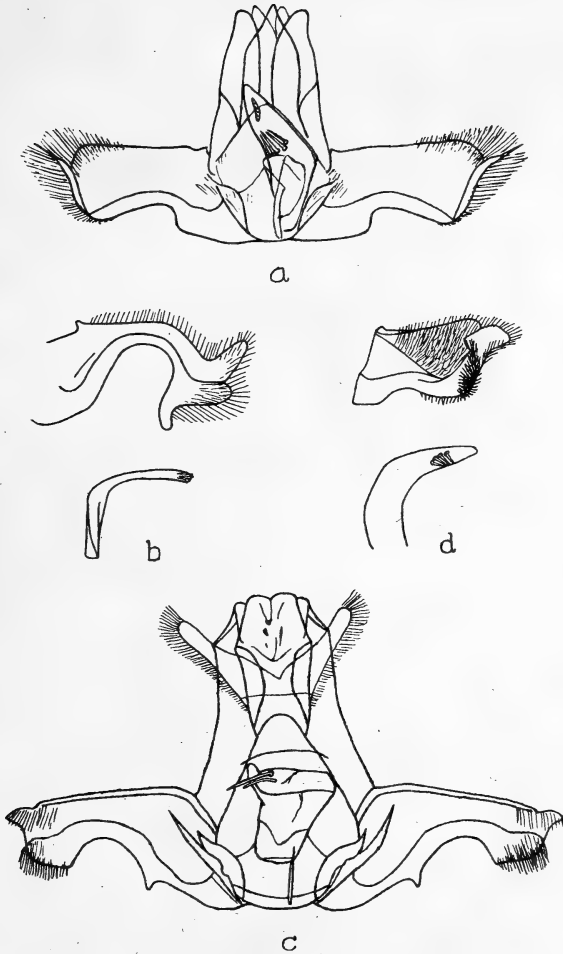

Fig. 8. ♂-genitalorganer hos: a. *Acleris hastiana*, b. *A. maccana* (præparat J. Lundqvist), c. *A. abietana*, d. *A. fimbriana* (præparat N. L. Wolff). $\times 25$.

Kun fundet i få eksemplarer: Bornh. (Spæling mose, Røplantage, Frennelund, Dueodde), Jyll. (Horsens, Grenå, Lemvigegnen, Allerup bakker, Slettestrand, Vorupgårds mose). Sept.-okt. og efter overvintringen.

4. *A. abietána* Hb. Tavle III, fig. 6.

Den største danske *Acleris*. Forv.s kant lige eller svagt konkav, med fremstående skæl; sømmen ikke indadbuget. En mængde små, sorte skælduske over hele vingen danner længde- og tværstriber og giver vingen et ru udseende. Grundfarven grønligt gråbrun. Rodfeltet noget mørkere, udad begrænset af en tynd, vinkelbøjet, sort linie med en udadrettet, sort spids i vinkelbøjningen. Undertiden findes et hvidt, mere eller mindre fuldstændigt tværbånd lige uden for rodfeltet (tavle III, fig. 7). Former med større eller mindre partier hvide eller hvidlige: *ab. mitterberge-riána* Haud., tavle III, fig. 8 og 9 ses ikke sjældent. *Ab. nigricána* Haud. har næsten sort grundfarve. *Ab. lutiplága* Rbl. har en gullig-hvid stribe langs randen. Alle overgange mellem de forskellige former forekommer. Bagv. grå, lysere mod roden og med svag nettegning. ♂'s genitalapparat se fig. 8c. Valverne af meget karakteristisk form, aedeagus kort og tyk med 2 lange cornuti. V. 10–11,5 mm.

Larven lever i juni mellem koglerne på gran, vistnok særlig ædelgran og hvidgran.

Udbredt og fundet i alle landsdele. Sept./₂-okt. Den overvintrer, men ses sjældent om foråret.

(A. umbrána Hb.

Forv. af mere trekantet form end hos de foregående arter. Kun få skælduske: een på rodfeltets ydre begrænsning nær randen, een ofte lys i vingemidten og enkelte små i sømfeltet. Grundfarven lysere eller mørkere brun. Rodfeltet noget mørkere, ligeledes det noget skrå tværbånd og nogle skyggestriber nær spidsen. Fra roden udgår en sort længdestribe, som forgrener sig mod spidsen. Nogle af ribberne kan også være med sort bestøvning. Bagv. lyst grå. ♂'s genitalapparat er særligt karakteriseret ved den lange og smalle aedeagus uden cornuti. V. 8–11 mm.

Larven er lysegrøn. Den lever i juni–juli på røn, el, pil, slåen m. m.

Arten er taget i Skåne og Nordtyskland, og kunne måske nok findes her i landet. Aug.–okt. og efter overvintringen.)

5. A. fimbriána Thnbg. Tavle IV, fig. 1.

En meget variabel art, som dog altid kan kendes på de i spidsen bredt afrundede bagv. Hoved og bryst i regelen af samme farve som rodfeltet; men undertiden er hovedet og skulderdækkene hvide og brystet mørkt. Forv.s grundfarve fra lysegrå til lysere eller mørkere brun med brune tegninger: rodfeltet, midtbåndet og kantpletten; disse tegninger kan dog være utydelige eller helt mangle. Af de mange former skal omtales 2. Den ene har den forreste del af forv. hvid eller lyst blågrå med brune pletter langs kanten; resten af

vingen er rødligbrun med grå iblanding og mere eller mindre tydelige tværlinier. Hos den anden form er forv.s grundfarve askegrå med tæt iblanding af brune og gule skæl, men uden mørkere tværbånd. Bagv. grå. ♂'s genitalapparat (fig. 8 d): valverne korte og brede, aedeagus ret tyk med korte cornuti. V. 8–9 mm.

Larven er mørkegrøn med sort hoved og nakkeskjold. Den lever i juni–juli på *Vaccinium uliginosum* (mosebølle) og *V. myrtillus* (blåbær) under blade, som spindes fast langs kvistene og gnaves på den ene side.

Kun fundet i et enkelt eksemplar i Jyll. (Store vildmose) 19. nov. 1933.

6. A. mixtána Hb. Tavle IV, fig. 2.

Forv. med kun ganske få skælduske ved hjørnet. Grundfarven gråligvid med uregelmæssige, rødbrune tegninger – navnlig midtbånd og kantplet – der kan brede sig over næsten hele vingen. Frynserne rødbrune med gråt. ♀ er noget mindre end ♂, mere smalvinget og skarpere tegnet. Bagv. grå. V. 6–8,5 mm.

Larven er gulgrøn med mørkere ryglinie og gulbrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i juni–sept./₁ mellem sammen-spundne skud af lyng og klokkelyng og forpupper sig i en jordkokon på jorden.

Hidtil fundet: Sjæll. (Tisvilde, Rudehegn, Ørholm, Bølle-mosen), Fyen (Fåborg), Jyll. (Vroue, Lemvig, Fanø). Okt.–nov. og efter overvintringen apr.–maj/₁.

7. A. literána L. Tavle IV, fig. 3.

Brystet med stor skældusk. Forv.s kant ret stærkt bøjet ved roden, med en skæl-tand lidt før

midten, og uden for denne konkav på et stykke. Mange små skælduske er spredt over hele vingen. Grundfarven grøn med sorte streger: 7 små på kanten, 1 vandret lige uden for rodfeltet og en anden noget bøjet nær vingemidten. Var. *squamana* F. (tavle IV, fig. 4) er uden disse sorte streger, men med en del spredte, sorte skæl. Bagv. grå. V. 9–11 mm.

Larven er lyst grågrøn med mørkebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i juni–juli mellem sammenspundne blade, navnlig på eg, men også på andre løvtræer.

Hovedformen er kun taget i få eksemplarer: Sjæll. (Tisvilde, Dyrehaven), Loll. (Bremersvold), Fyen (Fåborg). Var. *squamana* er udbredt og fundet i alle landsdele. Aug.₂–dec. og efter overvintringen i marts–apr.

8. *A. variegana* Schiff. Tavle IV, fig. 5.

Hovedet og halskraven brunsorte, brystet og skulderdækkene hvide. Forv.s rodhalvdel hvid, udad med skarp afgrænsning, som mod randen er bølget. I det hvide på randen en stor, mørk, uregelmæssig-trekantet plet indeholdende en stor, sort skældusk. Sømhalvdelen mørk, fra okkerbrun til mørkt blåviolet, med enkelte lysere, bølgede tværestreger og korte, sorte streger, navnlig ved spidsen. Hos var. *aspersana* F. (tavle IV, fig. 6) er rodhalvdelen næsten ensfarvet hvid og sømhalvdelen omtrent ensfarvet blåsort. Bagv. grå med svag nettegning. V. 7,5–10,5 mm.

Larven er bleggrøn eller gullig med synlig, mørkere tarmkanal, rødkantede åndehuller og gulbrunt hoved. Den lever

i maj-juli mellem to sammenspundne blade på æble, røn, tjørn, slåen, cotoneaster, pil, pors o. a.

Udbredt og hyppig. Aug./₂-okt./₁. Den er ikke fundet efter overvintringen.

9. *A. niveána* F. Tavle IV, fig. 7.

Hoved og bryst hvide. Forv. hvide med en del små skælduske, der indeholder enkelte sorte skæl. Undertiden findes et ret smalt tværbånd og en uregelmæssig plet nær vingespidsen, begge blegt brunlige. Var. *scotána* Sthp. (tavle IV, fig. 8) har 3 sorte pletter, 2 på kanten og 1 stregformet omtrent i midten. Bagv. lysegrå, lidt mørkere mod spidsen. V. 9–10,5 mm.

Larven er blålig, grønlig eller gullighvid med sortebrunt hoved, sortkantet nakkeskjold og sortebrune brystfødder. Den lever i juni-juli på birk mellem 2 sammenspundne blade eller i en ombøjet bladrand og forpupper sig i boligen.

Arten er fundet på Bornh. (Dueodde), Sjæll. (Nordsjæll. meget udbredt, Broksø), Amager (Kongelunden); herudover kun fundet i 1 ekspl. i Jyll. (Funder).

Imago sidder i regelen på hvide birkestammer. Sept.-maj.

(*A. boscána* F.

Arten har 2 kuld af forskelligt udseende. Sommerkuldet ligner en del *A. niveana*, idet forv. er hvide, ofte med gul eller brun bestøvning. Midtbåndet begynder på kanten; en plet her bagved samt kantpletten mørkebrune. Gullige linier (som ikke findes hos *niveana*) med sorte skælduske forløber fra kantpletten til hjørnet og fra en lille plet på kanten nær spidsen til sømmen. Efterårskuldet har forv. lysere eller mørkere grå til brungrå med

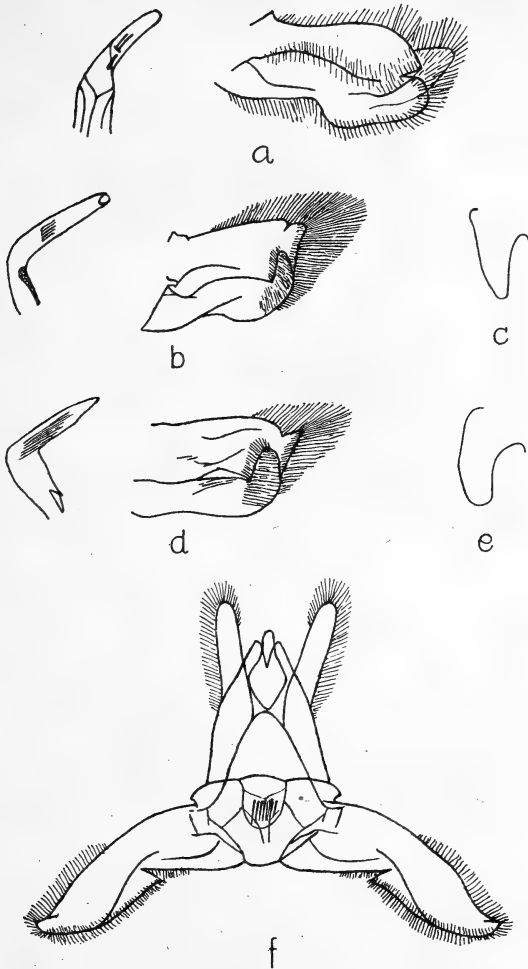

Fig. 9. Genitalorganer hos: a. *Acleris sponsana* ♂, b. *A. rufana* ♂, c. do. ♀ ostiumpladens frenspring, d. *A. lipsiana* ♂, e. do. ♀ ostiumpladens frenspring, f. *A. schalleriana* ♂, ♂×25, ♀×40.

fine, mørkere, skrå bølgelinier. Undertiden findes desuden samme tegning som hos sommerkuldet; men den er tydeligere: midtbåndet når til randen og kantpletten til hjørnet. Langs sømmen mørke punkter. Frynserne med 1–2 delingslinier. Bagv. lysegrå, mørkere mod spidsen. V. 7–9,5 mm.

Larven er grøn med små, hvide vorter; brystfødderne, hovedet og nakkeskjoldet mørkebrune. Den lever i juni og aug. mellem 2 sammenspundne blade på elm.

Arten er endnu ikke fundet i Danmark, men forekommer i England og Tyskland. Juli og sept.–maj.)

10. *A. sponsána* F. Tavle IV, fig. 9.

Forv.s søm temmelig skrå. Grundfarven askegrå, tegningerne rustrøde. De består af en mindre plet ved roden, et skråt midtbånd, som kun når lidt over vingemidten, samt en kantplet sammenflydende med midtbåndet, hvorved dannes en stor, trekantet plet. Bagv. brunliggrå. ♂'s aedeagus og valve se fig. 9a. Aedeagus med en plade og 2 cornuti. V. 10–12 mm.

Larven er grøn med brungult hoved. Den lever i maj–juli i et ombøjet blad på bøg, eg, røn, avnbøg, hindbær, ahorn og slåen og forpupper sig i boligen.

Udbredt og hyppig i bøgeskove. Aug.–okt., næppe fundet efter overvintringen.

11. *A. rufána* Schiff. Tavle IV, fig. 10.

Forv.s grundfarve varierende fra lyst brunliggrå over rødliggrå til okkergul. Ofte helt uden tegning; men når en sådan findes, er den mørkere

end grundfarven og består af en stor, trekantet plet på kanten samt en skygge skråt udad fra randen nær roden. Disse tegninger er navnlig fremtrædende hos eksemplarer med okkergul grundfarve. Hos *ab. apiciána* Hb. (tavle IV, fig. 11) er grundfarven fra hvidliggrå til hvidlig okkergul, med 2 rødbrune længdestriber, een fra rod til spids og een langs randen. Bagv. lyst brunliggrå med lysere frynser. Genitalorganerne se fig. 9b og c. Aedeagus med 5 korte cornuti. Ostium-pladens fremspring noget tilspidsede. V. 9–11 mm.

Larven er grøn med mørkebrune brystfodder, brungult hoved med brune striber og mørkebrunt nakkeskjold. Den lever i maj–juli mellem sammenspundne blade på *Rubus* (klynger), pil, pors og poppel.

Kun fundet få steder, men ofte i antal. Sjæll. (Tisvilde, Mårum, Bøllemosen, Ordrup mose), Jyll. (Horsens). Sept./₂–okt. og efter overvintringen.

12. *A. lipsiána* Schiff. Tavle IV, fig. 12.

Ligner til forveksling foregående art og varierer på samme måde som denne (dog findes ingen form svarende til *ab. apiciána*). Forv. med mange små, i regelen sorte skælduske over hele vingen. Genitalorganerne afgiver dog et sikkert skelnemiddel (fig. 9d og e). Aedeagus med en trekantet plade og 13–15 lange og tynde cornuti. Ostium-pladens fremspring afrundede. V. 9–11 mm.

Larven lever i juni–juli på bølle, pors, birk og hæg.

Kun fundet i Jyll. (Lemvig-egnen, i stort antal). Sept./₂–okt.

13. *A. schalleriána* F. Tavle V, fig. 1.

Forv.s grundfarve brunligt grå med svag nettegning og med en stor, trekantet kantplet af rødbrun farve med noget lysere iblanding. En del små, sorte skælduske findes navnlig i rod- og sømfeltet. Hos var. *comparána* Hb. er grundfarven gulbrun og kantpletten sort. Var. *latefasciána* Sorh. (tavle V, fig. 2) har hvidlig grundfarve med mange mørke skæl. Rodfeltet og kantpletten, som næsten når randen, er af rødbrun farve. Bagv. brunliggrå med svag nettegning. ♂'s genitalapparat se fig. 9f. Aedeagus kort og tyk med 8 korte cornuti. V. 8–10,5 mm.

Larven er grågrøn med brunligt hoved og sortpletet nakkeskjold. Den lever i maj-juni mellem unge blade og blomster af pil, bølle, *Rubus* (klynger), o. a.; den forpupper sig i boligen.

Alm. udbredt; var. *comparana* lige så talrig som hovedformen, var. *latefasciana* er sjældnere. Juli $\frac{1}{2}$ -sept.

14. *A. comariána* Z. (Jordbærvikleren).

Tavle V, fig. 3 og 4.

Arten ligner en hel del den foregående, men er gennemsnitlig mindre; dog kan store eksemplarer være større end små eksemplarer af *schalleriana*. Forv.s kant noget mere buet og grundfarven mere gulligbrun. Kantpletten oftest lysere, delt i flere pletter, undertiden næsten forsvundet. Når den findes, er den rødbrun eller sort. Skælduskene større. I vingens sømhalvdel findes en del fine, mørke tværlinier. Bagv. noget mørkere end hos

schalleriana. ♂'s genitalapparat (fig. 10 a) ligner også schalleriana's, men aedeagus mangler cornuti. V. 7–8,5 mm.

Larven er som yngre gulbrun med mørkt hoved. Som voksen er den hvidlig- eller gråliggrøn med gulbrunt, brunpletet hoved, eller den er grå med mørkere ryg og glinsende sort hoved og nakkeskjold. Den lever maj–sept. i bladruller på Comarum palustre (kragefod) og jordbær.

Alm. udbredt, dels på fugtige steder med Comarum, dels på jordbær, hvor den kan gøre nogen skade. Flyvetiden strækker sig over hele sommeren lige til ind i nov. Den kan overvintre i alle stadier.

15. *A. aspersána* Hb. Tavle 5 ♂ og 6 ♀.

De to køn forskellige i størrelse og vingeform. ♂'s forv. brede, trekantede. Grundfarven guldgul med mange rustbrune tværstreger, som i sømfeltet danner tværlinier; navnlig er sømlinien tydelig. Tegningerne rustbrune: en plet på kanten ved roden, en anden på randen ved enden af rod-feltet, samt en stor, trekantet plet på kanten. Denne sidste er mere eller mindre iblandet grundfarven, men med tydelig begrænsning nedad. ♀ er mindre, smalvinget, med kant og rand parallelle. Forv.s grundfarve brungul med violethbrune tværstreger. Tegningerne som hos ♂. Bagv. hos begge køn lysegrå med ganske svag nettegning og mørkere mod spidsen. ♂'s genitalapparat (fig. 10 b) ligner sphepherdana's. Aedeagus med en plade og 4 cornuti. V. ♂ 7–8 mm, ♀ 6–6,5 mm.

Larven er som yngre grøngrå; som voksen er den gul eller grøn med brune brystfødder, gult hoved og delvis brunt

nakkeskjold. Den lever i maj-juni på *Spiraea* (mjødurt), *Comarum* (kragefod), *Potentilla* (potentil), *Alchemilla* (løvefod) og *Poterium* (bibernelle).

Udbredt og hyppig på fugtige enge og i moser. 2 kuld: juli og okt.

16. *A. shepherdána* Stph. Tavle V, fig. 7.

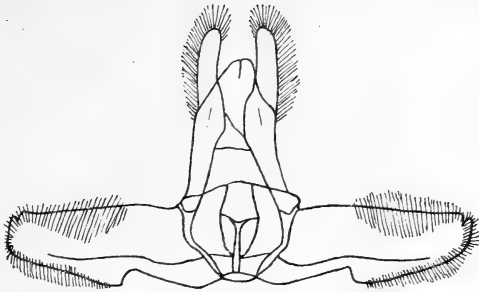
Forv. med skarpt fremtrædende spids og indadbuget søm. Grundfarven mørk okkerbrun, mørkest hos ♀. Talrige små, mørkebrune tværstreger, som danner tværlinier ved rodfeltets ydre grænse og på begge sider af midtbåndet (dette er af grundfarven), samt langs sømmen. En trekantet kantplet er antydet ved mørk begrænsning nedad. I vingemidten en lys skældusk. Bagv. hvidliggrå, mod spidsen mørkere, brunlige; med ret svag, mørk nettegning. ♂'s genitalapparat (fig. 10 c) ligner foregående arts. Aedeagus med plade og 5 cornuti. V. 6,5–8 mm.

Larven er bleggul eller grønlig med brunt hoved. Den lever mellem sammenspundne blade på *Spiraea* (mjødurt).

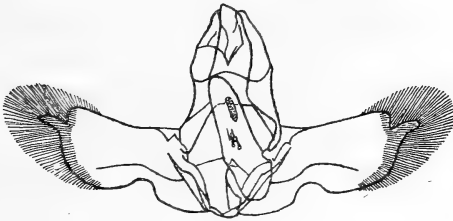
Hidtil fundet: Sjæll. (Tibirke mose, ved Gentofte sø, Husum), Loll. (Nagelsti enge, Maribo), Flstr. (Mellemskoven). Aug.–sept.

17. *A. ferrugána* Tr. Tavle V, fig. 8, 9, 10.

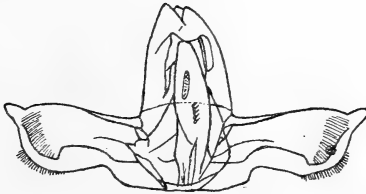
Denne og den følgende art ligner hinanden meget. Meget variabel. Forv.s grundfarve blegt okkergul, lysere eller mørkere brun til rødbrun, oftest med mørkere nettegning og med spredte, sorte skæl. Hos stærkt tegnede eksemplarer er rodfeltet uregelmæssigt mørkt begrænset; midt på

a

b

c

d

e

Fig. 10. ♂-genitalorganer hos: a. *Acleris comariana*, b. *A. aspersana*, c. *A. shepherdana*, d. *A. ferrugana*, e. *A. tripunctulana*. ×25.

kanten 2 mørke pletter og bag dem omtrent i vingemidten en tredje plet, som undertiden er forbundet med randen ved en uregelmæssig, mørk skygge. De tre pletter flyder undertiden sammen til en trekantet plet med lys midte. Een eller flere tynde skråstreger i sømfeltet er som regel tydelige; mørk sømlinie mangler eller er meget utydelig. Bagv. lysegrå med meget svag nettegning. Sommerkuldet er mindre i størrelse; forv.s grundfarve lys bleggul; også bagv. er lysere. Forv. på undersiden langs kanten lyse; iøvrigt ensfarvet grå helt ud til sømmen. ♂'s aedeagus og valve se fig. 10d. Aedeagus med en plade og 2 cornuti. V. 6–9 mm.

Larven er grøn med sorte brystfødder, hoved og nakkeskjold. Den lever juni–aug. mellem sammenspundne blade på birk.

Hidtil fundet: Bornh. (Svaneke, Dueodde), Sjæll. (Tisvilde, Stenholt vang, Grønholt, Hillerød, Lyngby mose, Strøby jerne, Jersie strand, Frølunde fed), Amager (Kongelunden), Loll. (Hamborgskoven), Falster (Horreby lyng, Hannenov), Fyen (Bårdesø mose), Jyll. (Klosterhede). Sept.–okt., ses også efter overvintringen. Sommerkuldet i juli ses sjældnere.

18. *A. tripunctulana* Hw. (lithargyrána H. S., fissurána Pierce & Metcalfe). Tavle V, fig. 11, 12, 13.

Ligner meget foregående art. Forv.s spids mere fremtrædende, sømmen mere indadbuget. Forv.s grundfarve knapt så varierende, mere lys okkerbrun. De 3 pletter ved kanten kan være helt sorte, meget fremtrædende. Også helt ensfarvede, rødlig-brune eksemplarer forekommer. På rodliniens

plads som regel en lille, sort skældusk. Forv. er på undersiden langs kant og søm gule med mørke tværlinier. ♂'s aedeagus og valve se fig. 10e. Aedeagus med en enkelt, meget lang cornutus og en lang torn ved spidsen. V. 8–9 mm.

Larven er grøn med lyse ledindsnit, med fra rødbrunt til sort hoved og grønt nakkeskjold, som fortil er hvidt, bagtil mørkt. Den lever juli–aug. på eg og bøg, hvor den skjuler sig i et hvidt spind mellem stilkene på flere sammenspundne blade. Fra sin bolig vandrer den ud til nærsiddende blade, som den skeletterer.

Overalt udbredt, ofte meget talrig. Sept.–okt. og efter overvintringen. Et sommerkuld er ikke fundet her i landet.

19. *A. quercinána* Z. Tavle V, fig. 14.

Lille art. Forv. ret brede med ret skrå søm; grundfarven glinsende hvidliggul med svage, brune tegninger: 3 kantpletter; en lille ved rod-feltets grænse; 2 større firkantede, den ene på midten, den anden i $\frac{3}{4}$ afstand fra roden. På resten af vingen en del småpletter, som danner uregelmæssige, afbrudte linier. Bagv. lysegrå. V. 6–7 mm.

Larven lever i maj–juni på eg, mellem sammenspundne blade på de nederste grene, hvor disse ligger på af solen gennemvarmede sten eller klipper.

Kun fundet på Bornh. (Robbedale ved Rønne, Kilen ved Hasle). August.

20. *A. holmiána* L. Tavle VI, fig. 1.

Lille art. Forv. okkerbrune, lysest ved roden, mod sømmen violetbrune; med en hel del blålig-

violette pletter, som danner tværlinier. Midt på kanten en stor, trekantet, sølvhvid plet. Frynserne okkergule, ved hjørnet mørkegrå. Bagv. grå. V. 6,5–7,5 mm.

Larven er gul med brune brystfødder, gulbrunt hoved og gulgrønt, brunkantet nakkeskjold. Den lever i maj–juni på rose, tjørn, slåen, æble og Cotoneaster (mispel), i en ombøjet bladrand, hvorfra den vandrer ud og æder bladene fra kanten.

Udbredt og hyppig, navnlig i haver. Juli–aug.

21. *A. reticuláta* Ström (contaminána Hb.)
Tavle VI, fig. 2 og 3.

Forv.s spids skarpt fremtrædende, sømmen skrå og indadbuget. Grundfarven varierer fra bleggul over okkergul og okkerbrun til rustbrun. De mørkebrune ribber og en mængde små, mørkebrune tværpletter danner nettegning over hele vingefluden. Tegningerne mørkebrune; de består af sømfeltets ydre grænselinie, det noget uregelmæssige midtbånd, samt kantpletten; de to sidste ofte sammenflydende. Sømlinien tydelig, mørkebrun. Tegningerne kan være mere eller mindre tydelige. Var. *ciliána* Hb. er lys okkergul, næsten helt uden tegning. Hos ab. *dimidiána* Froel. er forv. helt dækket af mørk, violetbrun bestøvning. Bagv. grålighvide med svag, mørkere nettegning. V. 8,5–9,5 mm.

Larven er grøn med sorte brystfødder, brunt hoved og mørkebrunt, lyst delt nakkeskjold. Den lever i juni–juli på

tjørn, slåen, æble, rose, kirsebær, eg og hassel, hvor den forpupper sig mellem bladene.

Alm. udbredt; udbankes ofte i mængde af tjørn. Aug./₂-sept.

22. *A. lorquiniána* Dup. Tavle VI, fig. 4.

Forv.s spids meget skarp, sømmen meget skrå, således at vingen bliver lancetformet. Grundfarven blegt strågul, med en mere eller mindre tydelig, lille sort plet på tværribben. En del små, sorte prikker mellem ribberne. Undertiden findes en sort plet i vingemidten (denne form er her i landet kun fundet på Møens klint). Bagv. hvidliggrå, som forv. med små, sorte prikker, navnlig nær spidsen. V. 9,5–10 mm.

Larven er græsgrøn med lysegrønne vorter, sort kloled på brystfødderne, gult hoved og lysegrønt nakkeskjold. Den lever i juni og aug. i sammenspundne skud på *Lythrum salicaria* (kattehale).

Hidtil fundet: Bornh. (Knudsker, ved Rønne), Sjæll. (Adserbo, Strøby jerne). Loll. (Refshale mose), Falster (Virket lyng), Møen (Klinten). Juli og sept./₂-okt.

3. *Argyrotoxa* Sph.

Står både den foregående og den efterfølgende slægt nær. Brystet med lille skæl-kam. Forv. med skælduske, men iøvrigt som følgende slægt.

Oversigt over arterne.

1. Forv. med søvglinsende linier eller pletter. . . . . 2.
- Forv. uden søvglinsende linier eller pletter
1. forskåleana.

2. Forv.s sølvglinsende linier opløst i pletter

3. conwayana.

Forv.s sølvglinsende linier ikke opløst i pletter

2. bergmanniana.

1. A. forskåleána L. Tavle VI, fig. 5.

Forv. bleggule med skarp, brunligrød nettegning. En smal, mørkebrun stribe fra omtrent midten af kanten langs denne udad og videre langs frynserne til hjørnet. Fra midten af kanten en smal, mørkebrun stribe skråt udad til en større (♀) eller mindre (♂) – undertiden helt manglende – mørkebrun plet, der indeholder 2 små, sorte skælduske. Bagv. hvidliggule med lidt mørkere, smal sømlinie. ♂'s genitalapparat se fig. 11a. V. 6–8 mm.

Larven er lyst gulgrøn med brungult hoved og grønt nakkeskjold. Den lever maj–juni på ahorn, først i blomsterne, senere i en bladrulle.

Overalt udbredt. Juli₂-aug.₁.

2. A. bergmanniána L. Tavle VI, fig. 6.

Forv.s grundfarve citrongul, fra vingemidten udad mere orangegul, og med orangegul nettegning. En rodlinie, 2 skrå tværlinier og sømlinien sølvglinsende med brun kant. Lige over randen og halvvejs fra roden en lille, sort skældusk. Bagv. grå. V. 6,5–7 mm.

Larven er lyst gullig eller grønlig med sort hoved og nakkeskjold. Den lever i maj–juni på rose, hvor den spinder bladene fast til blomsterknopperne, hvori den æder huller. Den er også fundet på Rhamnus (vrietorn).

Overalt meget almindelig. Juni₂-juli₁.

3. *A. conwayana* F. Tavle VI, fig. 7.

Forv. gule, med mere eller mindre udbredt, orangegul iblanding. Rodfeltet ofte mørkere, brunligt. 2 mere eller mindre mørke tværlinier er kantede med metalglinsende punkter. Midt på randen findes altid en firkantet, lysegul plet. Bagv. sortegrå, mod roden lysere. V. 5–7,5 mm.

Larven er gullig med brunligt hoved og nakkeskjold. Den lever i sept.–okt. i frugterne af liguster, syren, berberis og ask og forpupper sig inden overvintringen i jorden i en hvid kokon.

Udbredt og hyppig i skove, krat og haver. Juni–juli₁.

4. *Tórtrix* L.

♂'s følere hårede. Brystet med eller uden skældkam. Forv. uden skælduske, ribbe 7 går til sømmen. Bagv. med ribbe 7 og 6 tæt til hinanden mod roden, 5 nær 4, som udspringer fra samme punkt som 3. Se fig. 1.

Oversigt over arterne.

1. Forv. ensfarvede eller næsten ensfarvede.....	2.
Forv. med tydelige tegninger	5.
2. Forv.s grundfarve grøn	2. <i>viridana</i> .
Forv.s grundfarve ikke grøn	3.
3. Mindre art; forv. rødligt brungrå (♂) eller lyst lyst okkergule (♀).....	6. <i>rusticana</i> .
Større arter	4.
4. Forv. bleggule.....	3. <i>paleana</i> .
Forv. lergule til gråbrune	4. <i>viburniana</i> .
5. Brystet med skældusk bagtil.....	6.
Brystet uden skældusk bagtil.....	9.

6. Forv. uden tværlinier; en blanding af gult og rustbrunt ..... 7. ministrana.
 Forv. anderledes ..... 7.
7. Forv.s rodfelt udad retlinet begrænset. 9. cinctana.
 Forv.s rodfelt udad med buet eller vinkelbøjet begrænsning ..... 8.
8. Forv. udenfor tværbåndet med stor, tydelig kantplet ..... 8. pulchellana.
 Forv. udenfor tværbåndet med meget smal kantplet og små, sorte streger ..... 10. rigana.
9. Forv. gule med mørkebrun sømlinie. 1. loeflingiana.
 Forv. uden mørkebrun sømlinie ..... 10.
10. Forv. med 2 mørkebrune kantpletter.. 5. forsterana.
 Forv. anderledes ..... 4. viburniana.

1. *T. loeflingiana* L. Tavle VI, fig. 8.

Forv.s grundfarve bleggul, med fin brun nettegning. Tegningerne rødligbrune, mere eller mindre tydelige: 2 smalle tværlinier nær roden; 2 bredere fra kanten nær dennes midte, undertiden endende i vingemidten, undertiden løbende ud i en stor, uregelmæssig plet bag vingemidten; en smal linie fra kanten nær spidsen; samt en altid tydelig linie langs frynserne. Den store, brune plet breder sig ofte over det meste af vingen. Frynserne hvidliggule med mørk rod. Bagv. grå. ♂'s genitalapparat se fig. 11 b. V. 7,5–9,5 mm.

Larven er grøn med sort hoved, nakkeskjold og vorter. Den lever i maj-juni i en bladrolle på eg.

Overalt udbredt. Juni–juli/1.

2. *T. viridiana* L. (Egevikleren). Tavle VI, fig. 9.

Forv. ensfarvet grønne med smal, gullig kant-

stribе og gullighvide frynser. Bagv. lysegrå med lysere frynser. ♀'s æglægningsapparat er ejendommeligt formet. Med dette tager den grønne skæl fra forv. til at dække æggene, som aflægges på de grønne blade. V. 8,5–11 mm.

Larven er lysegrøn med sorte vorter, sort hoved og grønt nakkeskjold med sorte prikker. Den lever i maj–juni i en bladrolle på eg, undertiden også på andre løvtræer (bøg, ahorn m. m.). Den optræder af og til som skadedyr, hvor den helt kan afløve egetræerne.

Overalt almindelig i egeskove, ofte i stort antal. Juni₂–juli₁.

3. *T. paleána* Hb. (Græsvikleren). Tavle VI, fig. 10.

Hoved og bryst lyst brunliggule. Forv. ensfarvet bleggule, undertiden mere grålige; mod roden mere gullige. Bagv. lysere eller mørkere grå, ofte med lysere striber mellem ribberne. ♀ har smalle og spidsere vinger end ♂. V. 9,5–11,5 mm.

Larven er som ung hvidgul med mørkt hoved, nakke- og endeskjold. Som voksen er den grågrøn eller næsten sort med store, hvide vorter, brunt eller sort hoved og sort nakke- og endeskjold. Den lever fra aug. til juni på bredbladede græsarter, hvis blade den sammenspinder på langs, og bortæder bladgrøntet, så de får et blegt udseende. Den kan også findes på en mængde andre, lave planter.

Alm. udbredt. Juni₂–aug.₁.

4. *T. viburniána* F. Tavle VI, fig. 11.

Forv.s grundfarve fra lérgul til gråbrun, ofte ensfarvede, især hos ♂, undertiden med rødbrun nettegning. Har forv. tegninger, består disse af et

mørkere, rødbrunt midtbånd, som er tydeligst ved kanten og herfra forløber skråt udad; samt en trekantet kantplet af samme farve mellem dette og spidsen. Undertiden er også sømfeltet mørkt, navnlig hos ♀, hvis vinger er smallere og mere spidse end hos ♂. Bagv. brunliggrå med lyse frynser. V. 9–11,5 mm.

Larven er sortegrøn med gule sidestriber, lyse vorter og lysebrunt hoved og nakkeskjold med sorte tegninger. Den lever i maj-juni på *Vaccinium* (bølle), lyng og adskillige andre lave planter.

Udbredt i lyngheder og hedemoser, særlig i Jyll. ♀ er noget træg og ses sjældnere. Juli-aug./₁.

5. *T. forsterána* F. Tavle VII, fig. 1.

Forv.s grundfarve brunliggrå med mange små, mørkebrune tværestreger. 2 mørkebrune kantpletter: inderst en firkantet eller halvrund, yderst en trekantet, som ofte løber helt ud i spidsen. Ved randen uden for midten en stor, udflydende, mørk skygge. Bagv. brunliggrå med lysere frynser med mørk delingslinie. V. 12–13,5 mm.

Larven er på oversiden brunliggrå, på undersiden hvidliggrøn, med gult eller brunt, sortkantet hoved, nakke- og endeskjold samt brune brystfodder. Den lever i juni-juli mellem sammenspundne blade eller nåle på mange forskellige planter og træer, også nåletræer.

Alm. udbredt, men i regelen enkeltvis. Juli.

6. *T. rusticána* Tr. Tavle VII, fig. 2 ♂ og 3 ♀.

Forv. hos ♂ okkerbrune, hos ♀ okkergule, med svage, små, mørkere pletter, iøvrigt uden tegning.

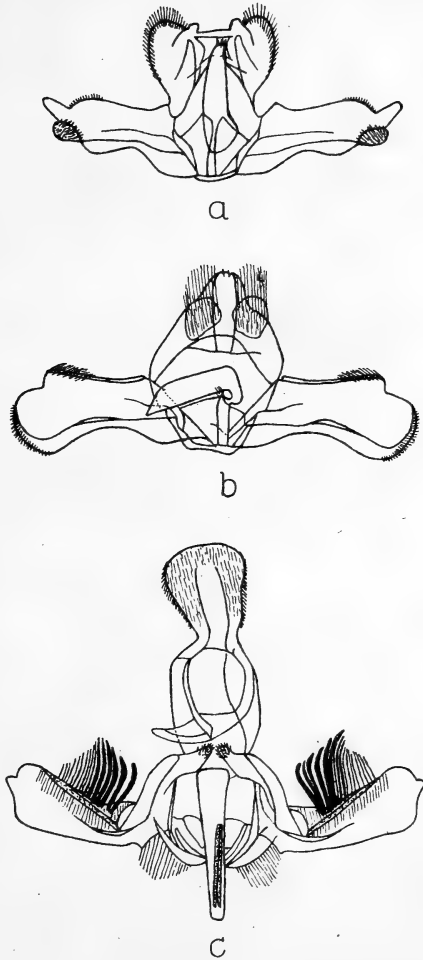

Fig. 11. ♂-genitalorganer hos: a. *Argyrotoxa forskåleana*, b. *Tortrix loeflingiana*, c. *Cacoecia unifasciana*. $\times 25$.

Bagv. grå, lysere hos ♀. ♀'s vinger er smallere og mere spidse end hos ♂ og ♀ er som regel også mindre end ♂. V. 6–8,5 mm.

Larven er grønliggul med brunt hoved og mørk ryglinie og vorter. Den lever fra juni og overvintrer fuldvoksen, på *Vaccinium* (bølle), *Comarum* (kragefod), *Lotus* (kællingetand) og *Convallaria* (liljekonval).

På fugtige enge, udbredt i Nordsjæll., iøvrigt angivet fra Møen (Klinten), Fyen (Frederikslund, Snarup mose), Jyll. Lemvigegn. Maj/₂-juni/₁.

7. *T. ministrána* L. Tavle VII, fig. 4.

Brystet med ret stor skældusk. Forv. okkergule eller grønliggule med mere eller mindre rustbrun iblanding: ved roden, i midtfeltet og altid langs sømmen. På tværribben en lys plet, hvorfra en grålig stribe går mod hjørnet. Var. *subfasciána* Stph. har meget udbredt mørkebrun bestøvning og skarp, gullighvid kantplet og rodplet. V. 9–11 mm.

Larven er grøn, som yngre med sort, som voksen med brunrødt hoved. Den lever fra sept.; i begyndelsen i en om-bøjet bladrand, som voksen i en bladrolle, på birk, el og mange andre løvtræer. Den overvintrer som voksen og for-popper sig om foråret.

Almindelig udbredt, særlig i birke- og elleskove, varietetet mellem hovedformen. Maj/₂-juni.

8. *T. pulchellána* Hw. (*politána* Hw.) Tavle VII, fig. 5.

Hoved og bryst mørkt rødbrune. Forv.s grund-farve grålighvid med små, mørke streger og rød-

brune tegninger: et udad vinkelbøjet rodfelt, et tværbånd skråt over vingen, en trekantet kantplet, samt en plet mellem denne og hjørnet. Frynserne mørke ved vingespidsen. Bagv. grå med lysere frynser. V. 6–8 mm.

Larven er grøn. Den lever i juni–juli og aug.–sept. mellem sammenspundne blade og blomster af *Centaurea* (knopurt), lyng, potentil, *Ranunculus acer* (bidende ranunkel), *Senecio* (brandbæger) og andre urteagtige planter, samt *Prunus* og *Genista* (visse).

Udover et enkelt sted på Sjælland (Hornbæk) er arten kun fundet i Jylland (Dannerhøj, Risbæk, Sønderby, Rom hede, Bølling sø) og Fanø (Nordby, Klitplantagen). 2 kuld: Maj₂–juni₁ og juli₂–aug.₁.

9. *T. cinctána* Schiff. Tavle VII, fig. 6.

Hoved og bryst mørkt rødbrune. Forv.s grundfarve rent hvid med iblanding af grålige punkter, særlig i sømfeltet, og skarpt fremtrædende, gråligt rødbrune tegninger: et udad retlinet begrænset rodfelt, et noget bøjet tværbånd skråt over vingen, samt en kantplet. Bagv. hvide med grålige punkter, særlig mod spidsen. Undertiden er bagv. mørkere: grå. V. 5,5–7,5 mm.

Larven er grønligbrun med mørkebrunt hoved og sortebrunt nakkeskjold samt små, sorte vorter. Den lever i maj–juni i rørformede gange på *Anthyllis* (rundbælg), *Artemisia* (bynke), gyvel og *Genista* (visse).

Udbredt og ikke sjælden på tørre steder og lyngbakker. Juni₂–aug.₁.

10. *T. rigána* Sodof. Tavle VII, fig. 7.

Hoved og bryst brune, ansigt og spidsen af

skulderdækkene hvide. Forv.s grundfarve hvid med svagt rødligt anstrøg. Tegningerne: rodfelt, midtbånd, kantplet og sømfelt er brunliggrå med iblanding af små, sorte skælduske. Rodfeltet udad vinkelbøjet i midten. Midtbåndets indre begrænsning med udadgående tand noget under kanten; ydre begrænsning med udvisket spids på midten. Kantpletten meget smal, i og inden for denne nogle små, sorte streger på kanten. Bagv. grålig-hvide med talrige, mørke tværestreger og bag spidsen svagt mørktfarvede frynser. V. 8–9,5 mm.

Larven er grønliggrå med okkergult hoved og nakkeskjold. Den lever i maj–juli/1, samt fra sept. overvintrende, i spundne rør på jorden under Pulsatilla (kobjælde).

Kun fundet i Jyll. (Muldbjergene, Høstemark, Lille Vildmose). Aug.

5. *Cacēocia* Hb.

♂'s følere hårede. Forv. hos ♂ med costalfold med undtagelse af *diversana* Hb. (og *neglectana* H. S., som endnu ikke er fundet i Danmark). De 2 sidste arter regnes i regelen til slægten *Tortrix*, men hører mere naturligt hjemme her, da de har typiske *Cacoecia*-genitalier. Ribbe 8 og 7 udspringer adskilte og 7 går til sømmen i forv. I bagv. løber 7 og 6 nær hinanden, og 5 løber nær 4, som udspringer fra samme punkt som 3. (Fig. 12).

♀ er større end ♂ og undertiden anderledes tegnet. ♂'s valver er meget korte og brede, med forskellig længde på *sacculus* og forskelligt formet *aedeagus*.

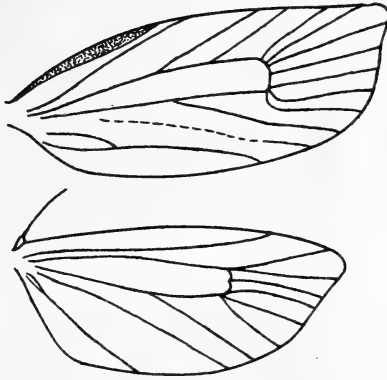

Fig. 12. Ribbenet hos *Cacoecia unifasciana* Dup. ♂.

Oversigt over arterne.

1. Forv. hos ♂ uden costalfold.....	2.
Forv. hos ♂ med costalfold.....	3.
2. Lille art, V. højest 7 mm.	<i>neglectana</i> .
Større art, V. mindst 8 mm.....	1. <i>diversana</i> .
3. Forv.s grundfarve grålig.....	4.
Forv.s grundfarve gul, rødlig eller brun.....	5.
4. Forv. grå med brunt midtbånd	2. <i>musculana</i> .
Forv. grønliggrå med stærk iblanding af sorte skæl	3. <i>histrionana</i> .
5. Forv. med metalglinsende tegninger	8. <i>lecheana</i> .
Forv. uden metalglinsende tegninger.....	6.
6. Forv. citrongule med røde tegninger	5. <i>strigana</i> .
Forv. anderledes	7.
7. Bagv. hvidlige.....	8.
Bagv. mørke, hos nogle arter med gul spids.....	9.
8. Forv.s midtbånd tydeligst på kanten	6. <i>costana</i> .
Forv.s midtbånd tydeligst på randen ...	<i>semialbana</i> .
9. Mindre art; forv.s grundfarve mørkt okkergul til	
rødbrun, bagv. grå med lyse frynser	4. <i>unifasciana</i> .
Større arter	10.

10. Forv. brunliggule med mørkt midtbånd 7. aeriferana.
Forv. anderledes ..... 11.
11. Forv. med mørk plet i spidsen: ..... 12.
Forv. uden mørk plet i spidsen ..... 16.
12. Forv. med sort streg mellem midtbånd og kantplet
13. xylosteara.
Forv. uden sort streg mellem midtbånd og kantplet 13.
13. Midtbåndets indre begrænsning retvinklet bøjet
12. crataegana.
Midtbåndets indre begrænsning ikke retvinklet
bøjet ..... 14.
14. Bagv. lyst gullige langs kanten ..... 11. betulana.
Bagv. ikke gullige langs kanten, men ofte i spidsen 15.
15. Forv. med mørk, indad spids plet ..... 9. piceana.
Forv. uden en sådan plet ..... 10. podana.
16. Forv. grønligt okkerbrune, større art... 15. sorbiana.
Forv. mørkt læderbrune til brune, mindre art
14. rosana.

• 1. *C. diversana* Hb. Tavle VII, fig. 8.

♂'s forv. uden costalfold. Grundfarven hos ♂ fra okkergul til gråbrun med brunlig nettegning og sortebrune tegninger: rodfeltet udad begrænset af en buet linie; midtbåndet skråt, meget smalt ved kanten, bredt ved randen, hvor det når næsten til hjørnet, indad skarpt begrænset, udad uregelmæssigt udflydende; kantpletten med 3-4 mørke streger, hvoraf den indre går til midtbåndet, den ydre til hjørnet. ♀'s forv. er mørkere, brungrå, med svagere tegning, men med tydeligere tværlinier. Bagv. grå, langs kanten lysere, med lysere frynser. ♂'s aedeagus og valve se fig. 13 a. V. 8-10,5 mm.

Larven er grålig eller grønlig med brunt eller sort hoved og grønt eller brunt nakkeskjold. Den lever i maj-juni på alle mulige løvtræer.

Kun fundet på Bornh. (Teglås, Vang). Juli/2-aug./1.

2. *C. musculána* Hb. Tavle VII, fig. 9.

Forv.s søm ret skrå, svagt afrundet; grundfarven brunliggrå til hvidliggrå med små, mørke punkter og streger. Rodfeltet kun lidt mørkere end grundfarven, udad begrænset af en tynd, mørk, vinkelbøjet linie. Midtbåndet mørkebrunt; smalt ved kanten og bredt ved randen, hvor det næsten når hjørnet; indad bølget og begrænset af en fin, mørk linie. Kantpletten mørkebrun, ofte udvisket og utydelig. Bagv. brunliggrå med lysere frynser. V. 8-10 mm.

Larven er mørkegrøn eller brun, med okkergult hoved og mørkkantet nakkeskjold, på siderne gullig, vorterne gule. Den lever fra sept. i en cigarformet bladrolle på en mængde forskellige træer og buske, overvintrer fuldvoksen og forpupper sig i marts.

Overalt alm. i skove og krat. Maj/2-juni.

3. *C. histrionána* Froel. Tavle VII, fig. 10.

Forv.s søm stejl, svagt buet. Grundfarven grønliggrå iblandet en mængde sorte skæl og små, sorte tværestreger. 2 sorte kantpletter: en firkantet på midten og en trekantet længere ude; samt i spidsen en lille, rund, sort plet. På tværribben en lille, sort plet. Et mørkt midtbånd er undertiden antydet mod randen. Bagv. mørkegrå. V. 7-9 mm.

Larven er græsgrøn, hovedet brunt, nakkeskjoldet brunlig-grønt, fortil hvidt, bagtil mørkt kantet, brystfødderne sorte. Den lever om foråret i et spind mellem sidste års nåle på fyr på 12–13 årige træer; senere æder den de unge skud og forpupper sig heri.

Hidtil fundet: Bornh. (Vang, Ølene, Blemmelyng), Sjæll. (Hellerup, Gentofte), Loll. (Hamborgskoven), Falster (Bøtø), Møen (Ulfshale). Juli.

4. *C. unifasciána* Dup. Tavle VII, fig. 11.

Forv.s søm noget indadbuget, grundfarven fra mørkt okkergul til rødbrun (navnlig ♀) med små, brune tværstreger. ♀ er større end ♂. Tegningerne mørke; men ofte meget utydelige, navnlig hos ♀. Rodlinien tynd, bølget, endende i en undertiden dobbelt, mørk lille plet på randen. Midtbåndet meget skråt, rettet mod hjørnet, men vinkelbøjet mod roden lige over randen, hvor det ender i en mørk plet. Kantpletten trekantet, når næsten til spidsen; den er indad begrænset af en mørk linie, der løber ned til hjørnet. Bagv. grå med lysere frynser med mørk delingslinie. ♂'s genitalapparat (fig. 11c) er meget ejendommeligt, idet transtillen er forsynet med torne og aedeagus bærer en række lange, bøjede, sorte børster. V. 6,5–9 mm.

Larven er violetgrå med lysebrunt hoved, brunt nakkeskjold med sorte kanter, brunt endeskjold og sorte vorter. Den lever i maj på liguster og ask, efter en angivelse af de på jorden liggende, tørre blade.

Udbredt og ofte talrig om ligusterhække. Ikke angivet fra Jyll. Juni/₂–aug./₁.

(C. neglectána H.S.

Arten er i udseende næsten identisk med den foregående, kun er sømmen mere skrå og ikke indadbuget. Det sikreste kendetegn er, at *neglectána's* ♂ mangler costalfold. ♂'s genitalapparat ligner også *unifasciana's*. V. 6–7,5 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den angives at være fundet een gang på jordbær.

Arten er fundet i Sverige og Nordtyskland og kan sikkert også findes her i landet. Juni–juli.)

5. *C. strigána Hb.* Tavle VII, fig. 12.

Forv. citrongule med blodrøde tegninger, som består af 2 meget skrå tværbånd og en stor kantplet, der er forlænget ned mod sømmens midte. Disse tegninger kan være mere eller mindre tydelige, undertiden helt mangle: *ab. stramineána Haud.* ♀ har smallere og mere spidse vinger end ♂. Bagv. grålig- eller gullighvide, lidt mørkere ved randen. V. 7–10 mm.

Larven er grøn med grønliggult hoved og blågrønne striber langs midten af ryggen og øverst på siderne. Den lever i maj–juni mellem sammenspundne skud og blade på forskellige lave planter: *Echium* (slangehoved), *Anchusa* (oksetunge), *Artemisia* (bynke), *Helichrysum* (evighedsblomst), o. a.

Kun fundet: Bornh. (Snogebæk, Boderne), Sjæll. (Adserbo, Tisvilde). Juli.

(C. semialbána Guen.

Forv.s grundfarve okkergul med mørkere småstreger langs kanterne. Tegningerne okkerbrune: rodfeltet, som kun er svagt afgrænset; midtbånd-

det, som er smalt eller afbrudt på midten og bredest og mørkest ved randen; samt kantpletten, som når til spidsen og sender smalle linier mod hjørnet. Bagv. gullighvide i kanthalvdelen, bagtil mere grå. V. 9,5–10,5 mm.

Larven er brunliggrøn med 2 brune linier langs ryggen, hovedet brungult med mørke punkter, nakkeskjoldet hvidt med sort kant. Den lever i juli og sept.–apr. i bladruller på *Lonicera* (gedeblad), rose, nælde m. m.

Arten er fundet i Skåne og kan sikkert også findes i Danmark. 2 kuld: juni og aug.).

6. *C. costána* H.S. Tavle VIII, fig. 1 og 2.

Forv. lysere eller mørkere okkergule, ofte med en del iblanding af små, sorte skæl. Rodfeltets ydre begrænsning ofte antydet med små, sorte pletter. Midtbåndet skråt, sort og skarpt afgrænset ved kanten; fra lidt før vingemidten lyst og udvisket, undertiden helt manglende. Kantpletten ret lang, sortebrun. På sømliniens plads een eller flere, små, sorte pletter. Tegningen kan være meget bleg og næsten forsvunden; undertiden er forv.s grundfarve mørkebrun, så tegningen kun kan skimtes. Bagv. hvidlige, lysest ved roden. V. 9–11 mm.

Larven er mørkegrøn med sort hoved og nakkeskjold og hvide vorter. Den lever mellem sammenspundne blade og blomster på forskellige sumpplanter, såsom *Iris*, *Scirpus* (kogleaks), *Comarum* (kragefod), *Epilobium* (dueurt), *Phragmites* (tagrør), *Spiraea* (mjødurt) o. a. og forpupper sig i boligen.

Udbredt og alm. på våde enge. Juni–juli og muligvis igen i aug.₂–sept.

7. *C. aeriferána* H. S. Tavle VIII, fig. 3.

Hoved og halskrave okkergule, bryst og bagkrop sortebrune. Forv. brunliggule med sortebrune tegninger: et ret stort rodfelt, hvis begrænsning udad er omtrent retvinklet bøjet på midten; et meget skråt tværbånd, som er mørkest ved kanten, med indre begrænsning skarp og dobbelt vinkelbøjet og ydre begrænsning noget utydeligere og svagt buet; samt en stor, trekantet kantplet ret nær spidsen, som sender en tynd forlængelse ned mod hjørnet. De mørke tegninger gennemløbes af flere tynde, sorte bølgelinier. På kanten mellem rodfelt og midtbånd samt mellem midtbånd og kantplet flere lyse, sølvglinsende streger. Frynserne mørkebrune. Bagv. sortebrune med lidt lysere frynser. V. 8–9 mm.

Larven er grøn med lyse længdelinier; lysebrunt hoved; grønliggult, på siderne og bagtil sortplettet nakkeskjold og gulgrønt endeskjold. Den lever i juni på lærk.

Hidtil fundet: Bornh. (Vang, Gudhjem, Pedersker), Sjæll. (Stenholt vang, Gentofte, Solrød), Loll. (Maltrup, Roden skov, Blands skifter, Damsmose), Falster (Nykøbing, Hannenov, Mellemskoven). Juli.

8. *C. lecheána* L. Tavle VIII, fig. 4.

Hoved og halskrave gulligbrune, bryst og bagkrop sortebrune. Forv.s grundfarve glinsende gulligbrun, ofte med udbredt mørkebrun bestøvning i den ydre halvdel og ikke sjældent med et grønligt skær. Tegningen består af smalle, blåligt-blyglinsende linier: en lige tværlinie fra kant til rand ca. $\frac{1}{3}$ fra roden, en noget skrå tværlinie

fra midten af kanten til lidt inden for hjørnet, en længdelinie lidt under kanten uden for den anden tværlinie, samt en linie langs sømmen. Disse linier kan variere meget i tydelighed; de er ikke sjældent opløst i pletter. Bagv. sortebrune med hvidlige frynser. V. 8–10,5 mm.

Larven er mørkegrøn på oversiden, lysegrøn på undersiden; hoved, nakke- og endeskjold sortkantede eller helt sorte; lyse vorter. Den lever i maj–juni mellem løst sammenbundne blade på mange forskellige løvtræer, også på mosebølle. Den forpupper sig i eller udenfor boligen.

Udbredt og hyppig. Juni–juli/1.

9. *C. piceána* L. Tavle VIII, fig. 5 ♂ og 6 ♀.

Forv. med fremtrædende spids, sømmen bag spidsen konkav, mest hos ♀. ♂ og ♀ er ret forskellige og ♀ er en del større end ♂. Hos ♂ er forv. mørkegrå med brunviolet bestøvning. Tegningerne er rødbrune med fin, hvidlig indfatning og består af: en rodplet fra vingemidten til randen med en forlængelse skråt opad og udad; et midtbånd, som begynder noget under kanten og indad er omtrent retlinet begrænset, udad med et langt fremspring lige over vingemidtlinien, nedenunder dette fremspring er det uregelmæssigt begrænset og udflydende; en noget utydelig, langstrakt kantplet; samt en ret stor plet i sømfeltet, der indad har et spidst fremspring, som møder det tilsvarende fremspring på midtbåndet. Lige før vingespidsen på kanten en trekantet, lys gullig plet. Bagv. sortebrune. Hos ♀ er forv.s grundfarve lyst

gulbrun med en mængde små, sortebrune tværestreger. Tegningerne er brune. Tværbåndet ret skråt, når helt til kanten og med sortebrunt fremspring udad, bag dette udad udflydende. Kantpletten ret stor, trekantet. Sømbåndet tydeligt, men uregelmæssigt begrænset. Bagv. brunliggule, på den nederste og inderste del mere eller mindre gråbrune. V. ♂ 8,5–10,5, ♀ 11–13 mm.

Larven er grågrøn med sort eller rødbrunt hoved; rødbrunt, sortkantet nakkeskjold og brunt endeskjold. Den lever apr.–juni mellem sammenspundne nåle på unge skud af fyr, gran, lærk og enebær og forpupper sig enten i boligen eller borer sig ind i skuddet til forpupning.

Udbredt og fundet i alle landsdele. ♂ ses sjældnere end ♀. Juni_{1/2}–juli, undertiden også i oktober.

10. *C. podána* Scop. Tavle VIII, fig. 7 ♂.

Også hos denne art er der ret stor forskel på ♂ og ♀. Som hos den foregående art er også vingespidsen fremtrædende (mest hos ♀) og sømmen konkav bag spidsen; begge dele noget stærkere end hos *C. piceana*. Forv.s grundfarve hos ♂ lyst kastaniebrun uden eller med kun svage, små, mørkere tværestreger i sømfeltet. Fra roden lidt bag kanten et gråligt strøg udad, skråt bagtiludad begrænset af en hvidkantet, sortebrun plet, der udgår fra randen og ender i en noget bøjet spids. Midtbåndet mørkebrunt, ved kanten meget smalt, ved randen bredt, indad skarpt begrænset af en fin, lys kant, udad mere udvisket, navnlig ved randen. Kantpletten ret stor, men utydelig; undertiden forbundet med midtbåndet. Sømskyg-

gen brun, tydelig, aflangt trekantet. I spidsen en skarpt afsat, sort plet. Forv. er hos ♀ mere ensfarvede med mange små, mørke tværlinier og mørke ribber. Rodfeltet udad begrænset af en lidt bag midten skarpt vinkelbøjet, fin, mørkebrun linie; det er af grundfarven undtagen ved randen, hvor der er en mere eller mindre tydelig mørkfarvning. Midtbåndet fra kanten til midten indskrænket til en smal, mørkebrun linie, som fortsætter til randen som indre begrænsning af en noget udvisket plet. Kantpletten lang og smal, ofte utydelig. Ved sømmen en fin, mørk linie. I spidsen en sort plet som hos ♂. Bagv. hos begge køn brunliggrå, mod spidsen på et større eller mindre stykke ret stærkt gule. Hos var. *sauberiana* Sorh. er forv. dækket af mørk, violetbrun bestøvning. ♂'s valve og aedeagus se fig. 13c. V. 9–13 mm.

Larven er grøn med sort eller brunt hoved, nakkeskjold og brystfødder. Den lever i maj–juni på næsten alle løv- og nåletræer – også på lave planter – mellem de sammenspundne endeskud og forpupper sig i boligen.

Overalt almindelig, både i skove og haver. Varieteten enkeltvis mellem hovedformen. Juli–aug./1.

11. *C. betulana* Hb. (*decretana* Tr.) Tavle IX, fig. 1.

Ligner foregående art, men forv. er lidt smalere. Forv. hos ♂ okkergule til rødligbrune med lysere sømfelt med mere eller mindre tydelig nettegning. Tegningerne mørkt brunrøde, men ofte utydelige; de består af en skråplet ved randen

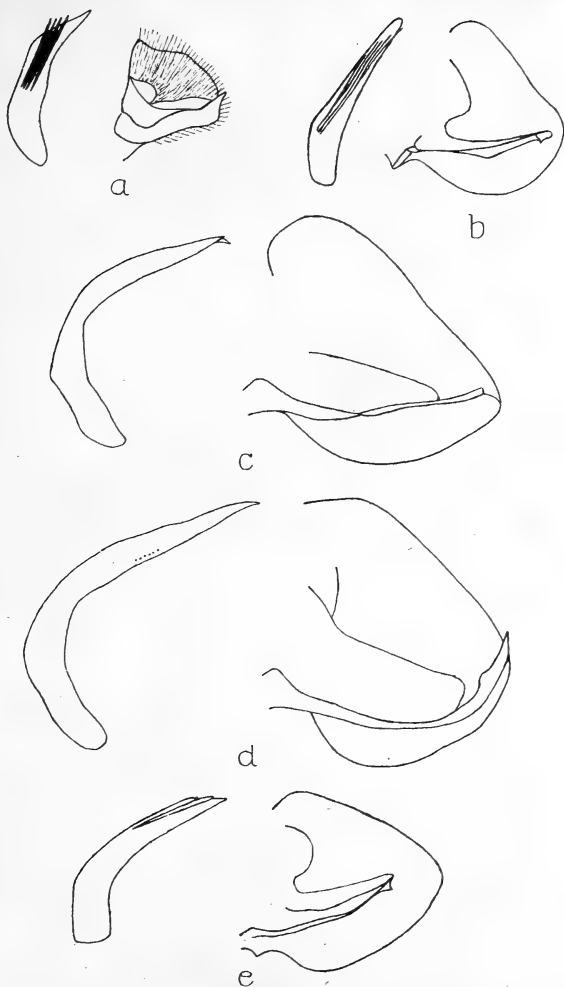

Fig. 13. ♂-genitalorganer hos: a. *Cacoecia diversana* (præparat N. L. Wolf), b. *C. xylostearia*, c. *C. podana*, d. *C. betulana*, e. *C. crataegana*. $\times 25$.

nær roden, et delvis hvidkantet midtbånd, som er smallest ved kanten og foran midten er indadbugtet eller afbrudt, samt en stor, trekantet kantplet. Sømskygge mangler eller består af en mindre plet nær spidsen. Forv. hos ♀ næsten ensfarvet okkerbrune med talrige tværlinier og med mørkere ribber; tegningen meget utydelig og væsentlig indskrænket til en mørk randplet på tværbåndets plads. Bagv. grå med hele kanten lys, gullighvid; hos ♀ tillige med gul spids. ♂'s genitalapparat har lang, smal sacculus og aedeagus ender i en lang, fin spids (fig. 13 d). V. 9–12 mm.

Larven er gulligbrun eller grønligbrun med brunt hoved og nakkeskjold. Den lever i maj–juni mellem sammenspundne blade på birk, pors og bølle.

Hidtil fundet: Loll. (Søholt), Jyll. (Stensbæk plantage). Juli/2–aug.

12. *C. crataegána* Hb. Tavle IX, fig. 3 ♂ og 4 ♀.

Arten ligner en del den følgende xylostearna, men adskiller sig ved følgende karakterer: noget større og lidt mere bredvinget, ♂ og ♀ en del mere forskellige. Grundfarven hos ♂ mere grålig-brun; randpletten ved roden kortere og noget buet; midtbåndet når som regel ikke kanten, det er bredest ved vingemidten og noget smallere ved randen, på ydersiden med et kun lille, mørkere punkt, som ikke er forbundet med kantpletten. I vingspidsen kun en utydelig, lidt mørkere plet. Hos ♀ er grundfarven mere brunlig og tegningerne

utydeligere, ikke lyst gult kantede. Midtbåndet har en meget smal forlængelse op til kanten. Bagv. mørkt brungrå med – særlig hos ♀ – gullig spids. ♂'s aedeagus og valve se fig. 13e. V. 10–13 mm.

Larven er sortegrøn med sort eller sortebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i maj–juni mellem sammenspundne blade på mange forskellige slags løvtræer.

Hidtil fundet: Bornh. (Vang talrig, Kanegårds skov, Rø, Åsedam, Årsdale), Sjæll. (København, Køge Ås), Loll. (Hamborgskoven, Hyde skov, Maribo, Sønderstrand og Vindeholme ved Nakskov, Roden skov), Falster (Hannenov), Fyen (Risinge), Jyll. (Horsens). Juli.

13. *C. xylosteána* L. Tavle IX, fig. 2.

Forv.s grundfarve lys gulligbrun, lysest ved kanten og noget mere grålig ved randen. Tegningerne brune med lys, gullig kant: en skrå plet fra randen nær roden er opad afrundet; midtbåndet ret smalt ved kanten og bredt ved randen, dets indre begrænsning bølget, den ydre mere uregelmæssig og på midten med en sort streg, der når op til kantpletten; denne er firkantet med en lysere, trekantet forlængelse ned mod hjørnet. I vingespidsen en sort plet, mere eller mindre tydelig. Undertiden forekommer eksemplarer med stærkt udvisket og utydelig tegning. Bagv. mørkt brungrå, i spidsen undertiden gullige. ♂'s aedeagus og valve se fig. 13b. V. 8,5–12 mm.

Larven er mørkegrøn med sort hoved og nakkeskjold. Den lever i maj–juni mellem sammenspundne blade på en mængde forskellige løvtræer, særlig dog på eg, samt på perikum, og forpupper sig i boligen.

Overalt almindelig. Juni/2–juli.

14. *C. rosána* L. Tavle IX, fig. 6 ♀.

Forv.s grundfarve hos ♂ lysebrun til rødlig-brun, hos ♀ noget mørkere; med mørkere ribber og små, mørke tværstreger, særlig tydeligt hos ♀. Tegningen mørkere brun: en randplet nær roden endende noget tilspidset; et skråt midtbånd, meget smalt ved kanten og bredt ved randen, er indad bølget og ret tydeligt begrænset, udad mere udvisket; en noget udvisket kantplet har en ofte afbrudt, tynd forlængelse ned mod hjørnet. Hos ♀ er tegningen oftest meget utydelig eller næsten forsvunden. Bagv. mørkt brungrå med gullig spids, særlig hos ♀. V. 7,5–10 mm.

Larven er grøn med brunt, sortkantet hoved og nakkeskjold og lyse vorter. Den lever i maj₂-juli₁ på de fleste løvtræer og havebuske, men også på pors, bølle og nælde i en bladrolle, hvori den også forpupper sig.

Overalt meget alm., særlig i haver. Juni₂-aug.₁.

15. *C. sorbiána* Hb. Tavle IX, fig. 5 ♀.

Forv.s grundfarve gulligbrun med grønligt anstrøg, mørkere ribber og mange små, mørke tværlinier. Rodfeltet af grundfarven og udad begrænset af en fin, mørkebrun linie. Midtbåndet brunt, mørkest og tydeligst ved kanten og indad begrænset af en næsten lige, sortebrun linie, udad udvisket og bredest ved randen. Kantpletten brun, trekantet, uden forlængelse mod hjørnet. Frynsernes rod mørkebrun, særlig mod spidsen. Bagv. mørkt brunliggrå med smal, gul linie langs frynserne, som er gullige, lysest ved spidsen. V. 11–15 mm.

Larven er grønlig med sort hoved; brunt, sortkantet nakkeskjold; gulbrunt endeskjold og hvide vorter. Den lever i maj-juni/1 i en bladrolle på forskellige løvtræer (eg, røn, vrietorn etc.) samt på bølge og forpupper sig i boligen.

Hidtil fundet: Bornh. (Hammeren, Neksø, Snogebæk), Sjæll. (Stenholt vang, Bøllemosen, Sorø sønderskov, Alindelille, Slagelse skov), Amager (Kongelunden), Loll. (Hamborgskoven, Maribo, Keldskov), Falster (Hannenov, Mellemskoven) Møen (Ulfshale), Jyll. (Grimstrup krat, Hald, Øland). Juni/2. juli/1.

6. *Pandémis* Hb.

♂'s følere hårede, med dyb indskæring nær roden (fig. 14 a), med undtagelse af dumetana Tr., som har de for slægten typiske tegninger og genitalorganer. Palperne middellange, fremadrettede. I forv. udspringer ribbe 8 og 7 adskilte og 7 går til sømmen. Bagv. med 7 og 6 nær hinanden ved roden; 5 nær 4, som udspringer fra samme punkt som 3.

Oversigt over arterne.

1. Ansigt og palper hvide	3. cinnamomeana ♂.
Ansigt og palper ikke hvide	2.
2. Bagv. fra spidsen og et stykke ind på vingen lysere, med små, mørke tværstreger	3.
Bagv. ensfarvede eller kun lysere i den yderste spids	4.
3. Forv. lyst okkergule til rødgule, bagv.s yderste fjerdedel lys	1. corylana.
Forv. brune, bagv.s yderste halvdel lys	5. dumetana.
4. Forv.s grundfarve lysere eller mørkere okkergul	2. ribeana.
Forv.s grundfarve rødbrun til mørkebrun	5.
5. Bagv.s yderste spids rødgul	3. cinnamomeana ♀.
Bagv. ensfarvet mørkt gråbrune	4. heparana.

1. *P. corylána* F. Tavle X, fig. 1 ♀.

Forv.s grundfarve lysere eller mørkere okker-gul til rødgul med stærk, rustbrun nettegning. Rodfeltet stort, begrænset af en næsten lige, rustbrun linie, som løber skråt over vingen; midtbåndet på begge sider begrænset af rustbrune linier. Kantpletten er kun svagt antydet. Frynserne mørkebrune. Bagv. lysegrå, i spidsen mere eller mindre gule med mørkere tværstreger. V. 9,5–12 mm.

Larven er grøn med sortpletlet nakkeskjold. Den lever i maj–juni mellem sammenspundne blade på mange forskellige træer og buske – også på lave planter – og forpupper sig i boligen.

Alm. udbredt, både i løvskove og haver. Juli₂–sept.₁.

2. *P. ribeána* Hb. Tavle IX, fig. 7 ♂.

Forv.s grundfarve lyst okkergul til brunlig, undertiden med mørkere nettegning. Rodfeltet oftest noget mørkere end grundfarven, udad begrænset af ikke skråt forløbende linie. Midtbåndet noget mørkere end grundfarven, smallest ved kant og rand, kantet med mørke linier, hvoraf den indre har en bøjning indad på midten uden dog at være vinkelbøjet. Kantpletten tydelig, nedad afrundet og beliggende nærmere vingemidten end hos de andre Pandemis-arter. Frynserne noget mørkere end grundfarven. Hos var. *cerasána* Hb., tavle IX, fig. 8 ♀, er midtbåndet delvis udfyldt med sortebrunt og dette såvel som rodfeltet er begrænset af sortebrune linier. Tillige

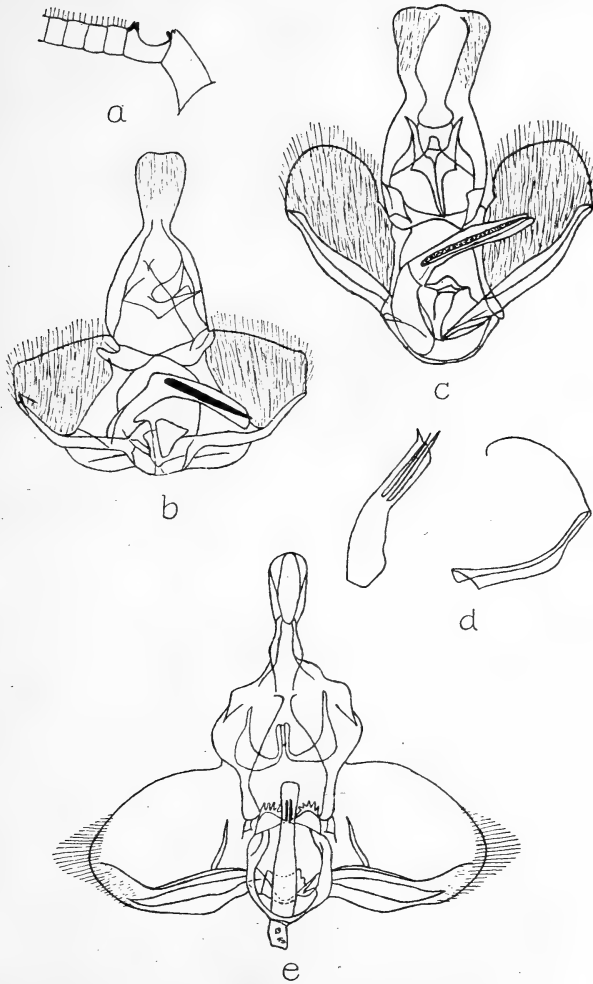

Fig. 14. a. Inderste føler-led hos *Pandemis* ♂. ♂-genitalorganer hos:
 b. *Pandemis ribeana*, c. *P. heparana*, d. *P. dumetana*, e. *Capua orana*.
 Genitalorganer: $\times 25$.

er kanthalvdelen af vingen mellem rodfeltet og midtbåndet mere eller mindre sortebrunt bestøvet. Bagv. lysere eller mørkere brunliggrå med lysere frynser med mørk delingslinie. ♂'s genitalapparat se fig. 14 b. V. 8,5–12 mm.

Larven er grøn med 2 hvide striber langs ryggen og lysere hoved og nakkeskjold med brune eller sorte pletter. Den lever i maj–juni mellem sammenspundne blade på mange forskellige løvtræer – også på Geum (eng-nellikerod) – og forpupper sig i boligen.

Udbredt og alm., særlig i haver. Varieteten enkeltvis mellem hovedformen. Juni₂–aug.₁.

3. *P. cinnamomeána* Tr. Tavle X, fig. 4.

Ansigt og palper hos ♂ hvide, hos ♀ rødbrune. Forv. noget smallere end hos de øvrige *Pandemis*-arter. Grundfarven lyst kanelbrun med i regelen ret svag, brun nettegning. Rodfeltet lidt mørkere end grundfarven, skråt afgrænset og lystkantet; midtbåndet rødbrunt, mørkere end rodfeltet og som dette lystkantet, lidt bredere ved randen end ved kanten, begrænsningen noget bølget. Kantpletten nedad afrundet, undertiden svagt lyst kantet, så mørk som eller lidt mørkere end midtbåndet; den ligger midt imellem midtbåndet og spidsen. Bagv. grå, hos ♂ undertiden gullige i spidsen, altid hos ♀. V. 8–10,5 mm.

Larven er grøn med lyst gulligt hoved. Den lever i maj–juni mellem sammenspundne blade på *Rhamnus* (vrietorn), blomme, eg, røn, birk, gedebled og blåbær. Den er også fundet på gran og lærk.

Hidtil fundet: Bornh. (Slotslyngen), Sjælland. (Folehave

skov, Store Dyrehave, Nærum, Denderup vænge), Loll. (Hyde skov), Falster (Kohave skov, Hannenov, Mellemskoven), Fyen (Fåborg). Juni/2-juli.

4. *P. heparána* Schiff. Tavle X, fig. 2.

Forv.s grundfarve lysere eller mørkere rødbrun med mørkere nettegning. Tegningerne noget mørkere end grundfarven. Rodfeltets ydre begrænsning i regelen buet. Midtbåndet er smallest ved kanten og på midten bredere end hos de øvrige Pandemis-arter, indad noget bag midten med et oftest skarpt fremspring, samt et lignende udad foran midten. Kantpletten afrundet-trekantet, tydeligst og mørkest indad, men ofte temmelig utydelig. Arten er i det hele taget temmelig variabel. Bagv. ret mørkt brunliggrå. ♂'s genitalapparat se fig. 14c. V. 8–12 mm.

Larven er grøn med lidt lysere hoved. Den lever i maj-juni i bladroller på hvidtjorn, slåen, el, pil m. m., også på bølge og *Lysimachia* (fredløs) og forvandler sig i boligen.

Overalt meget almindelig, særlig i haver. Juni/2-sept./1.

5. *P. dumetána* Tr. Tavle X, fig. 3.

♂'s følere uden indskæring. Vingerne en del bredere end hos de øvrige arter af slægten. Forv.s grundfarve brun med tydelig, mørk nettegning. Tegningerne mørkebrune. Rodfeltet lidt mørkere end grundfarven, udad begrænset af en sortebrun, bølget linie. Midtbåndet mørkere end rodfeltet, ligeledes begrænset af sortebrune, noget bølgede linier, smallest ved kanten, bredest ved randen. Kantpletten trekantet, med en tynd streg

ned til hjørnet. Bagv. lysegrå, i yderste halvdel hvidlige med grålige tværstriber. ♂'s aedeagus og valve se fig. 14d. V. 9–11 mm.

Larven er grøn med lysere og mørkere længdestriber. Den lever i maj–juni i bladruller på *Lonicera* (gedeblad), *Rubus* (klynger), *Valeriana* (baldrian) og forskellige andre lave planter og forpupper sig i boligen.

Hidtil fundet: Bornh. (Vang), Sjæll. (Adserbo, Ulse, Ganneskov, Slagelse, Valbygårds skov), Loll. (Maribo, Refshale mose, Nysted), Falster (Kohave skov, Hannenov, Halskov vænge, Mellemskoven). Juli.

7. *Philedóne* Hb. (*Amphisa* Curt.).

♂'s følere kamtandede, med 2 spidser på hvert led med lange hår. Brystet med dusk bagtil. Forv. med ribbe 8 og 7 stilkede, 8 går til kanten, 7 til sømmen. I bagv. løber 7 og 6 nær hinanden, 5 nærmer sig noget til 4, som i regelen udspringer fra samme punkt som 3, men undertiden er adskilt fra eller stilket med denne. ♀ har smallere og mere spidse vinger; den flyver næsten ikke og ses derfor sjældent.

Oversigt over arterne.

Forv.s grundfarve okkergulbrun ..... 1. gerningana.
Forv.s grundfarve grålig..... 2. lunana.

1. *P. gerningána* Schiff. Tavle X, fig. 5.

♂'s følere med ret lange kamtænder. Forv.s grundfarve lys okkerbrunlig med mørkere, kraftig nettegning. Rodfeltet af grundfarven eller ube-

tydeligt mørkere. Midtbåndet bredt, rødbrunt til violetbrunt, indad skarpt begrænset af en rustrød linie, udad noget udflydende. Kantpletten af midtbåndets farve, ofte ret utydelig. Bagv. mørkegrå, svagt nettede, med lysere frynser. V. 7,5–8,5 mm.

Larven er grønliggul med gult hoved og brune tegninger på nakkeskjoldet. Den lever i juni–juli i spundne rør på de nederste blade af Lotus (kællingetand), Armeria (engelskgræs), Helianthemum (soløje), potentil, vejbred, bølle o. a. og forpupper sig under et blad i en hvid kokon.

Udbredt i lyngegne. Juli₂–sept.₁.

2. *P. lunána* Thnbg. (prodromána Hb.),
Tavle X, fig. 6 ♂ og 7 ♀.

Forv.s grundfarve hos ♂ brunliggrå, hos den mere kontrastrigt tegnede ♀ hvidgrå. Midtbåndet ret smalt ved kanten, bredere ved randen; det er brunliggråt hos ♂, rødbrunt og stærkt fremtrædende hos ♀. Kantpletten tilsvarende farvet som midtbåndet, størst hos ♀. Såvel midtbånd som kantplet kantet med hvide linier. Frynserne grå, noget glinsende. Bagv. grå, hos ♀ med hvidlig iblanding. V. 7–8,5 mm.

Larven er foroven grøn, forneden grøngul; med grøngule vorter og hoved, nakke- og endeskjold lyst grønliggule, brunplettede. Den lever i juli–aug. på blomster og blade af potentil, Mentha (mynte), Salix caprea (lancetbladet pil), Myrica (pors) og Valeriana (baldrián). Puppen overvintret.

Hidtil fundet: Sjælland (Rørvig, Tisvilde, Kregme, Vassingørød, Bøllemosen), Fyn (Odense, Fåborg), Jylland (Muldbjerg, Lemvigegnen, Store Vildmose), Fanø. April₂–maj₁.

8. *Epagóge* Hb. (*Dichélia* Guen.).

♂'s følere med korte tænder og korte hårduske. Ribbe 8 og 7 i forv. stilkede. I bagv. udgår 7 og 6 fra samme punkt eller på fælles stilk, ligeledes 4 og 3.

Oversigt over arterne.

Forv.s midtbånd i midten dobbelt vinkelbøjet 2. *gnomana*.
Forv.s midtbånd kun svagt buet ..... 1. *grotiana*.

1. *E. grotiána* F. Tavle X, fig. 8.

Forv.s grundfarve okkergul med talrige, små, mørkebrune tvæstreger. Midtbåndet er smallere eller helt afbrudt på midten; det er ligesom rodfeltet og den skarpt fremtrædende, firkantede kantplet mørkebrunt. Bagv. mørkegrå. V. 7,5–9 mm.

Larven er grøn med sorte vorter; hoved, nakke- og endeskjold samt brystfødderne ligeledes sorte. Den lever i juni på tjørn, rose, bølle og forskellige løvtræer.

Hidtil fundet: Sjæll. (Grib skov, Stenholt vang, Lillerød), Loll. (Roden skov), Falster (Hannenov, Halskov vænge, Mellemskoven), Jyll. (Hald egeskov, Stensballe skov, Dronninglund storskov, Vorså). Juli–aug./1.

2. *E. gnomána* Cl. Tavle X, fig. 9.

Forv.s grundfarve lyst okkergul, noget glinsende, med svage, små, lidt mørkere tvæstreger. På kanten ved roden en smal, mørkebrun streg. Midtbåndet, der er ret smalt og mørkest ved kanten, går herfra meget skråt udad til midten af vingen, hvorfra det svinger i en bue indad for at ende ved hjørnet, ofte som en mørkere, ud-

flydende plet. Kantpletten trekantet, skarpt afsat, sortebrun. Bagv. hvidliggrå, mod kanten gullig-hvide. V. 8–9,5 mm.

Larven, som ikke er beskrevet, lever i maj–juni på mange forskellige løvtræer samt på *Vaccinium myrtillus* (tyttebær), *Stachys* (galtetand) og *Iris*.

Udbredt og ikke sjælden. Juni $\frac{1}{2}$ –juli.

9. *Cápua* Stph.

Som foregående slægt, men forv. hos ♂ med bred costalfold, som når til $\frac{1}{3}$ af forvingelængden.

Oversigt over arterne.

1. Forv.s grundfarve mørkt gyldenbrun	2. angustiorana.
Forv.s grundfarve anderledes.....	2.
2. Forv.s grundfarve gulgrå	3. favillaceana.
Forv.s grundfarve okkergul til okkerbrun...	1. orana.

1. *C. orána* F.R. (*reticulána* Hb.) Tavle X, fig. 10 ♂.

Forv.s grundfarve hos ♂ lyst okkergul, hos den noget større ♀ lyst gråligbrun med talrige, små, mørke tværstreger. 3 meget skråt forløbende, uregelmæssige tværlinier er hos ♂ rustbrune, hos ♀ smallere, mørkebrune: een linie, som udad begrænser rodfeltet; en midtlinie, der kan være afbrudt på midten; og uden for denne en dermed parallelt løbende linie, som udgår fra kantpletten. Bagv. lysegrå. ♂'s genitalapparat se fig. 14 e. V. 8,5–10 mm.

Larven er grøn med gulligt hoved, brystfødder og vorter. Den lever i maj-juli mellem sammenspundne blade på forskellige løvtræer (den har optrådt som skadedyr) og tillige på *Rubus* (klynger), humle, bølge m. m.

Udbredt. Bornh. (Svaneke, Ølene, Dueodde), Sjæll. (Grøn-holt, Lillerød, Rudehegn, Ryget, Nærum, Lyngby mose, Broksø mose, Holmegårds mose), Loll. (Hannenov), Falster (Mellemskoven, Bøtø). Juni $\frac{1}{2}$ -juli.

2. *C. angustiorána* Hw. Tavle X, fig. 11.

Forv.s grundfarve lyst gyldenbrun. Rodfeltet og costalfolden hos ♂ sortebrune. Nær roden fra randen en skrå, mørkebrun stribe, som når $\frac{2}{3}$ til kanten. Midtbåndet og den til hjørnet forlængede kantplet mørkebrune, ofte adskilt af en lys plet på kanten. Bagv. sortegrå, hos ♀ lysere mod kanten. V. 6–8 mm.

Larven er gulligrøn til mørkegrøn, hoved og nakkeskjold grønne eller lysebrune. Den lever i maj, og mange forskellige træer angives som foderplante; her i landet er den fortrinsvis fundet på takstræ.

Udbredt, ofte i stort antal om takstræ. Bornh. (Svaneke), Sjæll. (Tibirke, Hareskoven, Charlottenlund, København, Lundby), Loll. (Maribo, Knuthenborg), Fyen (Fåborg). Juli.

3. *C. favillaceana* Hb. Tavle XI, fig. 1.

Hoved og palper hos ♂ hvidlige, hos ♀ grå. Forv.formen forskellig hos de to køn: hos ♂ er kanten lige fra roden langs costalfolden omtrent til midten, her buer den ret brat; hos ♀ er kanten jævnt buet fra roden. Grundfarven lyst gulligrå med mange, men ret udviskede, mørkere tvær-

linier. Hos ♂ er rodfeltet ensfarvet, noget lysere end grundfarven, udad begrænset af et mørkt tværbånd udgående fra randen skråt udad mod kanten. Bagv. lysegrå. V. 8–9 mm.

Larven lever i juli–okt. på avnbøg, el, røn, hindbær og bølge.

Udbredt og almindelig i løvskove. Maj/2–juni/1.

10. *Cnephásia* Curt.

Det særlige kendetegn, hvorved denne slægt (og den følgende) adskiller sig fra de nærmeststående, er: i bagv. er ribbe 7 og 6 stilkede. I ♂'s genitalapparat findes gnathos; transtilla er uden torne (se fig. 15 a).

Oversigt over arterne.

1. Forv.s grundfarve gul ..... 1. *longana*.
Forv.s grundfarve ikke gul ..... 2.
2. Forv. smalle med meget skrå søm; flyvetid maj/2–
juni/1 ..... 3. *communana*.
Forv. bredere med mindre skrå søm; flyvetid fra
midten af juni ..... 3.
3. Større art, V. 9–11 mm ..... 4. *chrysantheana*.
Mindre art, V. 6,5–8,5 mm ..... 4.
4. Forv. hvidliggrå mellem de mørke tegninger.... 5.
Forv. brunliggrå uden hvidliggråt ..... 6.
5. Forv. med tydelige, mørke tværstreger i de lyse
partier; ♀ uden læggerør ..... 6. *virgaureana*.
Forv. uden tydelige, mørke tværstreger i de lyse
partier; ♀ med læggerør ..... 2. *incertana*.
6. Forv. med temmelig skrå søm ..... 5. *pasivana*.
Forv. med kun lidt skrå søm ..... 7. *genitalana*.

1. *C. longána* Hw. Tavle XI, fig. 2 ♂ og 3 ♀.

Forv. uden indskudscelle, grundfarven lyst okkergul; hos ♂ ensfarvede, hos ♀ med lyst brunlige tegninger: i rodfeltet et vinkelbøjet tværbånd med en udadrettet spids på midten; fra kantens midte et skråt midtbånd, som mod roden er dybt takket og mod sømmen noget udflydende; en kantplet, som berører midtbåndet; samt et smalt sømbånd. Bagv. lyst gråliggule. ♂'s genitalapparat: valverne smalle og sacculus kort, se fig. 15 a. V. 7-9 mm.

Larven er lyst gul med 3 grønliggrå længdestriber, sorte vorter, lysebrunt hoved og brunt nakkeskjold. Den lever på blomsterne af forskellige kurveblomstrede. Den optrådte i 1953 som skadedyr på bederoer ved Nørre Nebel (Jyll.).

Udbredt på sandede steder. Juni/2-aug./1.

De følgende 6 arter ligner hverandre meget i farve og tegning og er først i nyere tid ved genitalundersøgelser blevet adskilt. Tidligere benyttedes for dem alle fællesnavnet: *wahlbomiána* L. Forv.s tegning består af et vinkelbøjet tværbånd, som ikke når randen, i rodfeltet; et skråt forløbende, indad takket midtbånd; en kantplet; samt en uregelmæssig plet ved sømmen. Alle arterne kan med sikkerhed bestemmes ved undersøgelse af genitalorganerne. Navnlig formen af sacculus er et sikkert skelnemærke.

2. *C. incertána* Tr. Tavle XI, fig. 4.

Lille art. Forv.s grundfarve temmelig ren hvid-

grå med mørkt brunliggrå tegninger, men praktisk talt uden mørkere tværlinier i de lyse partier. Midtbåndet indad med 2 indbugtninger. ♀'s forv. ofte mørkere end ♂'s. ♀ adskiller sig fra alle de øvrige *Cnephasia*-arter ved at være forsynet med udskydeligt læggerør. ♂'s aedeagus og valve se fig. 15 b. V. 7–8 mm.

Larven er mørkegrøn med hvide vorter; gult, mørkpletet hoved; sorte brystfodder og sort nakke- og endeskjold. Den lever i maj-juni mellem sammenspundne blade på mange forskellige lave planter. Den har nogle gange optrådt som skadedyr på bederoer.

Udbredt. Juni₂-juli.

3. *C. communána* H.S. Tavle XI, fig. 5.

Arten er betydelig større end den foregående. Forv. smalle og med mere skrå søm end hos de øvrige arter i gruppen, men med samme tegning som foregående. Bagv. lidt mørkere. ♂'s aedeagus og valve se fig. 15 c. V. 8–11 mm. Den er iøvrigt kendetegnet ved sin tidlige flyvetid.

Larven er ikke beskrevet; den lever antagelig om efteråret.

Ret udbredt. Bornh. (Årsdale), Sjæll. (Rørvig, Tisvilde, Dyrnæs, Hillerød, Holte), Falster (Kohave skov, Lindeskoven, Hannenov), Fyen (Fåborg-egnen), Jyll. (Stensbæk plantage, Ørre). Maj₂-juni₁.

4. *C. chrysantheána* Dup. Tavle XI, fig. 6.

Ret stor og bredvinget art. Forv.s kant jævnt bøjet; grundfarven grålighvid med små, fine, mørkere tværestreger i de lyse partier. Kantpletten og pletten ved sømmen ofte meget utydelige.

Spredte, sorte skæl findes flere steder på vingen, navnlig langs tværbåndenes kanter. Undertiden er tegningerne udviskede og utydelige. ♂'s aedeagus og valve se fig. 15 d. V. 8,5–10,5 mm.

Larven er mørkegrøn med sorte vorter, brystfødder samt nakke- og endeskjold; hovedet gult med sorte pletter. Den lever på mange forskellige lave planter, hvor den spinder sig en rørformet bolig af et blad.

Almindelig udbredt. Juni₂–aug.₁.

5. *C. virgaureána* Tr. Tavle XI, fig. 7.

Bredvinget art. Forv.s grundfarve hvidliggrå med talrige og tydelige, mørke tværstreger i de lyse partier. Tegningerne mørkt gråbrune, mørkere end hos de øvrige arter i gruppen. Mellem kantpletten og pletten ved sømmen en eller flere, mørke streger. Bagv. mørkt brunliggrå. ♂'s aedeagus og valve se fig. 15 e. V. 7–9 mm.

Larven er grå eller blåligvid med sorte brystfødder, vorter og endeskjold, gult hoved med mørke pletter samt sort og gult nakkeskjold. Den lever i maj–juli₁ på en mængde forskellige lave planter.

Udbredt og fundet de fleste steder. Juli.

6. *C. pascuána* Hb. (*pasivána* Hb.) Tavle XI, fig. 8 og 9.

Smalvinget art. Forv. med kun svagt bøjet kant og meget skrå søm; grundfarven lyst blåliggrå, med ret svagt fremtrædende tegninger. Meget ofte er hele vingen dækket af mørk bestøvning, så tegningerne næppe kan skimtes; hos denne form

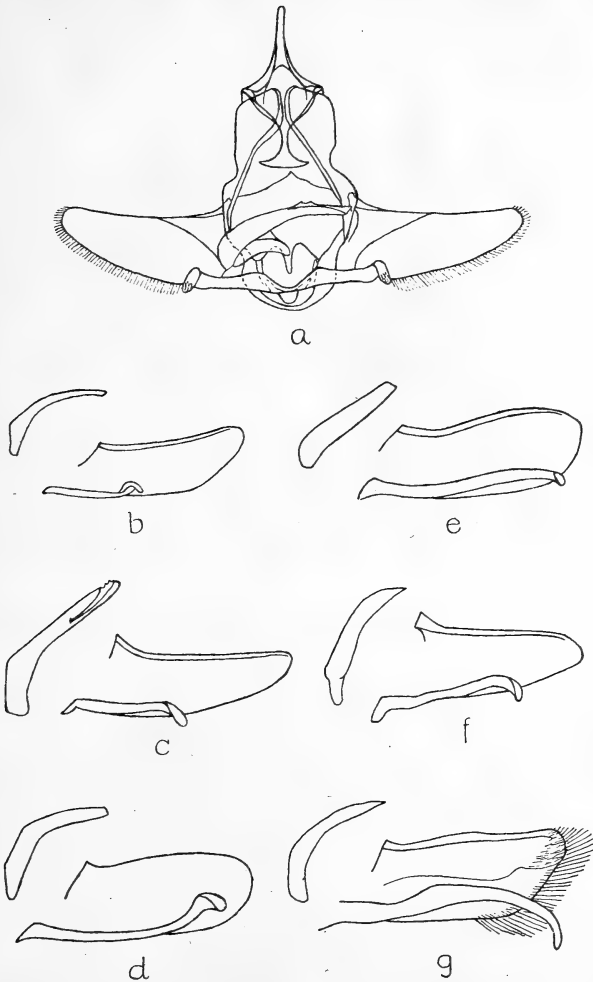

Fig. 15. ♂-genitalorganer hos: a. *Cnephasia longana*, b. *C. incertana*, c. *C. communana*, d. *C. chrysantheana*, e. *C. virgaureana*, f. *C. pascuana*, g. *C. genitalana*. ×25.

er også bagv. mørkere end hos hovedformen.
♂'s aedeagus og valve se fig. 15 f. V. 7,5–9 mm.

Larven er grønliggul eller hvid med store, sorte vorter; hoved, nakke- og endeskjold gule med sorte punkter. Den lever i maj–juni i de sammenspundne, ikke udsprungne kurve på forskellige kurveblomstrede.

Udbredt. Juli.

7. *C. genitalána* Pierce & Metcalfe. Tavle XI, fig. 10.

Ligner meget foregående art, men er gennemsnitlig lidt større. Forv.s kant er mere buet og sømmen mindre skrå. Tegningerne som regel udvaskede. Ved sømmen rækker af små, sorte skælduske. ♂'s aedeagus og valve se fig. 15 g; den meget lange og krumme sacculus er karakteristisk for arten. V. 8–9 mm.

Larven ligner meget foregående arts og lever ligeledes på kurveblomstrede, men i de udsprungne kurve, hvor den spinder kantblomsterne ind over kurven.

Hidtil fundet: Sjæll. (Strøby jerne), Møen (Ulfshåle). Juli/2.

11. *Nephodésme* Hb.

Som foregående slægt, men ♂'s genitalapparat mangler gnathos og transtilla er forsynet med fine torne (se fig. 16 a).

Oversigt over arterne.

1. Forv. glinsende sølvhvide uden tegning .. *argentana*.
Forv. anderledes ..... 2.
2. Forv. grålighvide med sorte tegninger, stor art
2. *penziana*.

- Forv. gule, grå eller mørkebrune, mindre arter.. 3.
 3. Forv.s grundfarve gul ..... 3. osseana.
 Forv.s grundfarve ikke gul ..... 4.
 4. Bagv. mørkebrune med gullig glans..... 4. nubilana.
 Bagv. uden gullig glans..... 1. incanana.

1. *N. incanana* St. Tavle XII, fig. 1.

Arten ligner meget de sidste 6 i den foregående slægt og har de samme tegninger. Forv.s kant ret stærkt bøjet ved roden, omtrent lige på de yderste $\frac{2}{3}$. Grundfarven hvidliggrå med kun svage, små, mørkere tværestreger. Tværbåndet ved roden er bagtil tilspidset og når ikke randen. Midtbåndet med nogle rustgule skæl. Bagv. lyst brunliggrå. ♂'s genitalapparat se fig. 16 a. V. 9–10 mm.

Larven er ikke beskrevet, men den angives fundet i blomsterne af *Chrysanthemum* (okseøje) og *Scilla* (klokkehyacint).

Hidtil fundet: Sjæll. (Grønholt, Lillerød, Lyngby, Ulse, Sorø sønderskov, Slagelse skov, Valbygårds skov), Loll. (Hamborgskoven), Falster (Hannenov, Mellemskoven), Jyll. (Bækkelund, Øland). Juli.

2. *N. penziana* Thnbg. Tavle XI, fig. 11.

Stor og let kendelig art. Forv.s grundfarve hvid med mange små, sortegrå tværestreger. Tegningerne består af sortegrå og sorte pletter, som danner 3 afbrudte tværbånd: ved roden, i midten og ved sømmen. Bagv. lysegrå med svag nettegning. V. 10,5–13,5 mm.

Larven er ikke beskrevet; den angives at leve i maj–juni på græs. Den er taget mellem rødderne af *Armeria* (engelsk-

græs) og forpuppede sig i et langt, hvidt, lodret, silkeagtigt spind, hvori puppen kan bevæge sig op og ned.

Hidtil fundet: Bornh. (flere steder), Sjælland. (Tisvilde, Nyrup hegn, København), Møen (Klinten). Juni₂-juli.

3. *N. osseána* Sc. Tavle XII, fig. 2.

Forv. glinsende, ret lange og smalle med kun svagt buet kant og noget indadbuget søm. Grundfarven varierer fra blegt gullig til brunligt okkergul, med en del små, sortebrune pletter, navnlig i sømfeltet og langs kanten, samt en sortebrun længdestreg i midtfeltet. Disse tegninger kan være mere eller mindre tydelige, ofte helt udviskede. Bagv. lysegrå, alle vinger med lyse frynser. De svagttegnede eksemplarer ligner *Cnephasia longana* Hw., men kan altid kendes på *osseána*'s indskudscelle i forv. samt på ♂'s genitalapparat, aedeagus og valve se fig. 16b. V. 9,5–11 mm.

Larven er mørkegrå med sorte vorter, brunt hoved med sorte pletter og sort nakkeskjold. Den lever i rørformede gange under sten af græs og forskellige lave planter.

Udbredt og fundet i hele landet, både på fugtige enge og i tørre lyngegne, ofte i stort antal. Juni₂-aug.₁.

(*N. argentána* Cl.

Stor og letkendelig art. Forv.s kant næsten lige, spidsen skarp, sømmen lidt indadbuget bag spidsen. Grundfarven glinsende sølvhvid, langs kanten svagt gullig, helt uden tegninger. Bagv. lyst grålighvide. V. 12,5–14,5 mm.

Larven angives at leve mellem græsrodde.

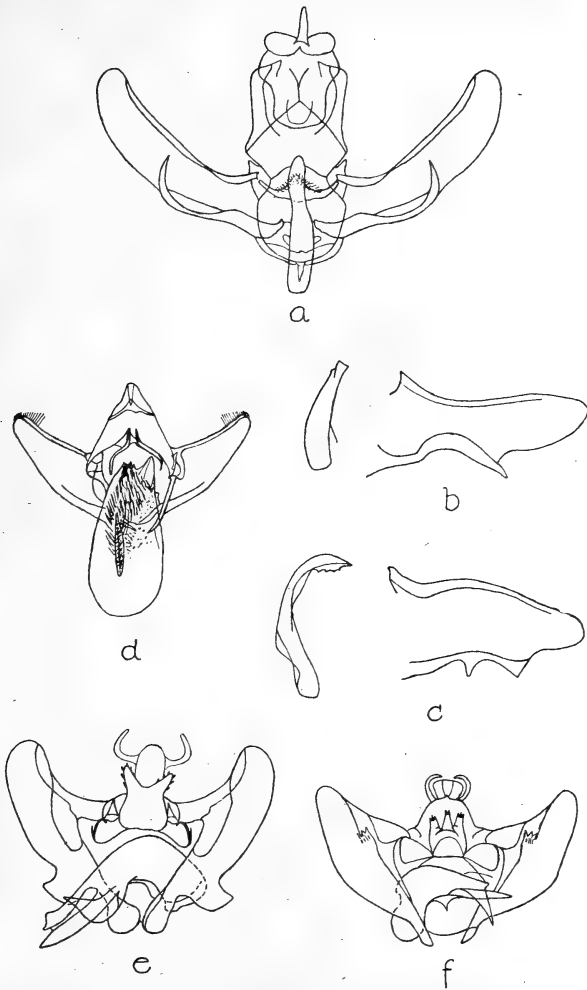

Fig. 16. ♂-genitalorganer hos: a. *Nephodesme incanana*, b. *N. osseana*
 c. *N. nubilana*, d. *Clysia angustana*, e. *Lozopera francillana* (præparat
 N. L. Wolf), f. *L. beatricella* (præparat N. L. Wolf). ×25.

Arten er endnu ikke fundet i Danmark. Den er fundet mange steder i Sverige og er nærmest et bjærgdyr. Her i landet kunne den muligvis findes på Bornholm. Juni/₂-juli.)

4. *N. nubilána* Hb. Tavle XII, fig. 3.

Ret lille, bredvinget og mørktfarvet art. Forv.s kant ret stærkt buet, grundfarven mørkt brunlig-grå med hvidlige skæl og mange, korte, mørke tværstreger. Tegningen mørkere, bestående af et tværbånd ved grænsen af rodfeltet, et oftest afbrudt midtbånd og et sømbånd begyndende med kantpletten og endende noget over hjørnet. Oftest er tegningerne udviskede og utydelige. Bagv. mørkt brunliggrå. ♂'s aedeagus og valve se fig. 16c. V. 7-9 mm.

Larven er lysegrøn med brunt hoved og brunligt nakkeskjold. Den lever i maj-juni på tjørn, slåen, æble og birk.

Overalt almindelig, navnlig om tjørnehække. Juni/₂-juli.

12. *Tortricódes* Guen. (*Oporínia* Hb.).

Palperne korte, hængende; snabelen rudimentær. ♂'s følere med lange hår. I bagv. er ribbe 7 og 6 stilkede og 4 mangler.

1. *T. tortricélla* Hb. Tavle XII, fig. 4.

Forv. glinsende, lange og smalle med hos ♂ næsten lige, hos ♀ svagt buet kant; sømmen meget skrå. Grundfarven varierer fra brunliggul over brun til – navnlig hos ♀ – grå, med iblandede, hvidlige skæl. Tegningerne okkerbrune til mørkebrune, de består af: rodfeltet, som begrænses af

en mørk, vinkelbøjet linie; mellemfeltet, som udad går jævnt over i grundfarven; en plet på tværribben; samt et kantplet, som undertiden fortsættes i et sømbånd. Ofte er tegningerne udviskede og utydelige eller helt forsvundne. Bagv. delvis gennemsigtige, hos ♂ lyst gråligbrune, hos ♀ lidt mørkere og mere grå. V. 10–11,5 mm.

Larven er rødbrun med gule længdestriber og gule vorter, sortebrunt hoved og lysebrunt, sortkantet nakkeskjold. Den lever i maj–juni på eg, hassel, lind, avnbøg og slåen, hvor den først skeletterer bladene, senere mellem sammenspundne blade. Den forpupper sig i en kokon i jorden.

Alm. i egeskove, ofte i stor mængde. ♂ flyver i solskinet. Marts–apr.

13. *Exapáte* Hb.

Forv. hos ♂ langstrakte med meget skrå søm. Midtcellen ligger nær kanten og er meget lang, hvorved ribberne til kanten og sømmen er usædvanligt korte. ♀ har ganske korte, lancetformede forv.; bagv. er reduceret til yderst små, spidse lapper.

1. *E. congelatella* Cl. Tavle XII, fig. 5 ♂ og 6 ♀.

Forv.s grundfarve hos ♂ brunligt skifergrå; ved roden, langs kanten og ved sømmen mørkere; med en mere eller mindre tydelig, hvidlig længdestribe. I længdestriben 2 mørkebrune pletter: een i $\frac{1}{3}$ fra roden og en anden i $\frac{2}{3}$ fra roden; den sidste forbundet med en udflydende plet mod randen. På kanten nær spidsen en lille, mørk

plet. Bagv. lyst brunliggrå. Hos ♀ er forv. delvis gennemsigtige; klædt med grove, udstående hår; lyst brunliggrå med små, mørkebrune pletter, navnlig langs randen. V. ♂ 10–12 mm, ♀ 4–5 mm.

Larven er lysegrøn med 2 lyse længdestriber, gulgrønt hoved med sorte prikker og gult eller sort nakkeskjold. Den lever i maj–juni i hvide, rørformede gange mellem de sammen-spundne endeskud på forskellige buske og træer, f. eks. Rhamnus (vrietorn), Viburnum (kvalkved), liguster, tjørn, syren, blomme og berberis; den angives også fundet på vild kørvel.

Hidtil fundet: Sjæll. (Københavns omegn ikke sjælden), Loll. (Refshale mose, Høvænge). ♂ flyver i solskinet midt på dagen. Okt./₂–nov.

14. *Olíndia* Guen. (*Anisotáenia* Stph.).

Palperne middellange og noget opadrettede. Brystet med skældusk. I forv. løber ribbe 7 ud i vingspidsen. I bagv. forløber ribbe 7 og 6 nær hinanden, 5 nærmer sig ikke til 4; men 4 og 3 udspringer fra samme punkt.

1. *O. schumacherána* F. (ulmána Hb.)
Tavle XII, fig. 7.

Hovedet mørkebrunt, brystet mørkebrunt med gule pletter. Forv.s grundfarve mørkt gyldenbrun med mange små, sorte tværstreger og enkelte små, mørke, metalglinsende pletter. Et hvidt, uregelmæssigt midtbånd forløber skråt over vingen; det er hos ♂ smalt og ofte afbrudt eller opløst i 1 eller 2 pletter, hos den noget større ♀ er det bredt og ikke afbrudt. På kanten i regelen 2–3 små, gullig-

hvide pletter. Langs frynserne een i småpletter opløst, guldgul stribe. Bagv. sortebrune med lyse frynser. V. 6–8,5 mm.

Larven er hvidlig med sorte vorter; hovedet okkergult, bagtil sortkantet; nakkeskjoldet sort. Den lever i maj–juni på *Aquilegia* (akeleje), *Vaccinium myrtillus* (tyttebær), *Ficaria* (vortetrod), *Oxalis* (surkløver), *Mercurialis* (bingelurt), *Lamium galeobdolon* (barsvælg) og andre skyggeplanter.

I løvskove, ret udbredt: Bornh. (Gudhjem, Melsted), Sjæll. (Jægerspris, Folehave skov, Grønnolt vang, Rudehegn, Geel skov, Ermelunden, Denderup vænge), Loll. (Hamborgskoven, Roden skov, Ålholm, Bremersvold), Falster (Hannov, Mellemskoven), Fyen (Hollufgård, Langesø, Risinge, Fåborg), Langeland (Tranekær), Jyll. (Kruså, Horsens, Bjørnum). Juni₂–juli.

15. *Isótrias* Meyr.

Palperne middellange, fremadrettede. Brystet med lille skældusk. I forv. løber ribbe 7 til vingespidsen. I bagv. forløber ribbe 7 og 6 langt fra hinanden, 5 er parallel med 4, og 4 og 3 er stilkede.

1. *I. rectifasciána* Hw. Tavle XII, fig. 8.

Forv.s grundfarve hvidlig med små, brune tværstreger; på kanten små, sortebrune pletter. Tegningerne lysebrune: rodfeltet, hvis begrænsning udad er takket; det udad vinkelbøjede tværbånd samt et smalt, takket sømbånd udgående fra kantpletten. Bagv. grå. V. 6–8 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den angives at leve på tjørn.

Kun fundet på Falster (Orenæs, Horreby lyng). Maj.

16. *Spatalístis* Meyr. (*Chrósis* Hb.).

Følerne korte. Palperne middellange, fremadrettede. Brystet uden dusk. Forv. med skælduske, ribbe 7 løber til sømmen, 4 og 3 er stilkede. I bagv. er 7 og 6 nær hinanden ved udspringet, 5 forløber nær 4, 4 og 3 stilkede.

1. *S. bifasciána* Hb. Tavle XII, fig. 9.

Hoved og bryst okkergule. Forv.s grundfarve sortebrun. Et uregelmæssigt, bredt midtbånd samt en stor, trekantet plet i vingespidsen okkergule. 4 ret brede, blyglinsende tværlinier: en i rodfeltet, en gennem midtbåndet, en langs dets udkant, samt en langs pletten i vingespidsen. Frynserne okkergule med hvidlig spids. Bagv. mørkt brunliggrå. V. 6,5–7,5 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den lever i aug.–sept. i bærrerne af *Rhamnus* (vrietorn) og *Cornus* (kornel).

Hidtil fundet: Sjæll. (Grønholt vang, Bildsø), Falster (Hannenov). Juni.

(Sparganóthis Hb.

Palperne meget lange, fremadrettede. Brystet uden dusk. Forv. hos ♂ med en meget svag costalfold, ribbe 8 og 7 er stilkede og 7 løber til sømmen. Bagv. med hårpensel på ribbe 3, 7 og 6 meget nær hinanden ved udspringet, 5 forløber nær 4, 4 og 3 meget nær hinanden. Denne slægt regnes ofte tilhørende en særlig familie: *Sparganothídae*.

S. pilleriána Schiff.

Hovedet rustbrunt, brystet af forv.s farve. Forv. brunligt-okkergule med messingglans, undertiden med brunlige tværstreger i sømfeltet. Tegningerne rustbrune: en lille, firkantet plet på randen $\frac{1}{3}$ fra roden; et midtbånd fra kanten $\frac{1}{3}$ fra roden til midten af randen; en kantplet, der ofte fortsætter som en uregelmæssig stribe til hjørnet; samt en stribe indenfor sømmen. Hos ♀ kan tegningen næsten helt mangle, så forv. bliver ensfarvet okkergule eller gråbrune. Bagv. gråbrune med bleggule frynser. V. 8–11 mm.

Larven er grøn, på ryggen mørkere med lyse vorter, med sorte brystfødder og sort hoved og nakkeskjold. Den lever i sept.–juni på en mængde forskellige, lave planter.

Arten er fundet i vore omgivelser, men endnu ikke i Danmark. Juli.)

2. familie: Phaloniidae.

♂'s følere hårede. I forv. udgår ribbe 2 fra den yderste fjerdedel af midtcellens nedre kantribbe, ribbe 1c mangler (se fig. 17). Bagv. uden hårpensel. Forv.s midtbånd, som ligger ret nær roden, forløber fra kanten skråt indad, omtrent parallelt med sømmen.

Larverne lever omtrent alle inden i planter, oftest i blomsterkurvene eller frugterne, men også i stængelen eller roden.

Oversigt over slægterne.

1. Ribbe 8 og 7 i forv. stilkede ..... 2.
Ribbe 8 og 7 i forv. adskilte ..... 3.
2. I forv. går ribbe 7 til kanten ..... 1. *Lozopera*.
I forv. går ribbe 7 til sømmen ..... 2. *Clysia*.
3. I bagv. udspringer ribbe 4 og 3 adskilte ..... 4.
I bagv. udspringer ribbe 4 og 3 fra samme punkt
eller de er stilkede ..... 6.
4. I forv. går ribbe 7 til kanten eller spidsen ..... 5.
I forv. går ribbe 7 til sømmen ..... 5. *Clidonia*.
5. Hos ♂ er valverne lange og spinkle, socii velud-
viklede ..... 4. *Piercea*.
Hos ♂ er valverne brede, socii rudimentære eller
mangler ..... 3. *Phalonia*.
6. Ribbe 7 og 6 i bagv. stilkede ..... 6. *Euxanthis*.
Ribbe 7 og 6 i bagv. løber et langt stykke tæt
sammen ..... 7.
7. I forv. går ribbe 7 til kanten ..... 8. *Hysterosia*.
I forv. går ribbe 7 til spidsen ..... 7. *Phtheochroa*.

1. *Lozópera* Stph.

Brystet med dusk bagtil. Forv. er smalle og ribbe 8 og 7 stilkede, 7 går til kanten. I bagv. er 7 og 6 stilkede, 4 og 3 udspringer langt fra hinanden.

Larverne lever af frøene på kurveblomstrede og forpupper sig efter overvintringen i stængelen.

Oversigt over arterne.

- Forv.s ydre tværbånd ender på randen lige over for midtbåndets begyndelse på kanten 1. *francillana*.
Forv.s ydre tværbånd ender på randen udenfor midtbåndets begyndelse på kanten .... 2. *beatricella*.

1. *L. francillána* F. Tavle XII, fig. 10.

Forv. bleggule med en meget smal, brun stribe på kanten fra roden til midten. 2 ret smalle og noget uregelmæssige, rødbrune tværbånd parallelle med sømmen; det indre undertiden afbrudt lige bag kanten. Det ydre tværbånd ender på randen lige over for midtbåndets begyndelse på kanten. Frynserne lysere end vingen, med svag, mørkere delingslinie. Bagv. lyst brunliggrå med omtrent hvide frynser og svag, mørkere delingslinie. ♂'s genitalapparat se fig. 16 e. V. 6,5–7,5 mm.

Larven er gullighvid med sort hoved og brunligt nakkeskjold. Den lever fra sept. mellem frøene af *Daucus carota* (gulerod), borer sig senere ind i stængelen, hvor den overvintrer og forpupper sig i et tyndt spind.

Hidtil fundet: Sjælland. (Bautahøj pr. Jægerspris, Hundested, Holløse, Kregme, Frederiksværk), Amager, Møen (Klinten), Fyen (Fåborg). Juni₂–aug.₁.

2. *L. beatricélla* Wals. Tavle XII, fig. 11.

Ligner meget foregående art, men adskiller sig ved følgende: forv.s ydre tværbånd ender på randen uden for midtbåndets begyndelse på kanten. Tværbåndene er også noget bredere end hos *francillana*. ♂'s genitalapparat (fig. 16 f) er meget forskelligt fra *francillana*'s. V. 6,5–7,5 mm.

Larven er ikke beskrevet.

Hidtil fundet: Sjælland. (Store Havelse), Loll. (Blands Skifter), Falster (Stubbekøbing, Hannenov), Fejø, Fyen (Fåborg). Juli.

2. *Clýsia* Hb.

Brystet glat. I forv. er ribbe 8 og 7 stilkede, 7 går til sømmen. I bagv. er 7 og 6 stilkede, ligeledes 4 og 3.

Oversigt over arterne.

Forv. med mørkt tværbånd langs sømmen... 2. *angustana*.
Forv. uden mørkt tværbånd langs sømmen 1. *ambiguella*.

1. *C. ambiguella* Hb. Tavle XII, fig. 12.

Forv. hvidliggule med okkergul iblanding og en smal, mørkegrå stribe på kanten fra roden til midtbåndet. Midtbåndet mørkegråt med sorte og gullige pletter; det er bredt ved kanten og stærkt afsmalnende mod randen. I sømfeltet en del små, sorte pletter, navnlig på randen og nær spidsen. Bagv. lysegrå, hos ♂ lysere mod roden. V. 6–7 mm.

Larven er brunligvid med brune vorter, brunt hoved og nakkeskjold. Den lever i juli–aug. i bærrerne af *Rhamnus* (vrietorn); også *Viburnum* (kvalkved), *Cornus* (kornel), *Lonicera* (gedeblad) og andre angives som foderplanter. I sydligere lande lever den i vinstokkens blomsterskud og er her meget skadelig. Den forpupper sig i et hvidt spind.

Udbredt. Sjæll. (Bautahøj ved Jægerspris, Adserbo, Storkevad i Grib skov, Store Dyrehave, Allerød, Lyngby, Bølle-mosen, Holmegårds mose), Amager (Kongelunden), Falster (Hannenov, Horreby lyng), Møen (Klinten), Fyen (Fåborg, Snarup mose), Jyll. (Grimstrup krat). Juni–juli/1.

2. *C. angustana* Tr. Tavle XII, fig. 13.

Forv. gullighvide med iblandede, okkerbrunlige prikker og pletter og smal, brunliggrå stribe

langs kanten fra roden til midtbåndet. Midtbåndet mørkt brunliggråt med sort og okkerbrun iblanding. Langs sømmen et mørkt, brunliggråt tværbånd, indad uregelmæssigt begrænset, bredest ved spidsen og med sort og okkerbrun iblanding. På kanten mellem de to tværbånd 3 mørke småpletter. Frynserne mørkegrå med sort delingslinie. Bagv. hvidliggrå til brunliggrå med svag nettegning; frynserne med svag, mørkere delingslinie. ♂'s genitalapparat se fig. 16 d. V. 5,5–7,5 mm.

Larven er gulbrun eller lyserød med sortebrunt hoved, nakke- og endeskjold. Den lever fra sept. mellem blomster og frø af *Achillea* (røllike), *Origanum* (merian), *Solidago* (gyldenris), *Plantago* (vejbred), lyng, *Erica* (klokkelyng) og *Thymus* (timian).

Udbredt og hyppig i lyngmoser og på tørre marker. Juni, juli og aug.

3. *Phalonia* Hb.

Brystet undertiden med dusk bagtil. I forv. løber ribbe 7 til kanten eller til spidsen. I bagv. er 7 og 6 stilkede, 4 og 3 udspringer adskilte. Se fig. 17.

Larverne er tykke; de lever i de fleste tilfælde i blomsterkurve eller stængler, navnlig på kurveblomstrede.

Oversigt over arterne.

1. Forv. med 4 mørke tværbånd.....	2.
Forv. ikke med 4 mørke tværbånd.....	3.
2. Forv. guldgule med røde tværbånd....	2. rutilana.
Forv. sølvhvide med gule tværbånd...	5. dipoltella.

3. Forv. med 2 tværbånd, opløst i 4 røde pletter og indfattede med metalglinsende linier 1. tesserana.
Forv.s tværbånd anderledes ..... 4.
4. I forv.s sømfelt et afbrudt tværbånd, bestående af en plet på kanten og en på randen..... 5.
Forv. uden sådanne pletter i sømfeltet ..... 8.

Fig. 17. Ribbenet hos *Phalonia smeathmanniana*.

5. Forv. brede, kanten stærkt bøjet..... 6.
Forv. smalle, kanten næsten lige ..... 7.
6. Randpletten i sømfeltet lille, trekantet... 3. *badiana*.
Randpletten i sømfeltet når midtvejs til kanten
4. *cnicana*.
7. Større art; forv.s grundfarve bleggul, sømbåndet i regelen meget tydeligt .... 6. *smeathmanniana*.
Mindre art; forv.s grundfarve okkergul, sømbåndet mindre kraftigt fremtrædende 7. *kindermanniana*.
8. Forv.s ydre sømfelt og frynser rustfarvede eller rosenrøde ..... 9.
Forv.s ydre sømfelt og frynser anderledes..... 11.
9. Forv. rosenrøde langs kanten fra midtbåndet til spidsen ..... 10.
Forv. ikke rosenrøde langs kanten..... 9. *ciliella*.
10. Forv. med en lille, mørk plet ved hjørnet *degreyana*.
Forv. uden mørk hjørneplet ..... 12. *flaviciliana*.

11. Forv.s spids sort eller med sort iblanding ..... 12.
 Forv.s spids uden sort ..... 18.
12. Hovedet gult ..... 13.
 Hovedet ikke gult ..... 14.
13. Forv. på begge sider af midtbåndet med gullig-
 hvide, perlemorsglinsende pletter 16. *curvistrigana*.
 Forv. uden perlemorsglinsende pletter 18. *gilvicomana*.
14. Hovedet sort eller brunt ..... 17. *atricapitana*.
 Hovedet hvidt ..... 15.
15. Forv.s spids med rødbrune pletter ..... 16.
 Forv.s spids uden rødbrune pletter ..... 17.
16. Forv. ret smalle, kanten svagt konkav. 10. *posterana*.
 Forv. bredere, kanten konveks ..... 11. *hybridella*.
17. Forv.s spids helt sort ..... 15. *dubitana*.
 Forv.s spids med hvid iblanding ..... 14. *pallidana*.
18. Forv. med sort linie langs frynserne. 8. *implicitana*.
 Forv. uden sort linie langs frynserne ..... 19.
19. Lille, smalvinget, spinkelt bygget art; forv. blegt
 okkergule med bredt, blåsort midtbånd. 19. *nana*.
 Anderledes ..... 20.
20. På forv. en mørk stribe fra kanten nær spidsen
 til sømmen ..... 21. *manniana*.
 På forv. ingen sådan mørk stribe ..... 21.
21. Forv.s frynser rustgule ..... *sabulicola*.
 Forv.s frynser ikke rustgule ..... 22.
22. Hele sømfeltet med brunlig skygge, på nær ved
 randen, hvor der findes en lysegul plet 13. *rupicola*.
 Ingen brunlig skygge i sømfeltet ..... 20. *affinitana*.

1. *P. tesserána* Schiff. (*aleélla* Schulze).
 Tavle XIII, fig. 1.

Hoved og bryst gule. Forv. glinsende guldgule med brunligrøde tegninger: rodfeltet, en stribe på kanten herfra til $\frac{1}{4}$ fra vingeroden, samt 4 fir-kantede pletter, 2 på kanten og 2 på randen. Disse pletter indfattes af ialt 6 metalglinsende,

tynde tværlinier. Bagv. ret mørkt brunliggrå med lyse, gullige frynser med tydelig, mørkere delingslinie. V. 6,5–8,5 mm.

Larven er lyst brunlig med brungult hoved og gult nakkeskjold. Den lever fra efterår til forår i rodstocken af *Picris hieracioides* (bittermælk) og *Hieracium umbellatum* (høgeurt), i eftersommeren også i frugtbunden af *Scabiosa* (skabiose). Den forpupper sig i jorden i en kokon.

Kun fundet få steder: Bornh. (Årsdale, Almindingen, Åsedam), Sjæll. (Ordrup mose), Møen (Klinten, Høvblege), Fyen (Kerteminde, Fåborg, Lundsgård). Juni₂-juli.

2. *P. rutilána* Hb. Tavle XIII, fig. 2.

Forv. glinsende guldgule med røde tegninger: rodfeltet; et tværbånd i det indre mellemfelt; et andet i ydre mellemfelt, bredt på kanten, indsnævret i midten og delende sig i 2 grene ved randen; samt et tværbånd i sømfeltet. Bagv. grå med lysere frynser med mørk delingslinie. V. 4,5–5,5 mm.

Larven er gullig eller brunlighvid med lysebrunt hoved, brunt nakkeskjold med mørke prikker og brungråt endeskjold. Den lever i april-maj i et hvidligt, rørformet spind mellem nålene af *Juniperus* (enebær) og forpupper sig i boligen.

Kun fundet få steder, men ofte i antal. Bornh. (Hammeren, Gudhjem, Melsted, Rø plantage, Årsdale, Ringedal, Finnedalen), Sjæll. (Rørvig, Hundested, Tibirke, Hornbæk), Loll. (Krungerup), Jyll. (Hald). Juni₂-juli₁.

3. *P. badiána* Hb. Tavle XIII, fig. 3.

Forv. blegt okkergule med noget brunlig, skyggeagtig iblanding og flere, noget udviskede, glin-

sende hvide tværlinier. På kanten nær roden en mørkebrun streg. Et mørkebrunt midtbånd er ret bredt afbrudt lidt bag kanten, dernæst på sømsiden med kraftig, indadgående vinkelbøjning og sluttelig stærkt udvidet og bredere ved randen. Et sømbånd begynder med en firkantet plet på kanten, men bliver derefter utydeligt og løber ud i grundfarven. På randen lidt inden for hjørnet en skarpt afsat, sortebrun, trekantet plet. Bagv. fra lysere til mørkere grå. ♂'s genitalapparat se fig. 18 a. V. 7–9 mm.

Larven er lyst grønliggul med brune vorter og sortebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever sept.–april i blomsterkurvene af *Actium* (burre).

Alm. udbredt. Juni₂–aug.₁.

4. *P. cnicána* Dbld. Tavle XIII, fig. 4.

Ligner meget foregående art, men adskiller sig fra denne ved følgende: grundfarven mere rent gul med mindre brunlig (skyggeagtig) iblanding. Tegningerne mere rødbrune. Midtbåndet ikke så bredt afbrudt og næsten ikke udvidet ved randen. Hjørnepletten er lang og når halvvejs til kanten. ♂'s genitalapparat (fig. 18 b) ligner også foregående arts, men valverne har en noget anden form, transtillia er bredere og socii kortere. V. 7–9 mm.

Larven er lyst grønliggul med brune vorter, lysebrunt hoved og brunt, sortkantet nakkeskjold. Den lever sept.–april i blomsterkurvene af *Cirsium* (bladhoved-tidsel) og *Carduus* (tidsel).

Alm. udbredt. Juni₂–aug.₁.

5. *P. dipoltélla* Hb. Tavle XII, fig. 14.

Hoved og bryst okkergule. Forv. ret lange og smalle med kun meget svagt bøjet kant. Grundfarven sølvhvid med okkergule tegninger: rod-feltet, 4 smalle tværbånd og en kantplet. Frynserne okkergule med svag delingslinie. Bagv. lysegrå. V. 6–8 mm.

Larven er grøngrå med sort hoved; brunt, sortpletlet nakkeskjold og brungråt endeskjold. Den lever fra sept. i blomsterkurvene af *Achillea* (røllike), *Tanacetum* (regnfang) og *Matricaria* (kamille).

Kun fundet i få eksemplarer. Bornh. (Finnedalen, Boderne), Sjøll. (Hundested), Jyll. (Løvenholm, Stensbæk plantage). Juli.

6. *P. smeathmanniána* F. Tavle XIII, fig. 5.

Forv. lange og smalle, kanten svagt bøjet. Grundfarven bleggul uden mørkere iblanding. 2 rustbrune tværbånd forløber skråt over vingen; det indre er delt i et smalt bånd fra roden til lidt over midten og en ret lille, blegere plet på kanten; det ydre er delt i flere pletter, mørkest ved randen. Bagv. lysegrå hos ♂, mørkere hos ♀. V. 6,5–8,5 mm.

Larven er gråligbrun med sort hoved; brunt, sortpletlet nakkeskjold og brunt endeskjold. Den lever sept.–april og juni–juli i blomsterkurvene af forskellige kurveblomstrede, f. eks. *Artemisia* (bynke), *Achillea* (røllike) og *Anthemis* (gåseurt); den forpupper sig i boligen i et spind.

Udbredt og ikke sjælden. 2 kuld: maj₂–juni₁ og juli–aug.

7. *P. kindermanniána* Tr. Tavle XIII, fig. 6.

Ligner meget foregående art, men er en hel del

mindre. Forv.s grundfarve mørkere, mere okker-gul. Kantpletterne lige så mørke som randpletterne; det indre tværbånd ikke eller mindre tydeligt afbrudt; det ydre mindre kraftigt fremtrædende, kun tydeligt på kanten og randen. En lille, mørk plet på kanten mellem det ydre tværbånd og spidsen. Sømfeltet med mørkere skygger. Bagv. lysegrå. V. 5–6,5 mm.

Larven er gråbrun med mørkere linier; sort hoved; blegbrunt, mørkkantet nakkeskjold og brunt endeskjold. Den lever først mellem blomsterne, senere i stængelspidserne af *Artemisia campestris* (mark-bynke).

Ret hyppig om foderplanten. Juli.

8. *P. implicitana* Wck. Tavle XIII, fig. 7.

Forv. lyst okkergule med svagt rødligt skær og svag, mørkere nettegning, navnlig i sømfeltet. På kanten ved roden en udvisket, mørkere skygge. Midtbåndet rustbrunt, næsten lige, tydeligst fra randen til $\frac{2}{3}$ over vingen, svagt ved kanten. På kanten mellem midtbåndet og spidsen 2–3 mørke punkter, og ved hjørnet en utydelig, brun skygge. Frynserne okkergule med en tynd, sort linie langs roden. Bagv. lyst grå. V. 5–6 mm.

Larven er bleggul med lysebrunt hoved og gult, sortpletet nakkeskjold. Den lever i juni og sept.–okt. i blomsterkurvene af *Matricaria* (kamille), *Anthemis* (gåseurt), *Solidago* (gyldenris) og andre kurveblomstrede.

Kun fundet i et par eksemplarer på Sjælland. (Reersø strand), begge af sommerkuldet. 2 kuld: maj og juli/2–aug./1.

(P. sabulicola Wals.

Forv.s grundfarve hvid med okkergullig bestøvning og brun nettegning. Midtbåndet gulbrunt, delvis sortkantet, indad begrænset af en grå stribe; det er vinkelbøjet og næsten afbrudt nær kanten. I hjørnet en lille, sort plet. Frynserne rustgule med sort rodlinie. Bagv. lysegrå. V. 4,5–6 mm.

Larven er hvid med brunt hoved. Den lever i juli og sept. i blomsterne på Erigeron (bakkestjerne).

Arten er kendt fra England og Sverige og kan sikkert også findes her i landet. Juni og aug.)

(P. degreyana Mc.Lach.

Forv. smalle med næsten lige kant, sølvgrålig-hvide, i sømfeltet uregelmæssigt rødbrune med rosenrød iblanding nærmest kanten, på kanten ved roden og langs frynserne rustbrune. Midtbåndet lige, rustbrunt med mørkebrun iblanding, mere gråt og utydeligere ved kanten. Frynserne rustgule. Bagv. bleggrå. V. 6–7,5 mm.

Larven er bleggul med brunt hoved. Den lever i juni og aug.–sept. i blomsterne og frugterne af Plantago (vejbred) og Linaria (torskemund).

Arten er fundet i Skåne, men endnu ikke i Danmark. 2 kuld: maj₂–juni₁ og aug.)

9. P. ciliella Hb. Tavle XIII, fig. 8.

Hovedet hvidligt. Forv. smalle og spidse med næsten lige kant og skrå søm. Grundfarven hvidliggrå eller lyst brunlighvid, mere eller min-

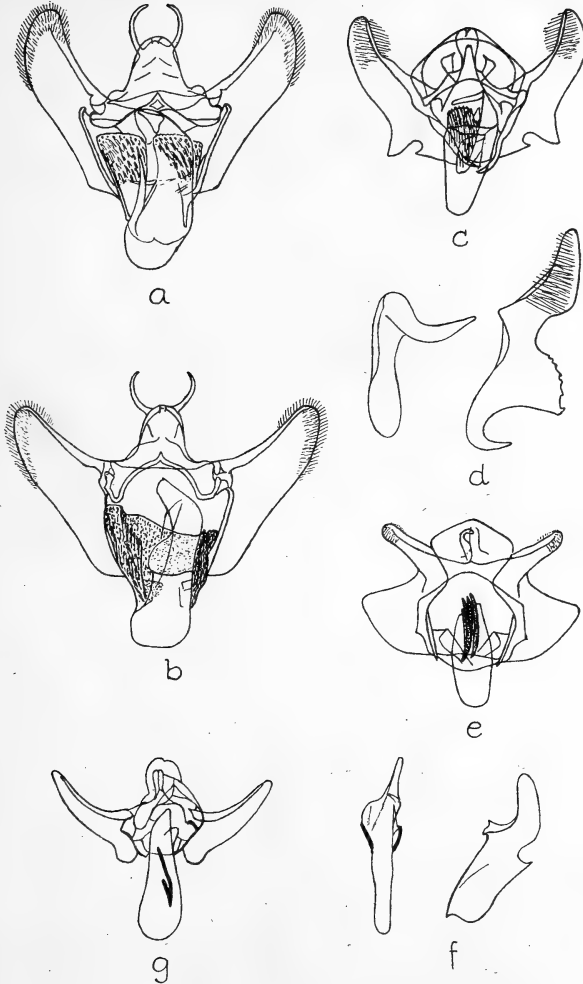

Fig. 18. ♂-genitalorganer hos: a. *Phalonia badiana*, b. *P. cnicana*, c. *P. posterana*, d. *P. hybridella* (præparat N. L. Wolff), e. *P. rupicola*, f. *P. pallidana*, g. *P. manniana*, $\times 25$.

dre plettet eller stribet med okkerbrunt, særlig på kanten ved roden og i sømfeltet. Midtbåndet rustbrunt, mere eller mindre iblandet med mørkegråt; det når ikke kanten. Frynserne rustgule. Bagv. grå. V. 5–6,5 mm.

Larven er hvidlig med sort hoved og nakkeskjold. Den lever i juni–juli og fra slutningen af aug. til april i frugterne af *Primula* (kodriver), *Inula* (alant), *Linaria* (torskemund), *Bellis* (tusindfryd), *Gentiana* (ensian) og *Antirrhinum* (løvemund); den forpupper sig i et hvidt spind på jorden eller i en stængel.

Udbredt og ret hyppig på lyngbakker, i enge og tørve-moser. Maj/₂–juni/₁ og juli/₂–aug./₁.

10. *P. posterána* Zell. Tavle XIII, fig. 9.

Hoved og bryst gullighvide. Forv. ret smalle, med svagt konkav kant. Grundfarven hvid, med iblanding af grå tværestreger, navnlig på kantens rodhalvdel. Midtbåndet mørkegråt, med iblandede sorte pletter; bredt fra randen til noget over vingemidten, her noget lysere, derefter afbrudt og endende på kanten med en lille plet. Langs sømmen et bredt, mørkegråt bånd med iblandede sorte og lysere, i spidsen røde, pletter. Frynserne sortegrå, noget plettede. Bagv. hos ♂ hvidliggrå, hos ♀ grå. ♂'s genitalapparat se fig. 18c. V. 6,5–7,5 mm.

Larven er rødlig med okkergult hoved og lysere gult nakkeskjold. Den lever i juli og sept. i blomsterkurvene på *Cirsium* (bladhoved-tidsel), *Carduus* (tidsel), *Centaurea* (knopurt) og *Arctium* (burre).

Hidtil fundet: Bornh. (Svaneke), Sjæll. (Tisvilde, Kregme, Hillerød, Ermelunden, Holmeåårds mose), Amager (Dragør),

Loll. (Sønderskov), Falster (Hannenov, Halskov vænge, Systofte, Bøtø), Møen (Ulfshale). 2 kuld: maj₂-juni₁ og juli₂-aug.₁.

11. *P. hybridélla* Hb. Tavle XIII, fig. 10.

Ligner meget foregående art, men adskiller sig ved bredere forv. med konveks kant. Grundfarven mere rent hvid og tegningerne rustbrune. I sømbåndet nær spidsen 2-3 dybsorte længdestreger langs ribberne. ♂'s genitalapparat er meget forskelligt fra posterana's, aedeagus og valve se fig. 18 d. V. 6,5-7,5 mm.

Larven er lyserød med lysebrunt hoved og gulligt nakkeskjold med 4 sorte punkter. Den lever i aug.-sept. i frøhovederne af *Picris hieracioides* (bittermælk) og forvandler sig i en kokon.

Kun fundet få steder. Sjæll. (Broksø mose), Loll. (Erikstrup), Fyen (Risinge, Fåborg, Avernakø). Juli-aug.₁.

12. *P. flaviciliána* Wilk. Tavle XIII, fig. 11.

Forv.s grundfarve langs kanten og i sømfeltet lyst rosenrøde, langs randen hvidliggule. Midtbåndet blegt rødbrunt, mørkest ved randen, mere rødligt ved kanten. Frynserne okkergule med svag, mørkere delingslinie. Bagv. lysegrå, mørkest hos ♀. V. 5,5-7 mm.

Larven varierer fra grøn til rødbrun, hoved og nakkeskjold brune. Den lever i aug.-sept. i blomsterkurvene på *Knautia* (blåhat).

Hidtil fundet: Bornh. (Ringedal, Gudhjem, Snogebæk), Sjæll. (Hundested, Adserbo, Kregme, Frederiksværk, Hille-rød, Allerød, Birkerød, Strøby jerne), Falster (Mellemskoven, Sillestrup strand), Møen (Klinten), Fyen (Strib, Fåborg), Jyll. (Virklund). Juni₂-juli; undertiden i 2. kuld i aug.₂.

13. *P. rupícola* Curt. Tavle XIII, fig. 12.

Forv.s grundfarve lyst okkergul med mere eller mindre iblanding af sorte pletter og punkter, navnlig på kanten. Tegningerne rustbrune til mørkegrå, med sortagtige pletter; en plet på kanten ved roden; et ret bredt, men noget utydeligt begrænset midtbånd; samt en bred skygge i sømfeltet. Bagv. mørkt brunliggrå. ♂'s genitalapparat se fig. 18e. V. 6–7 mm.

Larven er gullighvid med brunt hoved og gult nakkeskjold. Den lever i sept.–maj, først i blomsterne, senere overvintrende i stængelen af *Eupatorium* (hjortetrøst).

Kun fundet: Bornh. (Vang, Rønne, Saltuna, Salene, Randskløve, Svaneke), Sjæll. (Ordrup mose, Broksø mose), Loll. (Maribo, Bremersvold), Falster (Hannenov, Mellemskoven), Fyen (Fåborg). Juni₂–juli.

14. *P. pallidána* Zell. Tavle XIII, fig. 13.

Hovedet hvidt, brystet sortebrunt med hvid iblanding. Forv.s grundfarve okkergullig-hvid med svag, gulliggrå nettegning og små, sorte pletter på kanten. Rodfeltet og kanten nær roden udvisket brunliggrå. Midtbåndet mørkt brunliggråt med sorte tegninger, smallest på kanten, lidt under denne bredt afbrudt af blegt okkerbrunt. Inden for spidsen en mere eller mindre tydelig, mørkegrå tværstribе, der oftest når helt til hjørnet. Vingspidsen med hvidlig iblanding. Bagv. grå. ♂'s aedeagus og valve se fig. 18f. V. 5–6 mm.

Larven er rødbrun med gennemskinnende, grøn tarmkanal, sortebrunt hoved og mørkebrunt nakkeskjold. Den lever i aug. i frøhovedet af *Jasione montana* (blåmunke).

Hidtil fundet: Bornh. (Hasle, Gudhjem, Melsted, Svaneke), Sjæll. (Hundested, Adserbo, Jægerspris), Falster (Bøtø), Fyen (Fåborg), Jyll. (Bølling sø, Slettestrand, Hansted, Vejle), Fanø. Juni/2-juli.

15. *P. dubitána* Hb. Tavle XIII, fig. 14.

Hovedet gullighvidt, brystet sortegråt. Forv. gullighvide med okkergule skyggepletter. Rodfeltet og en plet på kanten ved dette sorte. Midtbåndet består af 2 pletter: en lille på kanten og en større, firkantet, på randen; de er blågrå med sortebrun iblanding. Sømbåndet blågråt med sort og brun iblanding, bredt ved spidsen og smalt ved hjørnet. Ofte findes et par små, sorte kantpletter mellem midtbånd og sømbånd. Frynserne mørkt blygrå med sort delingslinie. Bagv. lysegrå, hos ♀ mørkere. V. 6–7,5 mm.

Larven er hvidlig med lysebrunt hoved og brunt, bagtil sortkantet nakkeskjold. Den lever i juli og sept.–okt. i blomsterkurvene på mange forskellige kurveblomstrede.

Udbredt – på lyngbakker, i skovenge og moser – ofte i antal; navnlig alm. i Nordsjæll., men også på Bornh. og Loll.-Falster. Fyen (Fåborg), Jyll. (Hohøj ved Mariager). 2 kuld: Maj/2-juni og juli/2-aug./1.

16. *P. curvistrigána* Wilk. Tavle XIV, fig. 1.

Hovedet lyst okkergult, brystet noget mørkere gult. Forv.s kant noget bøjet fra roden, stærkere bøjet mod spidsen. Grundfarven okkergul med gullighvide, sølvglinsende striber og en del sorte småpletter på kanten. Midtbåndet mørkegråt med sort og brun iblanding; det er bredt på kanten, smallere ved randen, mod roden konkavt begrænset. Udenfor midtbåndet omkring tværrib-

ben nogle små, sorte streger og pletter. Langs sømmen en mørkegrå tværstribe med sort og, navnlig ved spidsen, okkerbrun iblanding; striben er bred på kanten og løber ud i en spids ved hjørnet. Frynserne mørkt brungrå med enkelte okkerbrune pletter og sort delingslinie. Bagv. ret mørkt brunliggrå. V. 6–7 mm.

Larven er lyst brungul med lysebrunt hoved og gult nakkeskjold. Den lever i aug.–sept. i blomsterne af Solidago (gyldenris).

Kun fundet: Bornh. (Vang, Randkløve, Rø, Svaneke, Årsdale), Sjæll. (Frederiksværk). Juli₂–aug.₁.

17. *P. atricapitána* Stph. Tavle XIV, fig. 2.

Hovedet hos ♂ sort, hos ♀ gråligbrunt. Forv.s grundfarve hvid med gulligrødt anstrøg med en del lyst grålige tværstreger og sorte småpletter på kant og rand. Et lille, gråt eller brunliggråt rod-felt, noget forlænget langs kanten. Midtbåndet brunliggråt med hvidlig og sort iblanding, meget uregelmæssigt, bredest på randen. Sømbåndet brunliggråt med sort og hvidlig iblanding, ret smalt, bredest ved kanten, hvor det ender med 2 sorte pletter. Frynserne sortegrå med gullige pletter og sort delingslinie. Bagv. hos ♂ hvidliggrå med svag, grå nettegning, hos ♀ brunliggrå. V. 6,5–7 mm.

Larven er rødligt bleggul med lysebrunt hoved og brunt nakkeskjold. Den lever i juli i blomsterne og i sept.–april i stængelen af *Senecio jacobaea* (brandbæger).

Kun fundet få steder, i regelen enkeltvis. Sjæll. (Bautahøj ved Jægerspris, Kregme, Frederiksværk), Loll. (Knuthenborg),

Fyen (Hunderup, Frederiksgave, Fåborg, Damsbo skov), Jyll. (Bygholm skov ved Horsens). 2 kuld: maj/2-juni/1 og aug.

18. *P. gilvicomána* Zell. Tavle XIV, fig. 3.

Hovedet gult, brystet gulligbrunt. Forv.s grundfarve lyst okkergul med rødligt anstrøg, ved roden og på inderste halvdel af kanten brun. Midtbåndet bredt, buet, mørkt gråbrunt med blågrå og sortebrun iblanding. Sømfeltet ligeledes mørkt gråbrunt, med lysere iblanding; på kanten et par gule og flere sorte småpletter, de sidste ofte fortsat som sorte linier til sømmen. Frynserne mørkegrå med sort delingslinie. Bagv. mørkt gråbrune. V. 5,5–6,5 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den angives at leve i aug.–sept. i blomsterkurvene på *Chenopodium* (gåsefod), *Lamp-sana* (haremad), *Solidago* (gyldenris) og *Lactuca muralis* (skov-salat).

Hidtil fundet: Bornh. (Gudhjem, Vang, Salene), Sjæll. (Tisvilde, Folehave skov, Allerød, Geel skov, Lyngby, Alinde-lille), Amager (Kongelunden), Falster (Hannenov), Fyen (Ris-singe, Frederiksgave, Damsbo skov, Fåborg), Fanø. Juni/2-juli/1.

19. *P. nána* Hw. Tavle XIV, fig. 4.

Lille, spinkel art med smalle forv. med skrå søm. Hovedet hvidt, brystet mørkegråt. Forv. gullighvide med glinsende hvide tværlinier. Rodfeltet og kanten nær dette med sortegrå streger og pletter. Midtbåndet består af sorte streger og pletter og forløber lige over vingen; det er bredt, bredest på randen, og dets ydre begrænsning bølget. Sømfeltet med okkergule skyggepletter. Midt

imellem midtbåndet og spidsen på kanten en sort plet, hvorfra udgår et noget udvisket, gråt tværbånd til omtrent midt på sømmen. Frynserne okkergule med svage, sorte pletter. Bagv. hvidlig-grå. V. 5–6 mm.

Larven er lyst grågullig med brunlig ryglinie, brunt hoved og brunt, sortpletet nakkeskjold. Den lever i marts–maj i hunraklerne af birk.

Kun angivet fra øerne: Bornh. (Paradisbakkerne), Sjæll. (Udbredt i Nordsjæll., Holmegårds mose, Jomfruens egede), Loll. (Roden skov), Falster (Bøtø), Fyen (Gjerup skov, Fåborg). Maj/₂–juni/₁.

20. *P. affinitána* Dgl. Tavle XIV, fig. 5.

Forv. lyst okkergule, glinsende, med brunlig nettegning. Rodfeltet brunligt, utydeligt, ligeledes det smalle midtbånd, der er afbrudt bag kanten og kun tydeligt ved randen. På randen lidt inden for hjørnet en lille, sortebrun plet. Bagv. grå. V. 5,5–6,5 mm.

Larven er hvidlig med grålig overside, brunt hoved og sort nakkeskjold. Den lever i aug.–sept. i blomsterkurvene af *Aster tripolium* (strand-asters).

Kun fundet få steder: Amager, Loll. (Bandholm), Fanø. Juni/₂–aug./₁.

21. *P. manniána* F.R. Tavle XIV, fig. 6.

Hovedet hvidt eller gullighvidt. Forv. bleggule med brungul nettegning. Tegningerne okkerbrune: en udvisket plet på kanten ved roden; et utydeligt, smalt tværbånd nær roden; et nær kanten vinkelbøjet midtbånd, som er tydeligst og mørkest ved randen; samt et tværbånd i søm-

feltet og under dette en utydelig plet. På randen lige inden for hjørnet en lille, sort plet. Bagv. lyst brunliggrå. Arten ligner de efterfølgende af slægten *Piercea*, men ♂'s genitalapparat er meget forskelligt fra disses, se fig. 18g. V. 4,5–6 mm.

Larven er blegt gulgrøn med sort hoved og nakkeskjold. Den lever i sept.–okt. i stængelen af *Mentha* (mynte) og *Lycopus* (sværtevæld).

På fugtige steder, udbredt og fundet i alle landsdele. Juni/2–juli/1.

(Foruden de her omtalte arter har den sydeuropæiske *P. conjunctana* Mn. været angivet som dansk; men det drejede sig om et fejlbestemt eksemplar af *Euxanthia straminea* Hw.)

4. *Piercea* Filipjev.

Slægten adskiller sig fra den foregående på den meget karakteristiske form af ♂'s genitalapparat, som er praktisk talt ens for alle slægtens arter. Valverne er lange og spinkle, transtilladanner en bøjlet arm i midten, unculus mangler, socii er veludviklede, aedeagus er S-formet og tilspidset, med 1 cornutus. Se fig. 19a, hvor de er afbildede set fra siden. Arterne har stor indbyrdes lighed og er tillige variable; de er derfor vanskelige at kende med sikkerhed.

Oversigt over arterne.

1. Hovedet rustbrunt	1. <i>vectisana</i> .
Hovedet okkergult	2.
2. Forv.s frynser ved grunden gule med mørkegrå pletter	2. <i>alismana</i> .
Forv.s frynser uden mørkegråt	<i>walsinghamana</i> .

1. *P. vectisána* Westw. Tavle XIV, fig. 7.

Hovedet rustbrunt. Meget variabel i farve og tegning, forv.s grundfarve varierer fra lergul over brungul til rustbrun, undertiden med grønligt skær, med mørkebrune streger langs randen og i sømfeltet. Midtbåndet mørkebrunt, i regelen afbrudt nær kanten, på midten vinkelbøjet og herfra forenet med hjørnet ved en brun skygge. Undertiden ses midtbåndet kun som en sort plet midt på vingen. På kanten nær spidsen en brun plet. Frynserne ved roden brungule, i spidsen gulhvide. Bagv. ret mørkt grå. V. 4,5–5,5 mm.

Larven er bleggrøn, langs ryg og sider med lyserød farve, brungult hoved og lyst grøngult nakkeskjold. Den lever i juni og sept. i skuddene af *Trigloch* (trehage).

På strandenge, ofte i antal. Bornh. (Gudhjem, Melsted, Randkløve), Sjæll. (Langebæk, Petersværft, Glænø), Amager, Saltholm, Loll. (Bandholm, Maltrup, Rodfed ved Roden skov), Fyen (Risinge, Damsbo skov, Fåborg). Juni, juli og aug.

2. *P. alismána* Rag. Tavle XIV, fig. 8.

Ligner den foregående, men er noget større. Hovedet blegt okkergult. Forv.s grundfarve blegt okkergul, noget glinsende, med blegt brungule tværlinier og bånd. På kanten og randen med sortagtige småpletter. Midtbåndet svagt buet, med sort iblanding bag midten. Ved kanten og hjørnet brune skyggepletter. Frynsernes rod mørkegrå med gule pletter. Bagv. ret mørkt grå. ♂'s genitalapparat se fig. 19a. V. 6–7 mm.

Larven er gul eller brunlig med sortebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i sept.–okt. i blomsterstængelen på *Alisma* (skeblad).

Kun fundet i et enkelt eksemplar på Sjæll. (Glænø). Juli.

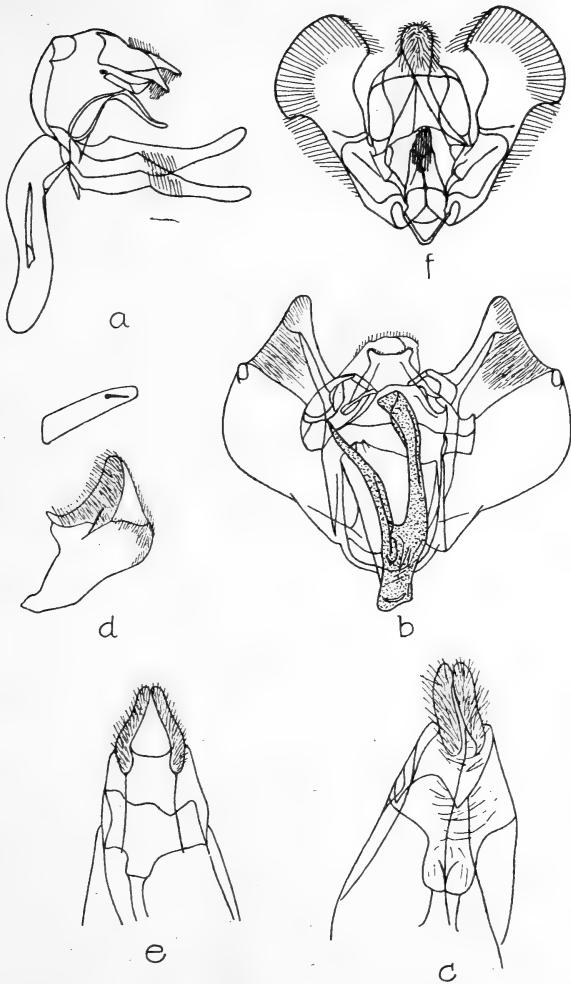

Fig. 19. Genitalorganer hos: a. *Piercea alismana* ♂ (præparat N. L. Wolff), b. *Euxanthis alternana* ♂, c. do. ♀, d. *E. straminea* ♂, e. do. ♀ (præparat J. Lundqvist), f. *Acroclita naevana* ♂. a er $\times 40$, øvrige $\times 25$.

(*P. walsinghamána* Pierce.

Ligner foregående art, men adskiller sig ved følgende: forv.s midtbånd tydeligt vinkelbøjet over midten, med en brun stribe fra vinkelbøjningen til hjørnet og en brun, trekantet plet på randen inden for hjørnet; den brune skyggeplet i sømfeltet tydelig og fortsat til sømmen over hjørnet. V. 5,5–7 mm.

Larven er bleggøn med sortebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i juli og sept. i frøhusene af *Pedicularis* (troidurt).

Arten er fundet i Sverige og England, men endnu ikke i Danmark. 2 kuld: maj/2-juni og aug.)

5. *Clidónia* Hb.

Brystet med dusk bagtil. I forv. løber ribbe 7 til sømmen; i bagv. er 7 og 6 stilkede, mens 4 og 3 udspringer langt fra hinanden.

1. *C. hartmanniána* Cl. Tavle XIV, fig. 9.

Hoved og bryst okkerbrune. Forv.s grundfarve lyst okkergul. Rodfeltet med mørkere, brune skygger, mørkest ved kanten. Midtbåndet ret smalt, smallest ved randen, udad vinkelbøjet og afbrudt noget bag kanten; okkerbrunt til mørkt rødbrunt, kantet mere eller mindre tydeligt med sølvhvide linier. Ved spidsen en okkerbrun til rødbrun, ret stor plet, undertiden delt i et par pletter, samt en lille plet af samme farve lige i spidsen. Fra midtbåndets vinkelbøjning til hjørnet en okkerbrun til rødbrun, noget uregelmæssig stribe. I sømfeltet

nogle sølvhvide tværlinier. Langs sømmen en smal, mørkebrun linie. Frynserne rødbrune, ofte med lyse og mørke pletter og tynd, brun delingslinie. Bagv. lysere til mørkere brunliggrå med mere eller mindre tydelig, mørkere nettegning. V. 7-9 mm.

Larven er bleggul med mørkere vorter, lysebrunt hoved og gulbrunt, mørkplettet nakkeskjold. Den lever i aug.-marts i rodstocken af *Succisa* (djævelsbid).

Udbredt og ret hyppig i moser og på lyngbakker. Maj/₂-juli/₂.

6. *Euxánthis* Hb.

I forv. løber ribbe 7 til sømmen. I bagv. er 7 og 6 stilkede, ligeledes 4 og 3.

Oversigt over arterne.

1. Forv.s grundfarve stærkt gul	2.
Forv.s grundfarve grønliggul, bleggul eller brunlig	3.
2. Forv. med brun sømlinie	3. zoegana.
Forv. uden brun sømlinie	4. hamana.
3. Forv. olivengrønne med perlemorshvide pletter og bånd	cebrana.
Forv. anderledes	4.
4. Forv.s frynser mørkere end sømfeltet....	5. hilarana.
Forv.s frynser ikke mørkere end sømfeltet	5.
5. Forv. med tydelig, mørkere bestøvning i rod- og sømfelt	1. alternana.
Forv. uden mørk bestøvning i rod- og sømfelt	2. straminea.

1. *E. alternána* Stph. Tavle XIV, fig. 10.

Hoved og bryst gullighvide til brunlighvide. Forv.s kant næsten lige; grundfarven gullighvid

med megen okkergul iblanding i form af skyggepletter og tværstriber; på kant og rand med små, brune pletter. Rodfeltet tydeligt mørkere end grundfarven, lyst okkerbrunt. Midtbåndet okkerbrunt, uregelmæssigt, med iblanding af lyse og mørkebrune til sorte pletter, de sidste i vingemidten; ved kanten er båndet utydeligt og udvasket. I sømfeltet en uregelmæssig, okkerbrun skyggeplet, ofte indeholdende et par sortebrune småpletter. På randen nær hjørnet en lille, mørkebrun plet. Frynsernes rodlinie brun. Bagv. hvidliggrå, lysere mod roden; mørkest hos ♀. ♂'s genitalapparat, fig. 19b, er ejendommeligt ved det brede, hjortehorn-agtige skaft på aedeagus. ♀'s genitalorgan, fig. 19c, har foldet ostium. V. 8,5–11 mm.

Larven er bleggul med små, sorte vorter og mørkebrunt hoved. Den lever i juli og igen fra sept. i blomsterkurvene af *Centaurea scabiosa* (stor knopurt).

Udbredt og fundet i hele landet, men i regelen enkeltvis. Juni, juli og aug.; sikkert i 2 kuld.

2. *E. straminea* Hw. Tavle XIV, fig. 11.

Ligner meget foregående art, men adskiller sig ved følgende: noget mindre, ingen mørk bestøvning i rod- og sømfelt, kant- og randpletterne utydelige, ingen mørkebrune pletter i midtbåndet. Bagv. lidt mørkere. Kan med sikkerhed skelnes fra *alternana* på genitalorganerne. ♂'s aedeagus med en enkelt cornutus, valven af anden form, se fig. 19d. ♀'s genitalorgan, fig. 19e, har svagt udviklet ostium. V. 7–8 mm.

Larven er hvidliggul med sort hoved og brunt nakkeskjold. Den lever i juli og sept. i blomsterkurvene af *Centaurea nigra* (sorthoved-knopurt).

Kun få fund: Falster (Sillestrup strand), Fyen (Risinge), Jyll. (Århus, Lemvig). Juni og aug.

3. *E. zoegána* L. Tavle XIV, fig. 12.

Forv.s kant noget buet, grundfarven stærkt gul; tegningerne rustbrune: en smal stribe på kanten fra roden halvvejs til spidsen, en lille plet nær randen midtvejs mellem rod og søm og i sømfeltet en stor, indad vinkelbøjet plet med udfyldning af grundfarven. Bagv. mørkegrå med svag, mørkere nettegning og kun lidt lysere frynser. V. 7,5–12 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den lever i sept.–maj i roden af *Centaurea* (knopurt) og *Scabiosa* (skabiose) i et snævert, hvidt spind; den forpupper sig i boligen.

Udbredt på græsmarker og enge, fundet i hele landet. Juni/2–aug./1.

4. *E. hamána* L. Tavle XIV, fig. 13.

Forv.s kant noget buet; grundfarven ret gul hos ♂, stærkere gul hos ♀. Tegningerne rustbrune: en meget smal stribe på kanten fra roden knap halvvejs til spidsen, en skrå stribe begyndende på tværribben med indadgående vinkel og endende i hjørnet, tillige ofte en del mindre, noget udviskede pletter ved kanten, sømmen og randen. Bagv. mørkegrå med hvidlige frynser. V. 9,5–12,5 mm.

Larvens levevis angives forskelligt, dels i en bladrulle på *Ononis repens* (mark-krageklo), hvor den forpupper sig, dels i roden af *Cirsium arvense* (ager-tidsel) og andre planter.

Alm. udbredt, på græsmarker og enge. Juni/2–juli.

(*E. cebrána* Hb.

Hoved og bryst okkergule. Forv.s grundfarve svagt grønligt okkergul med hvide, perlemorsglinsende tværlinier: nær roden een, som ikke når randen; inden for midten een, som er togrenet ved randen; samt inden for spidsen een, togrenet ved kanten. Langs sømmen pletter af samme farve. Frynserne hvide. Bagv. sortegraå. V. 7–8 mm.

Larven er gullighvid med sort hoved og brunt nakkeskjold. Den lever i spundne rør på blomsterne af *Helichrysum* (evighedsblomst).

Arten er fundet i Nordtyskland og angives også fra Sverige; den kunne nok findes her i landet. Maj–aug.)

5. *hilarána* H.S. Tavle XIV, fig. 14.

Hovedet hvidlig-brunt, brystet lyst okkergult. Forv.s kant lige eller lidt konkav. Grundfarven lyst okkerbrun med rustbrun iblanding, mørkest ved roden og langs kanten. Midtbåndet mørkt rustbrunt, ret smalt, skråt fra randen, skarpt og tydeligt herfra til $\frac{1}{3}$ af vingebredden fra kanten; denne sidste del danner en svag, udflydende skygge til kanten. En mørk prik på tværribben og i sømfeltet nogle glinsende, hvidlige tværlinier og mørk bestøvning langs ribberne. Frynsernes rodlinie sortebrun, frynserne ret mørkt brune. Bagv. lyst gråligbrune. V. 8–10,5 mm.

Larven er hvidlig med mørkebrunt hoved, lysebrunt nakkeskjold med sorte streger og brunligt endeskjold med sort længdestribe. Den lever i juni–juli i stængelen af *Artemisia campestris* (mark-bynke), hvor den forårsager en opsvulmning; den forpupper sig i boligen.

Hidtil fundet: Bornh. (Melsted), Sjæll. (Nøddebohuse, Strøby jerne, Præstø fed), Amager, Falster (Hannenov, Tunnerup strand, Sillestrup strand, Bøtø), Møen (Ulfshale). Juli/2-aug./1.

7. *Phtheochroa* Stph.

Brystet med skældusk bagtil. Forv. med små skælduske, hos ♂ med svag costalfold, ribbe 7 løber til spidsen. I bagv. løber 7 og 6 tæt sammen på et langt stykke, 4 og 3 udgår fra samme punkt eller er stilkede.

1. *P. sodaliána* Hw. Tavle XV, fig. 1.

Arten minder noget om *Phalonia hybridella* Hb. Hoved og bryst hvide. Forv.s grundfarve rent hvid med nogen lyst brunlig iblanding, navnlig i sømfeltet. Lige ved roden en smal, sort tværlinie, lidt uden for denne en sort plet på kanten, og bag denne enkelte, sorte skæl. Midtbåndet lyst brungråt; det består af en mindre, firkantet plet på kanten og en ret stor, firkantet plet på randen; den sidste med sort iblanding, navnlig ved vingemidten. Et bredt, lyst brungråt sømbånd med sølvhvid iblanding og sortebrune pletter: 2 små indad og en større i midten, samt nogle små langs sømmen. I spidsen en rund, rustbrun plet. Frynserne mørkt brungrå. Bagv. lyst grå med ret svag, mørkere nettegning V. 6-7,5 mm.

Larven er rød med grønlig ledindsnit og lyse vorter, lysebrunt hoved og brunt eller sort, nakkeskjold. Den lever i juli-aug. i bærrerne på *Rhamnus cathartica* (vrietorn).

Kun fundet i få eksemplarer. Loll. (Maribo mose), Fyen (Fåborg, Dalum). Juni/2-juli/1.

8. *Hysterósia* Stph.

Brystet med dusk bagtil. Forv. hos ♂ med kraftig costalfold. Ribbe 7 i forv. løber til sømmen. I bagv. nærmer 7 og 6 sig stærkt til hinanden mod roden, 4 og 3 udgår fra samme punkt.

1. *H. inopiána* Hw. Tavle XV, fig. 2.

Forv. lyst gulligbrune hos ♂; noget mørkere, brunlige hos ♀; undertiden med rødligt anstrøg. En brunlig stribe på kanten fra roden til ca. $\frac{1}{3}$ af kantlængden. Fra randen nær roden løber en brunlig, mod kanten lyst begrænset, skyggestribe til tværribben, hvor der ofte findes 1 eller 2 små, mørke pletter. Frynserne gullige, undertiden med svage, mørke pletter. Hos ♀ er tegningerne meget utydelige; den er næsten ensfarvet. Bagv. lysere (♂) til mørkere (♀) gråligbrune. V. 9–11 mm.

Larven er gullighvid med brunt hoved og nakkeskjold. Den lever i sept.-april i spundne rør på rødderne af *Artemisia campestris* (mark-bynke). Også *Eupatorium* (hjørtetrøst) angives som foderplante.

Udbredt og fundet de fleste steder. Juni/₂-aug./₁.

3. familie: **Eucosmídae.**

I forv. udgår ribbe 2 fra midtcellens bageste begrænsning inden for dennes yderste fjerdedel, 1c er altid synlig nærmest hjørnet. Når ribbe 8 og 7 er stilkede, er palperne ikke særlig lange. I bagv. bærer ribbe 3 på oversiden en tydelig hårkam.

Forv. som regel med midtbånd, som forløber omtrent fra kantens midte skråt over vingen til noget inden for hjørnet. Kantplet mangler; men i dens sted er kanten som regel forsynet med parvis anbragte småstreger eller pletter. Spejl forekommer ofte, navnlig hos de sidste slægter i familien.

Oversigt over slægterne.

1. Ribbe 5 i bagv. udspringer nær 4 eller mangler.. 2.
Ribbe 5 i bagv. er ved tværribben langt skilt fra 4 20.
2. Brystet glat ..... 3.
Brystet bagtil med skældusk..... 14.
3. ♂'s følere med indskæring nær roden . 1. *Spilonota*.
♂'s følere uden indskæring nær roden..... 4.
4. Ribbe 8 og 7 i forv. stilkede ..... 2. *Acroclita*.
Ribbe 8 og 7 i forv. adskilte ..... 5.
5. Forv. med fremstående, seglformet spids. 4. *Ancylis*.
Forv. uden fremstående, seglformet spids ..... 6.
6. Ribbe 4 og 3 i bagv. udspringer nær hinanden
11. *Bactra*.
Ribbe 4 og 4 i bagv. udspringer fra samme punkt
eller stilkede ..... 7.
7. Ribbe 5 og 4 i forv. udspringer fra samme punkt
3. *Evetria*.
Ribbe 5 og 4 i forv. adskilte ..... 8.
8. Bagv. hos ♂ med hårpensel på randen 6. *Notocelia*.
Bagv. hos ♂ uden hårpensel på randen ..... 9.
9. Ribbe 7 og 6 i bagv. stilkede..... 5. *Gypsonoma*.
Ribbe 7 og 6 i bagv. forløber tæt ved hinanden.. 10.
10. Forv. hos ♂ med en rund bule på undersiden
nær roden ..... 10. *Thiodia*.
Forv. hos ♂ uden en sådan bule ..... 11.
11. Forv. hos ♂ med costalfold ..... 12.
Forv. hos ♂ uden costalfold ..... 13.

12. ♂'s valver med endetorn (fig. 24 c) 8. *Pseudeucosma*.
 ♂'s valver uden endetorn..... 9. *Eucosma*.
13. Bagv. hos ♂ med ombøjet rand... 19. *Olethreutes*.
 Bagv. hos ♂ uden ombøjet rand..... 7. *Semasia*.
14. Ribbe 4 og 3 i bagv. udspringer langt fra hinanden 15.
 Ribbe 4 og 3 i bagv. udspringer fra samme punkt
 eller meget nær hinanden..... 16.
15. I forv. er ribbe 10 meget nærmere 11 end 9 13. *Lobesia*.
 I forv. er ribbe 10 ikke nærmere 11 end 9
 12. *Polychrosis*.
16. Ribbe 7 og 6 i bagv. stilkede..... 15. *Endothenia*.
 Ribbe 7 og 6 i bagv. adskilte ..... 17.
17. Bagv. hos ♂ med udstående flig på randen ved
 roden..... 14. *Cymolomia*.
 Bagv. hos ♂ uden en sådan flig..... 18.
18. Bagv. hos ♂ med ombøjet rand..... 19.
 Bagv. hos ♂ uden ombøjet rand..... 18. *Eudemis*.
19. I ♂'s genitalapparat er sacculus formet som et af-
 rundet fremspring med kraftige torne (fig. 27 b)
 16. *Apotomis*.
 ♂'s genitalapparat anderledes ..... 17. *Argyroplöce*.
20. I bagv. er hos ♂ den ribbe, som bagtil begrænser
 midtcellen, besat med børsteagtige, lange hår
 25. *Crobylophora*.
 Denne ribbe hos ♂ uden lange hår..... 21.
21. Ribbe 7 og 6 i bagv. stilkede.. 23. *Lathronympha*.
 Ribbe 7 og 6 i bagv. adskilte ..... 22.
22. Ribbe 7 i bagv. hos ♂ løber ind i 8 eller mangler
 26. *Pammene*.
 Ribbe 7 i bagv. hos ♂ adskilt fra 8..... 23.
23. Palperne fremadrettede..... 24.
 Palperne opadbøjede ..... 25.
24. Forv. hos ♂ med costalfold..... 21. *Hemimene*.
 Forv. hos ♂ uden costalfold ..... 22. *Lipoptycha*.
25. I bagv. er ribbe 5 og 4 bøjet mod hinanden nær
 udspringet ..... 20. *Enarmonia*.
 I bagv. er ribbe 5 og 4 ikke bøjet mod hinanden
 24. *Laspeyresia*.

1. *Spilonóta* Stph. (*Tmetócera* Led.).

♂'s følere med korte hår og dyb indskæring nær roden. Palperne fremadrettede. Brystet glat. I forv. løber ribbe 7 adskilt. I bagv. er 7 og 6 meget nær hinanden nær roden, 5 og 4 nær hinanden, 4 og 3 stilkede.

1. *S. ocellána* Schiff. Tavle XV, fig. 3.

Forv.s grundfarve hvid, undertiden med grålig beskygning, navnlig ved kanten, med mere eller mindre tydelig, mørkegrå nettegning. Rodfeltet mørkegråt, oftest med sorte tværlinier og pletter, udad noget vinkelbøjet og bølget; denne begrænsning varierer en del. På randen lige indenfor hjørnet en trekantet, mørkegrå plet med sort kant. Vingspidsen blåsort med gulbrun iblanding, lige inden for et lyst gulliggråt strøg med en del sorte striber; på begge sider kantet af blåligt-blyglinsende striber. Frynserne blåsorte. Bagv. temmelig mørkt grå. Hos var. *lariciána* Hein. (tavle XV, fig. 4), hvis larve lever på lærk, er grundfarven dækket af ret mørkt grå bestøvning; denne er også – gennemsnitlig – lidt mindre. ♂'s genitalapparat se fig. 20 a. V. 6–8 mm.

Larven er rødbrun med sortebrunt hoved og sortebrunt nakke- og endeskjold. Den lever i maj på mange forskellige løvtræer, samt på lærk.

Alm. udbredt, særlig i haver. Juli–aug./₁.

2. *Acróclita* Led.

♂'s følere hårede. Palperne fremadrettede. Brystet glat. Forv. med indskæring bag spidsen,

ribbe 8 og 7 er stilkede. I bagv. er 7 og 6 nær hinanden mod roden, 5 forløber nær 4, 4 og 3 stilkede.

1. *A. naevána* Hb. Tavle XV, fig. 5 og 6.

Forv.s grundfarve grålighvid med rødligt skær og med flere eller færre grå prikker og mere eller mindre grå beskygning ved kanten. Rodfeltet bredt, mørkt brunliggråt med sorte prikker og noget varierende, lys grålig bestøvning, udad vinkelbøjet. Midtbåndet mørkt brunliggråt, bredt ved kanten, smalt mod randen, som det rammer kun lidt inden for hjørnet; på midten med en skråt udadrettet, sort tand. I sømfeltet på kanten nogle sorte kantpletter og bag dem en mørk skygge til spidsen. Det store, lyse spejl kantet af metalglinsende, lysegråt. Hos var. *geminána* Stph. er den lyse grundfarve dækket af grå bestøvning, og de mørke partier er lysere. Bagv. grå. ♂'s genitalapparat se fig. 19f. V. 6–7 mm.

Larven er lyst grågrøn, ofte rødlig, med gullige sider, sorte brystfodder, brunt og sort hoved og sort nakkeskjold. Den lever i maj–juni på æble, blomme, slåen og bølge, hvor den skeletterer bladene.

Alm. udbredt, særlig i haver. Juli–aug.

3. *Evétria* Hb.

♂'s følere hårede. Palperne fremadrettede. Brystet glat. Forv.s søm lige, ribbe 7 forløber adskilt, 5 og 4 udspringer fra samme punkt. I bagv. er 7

og 6 stilkede eller meget nær hinanden ved udspringet, 5 nær 4, 4 og 3 stilkede.

Larverne er tykke. De lever på fyr i knopper, skud eller under barken og er ofte alvorlige skadedyr.

Oversigt over arterne.

1. Forv.s grundfarve overalt rustbrun til orange-rustrød	2.
Forv.s grundfarve ikke overalt rustbrun til rustrød	4.
2. Forv.s grundfarve rustbrun.....	3. pinivorana.
Forv.s grundfarve orange-rustrød	3.
3. Forv. med sølvhvid tværlinie umiddelbart indenfor sømmen	5. pinicolana.
Forv. uden sølvhvid tværlinie umiddelbart indenfor sømmen	6. buoliana.
4. Forv.s sømfelt rustbrunt.....	5.
Forv.s sømfelt ikke rustbrunt	6.
5. Brystet rustbrunt.....	4. turionana.
Brystet brunliggråt	1. duplana.
6. Hovedet okkerbrunt	2. posticana.
Hovedet gråt eller brungråt	7.
7. Forv. med tydelige, hvide kantpletter i sømfeltet	7. resinella.
Forv. uden tydelige, hvide kantpletter i sømfeltet	sylvestrana.

1. E. duplána Hb. Tavle XV, fig. 7.

Hovedet mørkt rustbrunt, brystet brunliggråt. Forv. navnlig hos ♂ langstrakte og spidse, med meget skrå søm. Grundfarven gråbrun med hvidliggrå iblanding i form af småpletter samt 3 dobbelte, noget bølgede tværlinier. I sømfeltet langs sømmen et rustbrunt til rustrødt tværbånd, mør-

kest på midten og langs sømme, samt 2–3 hvidlige kantpletter. ♀ er skarpere tegnet end ♂. Bagv. brunliggrå. V. 7–8,5 mm.

Larven er lyst gulbrun med brunligt hoved og brunt nakkeskjold. Den lever i maj–juni, først i knopperne, senere i de unge skud af fyr, og forpupper sig på stammen nær jorden. Sommerfuglen ligger fuldt udviklet i puppehuden vintren over.

Arten er meget udbredt i fyrreplantager i Jyll., hvor larven af og til har anrettet betydelig skade på unge træer. Herudover er den fundet på Sjælland (Tisvilde) og Fyen (Fåborg). April.

(*E. sylvestrana* Curt.)

Hoved og bryst grå med hvidlig iblanding. Forv. langstrakte og smalle, grundfarven mørkt gråbrun med hvidlig iblanding og næsten lige, uregelmæssige, blygrå tværlinier. Rodfeltets ydre, lige begrænsning mørkere, ligeledes det uden for vingemidten liggende tværbånd. Ydre sømfelt undertiden med rustbrunt skær. Bagv. gråbrune. V. 6–7,5 mm.

Larven er purpuragtigt grå med sort hoved og mørkebrunt nakkeskjold. Den lever sept.–maj i skuddene af fyr.

Arten er fundet i England og Vesttyskland og kunne muligvis også findes i Danmark. Juni–juli.)

2. *E. posticana* Zett. Tavle XV, fig. 8.

Hovedet okkerbrunt, brystet okkerbrunt fortil, gråt bagtil. Forv. kortere og bredere end hos de 2 foregående arter; grundfarven mørkt blygrå med smalle, gråbrune tværlinier, som udgår fra små, mørke kantpletter. 2 mørke tværbånd, eet indenfor og eet udenfor midten, er mere eller

mindre tydelige. I spidsen nogen rustbrun bestøvning. Bagv. mørkegrå. V. 6–7,5 mm.

Larven er rødbrun med violet skær, sort hoved og nakkeskjold samt sortebrunt endeskjold. Den lever sept.–april i knopperne af skovfyr; puppen ligger med hovedet nedad.

Kun få fund: Sjæll. (Tisvilde), Fyen (Fåborg). April/₂–juni/₁.

3. *E. pinivorána* Zell. Tavle XV, fig. 9.

Hovedet gråligt, brystet brunt med grå iblandning. Forv.s grundfarve lysere eller mørkere rustbrun; med nogen iblanding af mørkebrune småpletter og streger; langs kant og rand noget mørkere; med en mængde, glinsende hvidliggrå, uregelmæssige tværstreger og pletter. Bagv. ret mørkt brunliggrå. V. 8–10 mm.

Larven er rødbrun med mørkere hoved og nakkeskjold. Den lever aug.–sept. i knopperne og de unge sideskud af skovfyr og bjergfyr; den forpupper sig med hovedet opad.

Udbredt, men i regelen fundet enkeltvis. Bornh. (Rønne, Paradisbakkerne, Mandhøj, Ringedal, Gudhjem), Sjæll. (Hornbæk, Tisvilde, Rørvig), Loll. (Engestofte), Fyen (Fåborg), Jyll. (Svejbæk, Hald), Fanø. Juni/₂–juli/₁.

4. *E. turionána* Hb. Tavle XV, fig. 10.

Hovedet okkergult, brystet rustgult, helt bagtil gråligt. Forv.s rodhalvdel mørkt gråbrun, sømhalvdelen rustgul; med en mængde askegrå, noget metalglinsende tværlinier og pletter. Frynserne blygrå med sort rodlinie. Bagv. hos ♂ lyst hvidliggrå med grå spids, hos ♀ grå med lidt mørkere spids, der som oftest er rustgult bestøvet. Frynserne lyse undtagen i spidsen. V. 8,5–10 mm.

Larven er lyst gråbrun med sort hoved og lille, mørkebrunt nakkeskjold. Den lever sept.-april i endeknopperne af unge skovfyr og bjergfyr, hvor den forårsager harpiksudflod, og forpupper sig i boligen med hovedet nedad.

Udbredt. Sjæll. (Hornbæk, Liseleje, Tisvilde, Tokkekøb hegn), Fyen (Føns, Ørslev, Lunge bjerge, Egebjerggård), Jyll. (Bording, Varde, Sønder Omme og Frederiksholm plantager, Rom hede), Fanø. Maj₂-juni₁.

5. *E. pinicolána* Dbld. Tavle XV, fig. 11.

Denne og den følgende art ligner hinanden meget. Hovedet blegt okkergult. Forv.s kant noget buet, mere end hos *buoliana*. Grundfarven rust-rød med adskillige sølvglinsende, grålighvide tværstriber og kantpletter; den yderste tværstribe løber ganske nær sømmen og parallelt med denne. Frynserne gullighvide med lidt grålig iblanding. Bagv. grå med gullighvide frynser. ♂'s aedeagus og valve se fig. 20 b. V. 9–11 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den lever i april-maj i skud af skovfyr.

Først adskilt fra *buoliana* og konstateret som dansk i de senere år. Den er fundet flere steder og er sikkert udbredt over hele landet. Juli₂-aug.

6. *E. buoliána* Schiff. (Fyrrevikleren). Tavle XV, fig. 12.

Ligner foregående art. Forv.s kant mindre buet; grundfarven mere orangerød, men varierer en del fra lysere til mørkere. De lyse striber er i vingens rodhalvdel mere udviskede og ubestemte og har nærmest karakter af længdestriber; der er ingen tværstribe lige ved sømmen. Bagv. lidt mør-

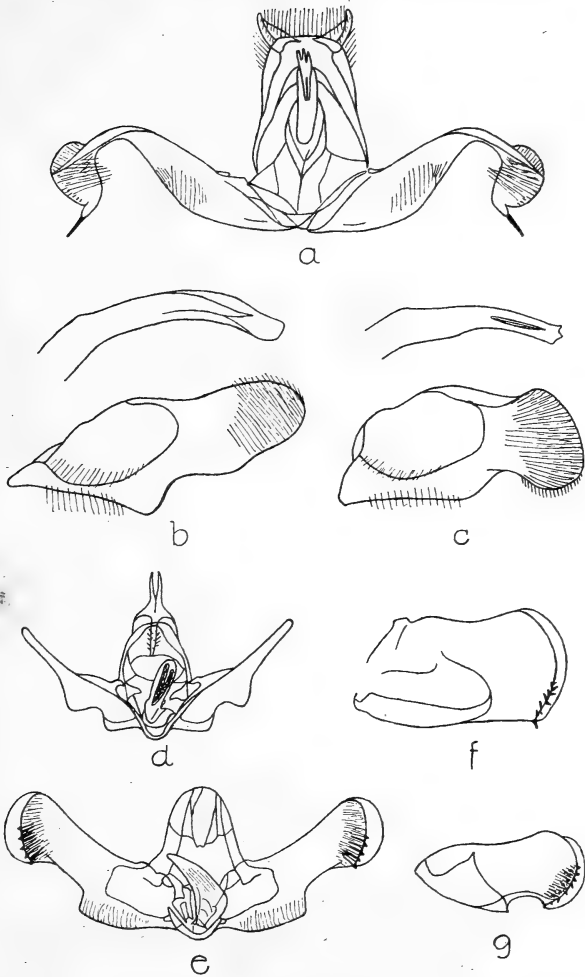

Fig. 20. ♂-genitalorganer hos: a. *Sylonota ocellana*, b. *Evetria pinicolana*, c. *E. buoliana*, d. *Ancylis biarcuana*, e. *Gypsonoma neglectana*, f. *G. aceriana*, g. *G. dealbana*. ×25.

kere end hos *pinicolana*. ♂'s aedeagus og valve er tydeligt forskellige fra foregående arts, se fig. 20 c. V. 8,5–10,5 mm.

Larven er glinsende gulbrun. Den lever aug.–maj i knopper og unge skud af fyr, hvor den borer sig fra det ene skud til det andet, som den udhuler. Ofte begnaver den et skud udvendigt; herved eller ved at et sideskud træder i stedet for et topskud, opstår en bøjning på stammen, et såkaldt »posthorn«. Den forpupper sig i et udhulet skud med hovedet opad. Larven kan optræde i stor mængde og gør da megen skade, navnlig på unge fyrreklaturer.

Meget udbredt i fyrreplantager, ofte i stort antal. Juni/2–aug./1.

7. *E. resinélla* L. Tavle XV, fig. 13.

Hoved og bryst mørkt brungrå. Forv.s grundfarve brunsort med mange, blygrå pletter og uregelmæssige tværbånd, som udgår fra små, hvide kantpletter. Frynserne mørkt brunliggrå, glinsende, med nogen sort iblanding. Bagv. mørkt brunliggrå med hvidliggrå frynser. V. 7–10 mm.

Larven er gulbrun med mørkere hoved og nakkeskjold. Den lever på unge fyrres skud og unge grene og overvintrer 2 gange. Ved dens gnav siver harpiks ud og danner en stor galle – på størrelse med en lille blomme – som omslutter larven, der forpupper sig i gallen.

Udbredt i fyrreplantager, særlig i Jyll. Maj/2–juni/1.

4. *Ancylis* Hb.

♂'s følere med korte hår. Palperne fremadrettede. Brystet med lille dusk bagtil. Forv. med seglformet fremstående spids, undtagen hos *obtusana*

Hw., ribbe 7 forløber adskilt. I bagv. er 7 og 6 meget nær hinanden på et langt stykke, 5 nær 4, 4 og 3 stilkede eller sammenfaldende.

Larverne i regelen mørke af farve, med store, lyse vorter. Hos nogle af arterne danner de en

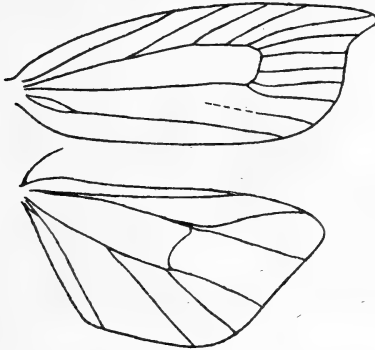

Fig. 21. Ribbenet hos *Ancylis myrtillana*.

bolig ved at bøje bladene sammen efter midtribben og sammenspinde kanterne, hvorefter de gnaver bladets inderste overflade.

Oversigt over arterne.

1. Forv.s grundfarve rent hvid	9. laetana.
Forv.s grundfarve ikke rent hvid.....	2.
2. Forv. med tydeligt afsat, mørkt rodfelt, oftest i form af en plet på randen.....	3.
Forv. uden tydeligt afsat, mørkt rodfelt eller randplet	11.
3. Forv. med en stor, mørk randplet ved hjørnet	1. achatana.
Forv. uden en sådan plet	4.

4. Forv. med en stor, brunrød kantplet ved vingspidsen ..... 5.
Forv. uden en sådan plet ..... 6.
5. Forv. med seglformet fremstående spids 2. derasana.
Forv. uden seglformet fremstående spids 6. obtusana.
6. Forv.s grundfarve rødligt okkerbrun
7. mitterbacheriana.
Forv.s grundfarve ikke rødligt okkerbrun.... 7.
7. Forv.s rodplet udad begrænset af hvidlig linie... 8.
Forv.s rodplet ikke begrænset af hvidlig linie udad
12. unguicella.
8. Forv.s kant ovenover rodpletten omtrent så mørk som pletten..... comptana.
Forv.s kant ovenover rodpletten hvidlig eller gullig ..... 9.
9. Rodplettens øverste begrænsning lige ..... 10.
Rodplettens øverste begrænsning indbugtet
4. myrtillana.
10. Forv. med 3 sorte prikker ved frynsernes rod
paludana.
Forv. uden sådanne prikker ..... 3. lundana.
11. Forv. med gullighvid, bagtil mørkt begrænset stribe fra roden omtrent til spidsen. 5. siculana.
Forv. uden lys rodstribe..... 12.
12. Forv. omtrent helt mørke, uden lyse tegninger
8. upupana.
Forv. med lyse tegninger ..... 13.
13. Forv. med som regel tydeligt, rustbrunt tværbånd fra kantens midte til hjørnet..... 13. uncana.
Forv. uden rustbrunt tværbånd ..... 14.
14. Forv.s randhalvdel lys, skilt fra den mørke kanthalvdel ved en lys, bølget linie..... 15.
Forv. med skarpt afsat, lys plet i hjørnet..... 17.
15. Den mørke del af forv.spidsen rødbrun ved kanten
16. diminutana.
Den mørke del af forv.spidsen ikke rødbrun ved kanten ..... 16.

16. Forv.s kanthalvdel meget mørkere end rand-
halvdelen ..... 14. biarcuana.
Forv.s kanthalvdel kun lidt mørkere end rand-
halvdelen ..... 15. inornatana.
17. Forv. brunligt askegrå ..... 10. tineana.
Forv. rødbrune ..... 11. selenana.

1. *A. achatána* F. Tavle XVI, fig. 1.

Forv. med kun lidt fremstående spids, sømmen bølget. Grundfarven askegrå med nogen brun iblanding af tynde bølgelinier. Tegningerne mørkt rustbrune, kantet af svagt glinsende søvlinier. Rodfeltet med et par ret svage, grålige tværlinier samt flere sortebrune tværlinier og småpletter; dets ydre begrænsning uregelmæssigt bøjet. Midtbåndet smalt, fra kanten skråt udadrettet, når knapt til vingemidten. På randen lige indenfor hjørnet en stor, uregelmæssig-trekantet plet. I sømfeltet et smalt, skråt, rustgult bånd fra kant til søm; 3 sortebrune kantpletter; samt en sortebrun plet i spidsen. Frynserne brunliggrå med nogen lys, pletvis iblanding. Bagv. brunliggrå. V. 7,5–9 mm.

Larven er mørkebrun med hvide vorter og sortebrune brystfødder, hoved og nakkeskjold sortebrune. Den lever i april–maj mellem sammenspundne blade på slåen, tjørn og cotoneaster.

Udbredt på øerne. Bornh. (Årsdale, Svaneke, Gudhjem, Dueodde), Sjæll. (Hundested, Kregme, Tisvilde, Frederiksværk, Fortunen, Gentofte, Holmegårds mose); Loll. (Hamborgskoven, Toreby, Sæbyholms skov, Roden skov), Falster (Hannenov, Mellemskoven, Tunnerup strand, Nykøbing), Fyen (Fåborg). Juni₂-aug.₁.

2. *A. derasána* Hb. Tavle XVI, fig. 2.

Hovedet brunliggult, brystet mørkebrunt, skulderdækkene hvidliggule. Forv. på randen ved roden med en stor, trekantet, mørkt rødbrun plet, mod kanten retlinet begrænset; kantet af en bred, grålighvid stribe med ret tæt iblanding af brunlig-grå skæl. Ved spidsen en stor, brunrød, trekantet plet, gennemtrukket af en fin blyglinsende linie; foran denne er farven mere rustbrun; tillige findes en del små, lyse og mørke kantpletter; selve spidsen mørk. Ved hjørnet en stor, grå, lystkantet plet med indadgående, spidst fremspring. Frynserne lyst gråliggule, lige under spidsen helt hvide med en fin, sort linie. Bagv. lysegrå til grå. V. 7–8 mm.

Larven varierer fra grågul til olivengrøn; hovedet er lysebrunt; nakkeskjoldet lysebrunt med sorte pletter. Den lever i sept. på *Rhamnus* (vrietorn).

Udbredt. Sjæll. (Hornbæk, Adserbo, Freerslev hegn, Allerød, Holte, Lyngby mose, Holmegårds mose, Alindélille), Falster (Virket lyng), Fyen (Hunderup, Gjerup skov, Snarup mose), Jyll. (Stensballe skov, Grimstrup krat, Silkeborg, Hald, Sortbæk, Allerup bakker, Gjesten). Juni–juli/1.

3. *A. lundána* F. Tavle XVI, fig. 3.

Ligner i tegning meget foregående art. Hoved og skulderdækkene hvidliggule. Randpletten ved roden mørkebrun, retlinet begrænset mod kanten; dens lyse kantning rent gullighvid uden mørk iblanding. Fra kantens midte et skråt udadrettet bånd, ved kanten mørkebrunt, iøvrigt rustbrunt med sorte ribbestreger, kantet udad af en vinkel-

bøjet, sølvglinsende linie; båndet når ikke randen. Vingspidsen rustbrun, selve den yderste spids med en sortebrun plet; med små, sorte og sølvgrå kantpletter. Frynserne hvidliggule, lige under spidsen helt hvide med en fin, sort linie. Bagv. grå. V. 6–8 mm.

Larven er lyst gulgrøn eller grøngrå med gult hoved og brunt nakkeskjold. Den lever i juni–juli og sept.–okt.; først i et sammenfoldet, senere mellem 2 sammenspundne blade af *Vicia* (vikke), *Lathyrus* (fladbælg) og *Trifolium* (kløver).

Alm. overalt på græs- og kløvermarker. 2 kuld: maj–juni/₁ og juli/₂–aug./₁.

(*A. paludána* Barr.

Ligner meget *lundana*, men er mindre og adskiller sig iøvrigt ved følgende: forv. blegere og undertiden med hvidlig iblanding overalt. Båndet fra kantens midte med kraftigere fremspring udad, kantet af helt hvid linie. Midt på sømmen ved frynsernes rod 3 små, sorte prikker. Bagv. lysegrå. V. 5,5–6,5 mm.

Larven er ikke beskrevet; den antages at leve på *Lathyrus* (fladbælg).

Arten er fundet i England, hvor den lokalt er talrig på fugtige steder. Den kan måske også findes her i landet. (Juni og aug.)

4. *A. myrtillána* Tr. Tavle XVI, fig. 4.

Ligner ligeledes *lundana* i form og tegning. Hoved og skulderdække blegt gulgrå. Randpletten ved roden lidt mindre, af lysere farve, mod kanten yderst med en udbugtning. De lyse par-

tier betydelig blegere end hos lundana, gullighvide. Midtbåndet fra kanten er ikke begrænset af sølvlinie. Bagv. lysegrå. V. 6–8 mm.

Larven er grågrøn på oversiden og hvidliggul på undersiden; med store, lyse vorter og gule brystfødder; hovedet gult eller gulbrunt, nakkeskjoldet lysegult med en sort prik nedadtil på hver side, endeskjoldet gult. Den lever i juli–aug. i et sammenspundet blad på *Vaccinium myrtillus* (blåbær) og *V. uliginosum* (mosebølle).

Udbredt og ofte talrig i skove med *Vaccinium* i Nordsjæll. og Jyll. Maj/₂–juni/₁.

5. *A. siculána* Hb. Tavle XVI, fig. 5.

Forv. noget længere og smallere end hos de foregående arter. Grundfarven bleget brunliggul, langs randen noget mørkere. Fra midten af roden til spidsen en mørkt gråligbrun til sortebrun stribe, hvis ydre halvdel i regelen er uregelmæssig og usammenhængende; mod kanten begrænset af en gullighvid linie, som når til sømfeltet; mod randen begrænset af ret mørk gråbrun bestøvning i rodhalvdelen. Fra kantens midte en tynd, mørk, meget skrå streg, som når til den lyse længdelinie; kantens sømhalvdel med flere, mere eller mindre tydelige, lyse og mørke småpletter. Ved hjørnet en lys, rund plet med 1 eller 2 sortebrune prikker. Frynserne lyst gullige. Bagv. lysegrå. V. 7,5–9 mm.

Larven er mørkt grønligbrun med lyse vorter; hoved og nakkeskjold lyst brunliggule med sorte pletter. Den lever i juli–aug., først i et sammenfoldet blad, senere mellem 2 sammenspundne blade på *Rhamnus* (vrietorn).

Udbredt og alm. i skove om Rhamnus. 2 kuld: maj-juni/₁ og juli/₂-aug.

(*A. comptána* Froel.

Palperne usædvanligt lange. Arten ligner *lundana* og *myrtillana*, men adskiller sig ved følgende: randpletten ved roden er bredere og når nærmere til kanten, der oftest er mørk ved roden, og således dannes et smalt, afbrudt rodfelt. Tegningerne har samme mørkt rødbrune farve. Grundfarven varierer fra hvidlig til grå eller olivenbrun; i sidste tilfælde er tegningerne forsvundne. V. 5,5–7 mm.

Larven er som yngre gul; som voksen er den grøn med lyse vorter, gulgrønt eller brunt hoved og gulgrønt nakkeskjold. Den lever i maj-juni, muligvis også i et andet kuld om efteråret, på potentil og jordbær.

Arten er fundet i Sverige og kan sikkert også findes i Danmark. Juni-juli.)

6. *A. obtusána* Hw. Tavle XVI, fig. 6.

Forv. uden seglformet fremtrædende spids. Ligner i tegning *A. derasana*. Grundfarven rustbrun, langs kanten med hvidlige og mørkebrune småpletter. På randen ved roden en stor, trekantet, mørkt rustbrun plet, som mod kanten er retlinet begrænset af en rustgul stribe og udad af en meget skrå, gråligvid stribe med iblandede, sorte skæl. På kantens sømhalvdel en stor, mørkt rustbrun, trekantet plet med kraftig forlængelse udad mod sømmen. I spidsen en rund, mørkt rustbrun plet kantet af fin, hvidlig linie. Spejlet

gråligt med sort kerne og bred, blyglinsende kant. Bagv. gråbrune, lidt mørkere mod spidsen. V. 5–6,5 mm.

Larven er hvidlig med utydelige, lyst brunlige striber, lysebrunt hoved og sortprikket nakkeskjold. Den lever sept.–okt. på Frangula (tørstetræ) og Rhamnus (vrietorn).

Kun fundet på Falster (Mellemskoven). Juni.

7. *A. mitterbacheriana* Schiff. Tavle XVI, fig. 7.

Hoved og skulderdækkene gulbrune, brystet rødbrunt. Forv.s grundfarve rustbrun. På randen ved roden en trekantet, mørkt rustbrun plet, som når til vingemidten og udad er kantet af en fin, hvid linie. Fra kantens midte til lidt under spidsen et rustbrunt strøg, noget mørkere end grundfarven. Hele kanten med sorte og hvide småpletter, som er størst og tydeligst i sømhalvdelen. Frynserne okkergule. Bagv. temmelig mørkt brungrå. V. 6,5–8 mm.

Larven er grågrøn med hvide vorter; hovedet lysebrunt med sorte striber; nakke- og endeskjold gulbrune med sorte prikker. Den lever juli–sept. i et opefter med randene fastspundet blad af bøg, eg, avnbøg og røn.

Udbredt og alm., særlig i bøgeskove. Maj₂–juni₁.

8. *A. upupana* Tr. Tavle XVI, fig. 8.

Forv.s grundfarve sortebrun. I spidsen fra lidt uden for kantens midte og ofte helt til hjørnet er farven lyst rustbrun med iblandede, sorte streger og prikker; i dette parti findes en vinkelbøjet,

blyglinsende linie langs kant og søm. Frynserne bleggule med grå, blyglinsende spids. Bagv. mørkt gråbrune, ved roden lysere, med gullige frynser. V. 7,5–9 mm.

Larven er grønliggrå til sortagtig med hvide vorter; hovedet lysebrunt; nakkeskjoldet gult med sorte prikker. Den lever i juli–sept. mellem to på hinanden liggende, sammenbundne blade af birk, elm eller eg.

Hidtil fundet: Bornh. (Rønne), Sjæll. (Jægerspris, Tisvilde, Esrom, Grib skov, Hillerød, Allerød, Ryget, Lyngby, Fortunen, Ermelunden), Loll. (Hamborgskoven), Falster (Mellemskoven). Maj₂–juni.

9. *A. laetána* F. Tavle XVI, fig. 9.

Hovedet grålighvidt, brystet hvidt med sort tværstribe bag halskraven. Forv.s grundfarve hvid med nogen grålig iblanding og 2–3 sorte prikker lidt bag kanten ved roden. Randhalvdelen grå med sorte streger og pletter; $\frac{1}{3}$ fra roden med en ret stor, sortegrå, rundagtig plet. Sømfeltets nederste del med blåliggrå skyggepletter. Kanten med mange, sorte skråpletter, i sømhalvdelen afvekslende med hvide. Langs kantens sømhalvdel en grå skygge, i spidsen rustgul. Frynserne hvide, med blygrå spidser ved sømmens midte. Bagv. ret lyst grå, hos ♂ hvidlige ved roden, hos ♀ lysere grå. V. 7,5–8,5 mm.

Larven er bleggul med mørkebrunt eller sort hoved. Den lever i juli–sept. mellem 2 blade eller i en ombøjet bladrand på poppel.

Udbredt og fundet i hele landet, talrigst i Nordsjæll. Maj₂–juni.

10. *A. tineána* Hb. Tavle XVI, fig. 10.

Forv. brunligt askegrå med svage, mørke tværstriber og pletter. På kanten nær spidsen nogle hvidlige småpletter. Ved hjørnet en stor, grålig-hvid plet, indad hvidt og mørkt kantet. Bagv. lysegrå. Begge vingepars frynser hvidlige. ♀ er noget mindre end ♂. V. 6,5–8,5 mm.

Larven er lyst grønliggrå med lyst gulbrunt hoved og grøngult nakkeskjold. Den lever i juni–juli, muligvis også i sept.–okt., i sammenspundne skudspidser på bævreasp, tjørn, slåen, birk og æble.

Kun fundet på Sjælland. (Tisvilde, Teglstrup hegn, Grib skov, Hillerød, Allerød, Lyngby mose, Holmegårds mose) og Falster (Horreby lyng). Maj₂–juni₁, og tillige eventuelt i aug. (hvor den dog ikke er fundet her i landet).

11. *A. selenána* Guen. Tavle XVI, fig. 11.

Forv. næsten ensfarvet mørkt rødbrune, mod spidsen mere rødlig. Ved hjørnet en oval, gul plet med grå udfyldning og lige over denne 2–3 små, sorte ribbestreger. Frynserne okkergule. Bagv. brunliggrå. V. 6–7 mm.

Larven er gul med lysebrunt hoved og sortprikket nakkeskjold. Den lever i juli–aug. og igen fra okt. mellem 2 sammenspundne blade på tjørn, æble og pære.

Kun fundet få steder: Sjælland. (Tisvilde, Jægerspris, Søndersø, Ryget, Alindelille, Kongsted, Knudsskov), Amager (Kongelunden), Lolland. (Roden skov). Maj₂–juni₁ (og igen i sept.?).

12. *A. unguicélla* L. Tavle XVI, fig. 12.

Forv.s grundfarve hvidliggrå med megen iblanding af brunliggrå striber og pletter. Tegningerne med sorte streger og pletter; gråbrune hos ♂,

sortebrune hos ♀, som er skarpere tegnet, mindre og mere smalvinget end ♂. Rodfeltets ydre begrænsning uregelmæssigt buet, af grundfarven ved kanten. Midtbåndet smalt og temmelig skråt, på midten udad med skarpt fremspring. I øvre sømfelt en lille, uregelmæssig, sortebrun plet. På kanten en mængde hvide og brunsorte småpletter, størst og tydeligst i sømfeltet. Frynserne blygrå med lys rod. Bagv. grå. V. 7–8,5 mm.

Larven beskrives som lys grønliggrå eller brun med store, brungrå vorter, rødbrunt hoved og brunt nakkeskjold. Den lever i juli–sept. på lyng og klokkelyng mellem sammen-spundne skud.

Meget alm. på lyngflader. Maj–juni.

13. *A. uncána* Hb. Tavle XVI, fig. 13.

Forv. rustbrune med mere eller mindre kraftig iblanding af mørke prikker. På kanten ved roden et lysere, gråligt strøg. På midten af randen en stor, trekantet, hvidliggrå plet og ved hjørnet en stor, rund plet af samme farve, på ydersiden med spids, indadgående vinkel. Langs hele kanten afvekslende hvide og sortebrune småpletter, særlig tydelige i yderste halvdel. Langs randen med sorte småprikker. Frynserne brunliggrå med lys rod og sort rodlinie. Bagv. grå. V. 7,5–9,5 mm.

Larven er lyst grågrøn med brungult hoved og grågrønt, sortpletet nakkeskjold. Den lever i juli–aug. på lyng og birk.

Ikke alm. Bornh. (Ringedal), Sjæll. (flere steder i Nordsjæll.), Falster (Horreby lyng), Fyen (Storskoven Brahetrolleborg), Jyll. (Silkeborg, Risbæk, Lemvig, Støvring). Maj₂–juni₁.

14. *A. biarcuána* Stph. Tavle XVI, fig. 14.

Forv.s kanthalvdel lyst brungrå, i vingemidten mørkebrun. Randhalvdelen hvidliggrå med lys brunliggrå iblanding, skarpt adskilt fra den brune del af vingen ved en hvidlig linie med 2 mod kanten rettede bugter: een i vingemidten og een i sømfeltet. Langs hele kanten er antydet små, lidt mørkere pletter. Langs randen små, brune pletter. Frynserne lyst brunlige med mørk rødlinie. Bagv. lysegrå. ♂'s genitalapparat se fig. 20 d. V. 7–8,5 mm.

Larven er hvidlig med grøngrå ryglinie og 2 brede i pletter opløste sidelinier; hovedet lysebrunt med sorte striber; nakkeskjoldet med sorte prikker. Den lever i juli–sept. under en ombøjet bladkant på pil.

Udbredt, på fugtige steder omkring pil. Bornh. (Melsted, Svaneke), Sjæll. (flere steder i Nordsjæll., Køge, Holmegårds mose, Broksø mose), Falster (Køhave skov, Horreby lyng), Jyll. (Horsens, Ørre, Sønderby, Risbæk). Maj/₂-juni/₁.

15. *A. inornatána* H.S. Tavle XVII, fig. 1.

Ligner foregående art, men er gennemsnitlig lidt mindre. Forv. blegere og mere ensfarvede med de samme tegninger, men meget utydelige. Af den brune farve i vingemidten findes kun en tynd rodstreg og uden for denne en stregformet plet. V. 6,5–8 mm.

Larven er grøngrå med 2 hvidlige ryglinier, lysebrunt hoved med sorte striber og sortprikket nakkeskjold. Den lever i juni og sept.–okt. i et sammenbøjet blad på pil.

Udbredt og hyppigere end foregående art, på samme slags lokaliteter. Maj/₂-juni/₁ og juli.

16. *A. diminutána* Hw. Tavle XVII, fig. 2.

Også denne art ligner *biarcuana*, men er mindre. Forv.s mørke del mere rødbrun, omtrent ensfarvet. Den hvidlige skillelinie går i sømfeltet retlinet ud til vingespidsen. V. 6,5–7,5 mm.

Larven er grøngrå med 2 hvidlige ryglinier; hovedet sort eller gulplettet, nakkeskjoldet sort eller sortebrunt. Den lever i juni og okt. i en ombøjet bladrand på pil.

Hidtil fundet: Bornh. (Gudhjem), Sjæll. (Grib skov, Hillerød, Allerød, Ørholm, Lyngby mose, Ordrup, Ermelunden, Vangede), Loll. (Maribo), Falster (Nykøbing, Horreby lyng, Mellemskoven), Fyen (Snarup mose, Fåborg), Jyll. (Horsens), Fanø. Juni–juli₁.

5. *Gypsonóma* Meyr.

♂'s følere med korte hår. Palperne opadstigende eller fremadrettede. Brystet glat. I forv. forløber ribbe 7 adskilt. I bagv. er 7 og 6 stilkede eller sammenvoksede mod roden (undtagen hos *oppressana*, som dog ved genitalorganernes form hører til denne slægt), 5 nær 4, 4 og 3 stilkede.

Oversigt over arterne.

1. Forv.s søm lige	5. <i>oppressana</i> .
Forv.s søm bølget	2.
2. Forv. med rødbrune tegninger	4. <i>minutana</i> .
Forv. uden rødbrune tegninger	3.
3. Forv.s midtbånd med kraftig, sort iblanding nær kanten	2. <i>neglectana</i> .
Forv.s midtbånd uden en sådan sort iblanding..	4.
4. I forv.s spids en lille, rustgul plet.....	1. <i>dealbana</i> .
I forv.s spids en sort prik	3. <i>aceriana</i> .

1. *G. dealbána* Froel. (incarnána Hw.) Tavle XVII, fig. 3.

Ansigtet grålighvidt. Forv.s søm bølget; grundfarven hvid, med nogen grålig iblanding; ofte er grundfarven helt dækket af grå bestøvning: var. alnetána Guen., tavle XVII, fig. 4. Rodfeltet mørkegråt med lidt rustgult og mange sorte pletter og tværlinier; dets ydre begrænsning vinkelbøjet. Midtbåndet noget uregelmæssigt, lyst brunliggråt, fra midten af kanten til lidt inden for hjørnet; med nogle små, brune pletter på kanten, og udad på midten med et sort fremspring. Ved hjørnet en gullighvid, rund plet kantet af brede, blyglinsende linier. I sømfeltet en gulgrå stribe fra kanten til sømmen, mod spidsen kantet af en blyglinsende linie. I selve spidsen en lille, rustgul plet. Bagv. grå, lysest ved roden. ♂'s valve se fig. 20 g. V. 6–7 mm.

Larven er gullig- eller rødligvid med grålige vorter og sorte brystfodder; hoved og nakkeskjold sorte. Den lever i maj-juni på mange forskellige løvtræer, navnlig dog på eg.

Udbredt og ikke sjælden. Juni/₂-juli.

2. *G. neglectána* Dup. Tavle XVII, fig. 5.

Ligner meget foregående art, men adskiller sig ved følgende: noget større og mere robust bygget; ansigtet rent hvidt; forv.s hvide grundfarve mere fremtrædende og tegningerne i sømhalvdelen mere sorte; i midtbåndet nær kanten med kraftig, sort iblanding. ♂'s genitalapparat afviger tydeligt fra dealbana's, se fig. 20 e. V. 7–8 mm.

Larven er blegt grønlig-rød med sort hoved og nakkeskjold. Den lever i april-maj i knopper og skud af pil og poppel.

Udbredt og ikke sjælden. Juni/2-juli.

3. *G. aceriána* Dup. Tavle XVII, fig. 6.

Arten ligner de to foregående. Ansigtet lyst gråbrunt. Forv.s grundfarve gullighvid med lys brunlig iblanding; kanten med ganske små, sorte pletter. Rodfeltet brunliggråt (lysere end hos *dealbana* og *neglectana*) med gråsort iblanding; dets ydre begrænsning næsten lige. Midtbåndet lyst gråbrunt, smalt og kun lidt fremtrædende. I sømfeltet en lyst grå skyggeplet, som berører sømmens midte. I spidsen en lille, sort prik. Bagv. grå. ♂'s valve se fig. 20 f. V. 6,5-7 mm.

Larven er brunlig med rødligbrunt hoved og sort nakkeskjold. Den lever i maj i skud, bladstilke eller under bark på poppel.

Hidtil fundet: Sjæll. (Kregme, Bækskro ved Tissø, Holsteinborg), Falster (Nykøbing, Hannenov, Horreby lyng, Mellemskoven), Jyll. (Stensbæk plantage), Fanø. Juli/2-aug./1.

4. *G. minutána* Hb. Tavle XVII, fig. 7.

Forv.s søm bølget. Grundfarven hvidligt okkergul med rødligt skær og med iblandede, rødbrune og sortebrune pletter og streger. Rodfelt og midtbånd mørkere, rødbrune, med megen sortebrun iblanding; rodfeltets begrænsning udad vinkelbøjet og noget uregelmæssig; midtbåndet meget uregelmæssigt. I sømfeltet nogle guldglinsende skråstreger fra kanten, og noget over hjørnet en

rund, blåligbrun plet med flere mørke ribbestreger og guldglimsende kant. Bagv. ret mørkt brunliggrå, lysere mod roden. V. 6–7 mm.

Larven er ensfarvet bleggul. Den lever i maj mellem sammenspundne blade på poppel.

Kun fundet på Falster (Mellemskoven, Bøtø). Juli.

5. *G. oppressána* Tr. Tavle XVII, fig. 8.

Forv. noget langstrakte, sømmen lige. Grundfarven hvid med megen iblanding af grå skæl; kant og rand med små, sortegra pletter. Tegningerne brunliggrå med sorte linier og prikker og iblandede rustgule skæl. Rodfeltet med hvidlig iblanding, navnlig som en ret stor plet langs randen; ydre begrænsning vinkelbøjet nær randen. Midtbåndet ret smalt, uregelmæssigt, bredest på midten og her med rustgul bestøvning, afbrudt nær randen. En rundagtig plet med 2–3 sorte ribbestreger omtrent midt i ydre sømfelt; i vingemidten en rund, gråligbrun plet. Bagv. grå. V. 6,5–7,5 mm.

Larven er blegt brun med sort hoved og nakkeskjold. Den lever i april–maj i knopperne på poppel og forpupper sig ved foden af træet.

Udbredt og flere steder talrig, på poppelstammer; endnu ikke fundet i Jyll. Juni₂–aug.₁.

6. *Notocélia* Hb.

♂'s følere hårede. Palperne fremadrettede. Brystet glat. Forv. hos ♂ med kraftig costalfold, ribbe 7 forløber adskilt. Bagv. hos ♂ med sort

hårpensel i en grube langs randen, 7 og 6 nær hinanden ved udspringet, 5 nær 4, 4 og 3 udgår enten fra samme punkt eller på fælles stilk.

Oversigt over arterne.

1. Forv.s grundfarve mørkt gråbrun ..... tetragonana.
Forv.s grundfarve anderledes..... 2.
2. Forv. hvidligbrune med brun tegning 1. uddmanniana.
Forv.s grundfarve hvid eller rødligvid..... 3.
3. Fodfeltets ydre begrænsning noget afrundet... 4.
Rodfeltets ydre begrænsning næsten lige..... 5.
4. Forv. smallere og med megen grå iblanding i grundfarven, der væsentlig fremtræder som en firkantet randplet ..... 3. trimaculana.
Forv. bredere og med mindre grå iblanding
2. rosaecolana.
5. Rodfeltets ydre begrænsning parallelt med sømmen
5. roborana.
Rodfeltets ydre begrænsning mindre skrå end sømmen ..... 4. incarnatana.

1. *N. uddmanniana* L. Tavle XVII, fig. 9.

Forv.s grundfarve hvidligbrun med iblandede, gråbrune tværlinier. Rodfeltets ydre begrænsning mørkere, vinkelbøjet, ved randen med lys kant. Midtbåndet ved kanten brungråt, det når knapt nok til den karakteristiske, mørkt rødbrune, lyskantede, afrundet-trekantede plet på randen. Sømfeltet med 3 større og 4 meget små, sortebrune kantpletter adskilt ved hvidligbrunt; spidsen og et skråt tværbånd inden for denne lyst rødligbrune. Frynserne mørkebrune med sort rodlinie. Bagv. brunliggrå. V. 9–10 mm.

Larven er mat rødligbrun med sorte vorter; hoved og nakkeskjold sorte. Den lever i maj-juni i stærkt sammenviklede blade af Rubus (brombær) og forpupper sig i en kokon enten i boligen eller i mos udenfor boligen.

Udbredt og ikke sjælden i skove omkring brombær. Juli-aug./₁.

2. *N. rosaecolána* Dbld. Tavle XVII, fig. 10.

Forv.s kant noget bøjet, costalfolden hos ♂ når ikke til midten. Grundfarven hvid; kanten med mange, små, sortebrune pletter. Rodfeltet gråbrunt med en del mørke pletter; den ydre begrænsning afrundet, noget uregelmæssig. Det hvide felt uden for rodfeltet med grå skyggepletter ved kant og rand. Midtbåndet gråligbrunt med sorte pletter, meget uregelmæssigt; det når fra randen $\frac{2}{3}$ til kanten; på begge sider med store, grå skyggepletter. I ydre sømfelt grå pletter og en buet række sorte ribbepunkter. Spidsen og en buet stribe med flere eller færre sorte ribbestreger brunlig eller orangebrun. Bagv. lysegrå. ♂'s valve se fig. 22b. V. 8–10 mm.

Larven er purpurbrun, på bugen hvidlig, med brunt hoved og sort nakkeskjold. Den lever i maj-juni på roser, særligt *Rosa eglantheria* (æble-rose).

Udbredt og ikke sjælden. Juni/₂-juli/₁.

3. *N. trimaculána* Hw. (*suffusána* Zell.)
Tavle XVII, fig. 11.

Ligner meget *rosaecolána*, men adskiller sig ved følgende: gennemsnitlige lidt mindre, forv. noget smallere med mindre bøjet kant; costalfol-

den hos ♂ når til midten. Den hvide grundfarve med stærk grå iblanding, undtagen i en firkantet plet midt på randen. Bagv. ganske lidt mørkere end hos *rosaecolana*. ♂'s genitalapparat se fig. 22 a. V. 7–9 mm.

Larven er rødligbrun, undertiden med grønlig tone; hovedet lysebrunt, nakkeskjoldet sort. Den lever i april–maj i sammenspundne bladspidser på tjørn.

Udbredt, dog uden at være helt almindelig, omkring tjørn. Juni–juli.

4. *N. incarnatana* Hb. Tavle XVII, fig. 12.

Forv.s kant svagt bøjet; costalfolden hos ♂ når til midten. Grundfarven rødligvid. Rodfeltet gråbrunt med grå pletter og sortagtige tværlinier; ydre begrænsning omtrent lige, men noget uregelmæssig. Langs kanten fra roden til midten en mørk, brunliggrå stribe, og uden for denne nogle sorte og hvide kantpletter. Midtbåndet en uregelmæssig, grålig-rustbrun skygge med et sort frem-spring opad ca. $\frac{1}{3}$ fra randen. Vingspidsen grålig-rustbrun med sorte prikker og 2 rødlig-hvide småpletter nær sømmen. Lige inden for den mørke vingspids en grå buelinie med sorte prikker. Bagv. hvidliggrå. ♂'s valve se fig. 22 c. V. 7,5–9 mm.

Larven er rødbrun; hovedet gulbrunt med sort kant; nakke- og endeskjold sorte. Den lever i maj–juni i sammen-rullede blade på roser, særlig *Rosa spinosissima* (klit-rose) og *R. canina* (hunde-rose).

Hidtil fundet: Sjæll. (Lynæs, Tisvilde, Ulse, Strøby jerne,

Præstø fed, Bildsø), Falster (Sillestrup strand), Fyen (Kors-havn ved Fåborg), Jyll. (Vejrs strand), Fanø. Juli/₂-aug.

5. *N. roborána* Tr. Tavle XVII, fig. 13.

Forv.s kant fra roden til lidt over midten lige, derefter buet; costalfolden hos ♂ når til midten. Grundfarven hvid, undertiden med rødlig eller blåliggrå bestøvning; med mange, bleggrå skyggepletter, mindst ved randen lige uden for rodfeltet. Dette er mørkt gråbrunt med sorte pletter, ydre begrænsning næsten lige. Fra rodfeltet en mere eller mindre tydelig, mørk stribe langs kanten omtrent halvvejs til spidsen. På randen lidt inden for hjørnet en gråbrun skyggeplet med nogle sorte pletter foroven; samt på tværribben et par sorte punkter. Sømfeltet med grå kantpletter; det ydre sømfelt ved spidsen brunt med blyglinsende striber og nogle sorte pletter inderst. Frynserne sortebrune med mørk rodlinie. Bagv. hvidliggrå. V. 9–10,5 mm.

Larven er rødbrun med fine, sorte vorter, gulbrunt hoved og sort nakkeskjold. Den lever i maj–juni på rose.

Almindelig, særlig i haver. Juni/₂-aug./₁.

(*N. tetragonána* Stph.

Forv.s kant svagt buet. Grundfarven temmelig mørkt gråbrun, mod sømmen med blyglinsende striber. På kanten mod sømmen med hvidlige pletter. Midt på kanten en gullighvid, firkantet plet, opad tilspidset. Bagv. mørkt gråbrune. V. 6,5–8 mm.

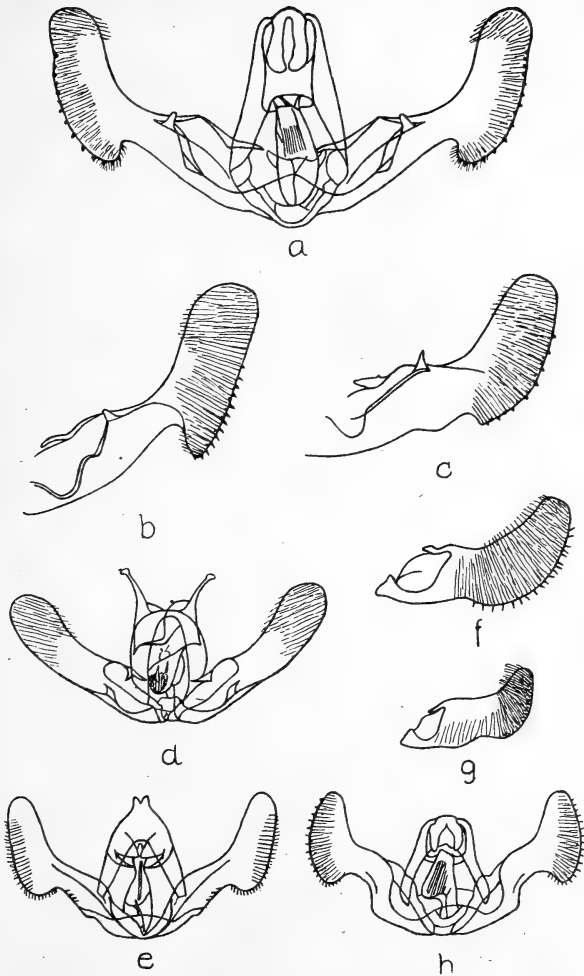

Fig. 22. ♂-genitalorganer hos: a. *Notocelia trimaculana*, b. *N. rosaeolana*, c. *N. incarnatana*, d. *Semasia vacciniana*, e. *S. gimmerthaliana*, f. *S. rufimitrana*, g. *S. nanana*, h. *S. latorana*. $\times 25$.

Larven er ikke beskrevet; den lever i maj-juni på rose.

Arten kendes fra England og Mellemeuropa og kunne muligvis også findes i Danmark. Juli.)

7. *Semasia* Stph.

♂'s følere hårede. Palperne fremadrettede. Brystet glat. Forv. hos ♂ uden costalfold, ribbe 7

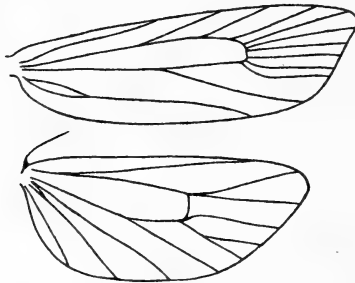

Fig. 23. Ribbenet hos *Semasia lacteana*.

forløber adskilt. I bagv. er 7 og 6 meget nær hinanden ved udspringet, 5 nær 4, 4 og 3 stilkede eller sammenfaldende.

Oversigt over arterne.

1. Stor art (V. over 10 mm), forv. gullighvide med brune tegninger	28. <i>messingiana</i> .
Mindre art (V. under 10 mm), forv. anderledes..	2.
2. Forv. rent hvide eller hvidlige	3.
Forv. ikke hvide eller højest med hvidlige tværbånd	8.
3. Bagv. hvide	24. <i>krygeri</i> .
Bagv. ikke hvide	4.
4. Forv.s rodfelt sort	5. <i>simplana</i> .

- Forv.s rodfelt ikke sort ..... 5.
5. Forv.s rodfelt med sorte eller brunlige pletter.. 6.
Forv.s rodfelt uden sorte eller brunlige pletter.. 7.
6. Forv. rent hvide med sorte tegninger
22. nigromaculana.
Forv. hvide til rødliggrå med brune tegninger
20. ericetana.
7. Forv.s rodfelt udad begrænset af mørkt tværbånd
fra randen ..... 25. pupillana.
Forv. uden tværbånd fra randen ..... 23. lacteana.
8. Forv. med smalt, skarpt afsat, hvidt tværbånd
fra kantens midte til hjørnet..... hastana.
Forv. uden et sådant tværbånd..... 9.
9. Forv. med stor, sort, trekantet plet på randen $\frac{1}{3}$
fra roden..... 7. ramella.
Forv. uden en sådan plet ..... 10.
10. Bagv. hvide med grå spids ..... 11.
Bagv. ikke hvide ..... 12.
11. Bagv.s ribber med grå bestøvning.. 18. subsequana.
Bagv.s ribber uden grå bestøvning.. 17. pygmaeana.
12. Forv.s rodfelt med 2 sølvhvide længdestriber i
midten ..... mercuriana.
Forv.s rodfelt uden sølvhvide længdestriber.... 13.
13. Lille, smalvinget art. Forv. helt uden tværbånd,
grå med sort længdestribe..... 15. granitana.
Anderledes ..... 14.
14. Forv. mørkt rødbrune, sømfeltet guldgult med
blyglinsende linier ..... 1. albersana.
Forv. anderledes ..... 15.
15. Forv.s mellemfelt meget skråt, brunlighvidt,
udad begrænset af et rødbrunt eller olivenbrunt
tværbånd ..... 2. cruciana.
Forv. anderledes ..... 16.
16. Hoved og bryst rustbrune..... 10. rufimitrana.
Hoved og bryst anderledes ..... 17.
17. Forv. med lys, afgrænset, trekantet plet midt på
randen ..... 18.

- Forv. uden lys, afgrænset, trekantet plet midt på randen ..... 19.
18. Forv. sortagtige ..... 19. *ustomaculana*.
Forv. rustgule ..... 11. *ratzeburgiana*.
19. Forv. ved randens midte med en mere eller mindre tydelig, rundagtig eller firkantet, hvidlig plet 20.
Forv. uden en sådan plet ..... 21.
20. Randpletten firkantet, ofte meget utydelig; forv.s grundfarve grønlig ..... 12. *stroemiana*.
Randpletten rundagtig, forv.s grundfarve brunlig
6. *rubiginosana*.
21. Forv. med mørke småpletter på kanten ..... 22.
Forv. uden kantpletter ..... 27. *tripoliana*.
22. Forv.s midtbånd foran midten med sortebrun længdestribe, som fortsætter ud mod spidsen
14. *signatana*.
Forv. uden en sådan stribe ..... 23.
23. Rodfelt og midtbånd omtrent ensfarvede, meget mørke, sortebrune ..... 24.
Rodfelt og midtbånd ikke begge ensfarvede, ikke sortebrune ..... 25.
24. Forv. med sølvglinsende linier i mellemfeltet
4. *gimmerthaliana*.
Forv. uden sølvglinsende linier i mellemfeltet
3. *vacciniana*.
25. Lille art (V. 5 mm eller derunder), tegningerne sortebrune med en del lys iblanding, særlig i rodfeltet ..... 16. *nanana*.
Større arter (V. over 6 mm) ..... 26.
26. Forv.s mellemfelt hvidt til hvidligbrunt, smalt og vinkelbøjet; ofte er hele tegningen dækket af brun eller blåligbrun bestøvning. 13. *trimaculana*.
Forv.s mellemfelt bredere eller utydeligt ..... 27.
27. Ydre begrænsning af forv.s rodfelt samt midtbåndet mørkest ved randen, dannende 2 mørke randpletter ..... 8. *quadrana*.

- Forv.s midtbånd af samme tydelighed ved kant
og rand..... 28.
28. Forv. med tydeligt spejl i sømfeltet..... 29.
Forv. uden spejl ..... 31.
29. Forv. med mørke længdestriber ..... *aspidiscana*.
Forv. uden mørke længdestriber ..... 30.
30. Forv.s mellemfelt danner en trekantet, lys plet
på randen..... *conterminana*.
Forv. uden lys, trekantet plet på randen 26. *latiorana*.
31. Større art (V. 8 mm eller derover), forv.s søm ud-
adbuet ..... 9. *diniana*.
Mindre art (V. 7,5 mm eller derunder), forv.s søm
indadbuet bag spidsen ..... 21. *fractifasciana*.

(*S. hastána* Hb.)

Forv. med fremtrædende spids og lige søm, ensfarvet lysere eller mørkere rødbrune til violet-grå og med svage, mørkere småstreger på kanten. En smal, hvid, næsten lige stribe fra kantens midte til hjørnet, hvor den møder en endnu smalle, ligeledes hvid sømlinie. Bagv. meget brede, gråbrune. V. 8–9 mm.

Larven er mørkebrun med brunt hoved og sort nakke- og endeskjold. Den lever i maj mellem sammenspundne blade på *Scabiosa* (skabiose) og *Succisa* (djævelsbid).

Er fundet i Skåne og Nordtyskland, men endnu ikke i Danmark. Juli.)

1. *S. albersána* Hb. Tavle XVII, fig. 14.

Forv.s grundfarve mørkt rødbrun; sømfeltet guldgult med blyglinsende tværlinier, den inderste af disse danner sømfeltets begrænsning. Spejlet kantet af en blyglinsende linie; med 3 sorte

længdestreger. Bagv. brungrå, hos ♂ lysere mod roden. V. 6,5–7,5 mm.

Larven er gullighvid med lysebrunt hoved og sortprikket nakkeskjold. Den lever i aug.–sept. mellem sammenspundne blade på *Lonicera* (gedeblad) og *Symphoricarpos* (snebær).

Udbredt; ofte talrig omkring foderplanten. Maj₂–juni₁.

(*S. mercuriána* Hb.

Forv. smalle; rodfeltet, midtbåndet og sømbåndet temmelig mørkt rødbrune. Mellemfeltet og et tværbånd uden for midtbåndet rustgule, kantede af sølvglinsende linier, som på kanten er bredere og danner lyse pletter. I rodfeltet 2 sølvglinsende længdestriber i midten og een langs kanten. Frynserne glinsende, grå; ved hjørnet hvidlige. Bagv. grå. V. 5,5–6,5 mm.

Larven er grågrøn med lysebrunt hoved og gråt nakkeskjold. Den lever i sept.–juni på *Dryas* (rypelyng, som dog ikke vokser i Danmark), lyng og bølle.

Arten er nordlig i sin udbredelse og forekommer på Færøerne. Den kunne nok også findes i det egentlige Danmark. Juli.)

2. *S. cruciána* L. Tavle XVIII, fig. 1.

Forv.s grundfarve brunlighvid til lyst brunliggrå. Rodfeltet noget mørkere, særlig ved randen, udad meget skråt begrænset, hvorved mellemfeltet kommer til ligeledes at forløbe meget skråt. Det meget skrå midtbånd og sømfeltet rødbrune, sammenflydende og derved afgrænsende en trekantet plet af grundfarven på kanten. Denne plet er ikke sjældent kantet med søvlinier. Under-

tiden er den rødbrune farve erstattet med olivengråt, så forv. gør et betydelig mere ensfarvet indtryk. Bagv. mørkt gråbrune, lidt lysere ved roden. V. 5,5–6,5 mm.

Larven er lyst gulliggrøn eller hvidlig med mørkere vorter; hoved, nakke- og endeskjold samt brystfødderne sorte. Den lever april–juni på pil, i begyndelsen i knopperne, senere mellem sammenspundne blade.

Udbredt; om lave pilebuske. Juli–aug./₁.

3. *S. vacciniána* Zell. Tavle XVIII, fig. 2.

Forv.s grundfarve lyst askegrå med mørkegrå iblanding. Rodfeltet ret stort, sortebrunt, lysest mod roden og udad begrænset af en ret jævn bue. Midtbåndet temmelig skråt, sortebrunt, indad omtrent retlinet begrænset, udad med fremspringende spids på midten. Det smalle, sortebrune og noget uregelmæssige sømbånd går ved kanten indad over vingen og omslutter således en rund, sort plet i vingemidten. På kanten adskillige sorte småpletter i de lyse partier. Frynserne ret mørkt grå. Bagv. mørkt brunliggrå. ♂'s genitalapparat se fig. 22 d. V. 5–5,5 mm.

Larven er mørkegrøn eller rødliggrå, med sort hoved, nakkeskjold og brystfødder. Den lever i juli–aug. på bølge mellem 2 fladt sammenspundne blade og forpupper sig i en kokon mellem nedfaldne blade.

Alm. overalt omkring foderplanten. Maj/₂–juni.

4. *S. gimmerthaliána* Z. Tavle XVIII, fig. 3.

Ligner meget foregående art, men adskiller sig ved følgende: ganske lidt større, forv. noget smal-

lere med lidt mere fremtrædende spids. De lyse partier på forv. mere hvide, ret stærkt sølvglinsende. Rodfeltets ydre begrænsning retvinklet bøjet lidt over midten. Midtbåndets begrænsning bølget såvel indad som udad. De sorte kantpletter færre og kun tydelige i sømfeltet. Frynserne gullig-hvide med noget lysegrå iblanding mod hjørnet. Bagv. lidt lysere end hos *vacciniana*. ♂'s genitalapparat er meget forskelligt fra den foregående arts, se fig. 22 e. V. 5–6 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den lever i maj på mosebølle. Kun fundet i Lyngby mose (Sjælland).. Juni₂-juli₁.

5. *S. simplána* F.R. Tavle XVIII, fig. 4.

Ansigtet og palperne hvide, hovedet iøvrigt sort. Forv.s grundfarve hvid med nogen skyggeagtig, grønliggrå eller okkergrå iblanding; på kanten og delvis også på randen med sorte småpletter. Rodfeltet sortegråt med sorte pletter, helt inde ved roden hvidligt, ydre begrænsning retvinklet bøjet bag midten. Midtbåndet antydet ved 2 mørkegrå pletter, een på kanten og een på randen. Langs sømmen en række sorte prikker. Frynserne mørkegrå. Bagv. lysegrå. V. 6–6,5 mm.

Larven er gulgrøn, hoved og nakkeskjold sorte. Den lever i aug. på bævreasp i et sammenspundet blad.

Kun fundet: Bornh. (Vang), Falster (Horreby lyng, Mellemskoven, Sillestrup strand, Bøtø). Juni-juli₁.

6. *S. rubiginosána* H.S. Tavle XVIII, fig. 5.

Forv. ret langstrakte, kanten næsten lige. Grundfarven brunliggrå med brunsort iblanding.

Rodfeltet udad begrænset af mørkt, udad vinkelbøjet tværbånd. Mellemfeltet i randhalvdelen hvidligt, her formende en ret stor plet. Midtbåndet gråbrunt, noget uregelmæssigt, med sort iblanding mod randen. Sømfeltet rustrødt, navnlig ved spidsen. Kanten med sorte og hvide småpletter i sømhalvdelen. Frynserne blygrå med sort delingslinie. Bagv. gråbrune, lysest ved roden. V. 6–7 mm.

Larven er hvidlig med brunt hoved og lysebrunt nakke- og endeskjold. Den lever sept.–okt. mellem sammenspundne nåle på fyr og gran.

Kun få findesteder: Bornh. (Dueodde), Sjæll. (Tisvilde, Hornbæk plantage, Jægerspris), Falster (Bøtø), Fanø. Juni.

7. *S. ramélla* L. Tavle XVIII, fig. 6.

Forv.s søm bølget, grundfarven hvidlig med okkergult anstrøg. I rodfeltet en del sorte skæl og langs kanten sorte småpletter. På randen en stor, sort, trekantet plet $\frac{1}{3}$ fra roden og en anden, blegere og skyggeagtig, nær hjørnet. Spejlet med sorte ribbestreger og omgivet af en blygrå linie. Hos *ab. costána* Dup., tavle XVIII, fig. 7, er hele randhalvdelen sortegråt bestøvet. Bagv. grå. V. 6,5–8 mm.

Larven er gullighvid med sortebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i marts–maj i raklerne af birk.

Alm. udbredt i birkeskove. Juli $\frac{1}{2}$ –sept. $\frac{1}{1}$.

8. *S. quadrána* Hb. Tavle XVIII, fig. 8.

Forv.s kant næsten lige. Grundfarven hos ♂ askegrå, hos ♀ lyst brunlighvid, hos begge køn

med megen iblanding af brune tværstriber og pletter, mørkest hos ♀, som er en del mindre end ♂ og skarpere tegnet. Tegningerne brune. Rodfeltet begrænses udad af et mørkebrunt, vinkelbøjet tværbånd, som er meget utydeligt ved kanten, men fremtræder som en smal, fortil tilspidset plet på randen. Midtbåndet fra kanten meget smalt og utydeligt; på randen udvidet til en ret stor, noget uregelmæssig, trekantet, brun plet med sorte-brun iblanding. I sømfeltet nær spidsen en uregelmæssig, brun plet. Bagv. grå, på undersiden med hvidlig bestøvning. V. 6–8 mm.

Larven er blåligvid med sorte vorter og brystfødder, som yngre med sort hoved og nakkeskjold, som voksen med rødgult hoved og gult nakkeskjold. Den lever fra juni på *Solidago* (gyldenris) og *Knautia arvensis* (blåhat), overvintrer og forpupper sig i en papiragtig kokon.

Kun fundet: Bornh. (Paradisebakkerne), Jyll. (Stensballe skov ved Horsens, Tinnet krat ved Tørring, Hald). Maj/2-juni.

9. *S. diniána* Gn. Tavle XVIII, fig. 9.

Forv. langstrakte med svagt bøjet kant, sømmen udadbuget. Grundfarven hvidliggrå med megen iblanding af gråbrune småpletter og tværstreger. På kanten en række mørkebrune småpletter. Meget variabel i farvetone og tegningernes tydelighed. Rodfeltet med brune tværstreger, ydre begrænsning mørk og med spidst fremspring på midten. Midtbåndet mørkebrunt, indad og udad uregelmæssigt begrænset, undertiden med rustgul iblanding. I sømfeltet nær spidsen en utydelig, mørk plet. Frynserne brungrå, ofte med hvid

streg ved spidsen og ved hjørnet. Bagv. gråbrune, lysere ved roden. V. 8–10,5 mm.

Larven er mørkt grågrøn med sorte vorter, hoved og nakkeskjold sorte. Den lever i maj–juni mellem sammenbundne nåle på fyr og lærk, undertiden skadelig.

Hidtil fundet: Bornh. (Gudhjem, Frennelund, Åsedam, Paradisbakkerne), Sjæll. (Bildsø), Loll. (Damsmose), Falster (Hannenov, Bøtø), Fyen (Fåborg), Jyll. (Blåbjerg plantage, hvor den har været skadedyr på bjergfyr, Tørring, Sønderby, Risbæk, Allerup bakker, Skalling), Fanø. Juli/2–aug.

10. *S. rufimitrána* H.S. Tavle XVIII, fig. 10.

Hoved og bryst rødbrune. Forv.s kant noget buet; grundfarven brun med mere eller mindre rustfarvet skær og hvidliggrå striber. Rodfeltet med mørk iblanding, dets ydre begrænsning spidst vinkelbøjet i midten. Det temmelig uregelmæssige midtbånd og en plet i sømfeltet nær spidsen med mørkebrun iblanding. På kanten og i spidsen sortebrune småpletter. Bagv. gråbrune, lysest ved roden. ♂'s valve se fig. 22 f. V. 6–7 mm.

Larven er hvidliggrøn eller mat grønliggul med gulligbrunt eller rødbrunt hoved og gulligt eller grønligt nakkeskjold. Den lever i april–juni på nåletræer i et let spind og forpupper sig på jorden i en let spunden kokon mellem nåle.

Hidtil fundet: Sjæll. (Teglstrup hegn, Gisselfeld), Amager (Kongelunden), Loll. (Knuthenborg), Falster (Hannenov, Mellemskoven), Fyen (Ørsbjerg skov, Gjerup skov), Jyll. (Linnet skov, Hald). Juli.

11. *S. ratzeburgiána* Rtz. Tavle XVIII, fig. 11.

Forv.s kant jævnt buet. Grundfarven rustgul med mere eller mindre grå og hvidlig iblanding;

på kanten en del sortebrune småpletter. Rodfeltet udad sortebrunt begrænset, kraftigst ved randen, spidst vinkelbøjet i midten og her berørende midtbåndet, så der dannes en ret stor, lys, trekantet randplet. Midtbåndet rustbrunt, ved kanten smallest og her med kraftig sort og brun iblanding. I sømfeltet en lille, rund, brun plet nær spidsen og langs sømmen en i pletter opløst, gråbrun linie. Bagv. brunliggrå. V. 6,5–7 mm.

Larven er som yngre hvidliggrå med lysebrunt hoved, som voksen gullig med gult hoved. Den lever i maj-juni på gran, hvor den beghaver de unge nåle og skud, som ofte går ud ovenfor det angrebne sted.

Udbredt og ofte talrig i granskove. Juli.

12. *S. stroemiána* Thnbg. (*corticána* Hb.)
Tavle XVIII, fig. 12 og 13.

Forv.s kant noget buet. Meget variabel. Grundfarven fra hvidlig til hvidliggrøn eller brunliggrøn med ret stærk iblanding af brunlige skæl. Tegningerne mørke, farven varierende fra lyst brunliggrøn til sortebrun. Rodfeltet med mørke tværlinier, som dog ikke når til randen, ydre begrænsning spidst vinkelbøjet; spidsen når til midtbåndet, hvorved der dannes en ret stor, skarpkantet, lys randplet, som strækker sig langs randen til roden. Midtbåndet noget uregelmæssigt, bredest ved randen, med iblandede sorte striber. I sømfeltet ved spidsen en stor, trekantet plet, ligeledes med sorte striber. Langs hele kanten med tydelige, sortebrune småpletter. Fryn-

serne grålige med lysere pletter, ved hjørnet i regelen ensfarvet lyse. Tegningerne ofte mere eller mindre dækket af sort bestøvning. Bagv. grå. V. 6,5–8,5 mm.

Larven er blegt brungul med brunt hoved og nakkeskjold. Den lever i maj–juni i sammenspundne, unge blade af eg.

Alm. udbredt i egeskove. Juli–aug./₁.

13. *S. trimaculána* Don. Tavle XVIII, fig. 14.

Forv.s søm bølget. Meget variabel: grundfarven hvid til hvidligbrun med iblandede brune pletter og streger. Tegningerne rustbrune. Rodfeltet med megen lys iblanding, dets ydre begrænsning retvinklet bøjet i midten. Midtbåndet med nogen mørkebrun iblanding, smalt ved kanten, bredt ved randen; berørende en uregelmæssig plet i sømfeltet. Langs kanten en række mørkebrune småpletter og i vingespidsen en lille, rund, rustfarvet plet. Tegningerne ofte dækket af brun eller blåligbrun bestøvning. Bagv. brunliggrå. V. 6,5–7,5 mm.

Larven er bleggrøn med mørkegrønne vorter; hoved, nakkeskjold og brystfødder sorte. Den lever i maj–juni på elm mellem sammenspundne blade.

Alm. udbredt om foderplanten. Juni/₂–juli.

14. *S. signatána* Dgl. Tavle XIX, fig. 1.

Forv.s søm svagt bølget. Grundfarven gullighvid med megen iblanding af lysere og mørkere brunlige pletter og tværstriber. Langs hele kanten med brune småpletter. Rodfeltet delvis mørkere

end grundfarven og med nogle sortagtige pletter og streger; dets ydre begrænsning spidst vinkelbøjet bag midten. Midtbåndet olivenbrunligt, uregelmæssigt, med et par sortebrune striber nær randen. En karakteristisk, sortebrun længdestribe forløber tværs over midtbåndet lidt foran vingemidten og bøjer mod sømmen opad uden om spejlet, som er blegt gulligt med blyglinsende kant. Frynserne brungrå fra spidsen til nær hjørnet, hvor de er blegt gullige. Bagv. grålige. V. 7–8,5 mm.

Larven er hvidlig med brunt eller sort hoved. Den lever i maj under en ombøjet bladkant på de unge hjerteblade af *Prunus padus* (hæg).

Hidtil fundet: Sjæll. (Store Dyrehave, Freerslev hegn), Falster (Hannenov), Fyen (Odense, Fåborg), Jyll. (Horsens, Århus, Langholm, Store Vildmose). Juni₂-juli.

15. *S. granitána* H.S. Tavle XIX, fig. 2.

Meget lille art. Forv. smalle med skrå søm; grundfarven lyst grå med en mængde, mørkt gråbrune, tynde tværlinier og tværpletter. På kanten en del sorte småpletter, tydeligst i sømhalvdelen. En sort længdestribe fra roden til sømfeltet er undertiden delvis afbrudt i mellemfeltet. Langs frynserne en fin, mørk linie og i spidsen en lille, rund, brun plet. Frynserne grålige med lys rod og gennembrudt af en lys linie bagvingespidsen. Bagv. lysegrå, lysest ved roden. V. 4,5–5 mm.

Larven er hvidliggrå med sortebrunt hoved og lille, mørkebrunt nakkeskjold. Den lever aug.–marts under barken på gran.

Udbredt og fundet adskillige steder på øerne, men endnu ikke i Jyll. Juni-juli₁.

16. *S. nanána* Tr. Tavle XIX, fig. 3.

Forv.s grundfarve lysere eller mørkere brunliggrå eller gråligbrun med hvidliggrå iblanding og mange, små mørkebrune tværpletter og striber; langs kanten sortebrune og hvide småpletter. Tegningerne sortebrune med rødligt skær; rod-feltet med megen lys iblanding, dets ydre be-grænsning noget uregelmæssig, stumpvinklet bag midten; midtbåndet udad med spidst fremspring på midten; i sømfeltet nogle tværstreger og pletter. Langs frynserne en tynd, sort linie. Frynserne mørkegrå. Bagv. ret mørkt brunliggrå. ♂'s genital-apparat se fig. 22g. V. 4–5 mm.

Larven er lyst gulbrun med sort hoved og mørkebrunt nakke- og endeskjold. Den lever fra efteråret til maj på gran mellem sammenspundne nåle og forpupper sig enten mellem de udhulede nåle eller i jorden i en kokon.

Overalt udbredt i granskove, ofte i stort antal. Juni/₂-aug./₁.

17. *S. pygmaeána* Hb. Tavle XIX, fig. 4.

♂'s følere med til begge sider rettede pensler af lange hår. Forv. temmelig langstrakte med svagt buet kant og skrå søm. Grundfarven grålig med lidt mørkere iblanding. På kanten i søm-halvdelen nogle ganske små, sorte og hvide pletter. Rodfeltet brunliggråt, bredt, med en del sort-agtig iblanding; dets ydre begrænsning med spids vinkel på midten; det er ofte utydeligt mod kan-ten. Midtbåndet brunliggråt, noget uregelmæssigt og ofte meget utydeligt, med en del sortebrun, pletvis iblanding. I sømfeltet nogle sorte ribbe-

streger og punkter, undertiden også med sølvglinsende linier og pletter. Frynserne brungrå med en tynd, hvid linie bag vingespidsen. Vingernes sømhalvdelen med rustbrunt skær. Bagv. rent hvide, den yderste trediedel grå, mørkest helt ude i spidsen. V. 6–6,5 mm.

Larven er grøn med sorte vorter, sort hoved og nakkeskjold. Den lever i juni–juli på gran, først minerende, senere mellem sammenspundne nåle.

Udbredt og alm. i granskove. April/₂–maj/₁.

18. *S. subsequána* Hw. Tavle XIX, fig. 5.

Ligner meget den foregående, men adskiller sig ved følgende: ♂'s følere trådformede uden hår. Forv.s kant noget mere buet, sømmen bølget. På kanten med flere og tydeligere sorte og hvide småpletter. Mellemfeltet med hvidlig iblanding. Sømfeltets sølvglinsende linier og pletter særlig tydelige, og spejlet med flere tydelige, sorte ribbestreger. Frynserne med tydelig, sort og hvid rødlinie. Bagv. hvide; sømmen, roden, spidsen og ribberne grå. V. 5,5–6 mm.

Larven er gulgrøn med sort hoved og nakkeskjold. Den lever i juni–juli på gran.

Kun få fund: Sjæll. (Donse, Denderup vænge, Grunderup skov); men den forveksles let med den foregående. April/₂–maj/₁.

19. *S. ustomaculána* Curt. Tavle XIX, fig. 6.

Panden og brystet grålig hvide, skulderdækkene sorte. Forv.s søm noget bølget. Rodfeltet sort, ved kanten noget gråligt og langs randen hvidligt

i en smal stribe. Det er forbundet med det ligeledes sorte midtbånd, hvorved dannes en grålig-hvid, trekantet plet på randen. Fra midtbåndet løber en sort stribe ud i vingspidsen. Sømfeltet lyst gråligt med små, sorte kantpletter og et par sorte streger nær hjørnet. Frynserne blygrå. Bagv. sorte grå. V. 6–6,5 mm.

Larven er grønlig-hvid med grønlig-grå vorter og endeskjold, sorte brystfødder, brungult hoved og gult eller brunt nakkeskjold. Den lever først minerende, senere i maj-juni mellem sammenspundne blade på *Vaccinium vitis-idaea* (tyttebær).

Hidtil fundet: Sjælland. (Tisvilde, Hornbæk, Lillerød), Jylland. (Silkeborg, Himmelbjerget, Langholm, Alstrup krat, Fladbjerg, Hald, Hobro, Allerup bakker, Dronninglund, Fruerhøj ved Lemvig). Juli.

20. *S. ericetána* H.S. Tavle XIX, fig. 7 ♂ og 8 ♀.

Forv.s kant svagt buet, sømmen noget bølget og vingspidsen ret spidst fremtrædende. ♀ mere smalvinget end ♂. Grundfarven grålig-hvid, lyst blålig-grå eller rødlig-grå, lysest hos ♀, som derved bliver noget skarpere tegnet end ♂. Langs kanten med sortebrune småpletter, og iøvrigt med lys og noget mørkere brunlig iblanding. Rodfeltet mere eller mindre brunt; dets ydre begrænsning altid brun, vinkelbøjet og noget uregelmæssigt bølget. Midtbåndet brunt med sortebrun iblanding, med en udadgående tand på midten og ved randen noget bredere. Vingspidsen og nogle striber bag den brune, med noget gullig bestøvning. Fryn-

serne brunliggrå med hvid rodlinie. Bagv. brunliggrå, lysest hos ♂. V. 6,5–8 mm.

Larven er rødbrun med brune vorter og brystfodder; hoved, nakke- og endeskjold brune. Den lever i et spundet, ekskrementklædt rør mellem sammenspundne blade på poppel, pil, birk, bølle og *Arctostaphylus* (melbærris). Den er her i landet fortrinsvis fundet på den sidstnævnte plante.

Kun fundet i Jyll. (Grimstrup krat, Hald, Hammer bakker, Bjørum, Lemvig-egnen). Juni.

21. *S. fractifasciána* Hw. Tavle XIX, fig. 9 ♂ og 10 ♀.

Forv.s kant svagt buet, sømmen noget bølget. Grundfarven hos ♂ lysegrå med brunlig iblanding og utydelige tegninger. Kanten med sorte og hvidliggrå småpletter. Rodfeltet gråligbrunt med lys iblanding, udad med mørkere, vinkelbøjet begrænsning. Midtbåndet smalt, bøjet, gråligbrunt, tydeligst ved kanten. En lidt mørkere plet nær vingespidsen og enkelte, korte, mørke og undertiden rustfarvede ribbestreger i sømfeltet. ♀ mindre end ♂ og noget mere smalvinget; grundfarven lysere, hvidlig, med mindre brun iblanding. Tegningerne sortebrune, tydelige. Rodfeltet ofte opløst i 2 pletter. Midtbåndet med tydeligt fremspring udad på midten. Bagv. grå, mørkest hos ♀. V. 5,5–7,5 mm.

Larven er gråligvid med brune vorter, gult eller brunt hoved og brunt, mørkkantet nakkeskjold. Den lever i juni mellem rodbladene, i aug. i blomsterkurvene på *Succisa* (djævelsbid) og *Scabiosa* (skabiøse).

Hidtil fundet: Bornh. (Ringedal, Årsdale, Paradisbak-

kerne), Sjæll. (Tisvilde, Hillerød), Fyen (Snarup mose, Høbet fredskov, Fåborg), Jyll. (Karup, Tange mose, Ørre).
2 kuld: maj-juni/1 og juli.

22. *S. nigromaculána* Hw. Tavle XIX,
fig. 11.

Forv.s søm bølget. Grundfarven hvid med enkelte, spredte, sorte pletter; på kanten med brune – nær spidsen rustbrune – pletter. Rodfeltet med sorte pletter, udad begrænset af en stor, noget uregelmæssig, sort randplet, som når halvvejs til kanten. Midtbåndet rustbrunt med sort iblanding, afbrudt på midten og bestående af en lille kantplet og en stor, uregelmæssig randplet. Spejlet med mørkegrå bestøvning og metalglinsende kant. Spidsen rustbrun med 2 metalstriber. Bagv. lysegrå, hos ♂ hvidlige ved roden. V. 7,5–8,5 mm.

Larven er gullighvid med lysebrunt hoved og blegt brunligt nakkeskjold. Den lever i sept. i blomsterkurvene af *Senecio jacobaea* (eng-brandbæger).

Kun få findesteder: Loll. (Maribo), Falster (Halskov vænge, Hannenov), Fyen (Fåborg, Sønderby), Jyll. (Nørrestrand ved Horsens, Marselisborg). Juni/2-juli/1.

23. *S. lacteána* Tr. (*candidulána* Nolck.)
Tavle XIX, fig. 12.

Forv.s kant buet, sømmen svagt bølget. Grundfarven hvid med nogen grålig bestøvning i randhalvdelen. Kanten med mørkt brunlige småpletter i sømhalvdelen. Rodfeltets ydre begrænsning består af en uregelmæssig-trekantet, gråbrun plet i midten og en ofte utydelig og udvisket, mørk

plet på randen. Midtbåndet undertiden antydet ved en svagt mørk, tynd stribe, fra hvis midte en anden, ligeledes svagt mørk stribe løber til vingespidsen. Spejlet med enkelte, sorte skæl eller streger; det er kantet af en sølvglinsende linie. Bagv. lysegrå, hos ♂ lysere ved roden. V. 7–9,5 mm.

Larven er hvidlig med mørkerøde længdestriber; hovedet og nakkeskjoldet brune. Den lever i sept.–okt. i blomsterne af *Artemisia absinthium* og *A. maritima* (have- og strandmalurt).

Udbredt på øerne, ikke fundet i Jyll. Juli–aug./1.

24. *S. krýgeri* Rebel. Tavle XIX, fig. 13.

Ligner en del foregående art, men er mere robust bygget. Forv.s kant lidt indadbuget (svungen), sømmen næsten lige. Grundfarven hvid, men med betydelig mere mørk iblanding end hos *lacteana*. Rodfeltets ydre begrænsning består af 2 sortegrå pletter: en mindre på randen og en større i midten, som er trukket spidst ud både mod sømmen og mod roden. Midtbåndet med iblanding af sortegrå pletter i midten og ved randen. Langs sømmen en tydelig, grå skyggeplet med en forlængelse skråt opad mod kanten. Spejlet lille, rundt og hvidt, med et par tynde, sorte skælstriber. Bagv. glinsende hvide med smal, grå rand og grå spids; frynserne glinsende hvide. V. 6,5–8 mm.

Larven er gullighvid med mørkebrunt hoved og brunligt, lystplettet nakkeskjold. Den lever i sept.–april i stængelen af *Artemisia maritima* (strandmalurt), hvorved stængelen svulmer op og danner en galle.

Arten er kun kendt fra Danmark. Den er fundet på Sjælland (Langtved ved Bramsnæs vig, Munkholm, Elling lyng pr. Vig ved Sejrbugten), Amager (overalt, hvor foderplanten vokser i nogenlunde mængde). Maj₂-juni₁.

25. *S. pupillána* Cl. Tavle XIX, fig. 14.

Forv.s søm bølget. Grundfarven hvid med skyggeagtig, grøngrå iblanding ved roden og langs randen. Rodfeltet udad begrænset af tydelig, grønliggrå linie, som er sortagtig bestøvet på midten. Midtbåndet smalt, grønliggråt; fra dets midte løber en stribe af samme farve til sømmen ovenover spejlet. Dette er hvidt med 3 sølvglinsende pletter og 2 længdestriber bestående af firkantede, sorte prikker. I sømfeltet på kanten nogle grøngrå småpletter, som fortsætter som sølvglinsende striber til sømmen. Bagv. grå. V. 7–9 mm.

Larven er gullighvid med brunlige længdestriber. Den lever i okt.–juni i stængelen af *Artemisia absinthium* (have-malurt).

Arten er meget udbredt på Bornholm; derudover kun få fund: Amager, Falster (Gedser), Jyll. (Århus). Juni₂-juli.

26. *S. latiorána* H.S. (*aemulána* Schläg.)
Tavle XIX, fig. 15.

Forv. ret brede, sømmen svagt bølget. Grundfarven blegt gråligbrun, med megen okkerbrun bestøvning i form af pletter og streger. Kanten med mere eller mindre tydelige, mørkebrune og hvidlige småpletter. Rodfeltet med sortebrune småstreger, utydeligt afsat og kun synligt i randhalvdelen. Midtbåndet uregelmæssigt, okkerbrunt med sorte skæl, mørkest mod sømmen. Sømfeltet med megen brun iblanding. Spejlet med sølvglin-

sende kant og 2 eller 3 sorte ribbestreger. Bagv. lysere eller mørkere grå. ♂'s genitalapparat se fig. 22 h. V. 6–7,5 mm.

Larven er bleggul med purpurfarvede længdestriber, sort hoved og hvidligt, sortpletet nakkeskjold. Den lever i aug.–sept. i blomsterne af *Solidago virgaurea* (gyldenris).

Hidtil fundet: Bornh. (Hammeren, Vang), Sjæll. (Kregme, Frederiksværk, Solrød, Strøby jerne), Møen (Klinten). Juli.

27. *S. tripoliána* Barr. Tavle XX, fig. 1 og 2.

Forv. ret lange og smalle, sømmen noget indadbuget bag spidsen. Grundfarven varierer fra blegt okkerbrunlig til mørkebrun. Rodfeltet af grundfarven, med kun svage antydninger af tegning. På kanten en del afvekslende mørkere og lysere, tynde skråstreger, særlig tydelige i sømhalvdelen. Spejlet af grundfarven, med 2–3 mørke ribbestreger og sølvglinsende kant. Bagv. lyst brunlig-grå, noget hvidlige mod roden. ♂'s genitalapparat se fig. 24 a. V. 6,5–8 mm.

Larven er blegt rødliggul, hovedet sort eller mørkebrunt, nakkeskjoldet brunt. Den lever i sept.–okt. i blomsterkurvene af *Aster tripolium* (strand-asters).

Kun fundet på Fanø, hvor den optræder i antal. Juli.

(*S. aspidiscána* Hb.

Forv.s søm svagt bølget. Grundfarven okkerbrun, med megen iblanding af lysere og mørkere skæl, som danner længdestriber. Kanten i sømhalvdelen med hvidlige og mørkebrune småpletter; randen delvis mørkere gråbrun. Rodfeltet

uden tværlinier, men dog med ret tydelig ydre grænse. Mellemfeltet med grålig bestøvning. 3 striber fra kanten i sømfeltet og spejlets kantlinie blyglinsende; i spejlet 3 sorte striber. Bagv. gråbrune, mørkest mod sømmen. ♂'s valve se fig. 24 b. V. 7–8,5 mm.

Larven er som yngre grøngul, som voksen rødligvid med mørkere vorter og rødbrunt hoved og nakkeskjold. Den lever aug.–sept. mellem blomsterne af *Solidago* (gyldegris).

Arten har været angivet som dansk, men samtlige eksemplarer var forkert bestemte. Da den forekommer adskillige steder i Sverige, kunne den dog sikkert findes i Danmark. Juli.)

(*S. conterminána* H.S.

Hoved og bryst blegt okkergule. Forv.s søm svagt bølget. Grundfarven okkergul med fine korte, mørke streger langs hele kanten. Rodfeltets ydre begrænsning brun undtagen ved kanten, spidsvinklet bøjet. Midtbåndet og en stribe over spejlet brunlige. Mellemfeltet danner ved randen en trekantet, lys plet, som er lysest og gul nærmest rodfeltet. Spejlet gullighvidt, kantet af brede, guldglinsende linier og med 2 rækker sorte punkter. Frynserne okkergule med mørkegrå rodlinie. Bagv. grå. V. 7,5–8,5 mm.

Larven er gulligbrun med brunt hoved og nakkeskjold. Den lever i aug. i blomsterkurvene af *Lactuca* (salat).

Arten er fundet i Sverige, Nordtyskland og England; den skulle også kunne findes i Danmark. Juli–aug.)

28. *messingiána* F.R. Tavle XX, fig. 3.

Den største danske *Semasia*. Forv.s søm indad-

buet bag den fremtrædende spids. Grundfarven gullighvid med lysere og mørkere, brune tegnninger, der væsentligt er formet som striber langs ribberne. I rodfeltet er nogle af striberne særligt mørke, hvorved antydes en ydre grænse for dette. Midtbåndet består af 2 sortebrune, skrå striber; det er udad begrænset af en hvidlig, noget glinsende linie, som fortsætter som begrænsning af spejlet, hvori findes 2 sortebrune streger. På kanten lidt inden for spidsen en rundagtig, brun plet i et parti af grundfarven; dette er omgivet af 2 brune skråstriber, een til kanten og een til spidsen. Bagv. lysegrå med hvidlige frynser. V. 10,5–13 mm.

Larven lever sept.–maj i roden af *Artemisia campestris* (mark-bynke).

Hittil fundet: Sjæll. (Adserbo, Tibirke, Strøby jerne), Møen (Ulfshale). Aug./₂.

8. *Pseudeucósma* Obrz.

♂'s følere hårede. Palperne fremadrettede. Brystet glat. Forv. hos ♂ med costalfold. I forv. forløber ribbe 7 adskilt. I bagv. udspringer 7 og 6 meget nær hinanden; 4 og 3 på lang, fælles stilk. ♂'s valver med kraftig endetorn (fig. 24c).

Oversigt over arterne.

1. Forv. næsten uden tegning, men med tydeligt, lyst spejl ..... 1. *caecimaculana*.
Forv. tydeligt tegnede..... 2.
2. Forv. med tydeligt spejl..... *hübneriana*.
Forv. uden spejl ..... 2. *infidana*.

1. *P. caecimaculána* Hb. Tavle XX, fig. 4.

Forv. blegt gråligt-okkerbrune med tæt iblanding af ret mørkt gråbrune, små pletter og streger. Langs kanten mørke og hvidlige småpletter, tydeligst i sømhalvdelen. Rodfeltet svagt antydet, dets ydre begrænsning vinkelbøjet foran midten. Spejlets nederste del lyst hvidliggult, den øverste del gråbrun; undertiden med et par sorte skæl. Bagv. grå, mørkest ved sømmen. ♂'s valve se fig. 24 c. V. 7–10 mm.

Larven er hvidlig med okkergult hoved og lysebrunt nakkeskjold. Den lever i sept.-maj i roden af *Centaurea* (knopurt).

Kun få findesteder: Sjæll. (Kregme, Frederiksværk, København – gammelt fund, Halskov ved Korsør), Amager, Loll. (Engestofte, Sortbæk), Møen (Høvblege), Fyen (Fåborg). Juni₂-juli.

2. *P. infidána* Hb. Tavle XX, fig. 5.

Stor, robust art. Forv.s grundfarve gulligbrun til rødligbrun med gullighvide til lyst rødliggrå (♀) ribbestreger. Rodfeltets ydre begrænsning er formet som en ret stor, mørkebrun randplet, som når $\frac{2}{3}$ op mod kanten. Midtbåndet ligeledes mørkebrunt, uregelmæssigt, tydeligst og bredest ved randen, oftest når det ikke kanten. Begge mørke tegninger gennemtrukne af sorte længdestriber. Bagv. brungrå. ♀ er større end ♂. V. ♂ 9–11; ♀ 12–13 mm.

Larven er hvidgul med lysebrunt hoved. Den lever i maj-aug. i roden af *Artemisia campestris* (mark-bynke).

Ofte talrig om foderplanten. Bornh. (Ringedal, Rønne), Sjæll. (Hundested, Tisvilde, Hornbæk, Hellerup, Præstø fed),

Falster (Sillestrup strand, Bøtø, Gedser), Møen (Ulfshale), Jyll. (Rugholm i Vendsyssel). Aug.

(*P. hübnériána* Z.

Forv. rødligvide, ved kanten mere brunrøde. Rodfeltet begrænses af en brun skråplet på randen. Midtbåndet antydet af sammentrængte tværlinier ved kanten. På randen en brun plet inden for hjørnet. Spejlet rødligt med en række sorte småstreger, udad begrænset af en fra spidsen udgående, mørkebrun linie. V. 8,5 mm.

Larven er ubekendt.

Fundet i Skåne, men endnu ikke i Danmark. Juni/₂-aug./₁.)

9. *Eucósma* Hb.

♂'s følere hårede. Palperne fremadrettede. Brystet glat. Forv. hos ♂ med costalfold. I forv. forløber ribbe 7 adskilt. I bagv. udgår 7 og 6 meget nær hinanden, 4 og 3 er stilkede. ♂'s valver uden endetorn (fig. 24 d).

Foruden de i det følgende omtalte arter har *luctuosana* Dup. og *simploniana* Dup. været angivet som danske; men det drejede sig om fejlbestemmelser. Om arten *luctuosana* virkelig eksisterer er vel tvivlsomt; de således angivne eksemplarer fra Danmark har alle vist sig at være *pflugiana* Hw.

Oversigt over arterne.

1. Forv. ret langstrakte, med tydeligt lyst spejl, men	
uden anden lys tegning	2.
Forv. anderledes	5.

2. Forv.s rodfelt med ydre, mørk begrænsning... 3.
 Forv.s rodfelt uden ydre, mørk begrænsning... 4.
3. Forv.s rodhalvdel med lyse og mørke længdestriber
 1. cana.
 Forv.s rodhalvdel uden lyse og mørke længdestriber
 2. scopoliana.
4. Forv. blegt okkergule langs hele randen 4. expallidana.
 Forv. ikke okkergule langs hele randen. 3. fulvana.
5. Stor, bredvinget art, forv. uden tværbånd
 5. grandaevana.
 Anderledes ..... 6.
6. Hovedet hvidt eller hvidligt ..... 7.
 Hovedet ikke hvidt eller hvidligt..... 9.
7. Forv. gullighvide med 2 sortegrå randpletter
 13. bilunana.
 Forv. også med mørke tegninger ved kanten... 8.
8. Spejlet med blåglinsende pletter ... 11. subocellana.
 Spejlet hvidt..... 16. demarniana.
9. Forv.s søm tydeligt indadbuget bag spidsen... 10.
 Forv.s søm lige eller kun meget svagt indadbuget. 15.
10. Forv.s randhalvdel tydeligt lysere end kanthalv-
 delen..... crenana.
 Forv. ikke tydeligt lysere langs randen..... 11.
11. Forv. med 2 hvide tværbånd ..... 20. proximana.
 Forv. uden 2 hvide tværbånd ..... 12.
12. Forv.s sømhalvdel rustrød..... 12. penkleriana.
 Forv.s sømhalvdel uden rustrød ..... 13.
13. Forv. med afgrænset, lys eller hvidlig randplet.. 14.
 Forv. uden afgrænset, lys eller hvidlig randplet
 14. nisella.
14. Forv.s mørke tegninger med brun iblanding, rod-
 feltets ydre begrænsning stumpvinklet
 17. tetraquetrana.
 Forv. uden brun iblanding, rodfeltets ydre be-
 ning spidsvinklet ..... 18. immundana.
15. Forv.s rodfelt mørkt, resten af vingen overvejende
 hvid..... 10. cynosbatella.

- Forv. anderledes ..... 16.
16. Mindre arter, V. 7 mm eller derunder..... 17.
 Større arter, V. 8 mm eller derover..... 22.
17. Forv. med hvidt mellemfelt ..... 18.
 Forv. uden hvidt mellemfelt ..... 19.
18. Forv.s mellemfelt og et tværbånd udenfor midt-
 båndet sølvglinsende ..... 22. *nemorivaga*.
 Forv.s hvide linier ikke sølvglinsende... 21. *tedella*.
19. Forv. med hvid eller grålighvid plet på randen.. 20.
 Forv. uden hvid eller grålighvid plet på randen.. 21.
20. Forv.s randplet trekantet, rent hvid, mod rodfeltet
 sort begrænset ..... 15. *graphana*.
 Forv.s randplet firkantet, grålighvid, undertiden
 utydelig ..... 9. *obscurana*.
21. Forv. med metalglinsende tværlinier... 19. *nigricana*.
 Forv. uden metalglinsende tværlinier. 21. *tedella* var.
22. Forv. med tydeligt spejl ..... 23.
 Forv. uden spejl ..... 28.
23. Forv. med hvid eller gråhvid randplet ..... 24.
 Forv. uden hvid eller gråhvid randplet
 24. *ophthalmicana*.
24. Randpletten mod kanten udadkrummet og til-
 spidset (støvleformet) ..... 8. *foenella*.
 Randpletten anderledes formet ..... 25.
25. Spejlet uden sorte punkter..... 23. *similana*.
 Spejlet med sorte punkter eller streger..... 26.
26. Spejlet lige så hvidt som randpletten 7. *pflugiana* ♂.
 Spejlet ikke hvidligt, men ofte med hvid kant... 27.
27. Spejlet helt uden hvidt ..... 6. *farfarae*.
 Spejlet kantet af hvidt nærmest sømmen og hjørnet
 7. *pflugiana* ♀.
28. Bagv. hvidligbrune ..... 27. *semifusca*.
 Bagv. mørkt brungrå ..... 29.
29. Forv.s søm stærkt skrå ..... 28. *sordidana*.
 Forv.s søm ikke påfaldende skrå ..... 30.
30. Forv. med trekantet, lys randplet, som er kantet
 af sort eller sortebrunt og stumpet afskåret fortil
 26. *brunnichana*.

Förv. uden lys randplet eller med en sådan, som er spids fortil og som sjælden kantes af sort

25. solandriana.

1. *E. cana* Hw. Tavle XX, fig. 6.

Förv.s grundfarve grålig-okkergullig, oftest med grønlig tone, og med en del sortagtige skæl. Rod- og mellemfeltet med lyse og mørke længdestriber. Rodfeltet mørkest og tydeligst i randhalvdelen. Midtbåndet smalt, uregelmæssigt, af grundfarven. Kanten i sømhalvdelen meget lys, med 3 brede, mørkere kantpletter, afvekslende med meget små kantpletter. Spejlet gulliggråt med sølvglinsende kantlinie og 2-3 ufuldstændige, sorte skæl-streger. Bagv. grå, lysere mod roden. ♂'s genitalapparat se fig. 24 d. V. 8-10 mm.

Larven er rødligt gulbrun med brunt hoved og brunt nakkeskjold med mørke prikker. Den lever i aug.-sept. i blomsterkurvene på *Carduus* (tidsel), *Cirsium* (bladhoved-tidsel), *Carlina* (bakke-tidsel) og *Centaurea* (knopurt).

Overalt almindelig. Juni₂-juli.

2. *E. scopoliána* Hw. Tavle XX, fig. 7.

Ligner foregående art, men er lidt mere smalvinget og i regelen lidt større. Grundfarven er mere gullig eller brunlig, uden grønlig eller grålig tone, og den mangler helt *cana*'s lyse og mørke længdestriber. Rodfeltets randhalvdel tydeligst, brungult, rødbrunt eller mørkebrunt. Midtbåndet af samme farve, men altid meget ubestemt begrænset. Kantpletterne omtrent lige store; de findes i regelen kun i sømhalvdelen. Spejlet blegt okkergulligt med sølvglinsende kantlinie og 3

meget ufuldstændige rækker sorte skæl. Bagv. lyst brunliggrå. ♂'s valve se fig. 24 e. V. 9–11 mm.

Larven er rødligt bleggul med brunt hoved og nakkeskjold. Den lever aug.–sept. i blomsterkurvene på *Centaurea scabiosa* (stor knopurt).

Udbredt og almindelig. Juni₂–juli.

3. *E. fulvána* Stph. Tavle XX, fig. 8.

Forv.s grundfarve lysere eller mørkere rustbrun, med lidt lysere og mørkere iblanding. Undertiden ved randen med okkergul bestøvning, der dog aldrig når helt til roden. Kanten med meget små, sorte og lyse pletter i den inderste $\frac{2}{3}$; mod spidsen med større, brunlige kantpletter, hvis lyse mellemrum strækker sig som sølvglinsende striber ind på vingen. Spejlet okkergult med metalglinsende kant undtagen mod kanten, således at der dannes en mod kanten åben trekant, hvis afrundede spids peger mod hjørnet. I spejlet 2–3 mere eller mindre fuldstændige, sorte skælstreger. Bagv. brunliggrå. ♂'s valve se fig. 24 f. V. 7,5–9 mm.

Larven er rødligvid med brunt hoved og gulbrunt nakkeskjold. Den lever i blomsterkurvene på *Centaurea scabiosa* (stor knopurt) og *Picris* (bittermælk).

Hidtil fundet: Bornh. (BølsHAVN, Svaneke), Loll. (Maribo, Nysted), Falster (Hannenov, Horbelev, Gedser). Juli.

4. *E. expallidána* Hw. Tavle XX, fig. 9.

Ligner foregående art, men forv. er noget smalere og kanten mere lige; langs randen blegt okkergule, langs midten og kanten lysere eller

mørkere okkerbrun, mod roden mere grå ved kanten. På kanten i sømhalvdelen med afvekslende svagt mørke og lyse, ikke glinsende, småpletter. Spejlet okkergult, helt omgivet af søvlglinsende linier og med 2 – sjældent 3 – sorte skæl-streger. Bagv. grå, lidt mørkere i spidsen. ♂'s valve se fig. 24 g. V. 8–10 mm.

Larven er gullig eller hvidlig med brunt hoved og gulbrunt nakkeskjold. Den lever aug.–sept. i blomsterkurvene på *Picris* (bittermælk) og *Sonchus arvensis* (skør-tidsel).

Udbredt og fundet de fleste steder, hvor der er samlet. Juli–aug./₁.

5. *E. grandaevána* Zell. Tavle XXI, fig. 1.

Stor, robust art; een af de største danske viklere. Forv. lyst gulgrå til brungrå, ♀ mørkest, med ret tæt og jævn iblanding af brune småpletter og streger. Undertiden med antydning af rodfelt og midtbånd, men i regelen helt uden tegning. Bagv. lyst brunliggrå, lysest mod roden. V. ♂ 11–13; ♀ 14–15 mm.

Larven er rødgul med store, lysebrune vorter, rødbrunt hoved og mørkere, bruntegnet nakkeskjold. Den lever fra efterår til maj i spind på roden af *Tussilago* (følfod) og *Petasites* (hestehov).

Udbredt og fundet i alle landsdele. Juni/₂–aug./₁.

6. *E. fárfarae* Fletcher (*brünnichiána* Froel.). Tavle XXI, fig. 2.

Forv.s grundfarve olivenbrunlig, med grålig-hvid, blågrå og sortebrun iblanding, det sidste i form af tværstreger og pletter, navnlig i rodhalv-

delen; temmelig variabel i farvetone. Midt på randen en omtrent firkantet, gullighvid plet, hvis begrænsning mod roden er retlinet og noget skrå; i pletten nogle mørke småpletter, særlig på randen. Spejlet helt uden hvidt (hvorved arten adskiller sig fra *E. pflugiana*), i midten et brungult bånd, som hænger sammen med et skråbånd fra sømmens midte; i dette bånd en række korte, sorte skæl-striber, som fortsætter til kanten; spejlet bredt indfattet af gråblåt. På kanten – oftest kun tydeligt i sømhalvdelen – med en række afvekslende sortebrune og hvidlige småpletter. Hos ab. *melstediána* Larsen (tavle XXI, fig. 3) er forv.s grundfarve glinsende gråliggul, nær den mørke kant lidt rødlig med blyfarvede streger i sømhalvdelen. De mørke og lyse kantpletter såvel som den hvide randplet mangler. Frynserne gullige. Bagv. mørkt gråligbrune. ♂'s valve se fig. 24 h. V. 6–9 mm.

Larven er karmoisinrød med brunt hoved og bleggult nakkeskjold. Den lever sept.–april i roden og blomsterstængelen af *Tussilago* (følfod), *Petasites* (hestehov) og *Lappa* (burre).

Alm. udbredt. Juni₁–aug.₁.

7. *E. pflugiana* Hw. Tavle XXI, fig. 4 ♂ og 5 ♀.

♂ er gennemsnitlig større end ♀ og også en del lysere i farve. Forv.s grundfarve blåliggrå med megen iblanding af sortebrune pletter og streger samt (særlig hos ♂) af hvidligt; rodfeltet mørkest.

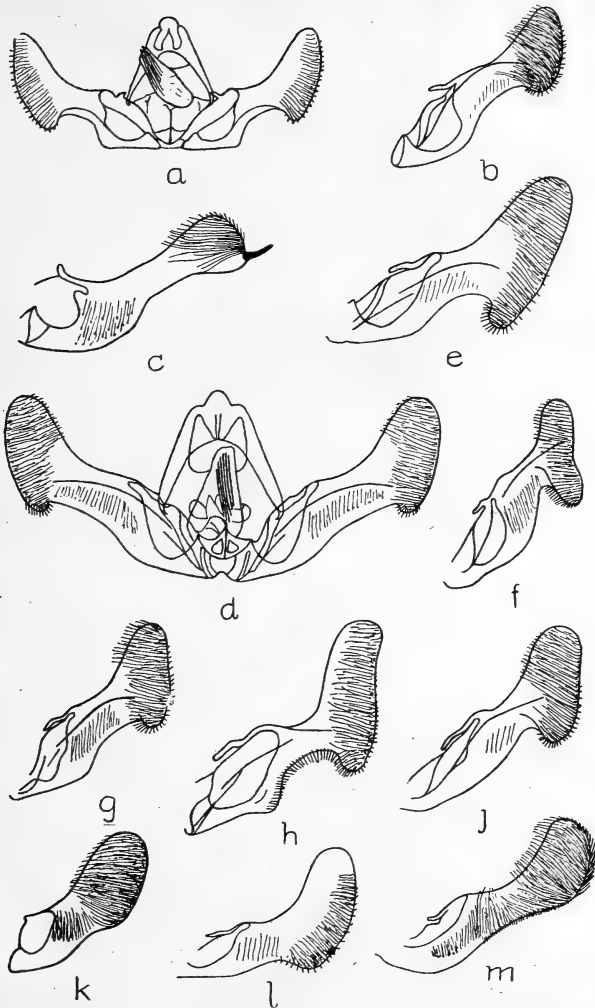

Fig. 24. ♂-genitalorganer hos: a. *Semasia tripoliana*, b. *S. aspidskana*, c. *Pseudeucosma caecimaculana*, d. *Eucosma cana*, e. *E. scopoliana*, f. *E. fulvana*, g. *E. expallidana*, h. *E. farfarae*, j. *E. pflugiana*, k. *E. obscurana* (præparat N. L. Wolff), l. *E. graphana*, m. *E. demarniana*. × 25.

Mellemfeltet kun synligt ved randen, hvor det danner en stor, omtrent firkantet, hvid eller gullighvid plet med bølget indre begrænsning; med lidt iblanding af sorte skæl, tydeligst som 2–4 små randpletter. Spejlet hos ♂ stort, rundt, hvidt eller gullighvidt, ofte med grålige skygger, samt en række korte, sorte skæl-striber eller prikker; hos ♀ mindre, ovalt, ligeledes hvidt eller gullighvidt, men med mørkegrå iblanding og på indersiden en bred, blålig, glinsende linie; de sorte skæl danner ofte små vinkeltegninger. På kanten i sømhalvdelen en række afvekslende større og mindre, sorte pletter med hvidt imellem. Frynserne mørkegrå med noget gullig iblanding, ved hjørnet gullighvide. Bagv. hos ♂ grå, lysere mod roden, ofte med meget hvidligt; hos ♀ mørkt gråbrune. ♂'s valve se fig. 24j. V. 7–10 mm.

Larven er hvidlig med brune vorter; hoved og nakkeskjold sortebrune. Den lever sept.–maj i stængelen af *Cirsium* (blad-hoved-tidsel), *Carlina* (bakke-tidsel) og *Carduus* (tidsel).

Alm. udbredt, særlig i moser og enge. Maj₂–aug./₁.

8. *E. foenella* L. Tavle XXI, fig. 6.

Forv. mørkebrune til violebrune, mod sømmen mere rustbrune og langs kanten mere grålige og med mere eller mindre tydelige, grålige og hvidlige småpletter, særlig i sømhalvdelen. Fra randen inden for midten en hvid, støvleformet plet, som mod sømmen er trukket ud i en lang spids, men iøvrigt af meget variabel form, undertiden opløst i 2 pletter, undertiden med mere

eller mindre brunliggrå bestøvning. Spejlet bleggråt med enkelte, mørke skælprikker. Bagv. temmelig mørkt gråbrune. V. 9–12 mm.

Larven er gullighvid med brunt hoved og bleggult nakkeskjold. Den lever sept.–maj i roden og stængelen af *Artemisia vulgaris* (grå bynke) og forpupper sig i boligen uden kokon efter at have boret et flyvehul, som den lukker med spind.

Alm. udbredt. Juni₂–aug.₁.

9. *E. obscurána* Stph. Tavle XXI, fig. 7.

Forv. sortebrune med lidt hvidlig og sort iblanding og enkelte, utydelige, lyse streger på kanten i sømhalvdelen. Midt på randen en grålighvid, firkantet plet med lidt grå iblanding i form af 1–2 tværskygger; pletten er ikke altid lige tydelig. I sømfeltet en mere eller mindre tydelig, rustbrun skråstribe fra kanten til sømmens midte og i vingespidsen en rustbrun plet. Spejlet grålighvidt med megen mørk iblanding og en del sorte ribbestreger. Bagv. mørkt gråbrune. ♂'s valve se fig. 24 k. V. 5,5–6 mm.

Larven er ubekendt.

Kun fundet: Bornh. (Rønne), Sjæll. (Adserbo, Lyngby mose). Juni.

10. *E. cynosbatélla* L. (*tripunctána* F.). Tavle XXI, fig. 8.

Arten minder en del om *Notocelia roborana*; også genitalorganerne ligner *Notocelia*-arternes. Palperne rødgyldne. Forv. hvide med svagt okker-gullig iblanding. Rodfeltet blågråt med sortebrune

streger; ved kanten med et gråligt strøg forbundet med midtbåndet, der kun fremtræder som skyggeagtige, lyst grålige pletter: een på kanten; een mindre, rundagtig, midt imellem kant og rand og een større, trekantet på randen. Kanten med svage, lysegrå pletter i sømfeltet. Spejlet i midten okkergult med 3–4 sorte ribbestreger, omgivet af blålige, glinsende streger. Spidsen brunliggrå med skråt forløbende, sølvglinsende tværlinier. Bagv. lysegrå. V. 9–10 mm.

Larven er rødbrun med sort hoved og nakkeskjold. Den lever april–maj mellem sammenspundne blade på rose.

Alm. omkring rosenbuske. Juni–juli₁.

11. *E. subocellána* Don. Tavle XXI, fig. 9.

Hoved og palper gullighvide. Forv.s søm indadbuget bag spidsen; grundfarven rent hvid, på kant og rand med sortebrune småpletter. Rodfeltet med sorte tværestreger, afbrudt nær kanten, ydre begrænsning vinkelbøjet. Midtbåndet en blanding af rustbrunt, glinsende blåligt og sort, meget uregelmæssigt. Spejlet mørkt blåligt-metalglinsende; i midten smalt rustgult med en del kraftige, sorte ribbestreger. Spidsen rustbrun. Bagv. brunliggrå, lysest ved roden. V. 5,5–6,5 mm.

Larven er gullighvid. Den lever aug.–okt. på pil, poppel og *Rhamnus* (vrietorn) i et nedefter ombøjet blad eller mellem 2 sammenspundne blade. Den lever af ulden på undersiden af bladene og forpupper sig om efteråret på jorden mellem mos og løv.

Alm. overalt omkring pil. Maj₂–juni.

12. *E. penkleriána* F.R. Tavle XXI, fig. 10.

Forv.s søm indadbuget bag spidsen; grundfarven rustgul til rustbrun, med hvide eller grå småpletter på kanten. Rodfeltet mørkest ved randen og udad, ofte meget utydeligt ved kanten. Mellemfeltet oftest mere eller mindre hvidligt, særlig tydeligt ved randen, men ikke sjældent er mellemfeltet brunligt eller helt af grundfarven; i grænsetilfældet er hele forv. omtrent ensfarvet rustbrun med næppe synlig tegning. Midtbåndet af grundfarven, på indersiden med dyb, lystfarvet indskæring nær randen. Spejlet kantet af blyglinsende linie, i midten rustbrunt med enkelte sorte punkter og skæl-striber. Spidsen rustrød. Frynserne med lys streg lige bag spidsen. Bagv. gråbrune, lysest ved roden. V. 6–7 mm.

Larven er bleggøn med brunt hoved og sortprikket nakkeskjold. Den lever nov.–maj i knopper og rakler af el, hassel og birk.

Overalt alm., særlig i kratskove. Juli–aug./1.

13. *E. bilunána* Hw. Tavle XXII, fig. 1.

Hoved og bryst gullighvide. Forv. gulligt hvide med enkelte, sorte skæl og mere eller mindre tydelige, grålige kantpletter. På randen en sort, indad brunkantet plet ved rodfeltets ydre grænse. Midtbåndet blegt gulliggråt, utydeligt og ofte helt forsvundet på nær en sortegrå, kantet plet på randen. Frynserne gullighvide. Bagv. grå. V. 6–8 mm.

Larven er gullighvid med sortebrunt hoved og nakke-

skjold. Den lever i april i raklerne af birk og forpupper sig i jorden i en hvid kokon.

I regelen enkeltvis. Bornh. (Rønne, Blommelyng, Neksø, Snogebæk), Sjæll. (Nordsjæll. flere steder, Boserup, Køge, Jersie strand, Ulse, Bildsø), Amager (Kongelunden), Falster (Nykøbing, Sillestrup strand, Bøtø), Fyen (Fåborg), Æbelø, Jyll. (Silkeborg). Juni₂-juli₁.

14. *E. nisella* Cl. Tavle XXII, fig. 2 og 3.

Forv.s søm indadbuget bag spidsen. Meget variabel i farve og tegning. Grundfarven lysere eller mørkere grå med megen og uregelmæssig iblanding af sortegrå pletter og streger samt mere eller mindre tydelige, lyse og mørke småpletter på kanten. Rodfeltet som regel mørkere, ydre begrænsning sortagtig, spidst vinkelbøjet på midten. Midtbåndet meget skråt og smalt, lidt mørkere end grundfarven, men oftest meget utydeligt. Spejlet meget nær sømmen, mørkegråt eller brungråt, kantet af en blyglinsende linie. Mellemfeltet ofte med en rødbrun eller rustbrun plet på randen, undertiden med en brun stribe langs næsten hele randen. Af og til er hele vingen rustbrun på nær rodfeltet og sømfeltet. I vingespidsen en rust-rød plet. Frynserne med lys streg lige bag spidsen. Bagv. gråbrune, lysere mod roden. V. 7-9 mm.

Larven er bleggrøn med brunt hoved og gulbrunt nakkeskjold. Den lever april-maj i raklerne og på bladene af poppel og pil.

Almindelig. Juli₂-sept.₁.

(*E. crenána* Hb.

Forv. temmelig smalle, sømmen indadbuget bag spidsen. Meget varierende i farve og tegning.

Kantdelen som regel sort med blågrå streger fra kanten. Den noget smallere randdel oftest hvid, men kan også være rustbrun, sortagtig eller mere eller mindre blågrå, i det sidste tilfælde med hvid plet ved midten. På randen undertiden en sort, trekantet plet nær hjørnet. Frynserne grå, lysere ved hjørnet. Bagv. gråbrune, sømmen mørkere. V. 6–7,5 mm.

Larven er gråhvid eller bleggrøn med lysebrunt hoved. Den lever maj–juli i et ombøjet blad på pil.

Fundet i Skåne, men endnu ikke i Danmark. Aug.–sept.)

15. *E. graphána* Tr. Tavle XXII, fig. 4.

Forv.s grundfarve gråligbrun. Rodfeltet med en del sortebrune pletter og nogen hvidlig iblanding, ydre begrænsning bølget, mørk særlig ved randen. Mellemfeltet danner en ret stor, hvid plet på randen, hvor der findes et par sortebrune småpletter; ved kanten er det af grundfarven eller lidt lysere, gråligt. Midtbåndet ret bredt, med rustbrunt skær, noget uregelmæssigt begrænset og nærmest randen med nogle sorte prikker. Spejlet blygråt, i midten rustbrunt med nogle svage, sorte skæl. Spidsen grålig med rustbrune skrånstriber. Kanten i sømhalvdelen med skiftevis større og mindre, sortebrune småpletter afbrudt af hvidt. Frynserne grå, i spidsen brungule. Bagv. gråbrune. ♂'s valve se fig. 24 l. V. 6–7 mm.

Larven er gullighvid med brunt hoved og bleggult nakkeskjold. Den lever i roden og stængelen af *Achillea* (røllike) fra efterår til forår, overvintrer halv voksen.

Udbredt og ret almindelig. Juli.

16. *E. demarniána* F.R. Tavle XXII, fig. 5.

Hoved og palper brunlighvide. Forv. smalle, sømmen indadbuget bag spidsen. Rodfeltet brunliggråt med nogen hvidlig iblanding og sortebrune tværlinier; dets ydre begrænsning i regelen stumpet vinkelbøjet. Mellemfeltet hvidt, bredt ved randen, smallere ved kanten og her med mere eller mindre gråblå bestøvning. Midtbåndet brunt med noget rustbrunt skær, undertiden afbrudt af gullighvidt ca. $\frac{1}{3}$ fra randen. Spejlet hvidt, stort og rundt; fra midtbåndet skyder sig nær hjørnet en mørk spids ind i spejlet. Sømfeltet iøvrigt med grå og rustbrune skråstriber, på kanten afvekslende større og mindre småpletter afbrudt af hvidt. I selve spidsen en lille, rustgul plet. Frynserne gråbrune med en lys og en sort rodlinie; en hvid streg lige bag spidsen. Bagv. gråbrune. ♂'s valve se fig. 24 m. V. 6–7,5 mm.

Larven er brunlig med brunt hoved og nakkeskjold. Den lever sept.–okt. i hanraklerne på el og birk og forpupper sig samme år i jorden i et spind.

Udbredt. Bornh. (Rønne, Skovsholm), Sjæll. (Nordsjæll. flere steder, Køge), Amager, Loll. (Maribo), Falster (Hannov, Horreby lyng, Mellemskoven, Bøtø), Møen (Klinten), Fyen (Brahetrolleborg, Fåborg), Jyll. (Himmelbjerget). Juni-juli/1.

17. *E. tetraquetrána* Hw. Tavle XXII, fig. 6.

Forv.s søm indadbuget bag spidsen. Kanten med sorte småpletter afvekslende med hvide, tydeligst i sømhalvdelen. Rodfeltet hvidliggråt med brunlige tværstriber og pletter, mørkest udad,

hvor den ydre begrænsning er stumpvinklet bøjet. Mellemfeltet hvidliggråt; lysest og bredest ved randen, hvor det ofte danner et delvis firkantet, lys plet; med iblandede grå tværstriber og pletter. Midtbåndet brunt, ofte med rustbrunt skær, med nogen iblanding af sorte skæl, og med en lille, sortebrun plet, som delvis ligger ind i spejlet. Sømmfeltet med 3 rustbrune skråstriber fra de sorte kantpletter; imellem disse striber blågrå linier. I selve spidsen en lille, rustbrun plet. Spejlet rustbrunt med sorte skæl, kantet af brede, blåligtgrå, glinsende linier. Frynserne sortegrå med en hvid og en sort rodlinie; en tynd, hvid streg lige bag spidsen. Bagv. grå. ♂'s valve se fig. 25 a. V. 6,5–8 mm.

Larven er grøngul med mørkegrønne vorter; som ung med sorte brystfødder og sort hoved og nakkeskjold; som voksen med gulbrunt eller brunt hoved og brungult nakkeskjold. Den lever juli–okt. på birk og el, først i skuddene, senere mellem bladene eller i en ombøjet bladrand. Den kan overvintre både som larve og som puppe.

Meget alm. i skove om birk og el. Maj₂–juni.

18. *E. immundána* F.R. Tavle XXII, fig. 7.

Ligner meget foregående art, men er mørkere, mere sortagtig iblandet. Kantpletterne kun svage. Rodfeltets ydre begrænsning retvinklet bøjet. Mellemfeltet meget utydeligt ved kanten, ved randen danner det en stor, trekantet, gråhvid plet. Midtbåndet smalt ved kanten, sortebrunt; ved randen bredere og med nogen rustbrun iblanding

bag midten. Sømfeltet brungråt med et par sorte striber; i selve spidsen en lille, sort plet. Spejlet gråligvidt ved hjørnet, mørkere mod midtbåndet; med nogle sorte skæl. Frynserne mørkebrune, ved hjørnet hvidlige og med en tynd, hvid streg bag spidsen. ♂'s valve se fig. 25 b. V. 6,5–7,5 mm.

Larven er rødligvid eller grå med blegbrunt hoved. Den lever i juni i en bladrulle på el.

Alm. udbredt; på ellestammer, ofte i antal. Maj–juni₁; sjældent i et andet kuld i aug.

19. *E. nigricána* H.S. Tavle XXII, fig. 8.

Forv.s søm svagt indadbuget. Grundfarven brun med rustbrunt skær; med iblanding af mange sortebrune pletter og striber og noget blågråt. På kanten i sømhalvdelen nogle ret utydelige, sortebrune og hvidlige småpletter. Rodfeltet og midtbåndet lidt mørkere, ofte violetbrune, utydeligt mørkkantede. Spejlet utydeligt, mørkt violetbrunt med sorte streger; med smal, blygrå kant, tydeligst på ydersiden. Frynserne mørkebrune med sort rodlinie. Bagv. mørkt gråbrune. ♂'s valve se fig. 25 c. V. 5,5–6 mm.

Larven er brungul med sort hoved og nakkeskjold. Den lever sept.–maj i knopperne på gran og forpupper sig udenfor boligen i en kokon.

Hidtil fundet: Bornh. (Stampen ved Rønne, Hammeren, Gudhjem, Rø, Årsdale, Mandhøj), Sjæll. (Hillerød, Hareskoven), Amager (Kongelunden), Loll. (Knuthenborg), Falster (Mellemskoven), Fyen (Fåborg, Gjerup skov), Jyll. (Hammer bakker). Juni₂–juli₁.

20. E. proximána H.S. Tavle XXII, fig. 9.

Palper og pande okkergulligt hvide. Forv.s søm indadbuget bag spidsen. Grundfarven brun. Rodfeltet lysere, gulligtbrunt med sortebrune tværlinier. Midtbåndet med temmelig megen, mørk iblanding; smalt ved kanten og bredt ved randen; på begge sider begrænset af hvidlige, noget metalglinsende tværbånd med mørk midtstribe. Det indre tværbånd svagt buet, det ydre noget uregelmæssigt og med en lille, trekantet, sort plet på kanten. I sømfeltet på kanten en lille, sort plet omgivet af 2 hvide. Frynserne mørkegrå med lys rod og en hvid stribe bag spidsen. Bagv. brungrå, lidt mørkere mod spidsen. V. 6–7 mm.

Larven er meget lyst grøn, næsten hvidlig, med gule brystfødder og brunt hoved og nakkeskjold. Den lever i koglerne af ædelgran.

Hidtil fundet: Sjæll. (Tisvilde, Maglemose i Grib skov, Fredensborg, Hillerød, Rudehegn, Folehave skov, Nærum, Bromme, Bildsø), Amager (Kongelunden), Loll. (Maribo, Søholt), Falster (Hannenov), Fyen (Gjerup skov, Fåborg), Jyll. (Lemvig-egnen). Juni.

21. E. tedélla Cl. Tavle XXII, fig. 10.

Palper og pande hvidlige. Forv.s søm kun ganske svagt indadbuget. Grundfarven mørkebrun til sortebrun med mange hvide pletter og tværbånd. Eet af disse deler rodfeltet og et andet begrænser det udad. Midtbåndet smalt ved kanten, bredt ved randen, udad begrænset af 2 hvide pletter, hvoraf den bageste er delt af en mørk tværlinie. I sømfeltet på kanten et par hvide pletter. De

hvide tegninger varierer meget i størrelse og tydelighed, undertiden er de næsten helt dækket af mørk bestøvning, så kun nogle små kantpletter i sømhalvdelen er hvide. Frynserne brungrå med hvid stribe bag spidsen. Bagv. grå. V. 5–6 mm.

Larven er gullig med 2 brede, rødgrå rygstriber, sorte brystfødder og brunt hoved og nakkeskjold. Den lever aug.–april på gran, først minerende i nålene, senere spinder den disse sammen og æder dem, begyndende ved deres rod. Den forpupper sig efter overvintringen i mos eller under nåle.

Meget alm. i granskove. Maj/₂-juli/₁.

22. *E. nemorivága* Tengstr. Tavle XXII, fig. 11.

Palper og pande lyst brunlige. Forv.s søm meget svagt indadbuget. Grundfarven hvid, sølvglinsende, med iblandede, fine sortebrune streger; på kanten i sømhalvdelen med fine, hvide og sortebrune streger. Rodfeltet gulbrunt med hvidt tværbånd og nogle sortebrune streger, ydre begrænsning noget bøjet. Midtbåndet gulbrunt med sortebrune streger og udadgående, mørk tand i midten. Sømfeltet med en uregelmæssig, gulbrun plet ved spidsen, i selve spidsen en rund, gulbrun plet. Spejlet kantet af sølvlinier, i midten mørkebrunt med sorte skæl-streger. Frynserne brungrå med lysere rod og en hvid stribe bag spidsen. Bagv. grå, V. 4,5–5,5 mm.

Larven er bleggul med mørkebrunt hoved. Den lever i maj minerende i bladene af *Arctostaphylos* (melbærris).

Kun fundet i Jyll. (Lemvigegnen). Maj/₂-juni/₁.

23. *E. similána* Hb. Tavle XXII, fig. 12.

Forv.s søm svagt indadbuget. Grundfarven blåliggrå, i sømdelen med noget rustgult; med en del iblanding af sorte småpletter; på kanten med mere eller mindre tydelige, mørke og blegt rustgule småpletter. Midt på randen en stor, afrundet eller mod kanten tilspidset, hvid plet med lidt grålig iblanding ved randen. Spejlet lige så stort som randpletten, med en ret svag, gråligbrun skyggestribe. Frynserne gulliggrå, lysere ved roden, ved hjørnet hvide. Bagv. grå, i spidsen undertiden med rustbrunt anstrøg. V. 8–9,5 mm.

Larven er gullighvid med sortebrune vorter samt gulbrunt hoved, nakke- og endeskjold. Den lever juni–juli på birk, el og hassel i en ombøjet bladrand eller mellem sammenspundne blade og forpupper sig i jorden i en jordkokon.

Udbredt og fundet i alle landsdele. Juli₂–sept.₁.

24. *E. ophthalmicána* Hb. Tavle XXII, fig. 13.

Hovedet brunliggråt. Forv. langstrakte, sømmen næsten lige. Grundfarven mørkt gråligbrun, med megen iblanding af uregelmæssige, sorte tværstriber og pletter, ofte tillige med megen lys askegrå iblanding. På randen ved rodfeltet en ret smal, sortebrun, lystkantet plet. Lige inden for spejlet ved randen en rødbrun eller rustbrun, sortkantet plet med sort og undertiden hvidlig iblanding. Spejlet ret stort, gråligt, men ofte noget utydeligt. Frynserne mørkegrå, ved hjørnet gullige. Bagv. lyst brunliggrå, lidt mørkere mod spidsen. V. 10–12 mm.

Larven er mat grønligvid med grå vorter, sort hoved og brunt nakkeskjold. Den lever i maj-juni i bladruller på *Populus tremula* (bævreasp) og forpupper sig under mos i en fast jordkokon.

Udbredt, fundet i alle landsdele. Sept.

25. *E. solandriána* L. Tavle XXIII, fig. 1, 2 og 3.

Forv.s kant en del buet; sømmen noget, men ikke påfaldende skrå. Meget variabel i farve og tegning. Grundfarven hos typeformen (tavle XXIII, fig. 1), som forøvrigt langt fra er den almindeligste, er hvidligbrun eller hvidliggrå med en stor, langstrakt, mørkebrun randplet, som dog først begynder et stykke fra roden og knapt nok når til hjørnet. Hos de øvrige former varierer grundfarven: gulbrun, rødbrun, mørkebrun, gråbrun eller grønligt-grå. På randen lidt uden for midten en stor, trekantet plet, som kan være hvid (grundfarven er da som regel gulbrun), grålig, gullig eller omtrent af grundfarven, men noget lysere og ofte med iblandede, mørke småpletter og streger. Pletten er noget tilspidset mod kanten; undertiden fortsætter den som et ret smalt bånd til kanten. Rodfeltet ofte mørkt begrænset, tydeligst ved randen, og i så fald udad spidsvinklet bøjet. Midtbåndet i regelen tydeligt, brunt til sortebrunt, meget smalt både ved kant og rand. Ved sømmens midte i regelen en mørkere, smal plet. Frynserne brune til mørkebrune. Bagv. grå med lysere frynser med mørk delingslinie. ♂'s valve se fig. 25 d. V. 9–10,5 mm.

Larven er blågrønlig hvid med mørkere vorter, mørkebrune brystfødder, brunt hoved og gult nakkeskjold. Den lever maj-juni i et sammenrullet blad på hassel og birk.

Alm. udbredt. Juli-aug.

26. *E. brunnichána* L. Tavle XXIII, fig. 4.

Arten ligner en del visse former af den foregående, men adskiller sig ved følgende: den er gennemsnitlig lidt større og mere robust bygget; forv.s kant noget mere buet. Grundfarven mere grå, fra brungrå til grålighvid. På randen en stor, hvid plet, oftest med sorte småpletter; den er stærkt kantet med sort og mod kanten stumpt afskåret. I sømfeltet nær spidsen en del sorte småpletter, ofte tillige en større, sort plet. En varietet, som ligner typeformen hos *solandriana*, forekommer også; den adskiller sig fra denne ved den længere, mørke randplet, som begynder ved roden og når helt ud til sømmen, hvor pletten er bredest. Frynserne mørkegrå med lidt lysere rodlinie. Bagv. grå, frynserne lidt lysere med grå rodlinie. ♂'s valver adskiller sig tydeligt fra *solandriana*'s, se fig. 25 e. V. 9,5–11 mm.

Larven er grønligt blåhvid med sorte vorter, brystfødder, hoved og nakkeskjold. Den lever i maj-juni på birk.

Alm. udbredt. Juli-aug.

27. *E. semifuscána* Stph. Tavle XXIII, fig. 5 og 6.

Meget variabel; nogle af artens former kan ligne former af *solandriana*. Forv.s grundfarve

lyst gulgrå, gulbrun, rødbrun eller gråbrun. De mørkere, brune til sortebrune tegninger varierer meget i tydelighed, ofte er de næsten helt forsvundne, så forv. bliver omtrent ensfarvede. Rodfeltet lysere eller mørkere, dets ydre begrænsning som regel mørk, spidst vinkelbøjet. Mellemfeltet med mørke småpletter på randen. Midtbåndet smålt, undertiden meget smalt; det når i regelen ikke til hjørnet og er ofte utydeligt. Kanten med svage småpletter fra rodfeltet og udefter. Undertiden findes en gulligbrun, bred stribe fra roden til sømmen, bredest ved sømmen. En anden form har hele kanthalvdelen rødbrun til sortebrun, randhalvdelen helt til sømmen gullighvid. Bagv. hvidligt gråbrune, frynserne lysere uden tydelig delingslinie. ♂'s valve se fig. 25 f. V. 8–10 mm.

Larven er hvidgrøn, på ryggen mere grå, med brunt, sortteget hoved. Den lever i maj–juni mellem sammenspundne blade på pil.

Udbredt og ikke sjælden. Aug.–sept./₁.

28. *E. sordidána* Hb. Tavle XXII, fig. 14.

Forv.s søm meget skrå, mere end hos de 2 foregående arter. Grundfarven brun med mere eller mindre iblanding af mørke småpletter. Rodfeltets ydre begrænsning mørk ved randen, udad vinkelbøjet. Midtbåndet noget mørkere, men mangler ofte helt, afbrudt nær randen. Bagv. ret lyst gråbrune, lidt mørkere ved spidsen; frynserne med brunliggrå delingslinie. ♂'s valve se fig. 25 g. V. 9,5–11,5 mm.

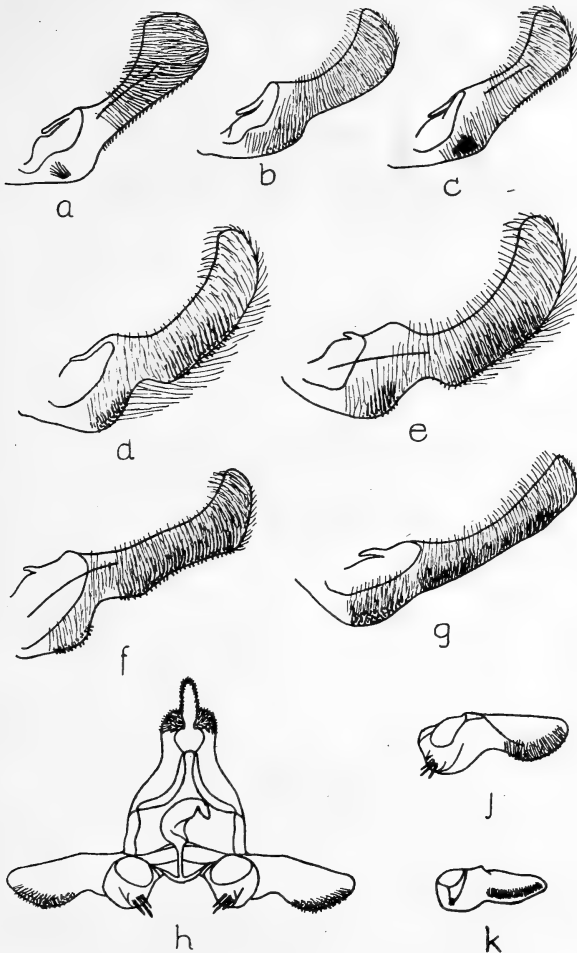

Fig. 25. ♂-genitalorganer hos: a. *Eucosma tetraquetra*, b. *E. im-mundana*, c. *E. nigricana*, d. *E. solandriana*, e. *E. brunnichana*, f. *E. semifuscana*, g. *E. sordidana*, h. *Bactra lanceolana*, j. *B. ro-bustana*, k. *B. furfurana*. $\times 25$.

Larven er blegt blågrå med gullighvide sider, brune vorter og brunsort hoved og nakkeskjold. Den lever maj-juni i bladroller på el.

Hyppig i ellekrat. Aug.-okt./1.

10. *Thiódia* Hb.

Forv.s søm noget bølget, hos ♂ uden costalfold, ribbe 7 forløber adskilt. I bagv. er 7 og 6 meget nær hinanden, 5 nær 4, 4 og 3 stilkede. Forv. hos ♂ med en bule på undersiden nær roden; bagv. hos ♂ med kanten bøjet ind på oversiden, med en lang hårpensel i ombøjningen.

1. *T. citrána* Hb. Tavle XXIII, fig. 7.

Forv. citrongule med uregelmæssige, gulbrune tegninger og på kanten en del sortagtige punkter. På randen nær roden en langagtig plet. En meget skrå streg fra nær kanten ca. $\frac{1}{4}$ fra roden når i regelen helt ud til hjørnet. Midtbåndet uregelmæssigt, fra kantens midte til hjørnet; fra dets midte en stribe til vingespidsen. På kanten i sømfeltet nogle skyggepletter. Spejlet kantet med svage sølvstriber og med 2 eller 3 sorte skæl-striber. Bagv. grå, hos ♂ lysere mod roden. V. 8,5–9,5 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den angives at leve aug.–maj i sammenspundne blomster på *Artemisia campestris* (markbynke), *Achillea* (røllike) og *Anthemis* (gåseurt).

Udbredt på øerne, men ikke angivet fra Jyll., på Fanø almindelig. Juli.

11. *Báctra* Stph.

♂'s følere hårede. Palperne middellange, fremadrettede. Brystet glat. Forv. lange og smalle med skarpt fremtrædende spids og skrå søm, ribbe 7

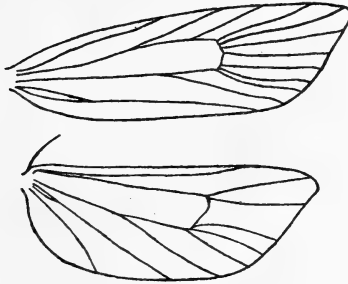

Fig. 26. Ribbenet hos *Bactra lanceolana*.

forløber adskilt. I bagv. er 7 og 6 stilkede, og 5, 4 og 3 nær hinanden ved udspringet. Alle arters bagv. med en lille, mørk plet i spidsen.

Oversigt over arterne.

1. Forv.s rodfelt mørkere end grundfarven 2. *furfurana*.
Forv.s rodfelt af grundfarven ..... 2.
2. Forv. med en mere eller mindre tydelig, mørk, vinkelformet plet på tværribben, mindre art
1. *lanceolana*.
Forv. uden en sådan plet, større art 3. *robustana*.

1. *B. lanceolána* Hb. Tavle XXIII, fig. 9.

Forv.s grundfarve varierer fra lyst strågul over brunliggul og brungrå til rødligbrun (♀); med små, mørke skråpletter på kanten og randen. En

utydelig, mørk plet ca. $\frac{1}{3}$ fra roden og en brun til sortebrun, vinkelformet plet ved tværribben. Oftest forløber en mørk stribe fra rod til spids. Undertiden findes en svag, mørk skygge midt på kanten. Ikke sjældent er tegningerne udviskede og meget utydelige, særlig hos ♀. Bagv. grå. ♂'s genitalapparat se fig. 25 h; valvens overkant stumpet vinkelbøjet. V. 7–8,5 mm.

Larven er gråligvid med mørkebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i april–juni i den underste stængeldel af *Juncus* (siv).

Overalt alm. på fugtige steder. Juni–juli.

2. *B. furfurána* Hw. Tavle XXIII, fig. 10.

Forv.s grundfarve varierer fra lyst okkergul til okkerbrunlig, med mørkere nettegning. Rodfeltet, det i flere eller færre pletter opløste midtbånd, samt en stribe fra tværribben til spidsen mørkere, okkerbrunlige til mørkebrune; tegningerne undertiden utydelige. Bagv. grå. ♂'s valve se fig. 25 k. V. 7–8 mm.

Larven er grøn med sort hoved og mørkebrunt nakkeskjold. Den lever i maj i stængelen af *Juncus* (siv).

Udbredt. Bornh. (Hammeren, Melsted, Svaneke), Amager, Falster (Hannenov, Mellemskoven, Bøtø), Møen (Klinten, Høvblege), Fyen (Frederiksgave, Sønderby), Jyll. (Horsens, Hjallerup, Allerup bakker, Harboøre), Fanø. Juni $\frac{1}{2}$ –juli.

3. *B. robustána* Chr. Tavle XXIII, fig. 8.

Arten ligner meget lanceolana, men er større; dette gælder navnlig ♀, som er en del større end

♂ og altid større end ♀ hos lanceolana. Forv.s grundfarve hos ♂ lysere eller mørkere gråligbrun; med små, mørke pletter på kant og rand og undertiden også langs sømmen. På vingefladerne mere eller mindre iblanding af mørke skæl, som ofte danner længdestriber, særlig i sømfeltet. Under tværribben undertiden en mørk skyggeplet. ♀ har længere og smallere forv.; undertiden med en mørk længdestribe fra rod til spids. Denne stribe kan være så bred, at den når omtrent til randen. Bagv. grå. ♂'s valve se fig. 25j, overkanten lige. V. 8–10 mm.

Larven er grøn med brunligt hoved. Den lever på *Scirpus maritimus* (strand-kogleaks), om efteråret i stængelen, hvorfra den går ned i rodstocken for at overvintre; næste forår gnaver den sig op i de nye skud. Den forpupper sig i den nederste del af stængelen i en med silkeagtigt spind overspundet kokon, som er meget vanskelig at skelne fra den ikke udhulede del af stængelen.

Kun fundet få steder. Bornh. (Årsdale), Sjæll. (Tibirke, Ryget, Lyngby mose, København, Solrød), Amager, Møen (Klinten), Fyen (Fåborg), Jyll. (Silkeborg), Fanø. Juni₂-juli₁.

12. *Polychrosis* Rag.

♂'s følere med korte hår. Palperne middellange, fremadrettede. Brystet med skældusk. Forv.s søm lige eller svagt afrundet, ribbe 7 i forv. forløber adskilt. I bagv. er 7 og 6 meget nær hinanden eller stilkede; 5, 4 og 3 ret langt fra hinanden.

Oversigt over arterne.

Forv.s ydre, mørke tværbånd med fremspring udad	1. littoralis.
Forv.s ydre, mørke tværbånd udad lige eller svagt konveks	bicinctana.

1. *P. littoralis* Westw. Tavle XXIII, fig. 11.

Forv. ret langstrakte og smalle med lige kant. Grundfarven grålighvid med nogen grålig iblanding; rodfeltet noget mørkere. 2 smalle tværbånd okkerbrune til sortebrune, med iblandede sorte pletter; det ydre med et afrundet fremspring udad på midten. I sømfeltet en brun eller gullig tværskygge, flere sorte kantpletter og en del sorte punkter langs frynsernes rod. Bagv. lyst grå, mørkere mod sømmen. V. 6–7 mm.

Larven er grønliggrå eller mørkebrun med lysebrunt hoved og sort nakkeskjold. Den lever i april–maj og om efteråret på bladene og i blomsterhovederne og skuddene af *Armeria* (engelskgræs).

På sandede steder langs kysten. Bornh. (Sandvig, Gudhjem, Melsted), Sjæll. (Lynæs, Nøddebohuse, Holløse, Kregme, Helsingør, Reersø), Falster (Resle skov), Fyen (Risinge, Falsled, Lyø, Bjørnø), Jyll. (Spandet egekrat, Tørring, Lemvig, Hansted, Bovbjerg). 2 kuld: maj₂–juni og juli₂–aug.

(P. bicinctana Dup.

Forv.s grundfarve rødligvid eller gullighvid, ved spidsen mere rødlig. Rodfeltet udad skarpt begrænset, mørkt gråbrunt med mørke tværlinier. Midtbåndet bredt, lyst grønligbrunt, ved kanten blygråt. Randpletten ved hjørnet blygrå med sorte linier, berørende midtbåndet. Ved sømmen en

stor, olivenbrun plet. Frynserne rødlig eller gullige. V. 6–7 mm.

Larven er grøn med gult hoved. Den lever i juli i toppen af skuddene på *Sedum telephium* (sect. *hansurt*), hvorfra den æder sig ned i stængelen.

Arten er taget både i Skåne og Nordtyskland og kan sikkert også findes i Danmark. Maj-juli.)

13. *Lobésia* Gn.

♂'s følere uden hår. Palperne middellange, fremadrettede. Brystet med en lille dusk. I forv. udgår ribbe 10 nær 11 og forløber parallelt med denne. I bagv. er 7 og 6 meget nær hinanden ved udspringet, 5 nær 4, og 4 og 3 meget nær hinanden ved udspringet.

1. *L. permixtána* Hb. Tavle XXIII, fig. 12.

Forv.s grundfarve rustgul med nogen mørk iblanding. Rodfeltet med mørkere pletter og tværestreger. På randen lidt inden for midten en trekantet, sort plet, som er forbundet med kanten med nogle lyse streger. På kanten lidt uden for midten en stor, trekantet, sort plet med nogen blålig iblanding; den er forbundet med en lignende, men mindre plet på randen ved hjørnet. Sømfeltet rustbrunligt, på kanten nogle hvide og sorte småpletter. Bagv. usædvanligt spidse, næsten trekantede, hos ♂ hvidlige med mørkere spids, hos ♀ sortegrå. V. 5,5–6,5 mm.

Larven er mørkt purpurrød med hvide vorter og lysebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i juli–aug. på slåen, eg, birk,

Rhamnus (vrietorn), Solidago (gyldenris) og Anchusa (oksetunge), der angives også i træknuder på Juniperus (enebær).

Udbredt og temmelig alm. Maj $\frac{1}{2}$ -juni.

14. *Cymolómia* Ld.

♂'s følere hårede. Brystet med dusk. I bagv. er ribbe 7 og 6 meget nær hinanden ved udspringet, 5 nær 4. ♂ har en hårpensel på bagskinnebenene, og på bagv.s rand en fremstående lap.

1. C. hartigiána Rtzbg. Tavle XXIII, fig. 13.

Hovedet hvidligbrunt. Forv.s rodfelt blågråt med sort iblanding i form af pletter og tværstriber, udad begrænset af et smalt, rustbrunt bånd og en fin, sølvgrå linie. Midtbåndet rustgult til rustbrunt, udad takket og uregelmæssigt sortebrunt begrænset; det når ikke kanten, som her ligesom sømfeltet er mørkt blåliggråt med sortebrune pletter: flere mindre på kanten, een som et tværbånd fra kanten til sømmens midte og een ved hjørnet. På tværribben en hvidlig prik. Frynserne blygrå. Bagv. sortegra med brunligt skær. V. 7-8 mm.

Larven er bleggøn med gulbrunt hoved. Den lever okt.-maj mellem sammenspundne nåle på gran.

Hidtil fundet: Bornh. (Rønne, Vang, Gudhjem, Svaneke, Frennelund, Ølene), Sjæll. (Kregme, Gentoft, Præstø fed, Grunderup), Loll. (Roden skov), Falster (Hannenov, Gedser), Møen (Ulfshale, Klinten). Juli.

15. *Endothénia* Stph.

♂'s følere hårede. Palperne middellange, fremadrettede. Brystet med dusk. Ribbe 7 i forv. for-

løber adskilt. I bagv. er 7 og 6 stilkede, 5 nær 4, samt 4 og 3 fra samme punkt. ♂ har en hårpensel på bagskinnebenene, og bagv.s rand er foldet ind over vingen. Hos alle arterne er ♂'s genitalorganer meget ensartet byggede, valverne er meget lange og smalle, uncus i spidsen bred og besat med torne, se fig. 27 a.

Oversigt over arterne.

1. Forv. med hvidt sømfelt	1. sellana.
Forv.s sømfelt ikke hvidt.....	2.
2. Forv. mørkt askegrå eller sortegraå	3.
Forv. gulligbrune til mørkebrune	4.
3. Forv. med sort midtbånd; på begge sider af dette lysere, askegrå.....	2. carbonana.
Forv. næsten ensfarvet gråsorte, med okkergullig eller gulliggrå randplet.....	3. nigricostana.
4. I forv.s midte en ret stor, mørk, trekantet plet med sorte streger; sømmen svagt konkav	
	5. antiquana.
I forv.s midte en utydelig, brunlig plet; sømmen konveks	4. ericetana.

1. *E. sellána* Hb. Tavle XXIV, fig. 1.

Forv.s rodfelt og midtbånd sortebrune med lysere partier og iblanding af sorte pletter og streger. Partiet mellem rodfelt og midtbånd gullighvidt med skyggeagtig, blågrå iblanding. Sømfeltet hvidt eller gullighvidt med en sort prik i midten; langs sømmen en trekantet, mørk plet, bred ved spidsen, spids ved hjørnet, med sorte punkter og streger. På kanten en del sorte småpletter. Frynserne mørkebrune med sort rod-

linie, i hjørnet hvide. Bagv. hos ♂ hvidliggrå, hos ♀ grå; hos begge køn mørkere langs sømmen. V. 6,5–7,5 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den lever i sept.–maj i blomsterkurvene af *Cetaurea* (knopurt).

Kun fundet få steder. Bornh. (Melsted, Blemmelyng, Årsdale, Frennelund), Sjæll. (Tisvilde), Jyll. (Gindeskov, Skive). 2 kuld: maj/2–juni/1 og juli/2–aug.

2. *E. carbonána* Dbld. Tavle XXIV, fig. 2.

Forv.s grundfarve mørkt askegrå med sorte pletter og tværstreger; det sidste særlig i sømfeltet. Rodfeltet, midtbåndet og en trekantet plet i vingspidsen sortegrå med sort iblanding, noget udviskede; midtbåndet mørkest og bredest på kanten. På kanten små, sorte og hvidlige pletter. Bagv. sortegrå. V. 5–5,5 mm.

Larven er gullighvid med lysebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever sept.–maj i roden af *Ajuga reptans* (krybbende læbeløs).

Kun fundet på Falster (Hannenov). Juli.

3. *E. nigricostána* Hw. Tavle XXIV, fig. 3.

Forv.s grundfarve sortegrå med brunligsorte streger. Rodfeltets ydre begrænsning vinkelbøjet, sort. Midtbåndet ret smalt, halvdelen ved kanten sort, halvdelen ved randen okkergulligt til gulliggråt. Nogle små, sorte kantpletter i sømfeltet. Bagv. mørkt brunliggrå. V. 5,5–6,5 mm.

Larven er bleggul med gulbrunt hoved. Den lever sept.–maj i stængelen – overvintrer i roden – af *Stachys silvatica* (skov-galtetand).

På fugtige steder i skovkrat, udbredt og fundet i hele landet. Juni.

4. *E. ericetána* Westw. Tavle XXIV, fig. 4.

Hoved og bryst mørkt rødligbrune. Forv.s grundfarve grålig rødbrun. Tegningerne temmelig svage: en mørkebrun skygge på kanten ved roden; et mørkebrunt midtbånd fra kanten når ikke randen. I sømfeltet 2 tynde, mørkebrune eller gulbrune tværstreger; den indre når ikke kanten og er oftest forneden forbundet med midtbåndet; den ydre fra kanten til hjørnet. På kanten en del mørkebrune småpletter. Tegningerne varierer meget i tydelighed. Bagv. ret mørkt brunliggrå. V. 7–9 mm.

Larven er hvidlig med brunt hoved og gult nakkeskjold. Den lever sept.–maj i roden af *Stachys arvenis* (ager-galtetand).

Udbredt og fundet i alle landsdele. Juni/2–aug./1.

5. *E. antiquána* Hb. Tavle XXIV fig. 5.

Forv.s søm svagt konkav, grundfarven lys okkerbrunlig med mere eller mindre hvidlig og brun iblanding. Rodfeltet svagt rødligbrunt. $\frac{1}{3}$ fra roden en skrå, stregformet, mørkebrun plet. I vingemidten en mørkebrun, trekantet plet med iblandede sorte streger, forbundet med kanten med en mere eller mindre tydelig, mørk skygge. I sømfeltet ved hjørnet en lille, mørkebrun plet og fra spidsen til sømmen lidt over hjørnet en indad vinkelbøjet, mørkebrun stribe, forlænget indad som en mørk skygge. Ofte er tegningerne

meget utydelige, helt dækket af mørkebrun eller blåligbrun bestøvning. Bagv. fra lysere til mørkere brunliggrå. V. 9,5–11,5 mm.

Larven er gullighvid med brunt hoved og bleggult nakke- og endeskjold. Den lever sept.–maj i roden af Stachys arvensis (ager-galtetand).

Alm. udbredt. Juni/2–aug./1.

16. *Apotomis* Hb.

Som foregående slægt, men adskiller sig ved, at ribbe 7 og 6 i bagv. ikke er stilkede. ♂'s genitalorganer er også her meget ensartede, med overordentlig lange og smalle valver og spids uncus, se fig. 27 b.

Oversigt over arterne.

1. Forv.s sømfelt indad rent hvidt eller gullighvidt, indad meget mørkt begrænset..... 4.
Forv.s sømfelt gråt eller grålighvidt, indad ikke så kontrastrigt begrænset..... 2.
2. Forv.s midtbånd med sort længdestribe i vingemidten..... 3.
Forv.s midtbånd uden sort længdestribe.. inundana.
3. Forv. med mørk stribe på randens midte
2. hartmanniana.
Forv. uden mørk stribe på randens midte
1. semifasciana.
4. Det hvide sømfelt begynder midt på kanten.... 5.
Det hvide sømfelt begynder på kanten $\frac{2}{3}$ fra roden 6.
5. Forv. i spidsen hvide..... 4. betulaetana.
Forv. i spidsen mørke..... 7. sororculana.
6. Bagv.s underside sortebrun, ensfarvet... 6. sauciana.
Bagv.s underside lysegrå, ofte med mørke pletter 7.

Larven er lysegrøn med brunt hoved. Den lever i maj mellem sammenspundne blade på gamle, smalbladede pile.

Kun få findesteder. Bornh. (Vang, Svaneke), Sjæll. (København, Nyråd), Falster (Hannenov, Mellemskoven), Fyen (Odense, Vejrupgård, Avernakø). Juli.

3. *A. corticána* Hb. Tavle XXIV, fig. 8.

Artens særlige kendetegn er de hvide pletter i forv.s rodhalvdel. Den indre, mørke del af vingen når på kanten til $\frac{2}{3}$ fra roden; farven er mørkt brunliggrå med sort iblanding, navnlig i midtbåndet, som indad skyder et mørkt fremspring til rodfeltet og udad har 2 indadgående hak. Sømfeltet hvidt med grå og sorte streger og prikker langs sømmen og kanten. Bagv. brunliggrå, lidt lysere ved roden. V. 9,5–10,5 mm.

Larven er grågrøn med hvide vorter; sort, gulpletet hoved samt gult, sortkantet nakkeskjold. Den lever i maj–juni mellem sammenspundne blade på birk.

Alm. udbredt. Juni–juli.

4. *A. capreána* Hb. Tavle XXIV, fig. 9.

Forv.s indre, mørke del noget lysere end hos den foregående og efterfølgende art, mørkt grålig med lidt iblandet hvidliggråt i mellemfeltet og iøvrigt med sorte pletter og længdestreger og nogen rustbrun bestøvning. Den mørke del når på kanten til $\frac{2}{3}$ fra roden; den er noget bølget og med skarp indadgående spids omtrent i midten. Sømfeltet hvidt med mørke tværlinier og pletter på kanten; ofte med 3 korte, sorte længdestriber nær spidsen. Bagv. brunliggrå. V. 9–10 mm.

Larven er grågrøn med gulgrønt hoved. Den lever i maj-juni mellem sammenspundne bladknopper på *Salix caprea* (selje-pil); også elm, birk og el angives som foderplanter.

Ret hyppig i skove og ved gærder. Juni/2-juli.

5. *A. betulaetána* Hw. Tavle XXIV, fig. 10.

Den indre, mørke del af forv. når på kanten til noget over midten: den er blåligt gråsort med en hvidlig længdestribe fra roden til lidt før vingemidten, undertiden med yderligere lidt hvidlig iblanding, samt med iblandede, sorte pletter og længdestreger. Sømfeltet hvidt med kun ret svage, grålige pletter og tværlinier. Grænsen mellem den mørke og lyse del næsten lige, kun lidt bølget og takket. Bagv. ret lyst brunliggrå. V. 9-10,5 mm.

Larven er grøn med gullige ledindsnit og gullige vorter, grågrønne længdestriber, gulgrønt hoved og bleggrønt nakkeskjold. Den lever i maj-juni på birk.

Udbredt. Juli/2-aug./1.

6. *A. sororculána* Zett. Tavle XXIV, fig. 11.

Forv. smallere end hos slægtens øvrige arter. Den indre, mørke del når på kanten til vingemidten; den er brunligt sortegrå med iblandede sorte pletter og streger og hvidlig bestøvning, navnlig i mellemfeltet på kanten; den ydre begrænsning ret skrå, svagt bølget og takket. Sømfeltet hvidt, undertiden gulligt, i spidsen en sortegrå skygge, med grå tværlineer og kantpletter, samt med nogle korte, sorte længdestreger. Bagv. grå, lysere ved roden. V. 8-9,5 mm.

Larven er gulgrøn med gult eller grågrønt hoved og lysegrønt nakkeskjold. Den lever i aug.-sept. mellem sammen-spundne blade på birk.

Meget udbredt i Nordsjæll., herudover fundet: Holme-gårds mose, Bromme; samt Falster (Horreby lyng, Sillestrup strand), Fyen (Brahetrolleborg), Jyll. (Husby Klitplantage). Maj₂-juni₁.

7. *A. sauciána* Hb. Tavle XXIV, fig. 12.

Forv.s indre del meget mørk: blåsort med nogen hvidlig iblanding samt sorte pletter og streger; dens ydre begrænsning noget bølget, med skarp indadgående spids omtrent i midten, omtrent som hos *capreana*. Sømfeltet gullighvidt med sorte prikker og korte længdestriber, i spidsen og langs frynserne sortegrå. Frynserne sortegrå, i hjørnet gullighvide. Bagv. meget mørke (dette er artens særlige kendetegn), brunligt sortegrå, på undersiden endnu mørkere. V. 7,5–8,5 mm.

Larven er grøn med lysere underside og hvide vorter; gult, brunt eller sort hoved; gult eller grønt, sortkantet nakkeskjold. Den lever i april-maj mellem sammenspundne blade på *Vaccinium myrtillus* (blåbær).

Kun fundet få steder. Bornh. (Vang, Ølene), Sjæll. (Geel skov), Jyll. (Rye, Hald, Dronninglund storskov, Vesterskoven Silkeborg, Himmelbjerget, Fladbjerg). Juni₂-juli₁.

(*A. inundána* Schiff.

Forv.s kant stærkt buet, grundfarven blågrå med brun iblanding; overalt med fine, mørke tværlinier og med en brunlig stribe fra midten af sømmen skråt fremad mod kanten. På tværribgen en lille, rund, hvid plet. Frynserne med lysere

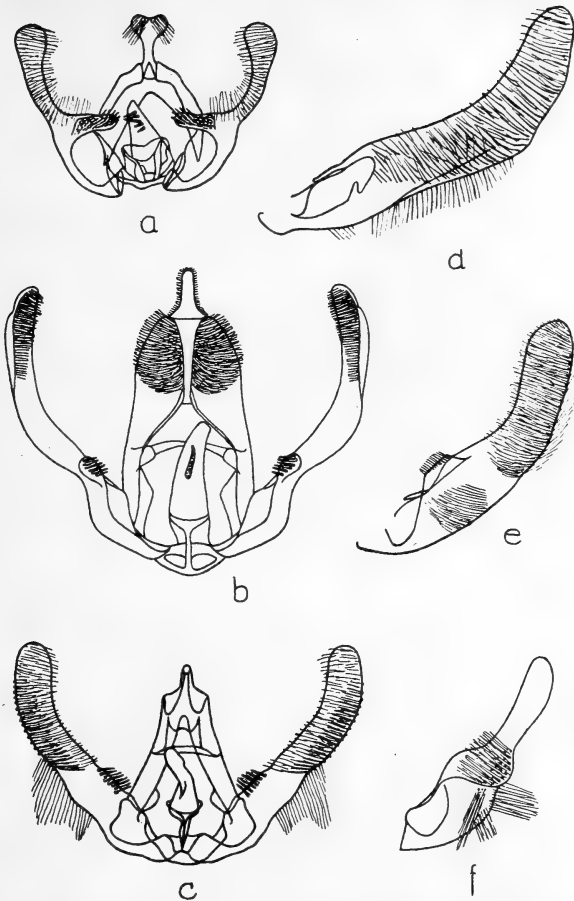

Fig. 27. ♂-genitalorganer hos: a. *Endothenia sellana*, b. *Apotomis sororculana*, c. *Argyroploce pruniana*, d. *A. variegana*, e. *A. ochroleucana*, f. *A. rurestrana* (etter Benander). $\times 25$.

og mørkere grå pletter, rodlinien sort. V. 9,5–10,5 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den angives at leve i maj–juni på *Populus tremula* (bævreasp).

Arten er fundet i Tyskland, Sverige og Finland og kunne muligvis også findes her i landet. Juni–juli.)

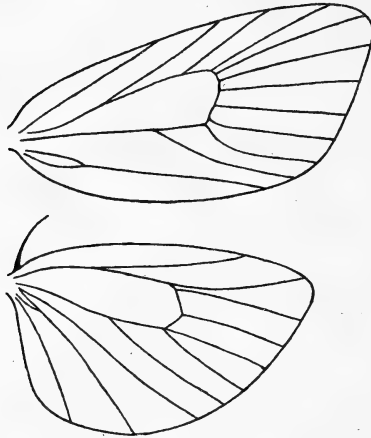

Fig. 28. Ribbenet hos *Argyroplóce pruniana*.

17. *Argyroplóce* Hb.

Som foregående slægt; ♂'s genitalorganer er dog anderledes, se fig. 27 c og følgende; de er i mange tilfælde et godt skelnemiddel mellem nærstående arter.

Oversigt over arterne.

1. Forv. med rosenrød plet på kanten udenfor midtbåndet.....	2.
Forv. uden rosenrød plet.....	3.

2. Den røde plet forbundet med en anden rød plet ved hjørnet ..... 6. *roseomaculana*.
De 2 røde pletter ikke forbundne... 7. *dalecarliana*.
3. Forv.s sømfelt hvidt eller gulligt, i stærk kontrast til det meget mørke midtbånd ..... 4.
Forv.s sømfelt enten gråt eller ikke påfaldende lysere end midtbåndet ..... 9.
4. Forv. med hvidt tværbånd udenfor rodfeltet
19. *bipunctana*.
Forv. i det højeste med hvide pletter udenfor rodfeltet ..... 5.
5. Forv. med hvid plet på kant og rand udenfor rodfeltet. .... 20. *charpentierana*.
Forv. uden hvidt lige udenfor rodfeltet..... 6.
6. Forv.s sømfelt med en lille, sort plet udenfor midtbåndet..... 7.
Forv.s sømfelt højest med ganske små, sorte prikker ..... 8.
7. Forv.s sømfelt rødliggult..... 5. *dimidiana*.
Forv.s sømfelt hvidt eller gullighvidt.. 3. *variegana*.
8. Forv.s sømfelt gulligt, frynserne gule 4. *ochroleucana*.
Forv.s sømfelt hvidt, frynserne overvejende sorte
2. *pruniana*.
9. Forv. med bred, hvid stribe langs randen 1. *salicella*.
Forv. uden hvid stribe langs randen..... 10.
10. Forv. med stor, trekantet, hvid plet på kanten
schreberiana.
Forv. uden en sådan plet ..... 11.
11. Forv.s mellemfelt bredt, gult, med tynde, mørke, bølgede tværlinier ..... 18. *latefasciana*.
Forv. anderledes ..... 12.
12. Forv. overvejende sorte eller grønligsorte med sølvblå linier og prikker ..... 13.
Forv. anderledes ..... 15.
13. Forv. med mange, stærkt gule småpletter..... 14.
Forv. kun på kanten med små, ofte meget utydelige, gule pletter..... 22. *lacunana* var.

14. Både forv.s og bagv.s frynser gule på et stykke
 lidt bag spidsen ..... 9. siderana.
 Frynserne gråsorte med kun lidt gullig iblanding
 10. textana.
15. Forv.s frynser stærkt gule ved hjørnet, iøvrigt
 sortebrune med små, gule pletter.. 11. penthinana.
 Forv.s frynser ikke stærkt gule ved hjørnet..... 16.
16. Forv. med mange, rødligt glinsende, sølvagtige
 tværlinier ..... 13. mygindana.
 Forv. anderledes ..... 16.
17. Forv. på randen ved hjørnet med mørk, oftest lyst
 kantet plet ..... 26.
 Forv. uden en sådan plet ..... 18.
18. Forv.s rodfelt tydeligt afgrænset, mørkt..... 24.
 Forv. uden afgrænset rodfelt ..... 19.
19. Forv.s grundfarve grå ..... 20.
 Forv.s grundfarve gullig, brunlig eller rødlig..... 21.
20. Mindre art, forv.s grundfarve lyst grønliggrå
 15. rufana var.
 Større art, forv.s grundfarve brunliggrå
 14. branderiana.
21. Forv. med mørkere midtbånd ..... 17. striana.
 Forv. uden mørkere midtbånd..... 22.
22. Forv. med mange, blyglinsende tværlinier
 12. arbutella.
 Forv. uden blyglinsende tværlinier ..... 23.
23. Forv. med rosenrød nettegning ..... 16. purpurana.
 Forv. med rustbrun nettegning ..... 15. rufana.
24. Forv. med tydeligt midtbånd..... 25.
 Forv. uden eller med uregelmæssigt og udvisket
 midtbånd..... 14. branderiana var.
25. Forv. gullighvide med mørkt rodfelt og midtbånd
 31. bifasciana.
 Forv. mørkt rustbrune med 2 hvidlige tværlinier
 8. tiedemanniana.
26. Forv.s grundfarve hvidlig, med jævnt fordelt
 sortebrun nettegning bestående af streger og
 pletter ..... 33. hercyniana.

- Forv.s midtbånd uden tydelige, sorte længdelinier 27. *micana*.
37. Forv. lange og smalle med skrå søm 21. *rurestrana*.
Forv. korte og brede ..... 38.
38. Forv.s mørke tværbånd i sømfeltet bredere mod kanten ..... 26. *urticana*.
Forv.s mørke tværbånd i sømfeltet af konstant bredde eller smallere mod kanten ..... 39.
39. Forv.s søvlinier blålige, mindre art... 22. *lacunana*.
Forv.s søvlinier ikke blålige, større art 25. *umbrosana*.

1. *A. salicélla* L. Tavle XXV, fig. 1.

Hoved og bryst hvide med mørkegrå pletter. Forv.s grundfarve brun med sorte småpletter og nogle større, blågrå pletter og en blågrå stribe langs sømmen. Rodfeltet og en bred stribe langs randen hvide, med sorte pletter på randen ved roden, undertiden med grå skyggestribe langs randen og nogle mørke småpletter på randen. Bagv. ret mørkt brunliggrå, lidt mørkere mod sømmen. V. 10–11 mm.

Larven er rødbrun med sorte vorter, sort hoved og nakkeskjold. Den lever i maj mellem sammenspundne blade på pil og poppel.

Alm. udbredt. Juni/2-juli.

2. *A. pruniána* Hb. Tavle XXIV, fig. 13.

Forv. korte og brede, fra roden til sømfeltet sortebrune med blåsort iblanding og sorte streger; det mørke parti når på kanten til vingemidten og er udad uregelmæssigt begrænset; den sorte plet på tværribben ligger i det mørke parti. Sømfeltet hvidt med 3 små, sorte kantpletter og i spid-

sen en bronceglinsende, sort plet; langs frynserne og strækkende sig ind mod tværribbe-pletten med blåliggrå skygge. Frynserne brunligsorte, svagt lysttavlede, ved hjørnet hvide. Bagv. grå. ♂'s genitalapparat se fig. 27 c. V. 7–9 mm.

Larven er grøn med sorte vorter; hoved, nakke- og endeskjold sorte. Den lever i maj på Prunus (kræge), navnlig P. spinosa (slåen), også fundet på røn og tjørn.

Overalt meget alm. Juni–juli/1.

3. A. variegána Hb. Tavle XXV, fig. 2.

Ligner foregående art, men er større med længere og smallere forv. Forv.s mørke del inden for sømfeltet noget lysere, med mere blåliggrå iblanding og tillige med en del hvidlige skæl. Sømfeltet hvidt eller gulligt, med mange, meget små, sorte kantpletter; i spidsen en rundagtig, grå plet; en del sølvstriber og lyst gulliggrå skyggepletter, navnlig langs frynserne. Den sorte plet på tværribben ligger uden for vingens mørke del; den er stregformet og under den findes en mindre, ligeledes sort plet. Frynserne grå med lidt mørkere tavle, ved hjørnet lyse. Bagv. grå. ♂'s valve se fig. 27 d. V. 9–10,5 mm.

Larven er mørkt grønliggrå med sorte vorter; hoved, nakke- og endeskjold sorte. Den lever i maj, først i knopperne, senere mellem sammenspundne blade på adskillige træer og buske (æble, røn, blomme, tjørn, birk, el, pil m. m.); på frugttræer kan den optræde skadeligt.

Alm. udbredt, særlig i haver. Juni/2–juli/1.

4. *A. ochroleucána* Hb. Tavle XXV, fig. 3.

Ligner meget foregående art, men adskiller sig ved følgende: den mørke del af forv. brun med gulgrå og sort iblanding. Sømfeltet lyst okkergult med rødligt skær; med en del grå og sorte småpletter på kanten; nogle grå pletter og sorte prikker ud for midten af midtbåndet; i spidsen og langs sømmen nogle grå pletter. Den sorte plet på tværribben sammenhængende med midtbåndet. Frynserne rødliggule med tydelig, mørk rødlinie. Bagv. lysere end hos foregående art. ♂'s valve se fig. 27 e. V. 9–10,5 mm.

Larven er mørkegrøn med mørkere ryglinie; sorte, lyst-ringede vorter; hoved og nakkeskjold mørkebrune. Den lever i maj mellem sammenspundne blade på rose og æbletræer.

Hidtil fundet: Sjæll. (Hundested, Nøddebohuse, Tisvilde, Kregme, Hillerød, Allerød, Gentofte, København, Strøby jerne), Loll. (Nagelsti enge, Roden skov), Falster (Hannenov, Sillestrup strand), Fyen (Odense, Fåborg), Jyll. (Horsens). Juli-aug./1.

5. *A. dimidiána* Sodof. Tavle XXV, fig. 4.

Forv.s rodfelt mørkt blågråt med sorte tværlinier. Mellemfeltet rødligvidt med mere eller mindre mørkt blågrå iblanding, særlig i midten og på randen, samt med sorte prikker. Midtbåndet mørkt brunligt med sorte pletter og blålig iblanding. Sømfeltet rødliggult med brune kantpletter og blegt brunlige tværstriber. Artens særlige kendetegn er den store, runde, sorte plet på tværribben; den ligger uden for midtbåndet. Frynserne brunliggrå, ganske svagt lysttavlede,

ved hjørnet gullighvide, med mørk rodlinie. Bagv. brunliggrå med ganske svag, mørkere nettegning. V. 7,5–9 mm.

Larven er mørkt grøngrå med sorte vorter, sort hoved og nakkeskjold. Den lever i aug.–okt. mellem sammenspundne blade på birk, undertiden også på pors og pil.

Udbredt; fundet i de fleste landsdele. Maj₂-juli₁.

(*A. schreberiána* L.

Forv. mørkt brungrå med blågrå tværlinier. På kanten mellem midten og spidsen en stor, trekantet, hvid plet. V. 9,5–11 mm.

Larven er lysegrå med sorte vorter; sort hoved, nakke- og endeskjold. Den lever i april–maj i et sammenrullet blad på *Prunus padus* (hæg).

Arten er fundet i Skåne og kan antagelig også findes i Danmark. Juni.)

6. *A. roseomaculána* H. S. Tavle XXV, fig. 5.

Forv. brunligsorte med blågrå iblanding. Mellemfeltet antydet ved et par rødliggrå pletter på kanten. I det indre sømfelt på kanten en stor, rosenrød plet, som er forbundet med en hjørneplet af samme farve; hvor de berører hinanden findes nogle sorte småpletter. Vingspidsen brunligsort med lysere, rødlig iblanding af pletter og streger. Frynserne mørkt gråligbrune, ved hjørnet rødlig. Bagv. mørkebrune med lidt lysere – grålige – frynser. V. 8–9 mm.

Larven er mørkegrøn med sortebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i et bådformet sammenspundet blad fra efteråret til maj på *Pyrola* (vintergrøn).

Kun fundet: Bornh. (Sandflugtsskoven ved Hasle), Sjæll. (Tisvilde). Juni.

7. *A. dalecarliána* Guen. Tavle XXV, fig. 6.

Ligner foregående art, men er mindre. Forv. sortebrune. Mellemfeltet består af 2 af en mørk stribe adskilte tværlinier, som på kant og rand er rødlige, iøvrigt blågrå. På kanten uden for midtbåndet en firkantet, rosenrød plet, med 2–3 små, sorte kantpletter. Ved hjørnet en mindre, noget utydelig, rødlig plet. Sømfeltet iøvrigt sortebrunt med sølvglinsende pletter og tværlinier. Frynserne mørkt brungrå. Bagv. brunligsorte. V. 6–7 mm.

Larven er som yngre grøngul, som voksen brunrød med brungult hoved og sortebrunt nakkeskjold. Den lever i en ombøjjet bladrand, fra efterår til begyndelsen af juni, på *Pyrola* (vintergrøn).

Kun fundet på Sjæll. (Tisvilde). Juni₂-juli₁.

8. *A. tiedemanniána* Z. Tavle XXV, fig. 7.

Forv.s grundfarve mørkt rustbrun med mange, fine, sorte tværlinier og 2 smalle, glinsende hvide, noget bølgede tværbånd. Midt på kanten 2 hvide småpletter, under dem nogle hvide punkter antydende et tredje, lyst tværbånd. I sømfeltet ligeledes 2 hvide kantpletter samt en blyglinsende tværlinie. Bagv. sortegrå. V. 7–8 mm.

Larven er sortebrun med næsten sort hoved og nakkeskjold. Den lever i maj-juni i stængelen af *Equisetum* (padderokke), hvor denne vokser i vand.

Hidtil fundet: Bornh. (Rø, Snogebæk), Sjæll. (Lyngby

mose, Broksø mose), Loll. (Roden skov), Falster (Horreby lyng), Fyen (Odense, Snarup mose, Spæling mose), Jyll. (Hald), Fanø. Juni/₂-juli/₁.

9. A. siderána Tr. Tavle XXV, fig. 8.

Hoved og bryst gule med iblandede, sorte skæl. Forv.s grundfarve stærkt kromgul med som regel så megen sortebrun iblanding, at indtrykket er sortebrunt; med gule og sorte kantpletter og gule pletter og striber på vingen, navnlig i rodfeltet. Hele vingefladeren er ret tæt besat med små, stærkt glinsende, sølvblå pletter. Frynserne på et stykke fra lidt bag spidsen stærkt gule, iøvrigt sorte. Bagv. sortebrune; frynserne belggule på et stykke lidt bag spidsen. V. 7–8 mm.

Larven er mørkt rødbrun med sorte brystfødder og sort nakke- og endeskjold. Den lever i maj i sammenspundne blade på *Spiraea salicifolia* (rød spiræa) og forpupper sig i et ombøjet blad.

Hidtil fundet: Bornh. (Vang, Dueodde), Sjæll. (ved Adserbo slotsruin, Birkerød), Falster (Bøtø), Jyll. (Stensbæk plantage), Fanø. Juni/₂-juli/₁.

10. A. textána Hb. Tavle XXV, fig. 9.

Hoved og bryst lyst rødligbrune med brungrå iblanding. Forv. ret brede, grundfarven lyst rødligbrun, langs kanten med sortebrune småpletter med lyse mellemrum, som er lysest i sømhalvdelen. Rodfeltet bredt, med tæt iblanding af sortebrune tværlinier og pletter. Uden for rodfeltet et uregelmæssigt, sortebrunt tværbånd, der er smalt ved kanten og bredt ved randen, hvor det når helt ud til hjørnet. I sømfeltet nær spidsen en plet

af samme farve, ofte forbundet med tværbåndet; begge med megen iblanding af blåligt-metalglinsende pletter og streger. Langs sømmen en række gule pletter. Frynsernes rodlinie sort; frynserne gråsorte med nogen pletvis, gullig iblanding. Kanten på undersiden med 2–3 skarpt fremtrædende, gule pletter. Bagv. mørkebrune med lyst gullige frynser. V. 6–7 mm.

Larven er gullighvid med sortebrune vorter og brystfødder; hoved, nakke- og endeskjold sortebrune. Den lever april–maj i rodstocken af *Scabiosa* (skabiose) og *Knautia* (blåhat).

Hidtil fundet: Sjæll. (Jægerspris, Frederiksværk, Langbjerg, Esrom, Geel skov, Grønholt, Husum, København Grunderup), Fyen (Risinge, Fåborg). Juli–aug./1.

11. *A. penthinána* Gn. Tavle XXV, fig. 10.

Ansigt og palper gule, hovedet og brystet mørkt brungrå, halskraven og skulderdækkene med gullige hår. Forv.s grundfarve mørkebrun med mange, sorte og blyglinsende linier og pletter. Mellemfeltet antydet ved gullig bestøvning på kant og rand, mere eller mindre tydelig. Sømfeltet ligeledes med nogen gul bestøvning i den indre del; på kanten 4 små, sorte, trekantede pletter adskilt af gult. Den mørke plet ved hjørnet stor, sortebrun, kantet med blyglinsende linier. Sømfeltets ydre del af grundfarven, i spidsen en sort plet. Frynserne mørkt brungrå med 2 små, gule pletter lige bag spidsen, i hjørnet stærkt gule. Bagv. mørkt brunliggrå, frynserne ved spidsen mørke, iøvrigt gule; med mørk rodlinie. V. 7–9 mm.

Larven er bleggul med sort hoved og nakkeskjold. Den lever sept.-maj i den nederste del af stængelen af *Impatiens* (balsamin) i et spind.

Kun fundet få steder: Sjæll. (Folehave skov, Jægersborg dyrehave, Ermelunden, Slagelse skov, Suså ved Næstved), Falster (Hannenov), Loll. (Maribo, Maltrup), Fyen (Sollerup). Juni-juli/1.

12. *A. arbutélla* L. Tavle XXV, fig. 11.

Hoved og bryst rødgule. Forv. gulligt rustrøde eller brunligt-røde med mange, temmelig smalle, stærkt glinsende, blygrå tværlinier. Bagv. grå. V. 6-7 mm.

Larven er gulbrun med lysebrunt hoved og lysebrunt nakke- og endeskjold. Den lever i maj og juli på *Arctostaphylos* (melbærris).

Kun fundet i Jyll. (Lemvigegnen, Silkeborg, Århus, Vind sande ved Holstebro, Hellevad hede). 2 kuld: maj/2-juni og juli/2-aug.

13. *A. mygindána* Schiff. Tavle XXVI, fig. 3.

Hoved og bryst ret mørkt violetgrå. Forv.s grundfarve violetrød med mange, rødligt glinsende, sølvagtige tværlinier. Et tværbånd af grundfarven er ofte tydeligt fremtrædende. Bagv. grå, mørkest hos ♀. V. 7,5-10 mm.

Larven er rødbrun med sorte vorter, sort hoved og sort nakke- og endeskjold. Den lever i april-maj på *Vaccinium* (bølle), *Myrica* (pors) og *Arctostaphylos* (melbærris).

Hist og her i åbne skove, ofte i ret stort antal, hvor bølle vokser, eller i moser med pors. Maj/2-juni/1.

14. *A. branderiána* L. Tavle XXVI, fig. 1.

Den største danske *Argyroploce*. Forv. hos hovedformen ensfarvet gråligbrune med svagt

antydede, mørkere tværlinier ved roden og i midten. Var. viduána Hb. (tavle XXVI, fig. 2) har forv.s grundfarve lyst gulliggrå med brungråt rod-felt og mere eller mindre tydeligt, mørkt midtbånd. Bagv. grå, lysest hos ♂. V. 11–13 mm.

Larven er mørkt grønlig med sorte vorter, sort hoved og sort nakke- og endeskjold. Den lever i maj i et sammenrullet blad på bævreasp.

Hidtil fundet: Bornh. (Vang, Ringedal, Melsted, Snogebæk, Dueodde), Sjæll. (Hundested), Falster (Mellemskoven, Bøtø), Loll. (Blands skifter), Møen (Ulfshale), Jyll. (Hald, Langholm, Løvenholm, Øland). Juli.

15. *A. rufána* Sc. Tavle XXV, fig. 12.

Hoved og bryst okkerbrune. Forv.s grundfarve brunligt rustrød med mange, meget smalle og ikke særlig fremtrædende, parallelle og vinkelbøjede sølvlinier. En form har forv.s grundfarve lyst gråligt-olivenbrun. Bagv. lysegrå. ♂'s valve se fig. 29 a. V. 7,5–9 mm.

Larven er gullighvid med rødbrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i april–maj i roden af *Artemisia* (bynke) og *Tanacetum* (regnfang).

På tørre steder. Bornh. (Åsedam), Sjæll. (Hillerød, Strøby jerne, Grunderup), Amager, Loll. (Billitze, Maribo, Nyråd), Falster (Hasselø, Nykøbing), Fyen (Risinge, Fåborg), Jyll. (Søndervig, Slettestrand, Skagen), Fanø. Juli–aug./1.

16. *A. purpurána* Hw. Tavle XXV, fig. 13.

Ligner meget foregående art, men adskiller sig ved følgende: forv. længere og smallere med mere fremtrædende spids. Grundfarven mere rosenrød og tværlinierne rødligt sølvglinsende. Bagv. også

lidt lysere. ♂'s valve tydeligt forskellig fra rufana's, se fig. 29b. V. 8,5–9,5 mm.

Larven er gullighvid med rødbrunt hoved og okkergult nakkeskjold. Den lever i maj–juni på rødderne af *Taraxacum* (mælkebøtte) og *Sonchus arvensis* (skørtidsel).

Hidtil fundet: Bornh. (Rønne), Sjæll. (Kregme, Hillerød, Birkerød, Lyngby, Boserup, Holmegårds mose, Bildsø, Præstø fed, Bisserup), Amager, Loll. (Høvænge, Nysted), Falster (Hannenov, Mellemskoven, Bøtø), Møen (Ulfshale, Høvblege), Fyen (Fåborg-egnen), Fanø. Juni/2–juli/1.

17. *A. striána* Schiff. Tavle XXVI, fig. 4 ♂ og 5 ♀.

Forv.s grundfarve varierer fra blegt okkerbrun til mørkebrun, ofte med rødligt skær; med tæt, mørkere nettegning. Rodfeltet kun svagt mørkere, i regelen kantet af en mørk, bølget linie. Midtbåndet mørkt gråligbrunt, ret bredt på midten, smallere mod kant og rand, uregelmæssigt begrænset. Lidt inden for sømmen en mørk tværlinie, som i spidsen ender med en endnu mørkere plet. Frynserne rødbrune med mørkere delingslinie. Bagv. grå, mørkest hos ♀, som er en del mindre end ♂. V. ♂ 8,5–10, ♀ 7–8 mm.

Larven er gullighvid med brunt hoved og gult nakke- og endeskjold. Den lever i april–maj i roden af *Taraxacum* (mælkebøtte).

Udbredt og ret hyppig, på enge og græsmarker. Juni–aug.

18. *A. latifasciána* Hw. Tavle XXVI, fig. 7.

Ansigtet gullighvidt. Forv.s grundfarve gul med mange, smalle, mørkebrune tværstriber; i søm-

feltet med blygrå striber. Rodfeltet og midtbåndet mørkt gråbrune; rodfeltets ydre begrænsning uregelmæssigt bølget; midtbåndet indad skarpt begrænset, udad mere eller mindre udflydende, ofte med mørk bestøvning ved randen lige til hjørnet. I sømfeltet en mørk skråstreg fra midtbåndets ydre begrænsning på kanten til midt på sømmen. Frynserne gule med mørk rodlinie og enkelte, mørke pletter. Bagv. ret mørkt grå. V. 5–6 mm.

Larven er bleggul med sort hoved og rødligt nakkeskjold. Den lever i april–maj i spundne rør i mos på træstammer.

I løvskove. Sjæll. (Rudehegn, Geel skov, Charlottenlund, Ordруп), Falster (Hannenov, Mellemskoven), Jyll. (Boller skov ved Horsens, Hobro, Egense ved Mou). Juli.

19. *A. bipunctána* F. Tavle XXVI, fig. 10.

Forv.s grundfarve gråsort, med nogen olivengrønlig iblanding. Et hvidt, vinkelbøjet tværbånd begrænser rodfeltet udad; lidt over midten med udadrettet, noget udflydende spids; samt med en lille, sort kantplet. På tværribben en lille, hvid plet. Sømfeltet hvidt med 2 sorte kantpletter og lidt mørk skyggebestøvning, langs selve sømmen en trekantet, gråsort plet, som er mørkest ved spidsen. Frynserne hvide med grålige pletter. Bagv. sortegrå. V. 7–9 mm.

Larven er mørkebrun med sort hoved og nakkeskjold. Den lever i april–maj mellem sammenspundne blade på *Vaccinium myrtillus* (blåbær) og *V. vitis-idaea* (tyttebær).

Kun fundet: Sjæll. (Hornbæk, Buresø og Maglemose i Grib skov), Jyll. (skovene ved Rye og Silkeborg, Skørping, Hald, Allerup bakker). Juni.

20. *A. charpentierána* Hb. Tavle XXVI, fig. 9.

Forv.s grundfarve blåligbrun med en del iblanding af mørkebrune pletter. Rodfeltet med lidt lysere bestøvning ved roden. Uden for rodfeltet et bredt, hvidt tværbånd, som i midten er afbrudt af en blåliggrå, noget metalglinsende plet, således at der dannes en firkantet plet på kanten og en lige så stor, uregelmæssig plet på randen med nogle mørkegrå småpletter på selve randen. Sømmfeltet hvidt, bredt ved kanten og her med mørke kantpletter, smalt ved randen, med iblandede, uregelmæssige, brune pletter i midten og ved sømmen; ved spidsen en stor, rund, brun plet med pletvis, blålig bestøvning. Frynserne ved spidsen gråbrune, bag denne hvide, midt på sømmen gråbrune, i hjørnet hvide. Bagv. grå med lyse frynser med mørk delingslinie. V. 8–10 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den lever i april-maj på *Acornitum variegatum* (stormhat), muligvis også på *Vaccinium vitis-idaea* (tyttebær).

Kun fundet på Bornh. (Ringedal). Juli.

(*A. doubledayána* Barr.

Palperne opadstigende, midterste led med korte skæl, endeledet temmelig langt. Forv. korte og brede, kanten temmelig stærkt buet; grundfarven okker-hvidlig med grå, sribet iblanding, på kanten med sortebrune pletter. Tegningerne okkerbrune til rustbrune med sort iblanding; de består af: rodfeltet, hvis ydre begrænsning er bølget;

midtbåndet, som udad har 2 skarpe fremspring; en trekantet plet ved hjørnet, samt en mod kanten stærkt afsmalnende plet nær spidsen. Bagv. grå. V. 6 mm.

Larven er ubekendt.

Arten er fundet i England og Nordtyskland, på fugtige steder; den kan sikkert også findes i Danmark. Juli).

21. *A. rurestrána* Dup. (*lucivagána* Zell.).
Tavle XXVI, fig. 8.

Artens særlige kendetegn er forv.s form: de er smallere og mere langstrakte og har mere skrå søm end de øvrige, nærstående arter. Tegningerne grønligt-olivenfarvede med megen sort iblanding, mellemrummene grønligt-gule med gråhvide, blyglinsende linier. Midtbåndets indre kant næsten lige. Frynserne hvidlige med mørke pletter og rent sort rodlinie. Bagv. grå. ♂'s valve se fig. 27 f. V. 7–8 mm.

Larven er blegt brungrå med lysebrunt hoved og sortebrunt nakkeskjold. Den lever sept.–maj og i juni på *Hieracium* (høgeurt), *Sonchus* (svinemælk) og *Vaccinium* (bølle).

Kun kendt i 1 dansk eksemplar fra Fyen (Christiansminde ved Svendborg 18. juli 1927). Fra udlandet angives 2 kuld: maj/2–juni/1 og juli/2–aug./1.

22. *A. lacunána* Dup. Tavle XXVI, fig. 12.

Arten er karakteriseret ved forv.s noget komplicerede tegning. Grundfarven fra blegt okkergul til grålig-okkergul, med olivengrønligt skær og mange, mørkt gråbrune, smalle tværlinier og pletter, samt blålige, sølvglinsende tværlinier og plet-

ter. Tegningerne mørkt gråbrune med olivengule og sorte pletter. Rodfeltets ydre begrænsning ret stærkt bølget eller takket, navnlig med en kraftig indbugtning bag midten. Midtbåndet bredest ved randen og afbrudt af en mere eller mindre tydelig, smal, lys stribe lidt over midten. Sømskyggen når ikke kanten; den er lysere end rodfelt og midtbånd og løber ud i frynserne lidt over hjørnet. I vingspidsen en mørk plet og på kanten mange, sortebrune småpletter, som er tydeligst i sømfeltet. Frynserne bleggule med mørk rodlinie. Bagv. ret mørkt grå. Hos var. *rooána* de Graaf, tavle XXVI, fig. 13, er forv. dækkede af mørk olivengrønlig bestøvning, men med søvliniernes og pletterne tydelige. Bagv. også mørkere end hos hovedformen. ♂'s valve se fig. 29c. V. 7,5–8,5 mm.

Larven er meget variabel: mørkebrun, sortagtig, hvidlig-grå, gullig eller grøn; med sort eller lysebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i maj-juni mellem sammenspundne hjertebåde på en mængde lave planter, men også på birk, pil og *Rubus* (klynger).

Meget alm. overalt. Varieteten er særlig fundet i den sydlige del af landet. Juni-juli.

23. *A. rivulána* Sc. Tavle XXVI, fig. 11.

Forv.s søm svagt indadbuget bag spidsen. Grundfarven glinsende hvidlig (undertiden mørkere, blåliggrå) med brune og grå bølgestriber. Tegningerne skarpkantede, rustbrune til mørkebrune, med flere eller færre sorte skæl. Rodfeltet kantet med et bøjet tværbånd. Midtbåndet ret smalt; på midten indvendig med udadgående, ret skarp

bøjning, udvendig med 2 udadgående spidser. På randen lidt inden for hjørnet en afrundet-trekantet plet, tydeligt adskilt fra midtbåndet. Sømbåndet skarpt afgrænset, udgår fra en mørk plet i frynserne lidt over hjørnet og forløber meget skråt over vingen, når ikke kanten. I spidsen en stor, trekantet plet. I sømfeltet 3 større og 4 mindre, sortebrune kantpletter. Frynserne bleggule. Bagv. ret lyst grå. ♀ er noget mindre end ♂. ♂'s valve se fig. 29 d. V. 7–9 mm.

Larven er mat gulgrøn med sort hoved og nakkeskjold. Den lever i maj–juni mellem sammenspundne blade, blomster eller endeskud af ribs, Galium (snerre), Genista (visse), el, Rubus (klynger) og andre planter.

Udbredt og hyppig på enge og græsmarker. Juli–aug./1.

24. *A. cespitána* Hb. Tavle XXVI, fig. 6.

Ligner foregående art, men er betydelig mindre. Forv.s søm ret skrå; grundfarven sølvglinsende hvidlig med stærk iblanding af mørkere, okkergule til rødligbrune tværlinier. Kanten med mange, sortebrune småpletter. Tegningerne rustbrune. Rodfeltet udad noget takket, midtbåndet med 2 skarpe fremspring udad. Pletten ved hjørnet delvis sammenhængende med midtbåndet. Sømbåndet og den trekantede plet i vingespidsen omtrent som hos foregående art, men ofte noget mere udviskede. Artens særlige kendetegn er de rosenrødlige frynser. Bagv. grå. ♀ er mindre og med smallere forv. end ♂. ♂'s valve se fig. 29 e. V. 5,5–7 mm.

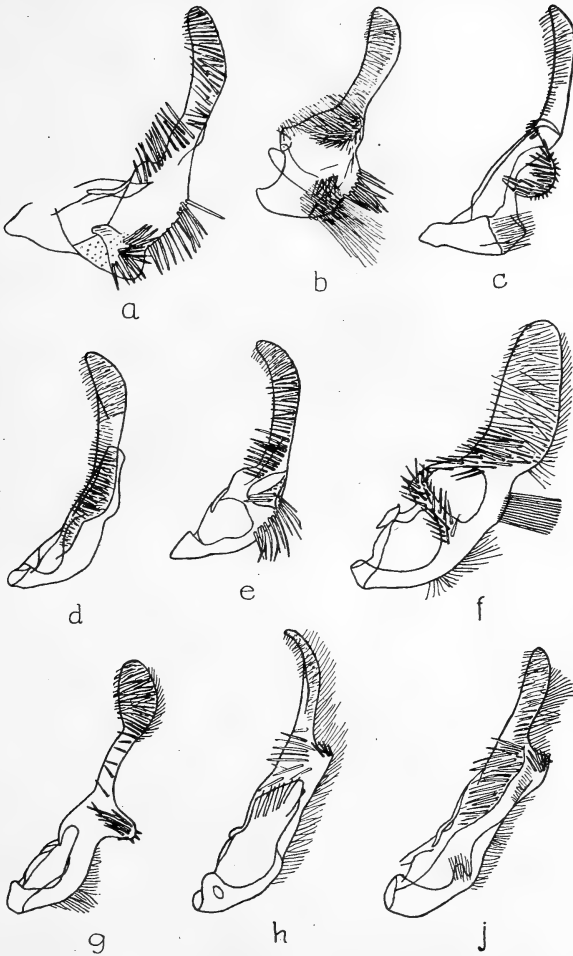

Fig. 29. ♂-genitalorganer hos: a. *Argyroplote rufana*, b. *A. purpurana*
 c. *A. lacunana*, d. *A. rivulana*, e. *A. cespitana*, f. *A. umbrosana*,
 g. *A. urticana*, h. *A. micana*, j. *A. palustrana*. × 25.

Larven er brun med lysebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i maj-juni på gyvel, Thymus (timian), Statice (hindebæger) og kløver.

Udbredt og ofte meget talrig på tørre, sandede steder. Juli-aug./₁.

(A. flavipalpána H. S.

Arten ligner meget cespitana; men forv. er bredere med mere bøjet kant og mindre skrå søm. De mørke tegningers farve mere olivengullig. Midtbåndet er afbrudt af en lys længdestribe; mellemrummet mellem midtbåndet og hjørnepletten blygråt; hjørnepletten smallere. Frynserne er ikke så tydeligt rødlige. V. 5,5–7 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den angives at leve på Thymus (timian).

Arten er fundet i Skåne og kan muligvis også findes i Danmark. Skal som den foregående søges på tørre steder. Juni-juli.)

25. A. umbrosána F.R. Tavle XXVII, fig. 1.

Ligner meget den følgende urticana, men adskiller sig ved følgende karakterer: den er gennemsnitlig lidt større og lidt mere bredvinget; forv.s grundfarve lysere, mere hvidlig; midtbåndet lidt over midten afbrudt af en lys længdestribe; sømbåndet er bredt ved sømmen og smallere og tilspidset mod kanten, ofte er det reduceret til en ret lille plet ved sømmen. Bagv. grå. ♂'s valve se fig. 29f. V. 8,5–9,5 mm.

Larven ligner meget den følgende arts og har samme levevis.

I fugtig ellekrat, udbredt og ofte talrig. Juni/₂-juli/₁.

26. *A. urticána* Hb. Tavle XXVII, fig. 2.

Forv.s grundfarve blegt okkergul til rødliggul med sølvhvide tværlinier og mange, sorte kantpletter. Rodfeltet mørkebrunt med sorte tværlinier, ydre begrænsning bølget og takket. Midtbåndet ligeledes mørkebrunt, indre begrænsning svagt bølget, udad med 2 mere eller mindre tydelige, spidse fremspring. Hjørnepletten mørkebrun, sortkantet, mere eller mindre sammenhængende med midtbåndet. Sømbåndet og en lille plet i spidsen rustbrune; det første smalt ved sømmen og bredere mod kanten, som det dog ikke når; det er ofte indsnøret på midten. Bagv. grå. ♂'s valve se fig. 29g. V. 8–9 mm.

Larven er mørkt rødbrun med sort hoved og sort nakke- og endeskjold. Den lever i maj–juni mellem sammenspundne hjerteblade på en mængde forskellige, navnlig lave planter.

Udbredt og ikke sjælden. Juni–juli/1.

27. *A. micána* Froel. Tavle XXVII, fig. 3 ♂ og 4 ♀.

Forv.s grundfarve hvidligt okkergul med ret brede, sølvhvide linier. Tegningerne rustbrune med bleggullig og sort iblanding i form af pletter og tværlinier. Rodfeltets ydre begrænsning buet og kun svagt takket. Midtbåndet meget bredt, indbefattende randpletten ved hjørnet, og med en sølvhvid plet på tværribben. Sømfeltet uden for en linie fra hjørnet til den næstyderste kantplet rustgult med iblanding af sortebrune skæl; det er lysere end de øvrige tegninger. Bagv. lysegrå.

♀ er mindre og har smallere forv., hvis tegning er mere skarpt fremtrædende. ♂'s valve se fig. 29 h. V. ♂ 7,5–9; ♀ 6,5–7 mm.

Larven er gråligt brungul med lysebrunt hoved og mørkebrune brystfødder. Den lever i maj–juni på mos.

Alm. udbredt, på fugtige enge og i skovmoser. Juni–juli/1.

28. *A. palustrána* Zell. Tavle XXVII, fig. 5.

Forv.s grundfarve gullighvid med iblanding af blegt okkerbrune linier og pletter, kanten med sorte pletter. Tegningerne okkerbrune med megen sort iblanding. Rodfeltets begrænsning udad vinkelbøjet og noget bølget, med nogen hvidlig iblanding. Midtbåndet er bredest på midten og smalt på randen, med tydelige, sorte længdelinier og udadgående fremspring bag midten. Randpletten ved hjørnet mørkkantet, undertiden næsten sammenflydende med midtbåndet. Sømbåndet er vinkelbøjet på midten og løber ud i kanten i den yderste kantplet. ♀ er noget skarpere tegnet end ♂. Bagv. ret mørkt grå. ♂'s valve se fig. 29j. V. 7–8 mm.

Larven er brun med sort hoved og nakkeskjold. Den lever i maj–juni på mos.

På tørre steder. Bornh. (Rønne, Hammeren, Årsdale, Paradisbakkerne), Sjæll. (Tisvilde talrig, Storkevad i Grib skov, Gadevang, Hillerød), Falster (Bøtø), Fyen (Fåborg-egnen), Jyll. (Arnum). Juli–aug.

29. *A. schulziána* F. Tavle XXVII, fig. 6.

Forv. rustrøde med uregelmæssige, glinsende sølvhvide, dobbelte tværlinier, samt ofte nogen

iblanding af sorte skæl. Rodfeltet delt i midten af en dobbelt sølvlinie. Midtbåndet delt af et eller flere hvide strøg. På tværribben en glinsende sølvhvid plet. Frynserne hvidt og sortegråt tavlede. Bagv. grå, mørkest hos ♀; undertiden med svag nettegning i yderste halvdel. V. 8,5–10,5 mm.

Larven er gulgrøn med mørkegrøn overside, sorte brystfødder, sort hoved med brune tegninger og sort nakkeskjold. Den lever fra efterår til juni–juli i lodrette, spundne rør under *Vaccinium oxycoccus* (tranebær) og lyng, hvis blade den fortærer.

Udbredt og ret hyppig i tørvemoser og på lyngbakker. Juli–aug.

(*A. turfósána* H. S.)

Forv.s tegninger sortebrune med gul iblanding, navnlig ved spidsen og hjørnet. Tværlinierne mellem de mørke tegninger blyfarvede med blå glans. Et hvidt punkt på tværribben. På kanten skarpe, hvide kantpletter. Frynserne blygrå med hvidgule pletter og sortebrun rodlinie. V. 7–8 mm.

Larven er ikke beskrevet.

Arten har været angivet som dansk; men det drejede sig om en fejlbestemmelse. Da den er fundet i Skåne, kan den sikkert også findes her i landet. Juni–juli.)

30. *A. metallicána* Hb. Tavle XXVII, fig. 7.

Forv.s grundfarve grønligt okkergul. Tegningerne grønligt olivenbrune, kantede med 5 svagt glinsende, blygrå, næsten lige tværlinier. Rodfeltets ydre begrænsning noget bølget og tandet; midtbåndet udad med vinkelbøjet begrænsning;

uden for dette og oftest sammenhængende dermed en plet på randen; samt et tværbånd ved sømmen. Frynserne hvidlige, ved spidsen og hjørnet grå. Bagv. ret mørkt grå, mørkest hos ♀. V. 8,5–9,5 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den angives fundet på *Vaccinium myrtillus* (blåbær), men lever muligvis også på visne blade.

Kun fundet få steder, men i regelen i antal. Sjæll. (Tisvilde, Storkevad og Maglemose i Grib skov, Rudehegn), Jyll. Sønderskoven ved Rye, Øland). Juni_{1/2}–juli₁.

31. *A. bifasciána* Hw. Tavle XXVII, fig. 8.

Hovedet hvidligt. Forv.s grundfarve gullighvid med nogen iblanding af blegt okkerbrune striber. Tegningerne mørkegrå med gullig og sort iblanding: rodfeltet omtrent lige begrænset udad, midtbåndet indsnævret på midten, samt en smal stribe langs sømmen. Nogle små, sorte kantpletter, særlig tydelige i sømfeltet. Bagv. lysegrå. V. 5–6,5 mm.

Larven er hvidgul, undertiden med rødligt skær, med sort hoved og brunsort nakkeskjold. Den lever i maj–juni i hanblomsterne af fyr.

Udbredt. Bornh. (Gudhjem, Mandhøj, Snogebæk, Svaneke, Dueodde), Sjæll. (Nordsjæll. flere steder), Falster (Tunnerup strand), Fyen (Fåborg), Jyll. (Bækkelund), Fanø. Juni_{1/2}–juli.

32. *A. dissolutána* Stange. Tavle XXVII, fig. 9.

Forv.s grundfarve hvidlig, men formørket af talrige, sortebrune pletter og tværestreger, særlig

hos ♂, i mindre grad hos ♀, samt med en del sorte kantpletter. Tegningerne sorte eller brunligsorte med nogen hvidlig iblanding, især hos ♀; de består af: rodfeltet med udadrettet, spidst frem-spring på midten; midtbåndet bredt, bredest ved randen, indbefattende randpletten ved hjørnet; sømbåndet af form som en noget uregelmæssig, trekantet plet, som optager hele vingspidsen. Frynserne mørkt brunliggrå med nogen lysere iblanding og sort rodlinie. Bagv. mørkegrå. V. 6–7 mm.

Larven er grønligrøn med brunt hoved og nakkeskjold. Den lever i maj på mos på fyrrestammer.

Kun få fund: Bornh. (Vang, Pedersker, Rø plantage, Paradisbakkerne, Snogebæk, Dueodde), Sjæll. (Tisvilde, Tibirke bakker, Hornbæk, Grib skov). Juni₂-juli₁.

33. *A. hercyniána* Tr. Tavle XXVII, fig. 10.

Forv.s grundfarve hvidlig med meget kompliceret, brunligsort tegning, som dannes af de mørke ribber og en mængde tværlinier, der flere steder flyder sammen og danner større eller mindre pletter. Frynserne sort- og hvidtavlede. Bagv. sortegrå. V. 7–8,5 mm.

Larven er rødbrun med sort hoved og gult, sortkantet nakkeskjold. Den lever fra sept. til maj i et fint spind mellem nålene på gran, muligvis også på fyr.

I granskove, udbredt. Juni–juli₁.

18. *Eudémis* Hb.

Som *Argyroploce*, men ♂ mangler hårpensel på bagskinnebenene og har heller ingen fold på bagvingerne.

Oversigt over arterne.

Forv. med tydelig afgrænset, hvid plet omtrent midt på randen..... 1. *profundana*.
 Forv.s randplet ikke hvid, udvisket eller mangler helt
 2. *porphyrana*.

1. *E. profundána* F. Tavle XXVII, fig. 11.

Forv.s grundfarve rustbrun til hvidligt rustbrun, med en del rustgule skæl og med en del mørkere iblanding; på kanten med mange, sorte-brune småpletter. Rodfeltet mørkebrunt, ved kanten med lys iblanding, randhalvdelen mørkest, den ydre begrænsning vinkelbøjet på midten. Mellemfeltet i kanthalvdelen af grundfarven; ved randen danner det en tydelig, hvid plet med lidt mørk bestøvning på selve randen. Midtbåndet mørkebrunt med noget sortagtig iblanding i midten og ved randen med stærk, hvidlig iblanding; dets ydre begrænsning dobbelt vinkelbøjet nær midten, udad ofte hvidligt begrænset. I sømfeltet en mørkebrun, ubestemt, rundagtig plet. Bagv. gråbrune, mørkest ved sømmen. ♂'s genitalapparat se fig. 31 a. V. 7,5–9,5 mm.

Larven er mørkt grøn med blegbrunt hoved og lysebrunt nakkeskjold. Den lever i juni på eg.

Kun få fund: Sjæll. (Kregme, Holte), Amager (Kongelunden), Loll. (Hillesvig Guldborgland), Jyll. (Mariager). Juli-aug.

2. *E. porphyra* Hb. (pomedaxána Pierce & Metcalfe). Tavle XXVII, fig. 12.

Ligner meget foregående art, men adskiller sig ved følgende: der er ingen iblanding af rustgule skæl; grundfarven ofte mere gråligbrun; pletten midt på randen er lyst brunlig eller blygrå, temmelig smal og sammenhængende med en lignende plet i mellemfeltet, således at der dannes en plet med 2 fremspring mod kanten. På kanten med større småpletter i sømhalvdelen. Bagv. temmelig mørkt gråbrune. ♂'s valve med meget kortere hår forneden end hos *profundana*, se fig. 31 b. V. 8–9,5 mm.

Larven er mørkegrøn med sorte vorter, gulgrønt hoved og grønt nakkeskjold. Den lever i juni i et sammenrullet blad på eg, æble og *Cerasus padus* (hæg).

Udbredt på øerne. Bornh. (Vang, Årsdale), Sjæll. (Tisvilde, Freerslev hegn, Hillerød, Ermelunden, Slagelse skov, Holsteinborg), Loll. (Knuthenborg, Hyde skov, Kroskov, Sæbyholm skov, Keldskov, Roden skov), Falster (Hannenov), Fyen (Fruens bøge, Ruskov ved Marslev, Fåborg-egnen). Juli.

19. *Olethreutes* Hb.

Brystet uden skældusk, bagskinnebenene hos ♂ uden hårpensel. Som hos *Argyroploce* har ♂ en fold på bagv.s rand, men den er her bøjet ind over vingen.

1. *O. arcuella* Cl. Tavle XXVIII, fig. 1.

Forv.s grundfarve stærkt orangerød med stålblåt metalglinsende linier: 3 korte længdestriber fra roden, en omtrent lige tværlinie inden for mid-

ten, en buet og noget afbrudt tværlinie uden for midten samt 2 kortere tværlinier fra kanten i sømfeltet. Mellem de sidstnævnte linier på kanten 3-4 lyse småpletter. Inden for den buede tværlinie en stor, rund plet med tynde, sorte længdestriber, øverst mørkegrå, i midten hvidliggul med en bred, dybsort længdestribe, og orange bestøvning samt 4 stålblå metalglinsende pletter. Frynserne glinsende blygrå med mørk rodlinie. Bagv. sortegrå med lysere frynser. V. 8-9 mm.

Larven er mørkt violetgrå med lysebrunt hoved og sort nakkeskjold. Den lever i april under nedfaldne blade af friske og døde plantedele.

Udbredt, på skovenge. Juni-juli/1.

20. *Enarmónia* Hb.

♂'s følere med meget korte kamtænder. Palperne middellange, noget opadstigende. Brystet glat. I forv. udspringer ribbe 11 før midtcellens midte; 5 og 4 er ved udspringet tydeligt adskilte og før sømmen næsten parallelle med 3. I bagv. udspringer 7 og 6 tæt ved hinanden; 5 og 4 er bøjet mod hinanden nær udspringet; 4 og 3 på kort stilk. Forv. med tydeligt spejl.

1. *E. woeberiána* Schiff. Tavle XXVIII, fig.2.

Forv.s grundfarve orangegul til rustgul med en mangde sorte pletter og streger og en del blyglinsende streger. Rodfeltets ydre begrænsning med udadgående, spids vinkel på midten og indad-

gående vinkel nær randen. Midtbåndet sort med en del rustgul iblanding, smalt ved kanten, bredt ved randen, afbrudt lidt over midten. Kanten med sorte småpletter, som – tydeligst i sømhalvdelen – er afbrudt af hvidt. Spejlet rustgult med sorte ribbestreger og blyglinsende kant, omgivet af sorte streger. Frynserne sortebrune med 3 gule striber. Bagv. mørkt gråbrune. V. 6,5–8,5 mm.

Larven er rødligvid med lysegrå vorter samt lysebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever sept.–juni i barken af frugttræer, særlig kirsebærtræer, samt røn, og røber sig ved de udskudte ekskrementhobe. Forpupning i boligen.

Alm. udbredt. Juni₂-aug.₁.

21. *Hemiméne* Hb.

♂'s følere trådformede eller med korte hår. Palperne middellange eller temmelig lange,

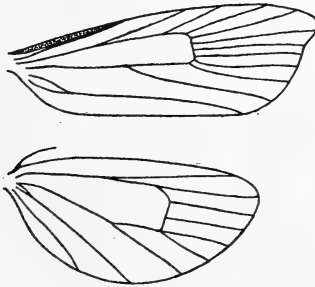

Fig. 30. Ribbenet hos *Hemiméne politana*.

fremadrettede. Brystet glat. ♂'s forv. med costalfold. I bagv. udspringer ribbe 7 og 6 langt fra

hinanden, 5 er parallel med 4, 4 og 3 fra samme punkt. Mange af arterne ligner hinanden meget, men er lette at adskille på genitalorganerne.

Larverne lever i rødder eller skud af kurveblomstrede.

Oversigt over arterne.

1. Forv.s randplet hvidlig	10. agilana.
Forv.s randplet ikke hvidlig	2.
2. Forv.s randplet gul til orangegul, omend ikke altid lige tydelig	3.
Forv.s randplet af anden farve.....	7.
3. Forv.s randplet skarpt afgrænset	4.
Forv.s randplet uden tydelig grænse udad, hvor den flyder ud i det gult bestøvede sømfelt....	6.
4. Forv.s randplet dobbelt så lang som bred, bleggul	1. petiverella.
Forv.s randplet bredere, guldgul	5.
5. Forv.s randplet delt af flere mørke linier heegeriana.	
Forv.s randplet uden mørke linier... 2. flavidorsana.	
6. Forv.s randplet orangegul uden tværstreger 3. politana.	
Forv.s randplet svag, orangegult bestøvet, med mørke tværstreger	5. alpestrana.
7. Forv.s kant lige i sømhalvdelen, sømmen stærkt skrå.....	8. acuminatana.
Forv.s kant mere buet, sømmen mindre skrå...	8.
8. Forv.s grundfarve olivengrønlig	9.
Forv.s grundfarve brunlig	10.
9. Forv. med 2 svagt blyglinsende streger ved randens midte	6. plumbagana.
Forv. uden blyglinsende streger ved randen	7. obscuratana.
10. Større art; sømmen stærkt indskåret bag spidsen	9. simpliciana.
Lille art; sømmen meget svagt indskåret	4. incognitana.

1. *H. petiverélla* L. Tavle XXVIII, fig. 3.

Forv. mørkt olivenbrune med mere eller mindre, gullig bestøvning, særlig i sømfeltet; på kanten i sømhalvdelen med sorte og hvidlige småpletter. Midt på randen en smal, skarpt begrænset og udadbøjet, bleggul plet, som dog varierer en del i form og undertiden er opløst i 2 pletter; den kan også være mere eller mindre dækket af mørk bestøvning. I sømfeltets indre del ofte nogle sorte skæl-streger; fra kanten udgår 2 skrå, blyglinsende linier, som dog ikke altid er lige tydelige; langs sømmen 3–4 sorte punkter i smal, lys indfatning. Sømlien bag spidsen gennembrudt af hvid linie. Bagv. mørkt brunlig-grå. ♂'s genitalapparat se fig. 31 c. V. 5–6,5 mm.

Larven er rødligt hvid med gulbrunt hoved og lyst brunligt nakkeskjold. Den lever sept.–juni i roden af *Achillea millefolium* (alm. røllike).

Overalt alm. Juni/₂–aug./₁.

2. *H. flavidorsána* Knaggs. Tavle XXVIII, fig. 4.

Ligner foregående art, men er større. Forv. med mere gullig bestøvning, navnlig i sømhalvdelen; randpletten bredere, guldgul eller okker-gul. Bagv. lidt lysere, frynserne ligeledes. ♂'s valve se fig. 31 d. V. 7–8 mm.

Larven er blegt gullig med mørke vorter, rødbrunt hoved og blegt gulbrunet nakkeskjold. Den lever i roden af *Tanacetum* (regnfang).

Udbredt og temmelig alm. Juni/₂–aug./₁.

3. *H. politána* Hb. Tavle XXVIII, fig. 5.

Ligner noget foregående art, men er mindre og forv. er mere langstrakte; de er dækkede af tæt, rustgul bestøvning lige fra roden. Herved bliver den gule randplet temmelig utydelig og er undertiden helt forsvundet; den er ikke skarpt afgrænset som hos *flavidorsana*. Fra kanten løber en del matte, blyfarvede linier ud til sømmen. Sømningen bag spidsen gennembrudt af en gul streg, som løber helt ud gennem frynserne. Bagv. gråbrune, lysere end hos *flavidorsana*, frynserne ligeledes lysere. ♂'s valve se fig. 31 e. V. 5,5–7 mm.

Larven er gullighvid med lysebrunt hoved og brunligt nakkeskjold. Den lever okt.–maj i roden af *Achillea millefolium* (alm. røllike).

Udbredt og ikke sjælden om foderplanten. Juni₂-aug.₁.

4. *H. incognitána* Kremky. Tavle XXVIII, fig. 6.

Lille art. Forv. olivenbrune med en række ret skarpe, sorte småpletter på kanten, afbrudt af blegt gulligt. På randen undertiden en plet noget lysere end grundfarven. Fra kanten nogle svage, skrå, blyfarvede linier. Sømningen hvidt afbrudt bag spidsen. Bagv. grå. ♂'s valve se fig. 31 f. V. 4,5–6 mm.

Larven er ubekendt.

Hidtil fundet: Sjæll. (Adserbo, Hornbæk), Fanø. Juli.

(H. heegeriána Dup.

Forv.s grundfarve mørkebrun med violet skær og rødgul eller rustgul bestøvning, tættest i søm-

halvdelen. Randpletten tydelig, bleggul, indad skarpt afgrænset, udad uden tydelig grænse; delt af flere mørke tværestreger. Kanten bleggul med mange mørkebrune småpletter, hvoraf et par fortsætter som striber mellem de violetblå blylinier, som alle er rettede mod sømmen. Sømningen gulhvidt afbrudt bag spidsen. V. 5–6 mm.

Larven er ubekendt.

Arten er fundet i Sverige, men endnu ikke i Danmark. (Juli–aug.)

5. *H. alpestrána* H.S. Tavle XXVIII, fig. 7.

Forv.s grundfarve meget mørkt gråbrun; i sømhalvdelen med orangegul iblanding, mest i form af striber; på kanten i sømfeltet sorte og hvidlige småpletter. Midt på randen en skråtstillet, oftest meget utydelig, orangegul eller bleggul plet med nogle mørke striber i midten; den går udad delvis over i den gule bestøvning. Foran randpletten nogle utydelige, sortagtige prikker. Fra kanten 3 ret brede, blyglinsende linier skråt mod sømmen; den mellemste bøjet og med 2 spidser ned mod hjørnet. Ved sømningens midte 3–4 punkter i orangegul indfatning. Bagv. meget mørkt gråbrune, lidt lysere ved roden. ♂'s valve se fig. 31 g. V. 4–5 mm.

Larven er hvidlig med blegt brunt hoved. Den lever aug.–april i roden af *Achillea ptarmica* (nyserøllike).

Kun fundet få steder: Sjæll. (Rågeleje, Grønholt vang, Ordrup mose), Amager (Kongelunden). Juli.

6. *H. plumbagána* Tr. Tavle XXVIII, fig. 8.

Forv. ret smalle med noget skarp spids; grund-

farven olivengrønlig med lysere og mørkere partier. Langs kanten lidt mørkere småpletter afbrudt af tydelige, gullige og stærkt sølvglinsende mellemrum. Midt på randen nogle meget svage, blygrå tværstriber som en antydning af en randplet. Fra kanten 3 skrå, blyfarvede linier; spejlet med blyfarvet kant. Ved sømmens midte 3 sorte punkter. Sømningen bleggult afbrudt bag spidsen. Bagv. grå, mørkest hos ♀; mod roden lysere. ♂'s valve se fig. 31 g. V. 5,5–6,5 mm.

Larven er gullighvid med lysebrunt hoved og blegt brunligt nakkeskjold. Den lever sept.–april i roden af *Achillea millefolium* (alm. røllike).

Udbredt og ikke sjælden. Juni–juli₁.

7. *H. obscuratána* N. L. Wolff. Tavle XXVIII, fig. 9.

Ligner meget foregående art, men adskiller sig ved følgende: lidt større og mere bredvinget, forv. lidt mere ensfarvede. Randpletten større og noget tydeligere, uden glans. Et sikkert kendetegn er ♂'s genitalapparat, valven se fig. 31 j. V. 6–7 mm.

Larven er ubekendt.

Hidtil fundet: Sjæll. (Tisvilde, Hillerød), Amager, Loll. (Sundby), Falster (Mellemskoven). Juni.

8. *H. acuminatána* Zell. Tavle XXVIII, fig. 10.

Let kendelig ved forv.s form: ret smalle; kanten lige i sømhalvdelen; sømmen stærkt skrå, ret-

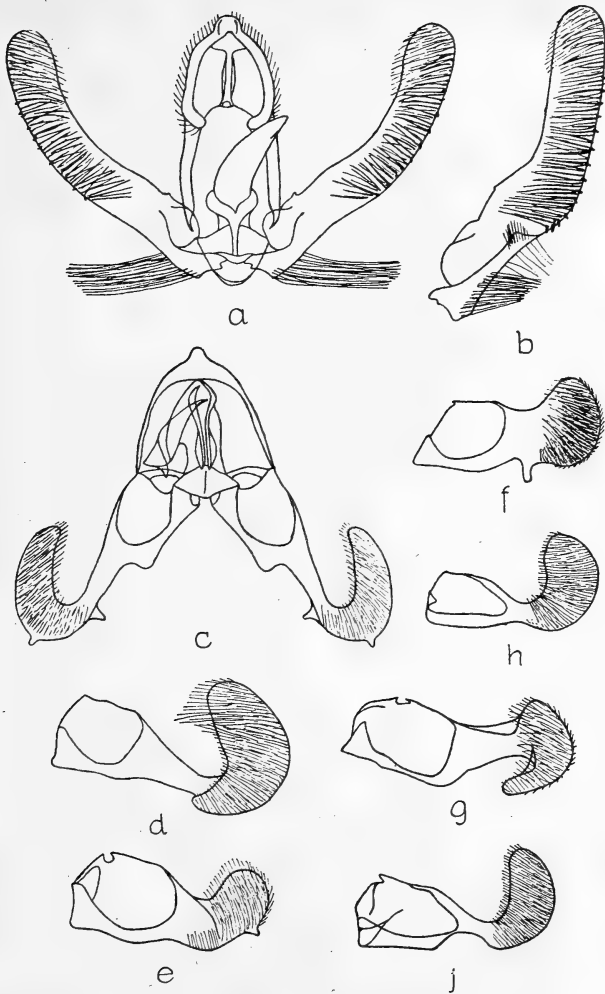

Fig. 31. ♂-genitalorganer hos: a. *Eudemis profundana* (præparat N. L. Wolff), b. *E. porphyrana*, c. *Hemimene petiverella*, d. *H. flavidorsana*, e. *H. politana*, f. *H. incognitana* (præparat N. L. Wolff), g. *H. alpestrana*, h. *H. plumbagana*, j. *H. obscuratana*. × 25.

linet. Grundfarven mørkebrun, ved kanten og sømmen rustbrun med violet skær; med violetgrå streger fra kanten. Midt på randen en ret bred, trekantet plet, lidt lysere end grundfarven og med smalle, mørkere tværstriber. Ved sømmens midte oftest 3 sorte punkter. Frynserne med skarp, hvidlig rodlinie. Bagv. lyst gråbrune, mørkest hos ♀. ♂'s valve se fig. 32 a. V. 5–7 mm.

Larven er hvidlig med brunt hoved og blegbrunt nakkeskjold. Den lever i roden og stængelen af *Chrysanthemum leucanthemum* (hvid okseøje).

Udbredt og ikke sjælden. 2 kuld: Maj₂–juni₂ og juli₂–aug.

9. *H. simpliciana* Hw. Tavle XXVIII, fig. 11.

Forv. ret stærkt indskåret bag spidsen; grundfarven gråbrun til mørkt gråbrun med en del iblanding af fine, mørkere streger og pletter, samt violet eller blå skær. På kanten i sømhalvdelen nogle svage, lidt mørkere småpletter med gullige mellemrum. Midt på randen en ret stor, trekantet plet, noget blegere end grundfarven og med svage, små tværpletter; indad kantet af mørk linie, der danner grænsen for et mørkere parti i rodfeltet. Ved sømmen 3 sorte punkter. Bagv. gråbrune, lysest ved roden. ♂'s valve se fig. 32 b. V. 6,5–8 mm.

Larven er hvidlig med lysebrunt hoved og brunt nakkeskjold. Den lever okt.–maj i roden af *Artemisia vulgaris* (grå bynke).

Udbredt og ikke sjælden. Juli₂–sept.₁.

10. *H. agilána* Tngstr. Tavle XXVIII, fig. 12.

Arten mindre en del om visse *Laspeyresia*-arter. Forv.s grundfarve olivengrå med noget lysere iblanding; på kanten i sømhalvdelen med mørke småplanter med hvide mellemrum. Midt på randen en ret stor, hvidlig plet med 1–3 grå tværlinier; mod roden er pletten skarpt mørkt begrænset, mod sømmen er den noget udflydende. Fra kanten til hjørnet en blyglinsende linie og ved sømmen 3–4 sorte punkter. Sømningen gennembrudt af hvid linie bag spidsen. Bagv. lysegrå, lidt lysere mod roden. V. 4–5 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den angives at leve i roden af *Tanacetum* (regnfang).

Hidtil fundet: Bornh. (Gudhjem, Åsedam, Ringedal), Sjæll. (København), Amager, Loll. (Sundby, Maribo, Sortbæk), Falster (Hasselø), Fyen (Fåborg). Juni–juli/1.

22. *Lipóptycha* Led.

Som *Hemimene*, men ♂'s forv. uden costalfold. De hertil hørende arter ligner hverandre overordentlig meget og kan i mange tilfælde kun sikkert bestemmes ved en genitalundersøgelse.

Oversigt over arterne.

1. Forv. ved hjørnet med 2 blyglinsende linier
  1. *plumbana*.
- Forv. uden blyglinsende linier ved hjørnet..... 2.
2. Forv. også i rodfeltet med gullig bestøvning
  2. *saturnana*.
- Forv.s rodfelt mørkebrunt med rødviolet skær
  3. *aeratana*.

1. *L. plumbána* Scop. Tavle XXVIII, fig. 13.

Forv. ret mørkt gråbrune med megen iblanding af gullige skæl, særlig i sømfeltet; på kanten mørkere småpletter med lyse mellemrum. I sømhalvdelen udgår skråt udad nogle korte, sølvglinsende linier fra kantens lyse småpletter. Ved hjørnet på spejlets plads 2 blyglinsende linier. Ved sømmen 3–5 sorte punkter. Frynsernes rodlinie sort. Frynserne blygrå, stærkt glinsende, med lys rod. Bagv. gråbrune. ♂'s valve se fig. 32 d. V. 5,5–7,5 mm.

Larven er gullighvid med gulbrunt hoved og okkergult nakkeskjold. Den lever aug.–april i roden af *Achillea millefolium* (alm. røllike) og *Chrysanthemum* (okseøje).

Udbredt og hyppig på solrige steder. Juni–juli₁.

2. *L. saturnána* Guen. Tavle XXVIII, fig. 14.

Forv. mørkt gråbrune med tæt iblanding af gullige skæl, også i rodfeltet, og med spor af mørke tværlinier. På kanten svage, mørke og lyse småpletter; fra de sidste udgår 2–3 korte, skrå, blyglinsende linier. Midt på randen en meget svagt lysere plet, som er tilspidset mod kanten og hvis begrænsning på begge sider er vinkelbøjet. Ved sømmen 2–4 sorte punkter. Bagv. gråbrune, mod roden lysere. ♂'s genitalapparat se fig. 32 c. V. 6–7 mm.

Larven er hvidlig med lysebrunt hoved og svagt brunligt nakkeskjold. Den lever okt.–april i roden af *Tanacetum* (regnfang).

Hidtil fundet: Sjæll. (Hillerød, Grunderup), Amager, Loll.

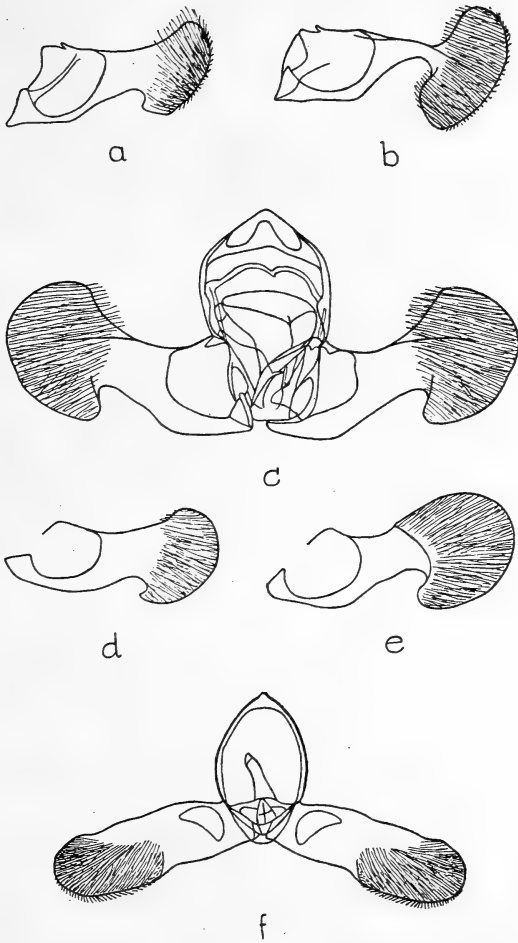

Fig. 32. ♂-genitalorganer hos: a. *Hemimene acuminatana*, b. *H. simpliciana*, c. *Lipoptycha saturnana*, d. *L. plumbana*, e. *L. aerratana*, f. *Lathronympha hypericana*. $\times 25$.

(Sundby), Falster (Nykøbing, Horbelev, Mellemskoven, Sillestrup strand), Jyll. (Mariager). Juni/₂-juli/₁.

3. *L. aeratána* Pierce & Metcalfe. Tavle XXVIII, fig. 15.

Forv. mørkt gråbrune med iblanding af gullige skæl i sømhalvdelen. Kanten med mørkere og lysere småpletter, tydeligst i sømhalvdelen; fra de lyse pletter udgår korte, skrå, blyglinsende linier. Rodfeltet mørkebrunt, mørkest udad ved randen, og med rødviolet skær. Midt på randen en svagt lysere plet; dens indre begrænsning konveks, den ydre først lige, derefter svagt konkav. Ved sømmen 3-4 sorte punkter. Bagv. gråbrune, lidt lysere mod roden. ♂'s valve se fig. 32 e. V. 6-7 mm.

Larven er ubekendt.

Hidtil fundet: Sjæll. (Botanisk have i København, Jomfruens egede), Loll. (Hamborgskoven), Falster (Hannenov talrig), Møen (Høvblege). Maj/₂-juni.

23. *Lathronýmpa* Meyr.

♂'s følere med meget små kamtænder. Palperne middellange, fremadrettede. Brystet glat. ♂'s forv. uden costalfold. I bagv. er ribbe 7 og 6 stilkede, 5 næsten lige og kun lidt nærmende sig til 4 ved udspringet, 4 og 3 fra samme punkt eller meget nær hinanden.

1. *L. hypericána* Hb. Tavle XXVIII, fig. 16.

Forv. orange-rustbrune, lidt mørkere mod sømmen, noget guldglinsende. På kanten med mørkere og lysere småpletter, tydeligst i sømhalv-

delen, hvor der fra de lyse pletter udgår sølvglinsende linier til sømmen. Spejlet gult med 2–3 sorte skæl-striber; kantet af guldglinssende linier. Bagv. lysegra. ♂'s genitalapparat se fig. 32 f. V. 6,5–8 mm.

Larven er mørkebrun eller grå med lysebrunt hoved og sort nakkeskjold. Den lever april–maj i sammenspundne skud på *Hypericum* (perikum).

Overalt alm. om foderplanten. Juni–juli.

24. *Laspeyresia* Hb.

♂'s følere glatte eller med meget korte kamtænder. Palperne middellange, krummede, opadstigende. Brystet glat. ♂'s forv. uden costalfold. I bagv. er ribbe 7 og 6 meget nær hinanden ved udspringet, 5 udspringer langt fra 4 og er næsten

Fig. 33. Ribbenet hos *Laspeyresia succedana*.

parallel med denne, 4 og 3 fra samme punkt eller stilkede. ♂'s bagv. har hos flere arter tyk og om-bøjet rand. De fleste arter har på forv. tydeligt spejl og lys randplet.

Oversigt over arterne.

1. Forv. med hvidt mellemfelt ..... 2.
Forv.s mellemfelt ikke hvidt..... 3.
2. Forv.s sømfelt med rødlig iblanding .. 8. *succedana*.
Forv.s sømfelt uden rødlig iblanding.. 7. *servillana*.
3. Forv. med 2 store, undertiden sammenflydende,
orange-gule pletter ..... 23. *aurana*.
Forv. uden orange-gule pletter ..... 4.
4. Forv. med tydelig, hvid eller lys randplet..... 5.
Forv. uden tydelig, hvid eller lys randplet..... 14.
5. Randpletten med mørke striber eller pletter.... 7.
Randpletten uden mørke striber eller pletter... 6.
6. Randpletten bred, stærkt bøjet ..... 19. *orobana*.
Randpletten smal, svagt bøjet ..... 20. *dorsana*.
7. Randpletten med 3 mørke tværlinier 12. *compositella*.
Randpletten med 1 mørk tværlinie eller med mørk
plet ..... 8.
8. Randpletten lyst brunliggrå til brunlig-hvid, med
mørk iblanding ved randen..... 10. *pactolana*.
Randpletten hvid med 1 mørk tværlinie ..... 9.
9. Forv.s indre sømfelt okkergulligt... 18. *perlepidana*.
Forv.s indre sømfelt ikke okkergulligt..... 10.
10. Panden hvidlig eller gullig..... 11.
Pandens ligesom issen mørkfarvet ..... 12.
11. Forv. med tydeligt spejl, begrænset af 2 metal-
glinsende linier ..... 16. *discretana*.
Spejlet antydet ved en metalglinsende stribe
17. *pallifrontana*.
12. Palperne gule..... *fissana*.
Palperne mørkegrå..... 13.
13. Randpletternes spids peger mod kanten 14. *coniferana*.
Randpletternes spids peger mod sømmen 15. *duplicana*.
14. Lille art; forv.s spids rustbrun..... 22. *janthinana*.
Større arter; forv.s spids ikke rustbrun..... 15.
15. Forv. uden tydeligt spejl..... 6. *roseticolana*.
Forv. med tydeligt spejl, indfattet af glinsende
linier ..... 16.

16. Forv. med lyst tværbånd indenfor midten..... 17.
 Forv. uden lyst tværbånd indenfor midten..... 19.
17. Tværbåndet delt af 3 mørke linier ..... corollana.
 Tværbåndet delt af 1 mørk linie eller udelt..... 18.
18. Spejlet med sorte punkter ..... 13. cosmophorana.
 Spejlet uden sorte punkter..... 11. strobilella.
19. Forv. med mørkt rodfelt eller rodfeltets ydre be-
 grænsning mørk ..... 20.
 Forv. anderledes ..... 24.
20. Spejlet indad begrænset af tydelig, mørk plet... 21.
 Spejlet ikke begrænset indad af mørk plet..... 23.
21. Spejlet indfattet af stærkt kobberglinsende linier
 1. pomonella.
 Spejlet ikke indfattet af kobberglinsende linier.. 22.
22. Forv.s rodfelt tydeligt afgrænset; mellemfeltet
 med skarpe, mørke tværestreger ..... 3. grossana.
 Forv.s rodfelt utydeligt afgrænset; mellemfeltet
 med svage, mørke tværestreger..... 2. splendana.
23. Forv.s sømfelt med blyglinsende linier på kanten
 21. gallicana.
 Forv.s sømfelt uden blyglinsende linier på kanten
 4. funebrana.
24. Forv.s grundfarve med mørke tværpletter
 9. microgrammana.
 Forv.s grundfarve uden mørke tværpletter ..... 25.
25. Forv.s sømfelt udvisket-okkerbrunligt. gemmiferana.
 Forv.s sømfelt ikke okkerbrunligt..... 5. nigricana.

1. *L. pomonella* L. (Æblevikleren). Tavle XXIX, fig. 1.

Forv.s grundfarve askegrå med mange, mørkebrune, noget bølgede tværlinier. Rodfeltet med noget tættere liggende tværlinier, udad begrænset af et mørkebrunt, svagt buet tværbånd. På kanten i sømhalvdelen med ret svage, mørke småpletter. I sømfeltet en stor, mørkt kobberbrun

plet, som ikke når op til kanten; den er indad begrænset af en kraftig, sort linie. I den nævnte plet ligger spejlet omgivet af stærkt kobberglinsende linier; af og til med nogle sorte skælstreger. Bagv. ret mørkt gråbrune, hos ♂ med en grube nær roden indeholdende en hårpensel. V. 8–10 mm.

Larven er rødligvid med mørktegnet hoved og okkergult nakkeskjold. Den lever i kærnehuset af æbler, sjældnere i pærer; overvintrer i en kokon i barkrevner eller under bark, og forpupper sig i boligen om foråret. Arten gør stor skade på æbler; det er den såkaldte »orm« i æbler.

Alm. overalt; men imago fører en skjult tilværelse og ses ikke så ofte. Juni–juli.

2. *L. splendána* Hb. Tavle XXIX, fig. 2 og 3.

Ligner en del foregående art. Forv.s grundfarve lysere eller mørkere grå med tæt hvidlig iblanding og noget utydelige, mørke tværlinier, der ofte er opløst i pletter. Rodfeltet kun lidt mørkere end grundfarven, mere eller mindre tydeligt; dets ydre begrænsning utydelig, spidsvinklet bøjet. Kanten i sømhalvdelen med brunlige småpletter og 1 eller 2 blyglinsende linier skråt mod sømmen. Spejlet brunligt med sorte skælstriber og kantet af blyglinsende linier; indad begrænset af en smal, trekantet, sort randplet. Undertiden er forv. dækkede af tæt sortebrun bestøvning, så de bliver næsten ensfarvede. Bagv. gråbrune. V. 7–9 mm.

Larven er hvidlig med rødbrunt hoved og brunt nakkeskjold. Den lever aug.–okt. i agern.

Udbredt i egeskove. Juni₂–sept.₁.

3. *L. grossána* Hw. Tavle XXIX, fig. 4.

Ligner noget de 2 foregående arter, men er mere urolig i tegningen. Forv.s grundfarve gråbrun med hvidlig iblanding og sortebrune tværlinier og pletter. Kanten med sortebrune småpletter, i regelen tydeligst i sømhalvdelen, og med 2 blyglinsende striber mod sømmen. Rodfeltet lidt mørkere end grundfarven; dets ydre begrænsning tydelig, mørk, spidsvinklet bøjet. Spejlet med rustbrunligt skær og nogle sorte skæl-striber, kantet af sølvglinsende linier; udenom disse med uregelmæssig, smal, sort kant undtagen mod sømmen. Bagv. mørkt gråbrune, hos ♂ med en lysegrå plet ved den inderste rand. V. 8–9 mm.

Larven er hvidlig eller gullig med gule vorter, blegbrunt hoved og okkergult nakkeskjold. Den lever aug.–okt. i bog.

Udbredt i bøgeskove. Juni/₂-aug./₁.

4. *L. funebrána* Tr. (Blommevikleren). Tavle XXIX, fig. 5.

Forv. gråbrune med udviskede, sortebrune pletter og striber samt askegrå iblanding og meget utydelige tegninger. Kanten med utydelige, sorte og hvidlige småpletter. Rodfeltets ydre begrænsning mørkere; det noget uregelmæssige midtbånd fra kantens midte til hjørnet ligeledes mørkere. Spejlet stort, ovalt, askegråt med en række sorte punkter og kantet af utydelige, blyglinsende linier. Frynsernes rodlinie skarp, sort; frynserne blygrå. Bagv. lyst brunliggrå, lysest ved roden og med gulhvide frynser. ♂'s valve se fig. 34 b. V. 6–7 mm.

Larven er blegt rødlig med mørkebrunt hoved og brunligt nakke- og endeskjold. Den lever aug.-sept. i blommer og slåenfrugter.

Udbredt; men imago ses sjældnere. Juni-aug./₁.

5. *L. nigricána* Stph. Tavle XXIX, fig. 6.

Palper og pande gullighvide. Forv. noget glinsende, olivengrønligt mørkebrune med gullig til grågullig bestøvning, der som regel er tættest i sømhalvdelen. Langs hele kanten, men dog tydeligst i sømhalvdelen, med små, sorte skråstreger med gullighvide mellemrum. I sømfeltet et par svage, blyglinsende skrålinier. Spejlet kun lidt lysere end grundfarven, med flere sorte skælstreger og kantet af svage blylinier. Frynserne med meget fin, sort rodlinie og gennembrudte af tynd, lys linie bag spidsen. Bagv. mørkt gråbrune, lysere mod roden, og med gullighvide frynser. ♂'s genitalapparat se fig. 34 a. V. 6-7,5 mm.

Larven er gullighvid med lysebrunt hoved og blegt, gulligt eller brunligt nakkeskjold. Den lever juli-aug. i bælgene af ært, vikke og fladbælg og forpupper sig efter overvintringen på jorden i en kokon.

Udbredt. Juni/₂-juli.

6. *L. roseticolána* Zell. Tavle XXIX, fig. 7.

Palperne hvidlige. Forv. ensfarvet sortebrune med purpurskær; langs kanten med hvidlige småpletter, som dog oftest kun er tydelige nær sømmen. På spejlets plads 3-4 sorte prikker. Frynserne glinsende brungrå. Bagv. ret mørkt

gråbrune, lysere mod roden og med lyse frynser.
♂'s valve se fig. 34 c. V. 6–7 mm.

Larven er rødlig med brungult hoved og nakkeskjold. Den lever aug.–sept. i hyben og forpupper sig efter overvintringen i tørt ved.

Udbredt. Bornh. (Hammeren, Årsdale, Skovsholm, Ringedal, Sandvig), Sjæll. (Hornbæk, Hellebæk, Adserbo, Hillerød, Tokkekøb hegn, Gentofte, Bildsø), Loll. (Maribo), Falster (Hannenov, Bøtø), Fyen (Fåborg), Jyll. (Høstemark). Juni₂–juli₁.

(*L. gemmiferána* Tr.

Forv. gråbrune, i den yderste trediedel med udvisket, okkerbrunlig bestøvning. Kanten i sømhalvdelen med blyglinsende småpletter. Spejlet med 4, sjældent flere, sorte prikker og kantet af blyglinsende linier. Bagv. grå, hos ♀ mørkere. V. 6–8 mm.

Larven er grønligvid med sorte vorter, lysebrunt hoved og grønligvidt nakkeskjold med 4 sorte prikker. Den lever juli–aug. i bælgene af *Lathyrus* (fladbælg).

Arten er fundet i vore omgivelser – dog ikke i Sverige – og kunne muligvis også findes i Danmark. Maj–juni.)

7. *L. servillána* Dup. Tavle XXIX, fig. 8.

Forv.s grundfarve hvid, langs kanten med meget små, sortegrå pletter. Rodfeltet med stærk iblanding af grå skyggepletter og streger; dets ydre begrænsning afrundet fremspringende, men iøvrigt meget uregelmæssig. Mellemfeltet med et par ret svage, grå pletter på randen. Midtbåndet kun synligt ved randen som en uregelmæssig, grå plet. Spejlet med 3 korte, sorte streger, indfattet af blå-

ligt glinsende linier. Sømmfeltets yderste del mørkegråt. Bagv. hos ♂ hvidlige med grå spids, hos ♀ mørkegrå; frynserne hvide. V. 6–7 mm.

Larven er gråhvid med store, grå vorter, sort hoved og brunt nakke- og endeskjold. Den lever sept.–april på grenene af pil – særlig *Salix repens* (krybende pil) og *S. caprea* (seljepil) – hvor den forårsager galledannelse.

Hidtil fundet: Sjælland (Tisvilde, Grib skov, Søndersø, Holte, Frederiksdal, Roskilde), Fyen (Sønderby), Jyll. (Horsens, Klitmøller). Maj/2–juni.

8. *L. succedána* Froel. Tavle XXIX, fig. 9.

Forv.s grundfarve hvid, undertiden grålighvid, med grå tværestreger i rodfeltet og ved randen i mellemfeltet. Langs kanten noget grålig bestøvning og i sømhalvdelen sorte småpletter med hvide mellemrum. Sømmfeltet mørkebrunt undtagen ved kanten, med noget orangegul bestøvning og nogle sorte prikker indad nær randen. Spejlet rustbrunt med 3–4 sorte skælstreger og kantet af violetglinsende linier. Frynserne blygrå, med skarp, sort rodlinie. Bagv. lysegrå, langs sømmen mørkere hos ♂; hos ♀ ensfarvet grå. V. 5,5–7 mm.

Larven er hvidlig med lysebrunt hoved og brunligt nakke- og endeskjold. Den lever juni–sept. i bælgene af *Sarothamnus* (gyvel), *Genista* (visse) og *Lotus* (kællingetand), hvor den æder de umodne frø og forpupper sig på jorden i en sandkokon.

Udbredt på tørre steder. Maj/2–juli.

9. *L. microgrammána* Guen. Tavle XXIX, fig. 10.

Palperne hvidlige. Forv. lyst gulliggrå med

iblandede, svage, mørkere tværlinier. Langs kanten mørkegrå og hvidlige småpletter. Spejlet af grundfarven, med korte, sorte skæl-streger og kantet af guldglinsende linier; lige inden for den inderste en sort prik. Frynserne brunliggrå med fin, mørkere rødlinie. Bagv. lysegrå, mørkest hos ♀. V. 5–6 mm.

Larven er gullighvid med lysebrunt hoved og mørkprikket nakkeskjold. Den lever aug.–sept. i bælgene af Ononis (krageklo).

Hidtil fundet: Sjæll. (Hundested, Tisvilde, Frederiksværk), Amager, Loll. (Roden skov), Fyen (Fåborg). Juni/2–juli/1.

10. *L. pactolána* Zell. Tavle XXIX, fig. 11.

Forv.s rodfelt mørkebrunt med lidt lysere bestøvning, ydre begrænsning spidst og uregelmæssigt vinkelbøjet. Mellemfeltet lyst brunliggråt til brunlighvidt, fra kanten til vingemidten smalt og delt af en mørkebrun linie, i midten som regel afbrudt, således at der ved randen dannes en bred, uregelmæssigt trekantet plet med mørk udfyldning ved randen. Midtbåndet mørkebrunt, ret smalt og dobbelt vinkelbøjet. Sømfeltet med sorte-brune kantpletter afbrudt af hvidligt; farven er lys gråligbrun med en del gullige skæl; spejlet med 1 eller 2 rækker sorte punkter, indfattet af lyst blyglinsende linier. Frynserne gråbrune, bag spidsen gennemskårne af hvidlig linie. Bagv. mørkebrune med gullighvide frynser. V. 6–7,5 mm.

Larven er rødligvid med lysebrunt hoved, nakke- og endeskjold. Den lever aug.–maj i barken ved grenkransene

af 10-20 årige rødgraner, sjældnere ædelgran, og forårsager derved ofte stærkt harpiksudflod. Når den optræder i antal, kan den gøre megen skade.

Udbredt og fundet de fleste steder. Imago ses sjældent. Juni-juli/1.

11. *L. strobilélla* L. Tavle XXIX, fig. 12.

Forv.s grundfarve sortebrun, noget glinsende. Rodfeltet med lidt lysere iblanding, ydre begrænsning mørkest og med fremspringende spids på midten. Mellemfeltet består af 2 noget bøjede, gulligrå, glinsende linier. Midtbåndet smalt, udad vinkelbøjet på midten. Sømmfeltet med lys, gullig bestøvning og med sorte og hvide småpletter på kanten, samt en del blyglinsende linier fra kanten. Spejlet uden sorte prikker, men kantet af blyglinsende linier indad og udad. Frynserne brunliggrå, med kraftig, sort rodlinie. Bagv. temmelig mørkt gråbrune med hvidlige frynser. V. 5-6,5 mm.

Larven er gullighvid med okkergult hoved. Den lever aug.-april i grankogler, hvor den fortærer frøene og marven. Forpupning i boligen. Den kan optræde som skadedyr.

Alm. udbredt i granskove. Maj/2-juni/1.

12. *L. compositélla* F. Tavle XXIX, fig. 13.

Palper og pande hvide. Forv.s grundfarve sortebrun, ved roden lidt lysere og noget grønlig. På kanten 4 par hvide skråpletter, som ender i sølvglinsende punkter. På randen lidt uden for vingemidten en stor, firkantet, hvid plet med 3 sorte tværlinier. På spejlets plads en bred, sølv-

glinsende linie. Bagv. brunliggrå, hos ♂ hvide mod roden. V. 4–5 mm.

Larven er hvidlig med lysebrunt hoved og brunt nakkeskjold; før forpupningen bliver den skarlagenerød. Den lever i juni–juli og aug.–sept. i blomsterhovederne på *Trifolium* (kløver) og *Medicago* (sneglebælg).

Udbredt; i 2 kuld: maj/₂–juni/₁ og juli/₂–aug./₁.

(*L. corollána* Hb.

Forv. brunligsorte med fine og tætte, hvidlige streger. Rodfeltet udad spidst vinkelbøjet; midtbåndet smalt; begge mørkere end grundfarven. Mellemfeltet hvidligt, navnlig ved randen, krydset af en sort og 2 blyglinsende striber. Kanten i sømhalvdelen hvid, med afvekslende blyglinsende og sorte skråstriber, samt en sort plet nær vingespidserne. Spejlet trekantet, okkergult med sorte skælstriber og blyglinsende kant. Frynserne grå med sort rodlinie, gennembrudt af hvid linie bag spidsen og ofte tillige nær hjørnet. Bagv. mørkt gråbrune, lysere mod roden. V. 6–6,5 mm.

Larven er hvidlig med lysebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i aug.–marts på *Populus tremula* (bævreasp) i de galledannelser, som forårsages af træbukken *Saperda populnea* L. (Aspebukken).

Arten er fundet i Skåne, men endnu ikke i Danmark. Skal søges i april–maj.)

13. *L. cosmophorána* Tr. Tavle XXIX, fig. 14.

Forv.s grundfarve mørkt olivenbrun med tæt iblanding af rækkestillede, guldgule skæl i yderste

halvdel. Rodfeltet udad begrænset af et smalt, hvidt, i midten gråligt, udadbuget tværbånd. I sømfeltet på kanten 4 hvide småpletter; fra den inderste udgår en svagt buet, sølvglinsende stribe til randen, berørende spejlets kant; fra de 2 yderste udgår korte sølvstriber. Spejlet okkergult med 5 sorte skæl-striber og kantet af sølvglinsende linier. Frynsernes rodlinie sort, bag spidsen gennembrudt af hvidt punkt. Bagv. ret mørkt gråbrune med lyse frynser. ♂'s valve se fig. 34 d. V. 5–5,5 mm.

Larven er grøngul med brunt hoved og nakkeskjold. Den lever aug.–april på fyr i gamle galler af *Evetria resinella* L. (side 124) og i harpiksknuder; den skal også leve i kogler.

Hidtil fundet: Sjæll. (Tisvilde, Hornbæk), Fyen (lyngbakkerne ved Fåborg), Jyll. (Risbæk), Fanø (Klitplantagen). Maj₂–juli₁.

14. *L. coniferána* Rtz. Tavle XXX, fig. 1.

Forv. sortebrune, noget glinsende, med rødligt skær. Rodfeltet begrænses udad af et dobbelt, i midten udad vinkelbøjet, hvidt tværbånd, som i vinkelspidsen er noget gråligt. På kanten i sømhalvdelen 3 par hvide småpletter; fra det midterste par løber en hvidkantet, blyglinsende linie til randen lidt inden for hjørnet som spejlets indre begrænsning. Spejlet lidt lysere end grundfarven, med sorte skæl-striber og mod sømmen ligeledes kantet af en blyglinsende linie. Frynserne brungrå, bag spidsen gennembrudt af en fin, hvid linie. Bagv. ret mørkt gråbrune. ♂'s valve se fig. 34 e. V. 5–6 mm.

Larven er gullighvid med blegbrunt hoved og endnu blegere, brunt nakkeskjold. Den lever sept.-apr. i barken på fyr, hvorved der dannes udfloed af harpiks. Den forpupper sig i boligen.

Udbredt og fundet i alle landsdele. Juni/2-juli.

15. *L. duplicána* Zett. (*interruptána* H. S.).
Tavle XXX, fig. 2.

Forv. mørkebrune, med 5 par hvide småpletter på kanten med sortagtige mellemrum. Midt på randen en smal, mod sømmen buet, hvid plet, som kun ved randen er delt af en smal, mørk linie. Spejlet brunliggult med sorte skæl-striber, kantet af blyglinsende linier, den indre med hvid kant. Frynserne med sort rodlinie, bag spidsen gennembrudt af hvid linie. Bagv. gråbrune. ♂'s valve se fig. 34 l. V. 6-7 mm.

Larven er hvidlig med brunt hoved og sortebrunt nakkeskjold. Den lever i barken på enebær og angives tillige at leve i barken af unge stammer af fyr, gran og ædelgran.

Kun kendt fra Bornh. (Vang, Ringedal, Årsdale, Paradisbakkerne). Juni/2-aug./1.

(*L. fissána* Froel.

Ligner den følgende art; men hovedet er gråbrunt, palperne bleggule med mørkt endeled. Forv.s grundfarve sortebrun, i sømfeltet med iblandet gult. På kanten 4 par hvide skråpletter, et par inden for midten og 3 par udenfor; fra parret lige uden for midten går en metalglinsende, violetrød linie til hjørnet; fra det næste par en blå linie til sømmen lidt bag spidsen. På randens

midte en ret smal, hvid plet, som er delt af en meget smal, mørk linie; pletten når halvvejs over vingen og bøjer udad mod spidsen. Spejlet gulligt med sorte ribbe-streger, indfattet af violetglinsende linier. Frynserne brungrå med sort rødlinie, bag spidsen gennembrudt af en fin, hvid linie. Bagv. mørkebrune med mørke frynser. V. 6,5–7 mm.

Larven er hvidlig, med til store pletter sammenflydende, mørkebrune vorter, lysebrunt hoved og mørkebrunt nakkeskjold. Den lever juli–sept. i bælgene af *Vicia* (vikke).

Arten har været angivet som dansk, men det eneste eksemplar viste sig at være *L. discretana*. Den er fundet i Skåne og Nordtyskland og kunne nok findes i Danmark. Juni.)

16. *L. discretana* Wck. Tavle XXX, fig. 3.

Palper og pande gullighvide, hovedet iøvrigt brunt. Forv. mørkebrune, på kanten med lyse småpletter: inden for midten et par blågrå, uden for midten 4–5 par hvide, hvis mellemrum er lidt mørkere end grundfarven; fra de sidste udløber 3 korte, metalglinsende linier skråt udad. Midt på randen en ret smal, gullighvid, noget udadbøjet plet, som er noget tilspidset fremad og i hele sin længde delt af en smal, mørk linie. Spejlet gulligbrunt med 4 sorte streger og kantet af blyglinsende linier. Frynserne med mørk rødlinie, som bag spidsen er afbrudt af en lille, hvid plet. Bagv. ret mørkt gråligbrune med lysere frynser. ♂'s valve se fig. 34 f. V. 6–7 mm.

Larven er hvidlig med grå vorter, brunsort hoved og noget lysere nakkeskjold. Den lever aug.–april i stængelen nær roden af humle.

Kun få fund. Bornh. (Ringedal), Sjæll. (Folehave skov), Fyen (Alléskoven ved Fåborg). Juni-juli/1.

17. *L. pallifrontána* Zell. Tavle XXX, fig. 4.

Palper og pande gulhvide. Forv. sortebrune med 4 par gullighvide småpletter på kanten; de 3 yderste par ender i blyglinsende punkter. Om trent midt på randen en gullighvid, ret smal plet, som er delt af en sort midterlinie og fra randen bøjer lidt udad. På spejlets plads en violetmetalglinsende linie. Bagv. mørkt gråbrune, lidt lysere mod roden. ♂'s valve se fig. 34g. V. 5,5–6 mm.

Larven er gulgrøn med brune vorter og blegbrunt hoved og nakkeskjold; før forpupningen bliver den stærkt rød. Den lever juli–aug. i bælgene af *Astragulus* (astragel) og forpupper sig i træ i et spind.

Hidtil fundet: Bornh. (Gudhjem, Ringedal), Sjæll. (Ørdrup mose), Falster (Hannenov, Mellemskoven, Bøtø), Fyen (Fåborg), Langeland (Tranekær), Jyll. (Åkær). Juni/2–juli.

18. *L. perlepidána* Hw. Tavle XXX, fig. 5.

Forv. lyst gråligbrune, langs randen mørkt gråbrune; sømfeltet blegt okkergulligt, tydeligst i den indre del. På kanten sorte og hvide småpletter; de hvide tydeligst i sømhalvdelen. Fra randens midte en lang og smal, udadbuet, hvid plet delt af en tynd, sort midterlinie. I sømfeltet fra kanten 3 sølvglinsende linier. Spejlet med flere sorte skæl-striber og kantet af sølvglinsende linier. Frynserne af grundfarven, noget glinsende, med skarp, sort rodlinie og bag spidsen gennembrudt af hvid linie. Bagv. hos ♂ hvide med lyst

gråbrun kant og spids, hos ♀ lyst gråbrune.
V. 5–6,5 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den lever i juli–aug. i bælgene på Vicia (vikke) og Lathyrus (fladbælg).

Udbredt og ikke sjælden på enge og i skovlysninger. Maj.

19. *L. orobána* Tr. Tavle XXX, fig. 6.

Palperne hvide. Forv. mørkebrune; mod roden lidt lysere, grøngrå; mod sømmen noget mere gullige. Langs kanten med skarpe, gullighvide streger, hvoraf nogle ender i blyglinsende småpletter. Midt på randen en ret bred, udadbuget, hvid plet, undertiden med en kort, mørk streg ved randen. Spejlet noget lysere end grundfarven, med flere sorte striber og indfattet af blyglinsende linier. Frynserne gråbrune med sort rodlinie, bag spidsen gennembrudt af fin, hvid linie. Bagv. hos ♂ hvidlige med bred, mørkt gråbrun søm; hos ♀ mørkt gråbrune, mod roden lysere. ♂'s valve se fig. 34 m. V. 6–7,5 mm.

Larven er orangegul med fine, mørkere vorter og mørkebrunt hoved, nakke- og endeskjold. Den lever aug.–sept. i bælgene af Vicia (vikke).

Hidtil fundet: Sjæll. (Tisvilde), Amager. Juni₂–juli₁.

20. *L. dorsána* F. Tavle XXX, fig. 7.

Ligner meget foregående art, men adskiller sig ved følgende: palperne delvis brune; ♂'s følere usædvanligt lange og tykke; forv. med mere lige kant og mere skrå søm; den hvide randplet betydelig smallere; spejlets kantlinier sølvglinsende.

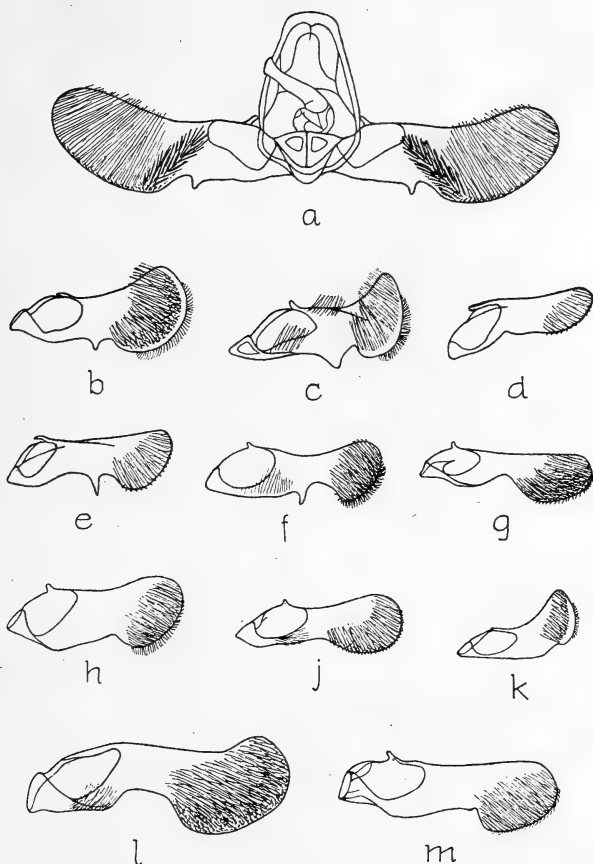

Fig. 34. ♂-genitalorganer hos: a. *Laspeyresia nigricana*, b. *L. funebrana*, c. *L. roseticolana*, d. *L. cosmophorana*, e. *L. coniferana*, f. *L. discretana*, g. *L. pallifrontana*, h. *L. dorsana*, j. *L. gallicana*, k. *L. janthinana*, l. *L. duplicana*, m. *L. orobana*. $\times 25$.

Bagv. hos ♂ med bredere, mørk søm; hos ♀ helt mørke. ♂'s valve se fig. 34 h, V. 6,5–8 mm.

Larven er orangegul med brunt eller sort hoved og brunt nakkeskjold. Den lever i juli i bælgene af *Lathyrus* (fladbælg), *Vicia* (vikke) og *Pisum* (ært) og forpupper sig efter overvintringen i jorden i en kokon.

Hidtil fundet: Bornh. (Gudhjem, Skovsholm, Paradisbakkerne, Mandhøj), Sjæll. (Tisvilde), Amager, Loll. (Hamborgskoven), Jyll. (Lemvig). Maj₂-juni₁.

21. *L. gallicána* Guen. Tavle XXX, fig. 8.

Palper og hoved rustgullige. Forv.s grundfarve glinsende rødlig-violet med uregelmæssige, sorte-brune tegninger i form af pletter og striber. På kanten i sømhalvdelen med meget små, lyse, men ikke hvide pletter. 3 tværbånd kan skelnes: rod-feltets ydre begrænsning, som i midten er vinkelbøjet og med udadrettet tand; et uregelmæssigt midtbånd, samt et tværbånd i sømfeltet midt imellem midtbåndet og sømmen. De 2 sidste er udad begrænset af blåglinsende linier. Langs sømmen en rustgullig, smal stribe. Bagv. mørkebrune. ♂'s valve se fig. 34 j, V. 5–6 mm.

Larven er blegt rød gul med mørkebrunt hoved og nakkeskjold. Den lever i sept. på frøene af *Daucus* (gulerod), *Heraclium* (bjørneklo), *Angelica* (angelik) og andre skærmplanter; den overvintrer voksen i jorden og forpupper sig om foråret.

Udbredt og fundet de fleste steder. Imago flyver om dagen i solskinet. Juli₂-sept.₁.

22. *L. janthinána* Dup. Tavle XXX, fig. 9.

Ligner foregående art, men adskiller sig ved

følgende: gennemsnitlig noget mindre og en del spinklere bygget; palperne hvidlige, hovedet gråbrunt; grundfarven lidt lysere, mere gullig; de meget små kantpletter hvide; tegningerne noget utydeligere og mere uregelmæssige, dog fremtræder mellemfeltet som 4 lyse linier, som er violette ved kanten, gullige ved randen. En smal linie langs sømmen samt selve spidsen rustbrune. Spejlet violetbrunt med fin, blyglinsende kant. Bagv. gråligbrune, lidt lysere mod roden. ♂'s valve se fig. 34 k. V. 4,5–5,5 mm.

Larven er blegt rødgul med lysebrunt hoved. Den lever sept.–okt. i frugterne af tjørn; senere borer den sig ind i træet, hvor den forpupper sig.

Udbredt og ikke sjældent omkring foderplanten. Juni₂-juli.

23. *L. aurána* F. Tavle XXX, fig. 10.

Forv. ensfarvet sortebrune med 2 store, orange-gule pletter: een midt på randen og een i sømfeltet nær spidsen; undertiden er pletterne sammenflydende og bredende sig over det meste af vingen (var. *aurantiána* Koll.). Bagv. mørkebrune. V. 4,5–6 mm.

Larven er gullighvid med mørkebrunt hoved og blegere, delt nakkeskjold. Den lever sept.–okt. i de sammenspundne frø af *Heracleum* (bjørneklo) og forpupper sig i en kokon i jorden.

Hidtil fundet: Sjæll. (Boserup, Korsør), Loll. (Engestofte), Falster (Mellemskoven), Møen (Klinten), Fyen (Sønderby), Jyll. (Vejle, Horsens). Juli. Imago flyver om dagen i solskinet til foderplantens blomster.

25. *Crobylóphora* Kenn.

Følerne trådformede. Palperne opadbøjede. Brystet glat. Står Laspeyresia nær, men hos ♂ er i bagv. den ribbe, som bagtil begrænser midtcellen, bred med en rendeformet fordybning og på oversiden besat med børsteagtige, lange hår.

1. *C. inquinatána* Hb. Tavle XXX, fig. 11.

Forv. sortebrune, på kanten med et par blåliggrå pletter inden for midten og 4 par hvide småpletter uden for midten; alle disse pletter fortsættes som blåliggrå skygger ind på vingen. Rodfeltet med retvinklet bøjet, ydre begrænsning. Midt på randen en skarpt afsat, hvid plet; den er kort, lidt buet og tilspidset udad. Spejlet lidt lysere end grundfarven, blåliggråt med sorte skæl-striber og kantet af svagt metalglinsende linier. Frynsernes rodlinie sort. Bagv. mørkebrune, lidt lysere mod roden, med hvidliggrå frynser. V. 7-7,5 mm.

Larven er gullighvid, noget brunlig på ryggen, med okker-gult hoved og bleggult nakkeskjold med fine, brune striber på siden. Den lever sept.-okt. i frugterne af ahorn.

Kun fundet i et enkelt eksemplar 28. juni 1923 på Loll. (Knuthenborg park).

26. *Pamméne* Hb.

♂'s følere uden eller med meget korte hår. Palperne middellange, fremadrettede eller noget opadbøjede. Brystet glat. Forv. uden costalfold. I bagv. hos ♂ udspringer ribbe 7 et stykke fra 6 og løber ud i 8 lige efter udspringet; hos ♀ er 7 og

6 meget nær hinanden ved udspringet. 5 er parallel med 4, 4 og 3 stilkede eller udgår fra samme punkt.

De fleste larver lever i frø eller frugter, men en del er fundet i gallhvepse-galler.

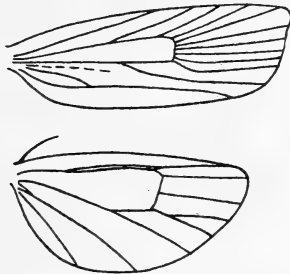

Fig. 35. Ribbenet hos *Pammene argyrana* ♂.

Oversigt over arterne.

1. Forv. med tydelig, hvid eller gul randplet.....	2.
Forv. anderledes	11.
2. Randpletten gul	3.
Randpletten hvid	5.
3. Randpletten skarpt afsat mod den sortebrune grundfarve	4.
Randpletten udvisket, løber ud i den rødbrune grundfarve.....	7. aurantiana.
4. Randplettens ydre begrænsning skråt indad fra randen	9. trauniana.
Randplettens ydre begrænsning skråt udad fra randen	8. regiana.
5. Randpletten går næsten til kanten.....	4. juliana.
Randpletten går knap nok til vingemidten.....	6.
6. Randpletten kun med mørk iblanding ved selve randen.....	7.

- Randpletten med flere mørke pletter..... 8.
7. Randplettens spids noget udadbøjet.... 5. populana.
Randplettens spids ikke udadbøjet ..... 6. spiniana.
8. Bagv. hvidlige med mørkt sømbånd ... 1. inquilana.
Bagv. ensfarvet brunlige eller med lidt lysere rod 9.
9. Randpletten går næsten til hjørnet..... insulana.
Randpletten ikke længere end bred..... 10.
10. Forv.s rodfelt med blå tværstreger langs kanten
3. amygdalana.
Forv.s rodfelt uden blå tværstreger langs kanten
2. argyрана.
11. Forv. med utydelig, grålig randplet, som er delt af
1 eller 2 mørke tværlinier..... 10. agnotana.
Forv. helt uden lys randplet ..... 12.
12. Forv. helt uden tegning, ensfarvet mørkebrune
med hvide småpletter på kanten.. 11. germarana.
Forv. med mere eller mindre tydelige, lyse tvær-
bånd eller med mørk tegning ..... 13.
13. Forv.s sømfelt rødgult..... 17. rhediella.
Forv.s sømfelt af anden farve..... 14.
14. Forv. med sortebrunt midtbånd, som på begge
sider kantes af sølvglinsende linier
16. ochsenheimeriana.
Forv.s midtbånd ikke væsentlig mørkere end den
øvrige tegning ..... 15.
15. Forv. med tydeligt spejl, kantet af metalglinsende
linier ..... 16.
Forv. uden tydeligt spejl, eller dette kun antydet
ved en metalglinsende linie i midten..... 17.
16. Forv.s rodfelt med bredt, metalglinsende tværbånd
15. splendidulana.
Forv.s rodfelt uden metalglinsende tværbånd
14. luedersiana.
17. Forv.s lyse tværbånd bredt, vinkelbøjet, med
violet glans..... 13. nitidana.
Forv.s lyse tværbånd smalt, buet, uden violet
glans..... 12. flexana.

1. *P. inquilána* Fletcher. (fimbriána Hw.).
Tavle XXX, fig. 12.

Forv. temmelig lange og smalle, kant og rand omtrent parallele. Grundfarven mørkt brungrå med hvidliggrå iblanding, langs kanten med sorte og hvidliggrå småpletter. Rodfeltet bredt, udad begrænset af sort, retvinklet bøjet linie. Midt på randen en skråtstillet, firkantet, hvidlig eller grålighvid plet, delt af en sort stribe. Midtbåndet udvisket og uregelmæssigt, med megen sort iblanding. Spejlet med sølvglinsende kant og nogle sorte prikker, som kan danne en sammenhængende, bølget linie. Sømlinien sort, noget udvisket, afbrudt af en hvid prik lidt bag spidsen. Frynserne med hvidlig rodlinie. Bagv. hvidlige med mørkt sømbånd og hvidlige frynser. V. 7–8 mm.

Larven er rødlig-hvid med utydelige, hvide ringe; rødbrune vorter; brunt hoved; hvidligt eller gråt, bagtil sortkantet nakkeskjold. Den lever juni–aug. på eg i galler frembragt af fluer af slægten *Andricus*.

Kun få fund: Sjæll. (Tisvilde, Råvad egeskov), Loll. (Keldskov, Maribo), Fyen (Alléskov ved Fåborg). April.

2. *P. argyrána* Hb. Tavle XXX, fig. 13.

Forv.s grundfarve gråbrun, undertiden med okkerbrun bestøvning, med uregelmæssig iblanding af sorte streger og pletter; på kanten med hvide og sorte småpletter, hvorfra udgår 3 blyglinsende striber. Rodfeltets ydre begrænsning bred, sort, skarpt vinkelbøjet. Midt på randen en stor, femkantet, hvid plet med iblandede, uregelmæssige, mørke pletter og striber. Midtbåndet lidt

mørkere end grundfarven, med iblandede sorte streger, navnlig ved kanten. I sømfeltet nær spidsen en udvisket, sortagtig plet. Spejlet gulbrunt med fine, sorte skæl-striber eller punkter, kantet af blyglinsende linier. Bagv. hos ♂ hvidlige mod roden, blegt brunlige langs midten, mørkt gråbrune langs kanten og randen; hos ♀ mørkt gråbrune, mod roden lysere. ♂'s genitalapparat se fig. 36 a. V. 5–6 mm.

Larven er hvidlig med brune vorter, lysebrunt hoved og sortkantet nakkeskjold. Den lever som den foregående juni–aug. på eg i galler frembragt af fluer af slægten *Andricus*. Den forpupper sig i barken.

Udbredt og ikke sjælden. April/₂–maj.

3. *P. amygdalána* Dup. (*gallicolána* Z.) Tavle XXX, fig. 14.

Forv. mørkebrune med en del mørkt blågrå iblanding og nogle sortebrune pletter og streger; i sømfeltet rustbrune, langs kanten med sortebrune og i sømhalvdelen tillige hvide småpletter, samt flere blåligt-metalglinsende striber. Rodfeltet udad utydeligt begrænset af sortebrune pletter og striber. Midt på randen en uregelmæssig, hvid plet (mindre end hos foregående art) med iblandede grå pletter, særlig ved randen. Spejlet med fine, sorte skæl-streger og punkter, kantet med violetrøde, metalglinsende linier. Arten er temmelig variabel med hensyn til forv.s tegning, og en form er stærkt formørket og næsten ensfarvet. Bagv. hos begge køn mørkebrune, hos ♂ lidt lysere mod roden. ♂'s valve se fig. 36 b. V. 5,5–6,5 mm.

Larven er hvidlig med grå vorter, brunt hoved og gult, mørkkantet nakkeskjold. Den lever aug.-maj på eg i galler frembragt af galhvepse (Cynips).

Udbredt på øerne. Bornh. (Gudhjem, Årsdale), Sjæll. (Hellebæk, Strandmøllen, København, Bildsø, Køge ås, Broksø mose), Loll. (Hamborgskoven, Bremersvold, Rosningen), Falster (Sundby, Lindeskoven, Dronninghave, Kohave, Hannenov, Mellemskoven), Fyen (Sønderby, Risinge, Fåborg). Maj/2-juni.

4. *P. juliána* Curt. Tavle XXXI, fig. 1.

Forv.s grundfarve askegrå med iblandede mørkegrå tværstriber og pletter, langs kanten med sorte og hvide småpletter, som er tydeligst i sømhalvdelen. Midt på randen en bred, noget uregelmæssig, gullighvid plet med grå iblandede pletter; den når næsten til kanten, hvor den er smallere og mere grålig. Sømfeltet ret mørkt brunliggråt, lige uden for randpletten med sortebrune pletter og streger. Spejlet ligger i en rustbrun plet; det indeholder flere sorte pletter og er kantet af blyglinsende linier. Frynserne violetbrune. Hos var. *herrichiána* Hein (tavle XXXI, fig. 2) er tegningen delvis dækket af sortebrun bestøvning med noget blåligt skær, og randpletten fremtræder med hvidliggrå farve. Bagv. mørkt gråbrune, lidt lysere mod roden. V. 6–8 mm.

Larven er hvidlig med mørkerøde vorter, blegt brunt hoved og hvidt, sortkantet nakkeskjold. Den lever aug.-okt. i frugterne af eg, bør og ahorn; overvintrer i en kokon under bark og mos på træstammer og forpupper sig om foråret.

Hidtil fundet: Sjæll. (Tisvilde, Nøddebo, Hillerød, Geel skov, Lyngby mose, Dyrehaven, Krageskov ved Køge, Bildsø, Slagelse skov, Stignæs), Loll. (Hamborgskoven),

Falster (Nykøbing, Hannenov, Mellemskoven), Fyen (Fruens bøge). Maj₂-juli₁.

(P. insulána Guen.

Forv. i den ydre del med næsten lige kant, sømmen noget indadbuget. Grundfarven sortebrun med blå iblanding mellem de sorte tværestreger, sømfeltet mere brunt; langs kanten med sorte og utydeligt lysere småpletter. Rodfeltet begrænses af sort, vinkelbøjet linie. På randen en firkantet, lang og ret smal, hvid plet, delvis gennemskåret af 4 mørke streger; den når næsten til hjørnet. Spejlet lysebrunt med sorte streger; det er indfattet af blåglinsende linier, af hvilke den yderste følger sømmen. Frynserne mørkebrune. Bagv. mørkebrune. V. 7 mm.

Larven er ikke beskrevet, men angives dels at leve på birk, dels i galler på eg.

Arten er kendt fra Skåne, men endnu ikke fra Danmark. Juni.)

5. P. populána F. Tavle XXXI, fig. 3.

Forv. mørkebrune, i rodfeltet mere grålige, langs kanten i sømhalvdelen med fine, sorte og hvide småpletter, hvorfra udgår 3 skråt forløbende, rødligt metalglinsende linier. Midt på randen en trekantet, hvid plet, hvis spids bøjer noget udad mod sømmen; på kanten med 1 eller 2 mørke pletter. Spejlet med sorte streger og kantet med rødligt metalglinsende linier. Bagv. mørkt gråbrune, lidt lysere mod roden. ♂'s valve se fig. 36c. V. 5-6 mm.

Larven er hvidliggrøn med sort hoved og sort, fortil hvidliggrønt nakkeskjold. Den lever maj-juni inde i eller mellem de sammenspundne skud af pil.

Udbredt og ikke sjælden. Juli/₂-aug.

6. *P. spiniána* Dup. Tavle XXXI, fig. 4.

Ligner noget foregående art; men forv. er noget bredere. Grundfarven blåligt gråbrun med iblandede, sortebrune pletter og streger; langs kanten med utydelige, mørke og lidt lysere småstreger. Midt på randen en trekantet, hvid plet, hvis spids er rettet mod kantens midte eller lidt indad; på kanten ofte med en lille, mørk plet. Et ret smalt, mørkt midtbånd fra kantens midte til uden for randpletten. Spejlet blåliggråt med sorte streger, kantet af mørkviolette linier. Bagv. gråbrune, hos ♂ lysere ved rod og kant. ♂'s valve se fig. 36 d. V. 5-6 mm.

Larven er hvidlig med lysebrunt hoved og hvidligt, ofte bagtil sortkantet nakkeskjold. Den lever maj-juni i sammenspundne blomster af slåen og tjørn.

Kun fundet på Fyen (Klinten ved Fåborg). Aug.

7. *P. aurantiána* Stgr. Tavle XXXI, fig. 5.

Arten minder om *Hemimene flavidorsana* (side 241). Forv. guldglinsende rødbrune; rod-feltet lidt mørkere med grønlig bestøvning. Langs hele kanten med meget små, sorte og guldgule pletter, samt nogle sølvpletter længere inde på vingen. Midt på randen en ret bred, gul plet, som ikke når vingemidten; den er navnlig udad noget udvisket og iøvrigt ikke så fremtrædende i forhold

til grundfarven. Spejlet af grundfarven, med sorte skæl-striber, på begge sider kantet af tynde sølv-linier. Sømfeltets ydre del mørkebrunt, bredest ved randen. Bagv. mørkebrune med hvidlige frynser. V. 6–7 mm.

Larven er ikke beskrevet. Det angives, at den sandsynligvis lever på ahorn.

Kun fundet: Sjæll. (Adserbo), Falster (Bøtø). Juli.

8. *P. regiána* Zell. Tavle XXXI, fig. 6.

Forv. svagt indadbuget bag spidsen, meget mørkt brune, ensfarvede; på kanten i sømhalvdelen med bleggule og sorte småpletter. Midt på randen en stor, gul plet af noget varierende form og størrelse; dens ydre begrænsning forløber fra randen skråt udad. En linie fra kanten udenfor midten og spejlets indramning svagt blåligt-metalglinsende, næppe synlige. Frynserne brune med sort rodlinie, som er gennembrudt af en lille, gul plet bag spidsen. Bagv. mørkebrune med lyse frynser, hos ♂ med sort stribe nær sømmen på ribbe 1 c. V. 6–7 mm.

Larven er hvidlig med grå vorter, brunt hoved og blegt okkergult nakkeskjold. Den lever fra aug., først i frugterne af ahorn og går i sept.–okt. ind under barken og overvintrer; den forpupper sig der om foråret.

Udbredt og ikke sjælden. Maj/2–juli/1.

9. *P. trauniána* Schiff. Tavle XXXI, fig. 7.

Ligner meget foregående art, men adskiller sig ved følgende: mindre og spinklere bygget, krop-

pen mindre robust; forv. smallere, sømmen tydeligt konveks; randpletten betydeligt bredere, når næsten til hjørnet, dens ydre begrænsning forløber skråt indad fra randen; sømlinien uden gullet bag spidsen. Bagv. lidt lysere. V. 5,5–6 mm.

Larven er hvidlig med brunt hoved og blegt okkerbrunt nakkeskjold. Den lever fra aug. i frugterne af *Acer campestris* (naur), overvintrer under barken og forpupper sig om foråret.

Hidtil fundet: Sjæll. (Langebæk skov, Saltsø skov, Korsør skov), Loll. (Strognæs), Møen (Ulfshale). Imaga flyver om dagen i solskinet om foderplanten. Maj₂-juni₁.

10. *P. agnotána* Rbl. Tavle XXXI, fig. 8.

Palper og hoved gråbrune. Forv. mørkt gråbrune, næsten ensfarvede. Midt på randen en noget utydelig, hvidliggrå, firkantet plet, som er delt af 1 eller 2 mørke tværlinier. Spejlet lidt lysere end grundfarven, ofte med enkelte sorte streger eller punkter, kantet af ret svage, violet-metallglinsende linier. Bagv. gråbrune. ♂'s valve se fig. 36 e. V. 5–6 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den formodes at leve på tjørn.

Kun få fund: Sjæll. (Tisvilde, Donse, Lyngby, Knudsskov), Loll. (Engestofte, Christianssæde, Roden skov), Falster (Hannenov). Maj-juni₁.

11. *P. germarána* Hb. Tavle XXXI, fig. 9.

Panden og palperne gullighvide. Forv. mørkebrune, noget glinsende, mod sømmen næsten sorte, på kanten med skarpe, hvide småpletter. Fra kanten 2 glinsende stålblå tværlinier og et

par stålblå prikker ved sømmen. Frynserne sorte-brune. Bagv. mørkebrune, hos ♂ med en sort plet på ribbe 1c nær sømmen. ♂'s valve se fig. 36f. V. 6–7 mm.

Larven angives at leve i blommer, samt på lavbevoksede grene af gamle blommetræer. Sandsynligvis lever den også på tjørn.

Hidtil fundet: Sjæll. (Storkevad i Grib skov, Kobæk), Falster (Hannenov). Juni.

12. *P. flexána* Zell. (weirána Dgl.). Tavle XXXI, fig. 10.

Panden og palperne hvidlige. Forv. med afrundet spids og meget skrå søm; grundfarven sortebrun, på kanten med små, hvidlige pletter: 1 par indenfor og 2 par udenfor midten; fra det førstnævnte par udgår et smalt, dobbelt, buet tværbånd, som kun er lidt lysere end grundfarven og uden glans. Undertiden udgår tillige fra det mellemste par kantpletter et lidt lysere, smalt tværbånd til hjørnet. Frynserne gulligbrune. Bagv. gråbrune. ♂'s aedeagus og valve se fig. 36g, aedeagus uden cornuti. V. 5–6 mm.

Larven er hvidlig med blegbrunt hoved og blegere brunt nakkeskjold. Den lever aug.–sept. på bøg mellem 2 sammen-spundne blade.

Udbredt i bøgeskove, fundet i alle landsdele. Maj/₂–juli/₁.

13. *P. nitidána* F. Tavle XXXI, fig. 11.

Ligner foregående art, men adskiller sig ved følgende: den er mindre; de hvide kantpletter

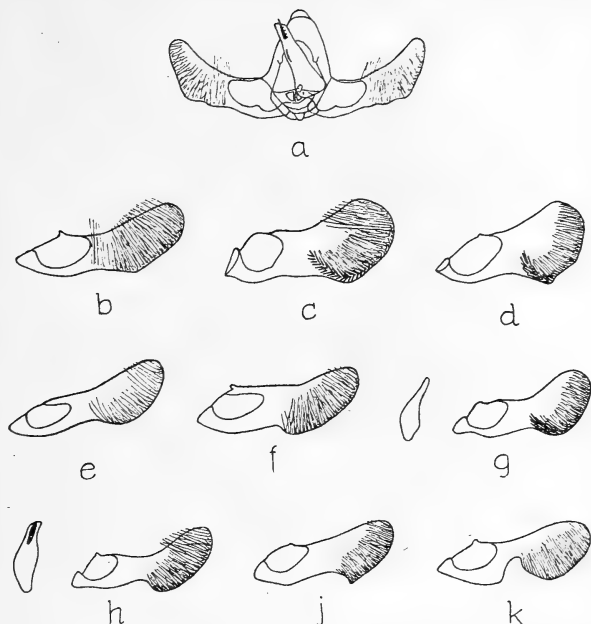

Fig. 36. ♂-genitalorganer hos: a. *Pammene argyrana*, b. *P. amygdalana* (præparat N. L. Wolff), c. *P. populana*, d. *P. spiniana*, e. *P. agnotana* (præparat N. L. Wolff), f. *P. germarana* (præparat N. L. Wolff), g. *P. flexana*, h. *P. nitidana*, j. *P. luedersiana*, k. *P. splendidulana*. × 25.

mere fremtrædende; tværbåndet fra det inderste par kantpletter bredt, vinkelbøjet, violetglinsende og tydeligere delt. Også det ydre tværbånd er, når det findes, tydeligt violetglinsende. Bagv. lysere mod roden. ♂'s aedeagus og valve se fig. 36h, aedeagus med mange cornuti. V. 4–5 mm.

Larven er bleggul med stærkere gult hoved og nakkeskjold. Den lever juli–sept. på eg mellem 2 sammenspundne blade.

Hidtil fundet: Sjæll. (Grønholt vang, Frederikslund ved Holte, Fortunen, Rygårds dyrehave, Kobæk), Amager (Kongelunden), Loll. (Hamborgskoven), Falster (Hannenov, Mellemskoven), Jyll. (Grimstrup). Juni-juli.

14. *P. luedersiána* Sorh. Tavle XXXI, fig. 12.

Forv.s spids noget fremtrædende, sømmen indadbuget bag spidsen. Grundfarven brunliggrå med en del iblanding af mørkere pletter og streger; langs kanten i sømhalvdelen med meget små, sorte og hvidlige pletter. Rodfeltet med nogen mørk bestøvning langs randen, udad begrænset af en mørk, spidsvinklet bøjet, men ofte afbrudt og utydelig linie. Uden for rodfeltet et ganske lidt lysere tværbånd, der er bredest ved randen og delt af flere, mørke tværlinier. Midtbåndet ret smalt, gråbrunt, på midten udad vinkelbøjet. Sømfeltet med rustbrun bestøvning og korte, blågrå-metalglinsende linier udgående fra de lyse kantpletter. Spejlet med 2-3 lange, sorte skælstriber og på siderne og bagtil kantet af sølvglinsende linier. Frynserne bag spidsen gennembrudt af lys streg. Bagv. brungrå med lysere frynser. ♂'s valve se fig. 36j. V. 5,5-6 mm.

Larven er ubekendt.

Kun fundet i Nordsjæll. (Maglemose i Grib skov, Tokkekøb hegn, Rudehegn, Bøllemosen). April/₂-maj.

15. *P. splendidulána* Gn. Tavle XXXI, fig. 13.

Forv. mørkt brunliggrå med tæt iblanding af gule skæl; på kanten med gullighvide småpletter, som bagtil er sølvglinsende. I rodfeltet ved roden

et rødligt-metalglinsende tværbånd; uden for rodfeltets vinkelbøjede ydre grænse endnu et rødligt-metalglinsende tværbånd, som er ret smalt ved kanten, bredt ved randen. Et tredie lignende tværbånd ligger uden for midtbåndet; det er i midten afbrudt af en sort plet. Undertiden findes nogle sorte skæl-prikker på spejlets plads. Fra den yderste, lyse kantplet en mere eller mindre tydelig, smal, rødligt-metalglinsende stribe til hjørnet. Bagv. gråbrune, noget lysere mod roden. ♂'s valve se fig. 36 k. V. 4,5–5,5 mm.

Larven er hvid med sorte vorter, sort hoved og nakkeskjold. Den lever juni–juli på eg, først i en hvid pletmine i et blad, derpå mellem 2 sammenspundne blade, til sidst i galler.

Udbredt og ikke sjælden. Maj–juni/1.

16. *P. ochsenheimeriana* Zell. Tavle XXXI, fig. 14.

Forv. mørkt olivengråbrune med gulbrunt skær; på kanten i sømhalvdelen med sorte småpletter med hvide mellemrum, hvorfra udgår 2 sølvglinsende linier. Rodfeltets ydre begrænsning sortebrun, ligeledes det smalle, vinkelbøjede midtbånd; begge kantede af sølvglinsende linier. På spejlets plads en lodret, sølvglinsende linie. Bagv. mørkt gråbrune. V. 4–5 mm.

Larven er ikke beskrevet. Den lever juli–aug. på gran.

Hidtil fundet: Bornh. (Gudhjem), Sjæll. (Nykøbing, Rørvig, Tisvilde, Hornbæk, Fredensborg, Geel skov, Ryget), Møen (Ulfshale), Fyen (Fåborg), Jyll. (Stensbæk plantage). Maj/2–juni.

17. *P. rhediella* Cl. Tavle XXXI, fig. 15.

Forv. mørkt brune med violet skær; sømfeltet rødgult med guldglimsende pletter og linier. Frynserne gulliggrå med sort rodlinie. Bagv. mørkt rødligbrune, hos ♂ med en sort plet på ribbe 1 c nær sømmen. V. 4,5–5,5 mm.

Larven er hvid med brunt hoved og brunt, sortteget nakkeskjold. Den lever juni–aug. i blomsterne og de umodne frugter af tjørn; den kan også leve på æble, blomme, røn og *Cornus sanguinea* (rød kornel); den forpupper sig under barken.

Udbredt. Maj₂–juni₁.

Med undtagelse af figurerne 5 og 27 f. er samtlige tegninger i teksten originale, udførte af forfatteren.

Af de hertil anvendte mikroskopiske præparater er 12 lånt af ingeniør *Niels L. Wolff*, Hellerup og 2 af arkitekt *Jens Lundqvist*, Hillerød, medens de øvrige 143 er fremstillede af forfatteren.

Til fremstilling af præparater og tegninger er benyttet binokulært mikroskop, tegneapparat og projektionsapparat, som af *Carlsbergfondet* er udlånt til forfatteren, der her på det varmeste takker for interesse og forståelse hos fondets bestyrelse. Uden denne hjælp kunne nærværende arbejde ikke være gennemført.

Fotografierne til tavlerne er alle taget af kommunelærer *A. Øye*, København.

Billederne på tavlerne er i dobbelt størrelse.

Litteratur.

- P. Benander*: Vecklarfjärilar, Tortricina. (Svensk Insektfauna, bd. 10; utgiven av Entomologiska Föreningen i Stockholm). Stockholm 1950.
- Martin Hering*: Die Schmetterlinge. (Die Tierwelt Mitteleuropas, herausgegeben von P. Brohmer, P. Ehrmann, G. Ulmer). Leipzig 1932.
- Julius von Kennel*: Die Palaearktischen Tortriciden. (Zoologia, Heft 54). Stuttgart 1921.
- C. S. Larsen*: Fortegnelse over Danmarks Microlepidoptera. (Entomologiske Meddelelser, bd. XI, side 28-319). København 1916.
- Tillæg til Fortegnelse over Danmarks Microlepidoptera. (Entomologiske Meddelelser, bd. XVII, side 7-212). København 1927.
- E. Meyrick*: A revised Handbook of British Lepidoptera. London 1927.
- F. N. Pierce & J. W. Metcalfe*: The Genitalia of the Tortricidae. Oundle, Northants 1922.
- A. Spuler*: Die sogenannten Kleinschmetterlinge Europas. Stuttgart 1913.
- Niels L. Wolff*: *Hemimene obscuratana* n. sp. (Lep., Tortr.). (Entomologiske Meddelelser, bd. XXVII, side 66-69). København 1955.
-

Forkortede forfatternavne.

<p>Barr. = Barrett. Chr. = Christoph. Cl. = Clerck. Curt. = Curtis. Dbld. = Doubleday. Dgl. = Douglas. Don. = Donovan. Dup. = Duponchel. Durr. = Durrant. F. = Fabricius. F. R. = Fischer v. Rös- lerstamm. Froel. = Frölich. Gn. = Guinée. Gregs. = Gregson. Haud. = Hauder. Hb. = Hübner. Hein. = Heinemann. H. S. = Herrich-Schäf- fer. Hw. = Haworth. Kenn. = Kennel. Koll. = Kollar. L. = Linné.</p>	<p>Led. = Lederer. McLach. = McLachlan. Meyr. = Meyrick. Nolck. = Nolcken. Obrz. = Obratsov. Rag. = Ragonot. Rbl. = Rebel. Rtzb. = Ratzeburg. Sc. = Scopoli. Schiff. = (Denis &) Schiffermiller Schläg. = Schläger. Sodof. = Sodoffsky. Sorh. = Sorhagen. Stph. = Stephens. Tgstr. = Tengström. Thnbg. = Thunberg. Tr. = Treitscke. Wals. = Walsingham. Wck. = Wocke. Westw. = Westwood. Wilk. = Wilkinson. Z. = Zeller. Zett. = Zetterstedt.</p>
--	--

Navneregister.

Synonymer er trykt med *kursiv*.

Side		Side		Side	
abietana	22	Apotomis	204	boscana	26
<i>Acalla</i>	13	aquilana (ab.)	18	branderiana	221
aceriana	139	arbutella	221	brunnichiana	191
achatana	127	arcuella	237	<i>brünnichiana</i>	175
Acleris	13	argyana	78	buoliana	122
Acroclita	117	argyrana	273	byringiana (ab.)	18
acuminatana	244	Argyroploce	210		
<i>aemulana</i>	165	Argyrotoxa	37	Cacoecia	46
aeratana	250	aspersana		caecimaculana	169
aeriferana	53	(Acleris)	31	cana	173
affinitana	104	aspersana (var.)	25	<i>candidulana</i>	163
agilana	247	aspidiscana	166	capreana	206
agnotana	279	atricapitana	102	Capua	69
albersana	149	aurana	269	carbonana	202
albimaculana (ab.)	19	aurantiana	277	caudana (var.)	13
<i>alella</i>	91	aurantiana (var.)	269	cebrana	112
alismana	106	autumnana (ab.)	18	cerasana (var.)	62
alnetana (var.)	138			cespitana	228
alpestrana	243	Bactra	195	charpentierana	225
alternana	109	badiana	92	<i>Chrosis</i>	84
ambiguella	88	beatricella	87	chrysantheana	73
<i>Ampfisa</i>	66	bergmanniana	38	ciliana (var.)	36
amygdalana	274	betulaetana	207	ciliella	96
Ancyli	124	betulana	56	cinctana	45
angustana	88	biarcuana	136	cinnamomeana	64
angustiorana	70	bicinctana	198	citrana	194
<i>Anisotaenia</i>	82	bifasciana		Clidonia	108
antiquana	203	(Argyroploce)	234	Clysia	88
apiciana		bifasciana		Cnephasia	71
(hastiana var.)	19	(Spatalistis)	84	cnicana	93
apiciana		bilunana	181	comariana	30
(rufana var.)	29	bipunctana	224	combustana (ab.)	19

	Side		Side		Side
<i>communana</i>	73	<i>dorsana</i>	266	<i>gallicana</i>	268
<i>comparana</i> (var.)	30	<i>doubledayana</i>	225	<i>gallicolana</i>	274
<i>compositella</i>	260	<i>dubitana</i>	101	<i>geminana</i> (var.)	118
<i>comptana</i>	131	<i>dumetana</i>	65	<i>gemmiferana</i>	257
<i>congelatella</i>	81	<i>duplana</i>	119	<i>genitalana</i>	76
<i>coniferana</i>	262	<i>duplicana</i>	263	<i>germarana</i>	279
<i>contaminana</i>	36			<i>gerningana</i>	66
<i>conterminana</i>	167	<i>effractana</i> (var.)	13	<i>gilvicomana</i>	103
<i>conwayana</i>	39	<i>emargana</i>	12	<i>gimmerthaliana</i>	151
<i>corollana</i>	261	<i>Enarmonia</i>	238	<i>gnomana</i>	68
<i>coronana</i> (ab.)	18	<i>Endothenia</i>	200	<i>grandaevana</i>	175
<i>corticana</i>		<i>Epagoge</i>	68	<i>granitana</i>	158
(Apotomis)	206	<i>ericetana</i>		<i>graphana</i>	183
<i>corticana</i>		(Endothenia)	203	<i>grossana</i>	255
(Semasia)	156	<i>ericetana</i>		<i>grotiana</i>	68
<i>corylana</i>	62	(Semasia)	161	<i>Gypsonoma</i>	137
<i>cosmophorana</i>	261	<i>Eucosma</i>	170		
<i>costana</i>	52	<i>Eucosmidae</i>	114	<i>hamana</i>	111
<i>costana</i> (ab.)	153	<i>Eudemis</i>	236	<i>hartigiana</i>	200
<i>crataegana</i>	58	<i>Euxanthis</i>	109	<i>hartmanniana</i>	
<i>crenana</i>	182	<i>Evetria</i>	118	(Apotomis)	205
<i>crystalana</i> (var.)	17	<i>Exapate</i>	81	<i>hartmanniana</i>	
<i>cristana</i>	16	<i>expallidana</i>	174	(Clidonia)	108
<i>Crobylophora</i>	270			<i>hastana</i>	149
<i>cruciana</i>	150	<i>farfarae</i>	175	<i>hastiana</i>	17
<i>curvistrigana</i>	101	<i>favillaceana</i>	70	<i>heegeriana</i>	242
<i>Cymolomia</i>	200	<i>ferrugana</i>	32	<i>Hemimene</i>	239
<i>cynosbatella</i>	179	<i>fimbriana</i> (Acleris)	23	<i>heparana</i>	65
		<i>fimbriana</i>		<i>hercyniana</i>	235
<i>dalecarliana</i>	218	(Pammene)	273	<i>herrichiana</i> (var.)	275
<i>dealbana</i>	138	<i>fissana</i>	263	<i>hilarana</i>	112
<i>decretana</i>	56	<i>fissurana</i>	34	<i>histrionana</i>	49
<i>degreyana</i>	96	<i>flaviciliana</i>	99	<i>holmiana</i>	35
<i>demarniana</i>	184	<i>flavidorsana</i>	241	<i>hübneriana</i>	170
<i>derasana</i>	128	<i>flavipalpana</i>	230	<i>hybridella</i>	99
<i>Dichelia</i>	68	<i>flexana</i>	280	<i>hypericana</i>	250
<i>dimidiana</i>	216	<i>foenella</i>	178	<i>Hysterosia</i>	114
<i>dimidiana</i> (ab.)	36	<i>forskåleana</i>	38		
<i>diminutana</i>	137	<i>fracterana</i>	42	<i>immundana</i>	185
<i>diniana</i>	154	<i>fractifasciana</i>	162	<i>implicitana</i>	95
<i>dipoltella</i>	94	<i>francillana</i>	87	<i>incanana</i>	77
<i>discretana</i>	264	<i>fulvana</i>	174	<i>incarnana</i>	138
<i>dissolutana</i>	234	<i>fun brana</i>	255	<i>inearnatana</i>	143
<i>diversana</i>	48	<i>furfurana</i>	196	<i>incertana</i>	72
<i>divisana</i> (ab.)	19			<i>incognitana</i>	242

	Side		Side		Side
infidana.....	169	mayrana (ab.) ...	19	ochsenheimeriana	283
inopiana.....	114	melstediana (ab.)	176	Olethreutes.....	237
inornatana.....	136	mercuriana.....	150	Olindia.....	82
inquilana.....	273	messagingiana.....	167	ophthalmicana... 189	
inquinatana.....	270	metallicana.....	233	<i>Oporinia</i>	80
Isotrias.....	83	micana.....	231	opressana.....	140
insulana.....	276	microgrammana..	258	orana.....	69
<i>interruptana</i>	263	ministrana.....	44	orobana.....	266
inundana.....	208	minutana.....	139	osseana.....	78
		mitterbacheriana.	132		
janthinana.....	268	mitterbergeriana		pactolana.....	259
juliana.....	275	(ab.).....	22	paleana.....	41
		mixtana.....	24	pallidana.....	100
kindermanniana..	94	musculana.....	49	pallifrontana....	265
krygeri.....	164	mygindana.....	221	paludana.....	129
		myrtillana.....	129	palustrana.....	232
lacunana.....	226			Pammene.....	270
lacteana.....	163	naevana.....	118	Pandemis.....	61
laetana.....	133	nana.....	103	pascuana.....	74
lanceolana.....	195	nanana.....	159	<i>pasivana</i>	74
laricana (var.)... 117		neglectana		penkleriana.....	181
Laspeyresia.....	251	(Gypsonoma)... 138		penthinana.....	220
latefasciana (var.)	30	neglectana		penziana.....	77
Lathronympha... 250		(Cacoecia).....	51	perlepidana.....	265
latifasciana.....	223	nemorivaga.....	188	permixtana.....	199
laticrana.....	165	Nephodesme....	76	<i>Peronea</i>	13
lecheana.....	53	nigricana		petiverella.....	241
lemvigiana (ab.)..	19	(Eucosma).....	186	pflugiana.....	176
Lipoptycha.....	247	nigricana		Phalonia.....	89
lipsiana.....	29	(Laspeyresia)... 256		Phaloniidae.....	85
literana.....	24	nigricana		Philedone.....	66
<i>lithargyran</i>	34	(ab. Acleris)....	22	Phtheochroa....	113
littoralis.....	198	nigricostana....	202	piceana.....	54
Lobesia.....	199	nigromaculana... 163		Piercea.....	105
loeflingiana.....	40	nisella.....	182	pillieriana.....	85
longana.....	72	nitidana.....	280	pinicolana.....	122
lorquiniana.....	37	niveana.....	26	pinivorana.....	121
Lozopera.....	86	Natocelia.....	140	plumbagana.....	243
<i>lucivagana</i>	226	nubilana.....	80	plumbana.....	248
luedersiana.....	282			podana.....	55
lunana.....	67	obscurana.....	179	politana	
lundana.....	128	obscuratana.....	244	(Hemimene)....	242
lutiplaga (ab.) ...	22	obtusana.....	131	<i>politana</i> (Tortrix)	44
		ocellana.....	117	Polychrosis.....	197
maccana.....	20	ochroleucana....	216	<i>pomedaxana</i>	237
manniana.....	104				

Side		Side		Side	
pomonella.....	253	rufimitrana.....	155	sponsana.....	28
populana.....	276	rupicola.....	100	squamana (var.) .	25
porphyrana.....	237	rurestrana.....	226	straminea.....	110
posterana.....	98	rusticana.....	42	stramineana (ab.)	51
posticana.....	120	rutilana.....	92	striana	
<i>prodromana</i>	67	sabulicola.....	96	(Argyroploce) ..	223
profanana (var.) .	17	salicella.....	214	striana (var.)....	16
profundana.....	236	saturnana.....	248	strigana.....	51
proximana.....	187	sauberiana (var.)	56	strobilella.....	260
pruinosa (ab.) .	18	sauciana.....	208	stroemiana.....	156
pruniana.....	214	schalleriana.....	30	subfasciana (var.)	44
Pseudeucosma ...	168	schreberiana.....	217	subocellana.....	180
psorana (ab.)....	18	schulziana.....	232	subsequana.....	160
pulchellana.....	44	schumacherana ..	82	succedana.....	258
pupillana.....	165	scopoliana.....	173	<i>suffusana</i>	142
purpurana.....	222	scotana (var.)....	26	sylvestrana.....	120
pygmaeana.....	159	<i>scriptana</i>	205		
		selenana.....	134	tedella.....	187
quadrana.....	153	sellana.....	201	tesserana.....	91
quercinana.....	35	Semasia.....	146	tetragonana.....	144
		semialbana.....	51	tetraquetrana....	184
radiana (ab.)....	19	semifasciana.....	205	textana.....	219
ramella.....	153	semifusca.....	191	Thiodia.....	194
ratzeburgiana....	155	servillana.....	257	tiedemanniana...	218
rectifasciana....	83	shepherdana.....	32	tineana.....	134
regiana.....	278	siculana.....	130	<i>Tmetocera</i>	117
resinella.....	124	siderana.....	219	tortricella.....	80
<i>reticulana</i>	69	signatana.....	157	Tortricidae.....	11
reticulata.....	36	similana.....	189	Tortricodes.....	80
Rhacodia.....	12	simplana.....	152	Tortrix.....	39
rhedieella.....	284	simpliciana.....	246	trauniana.....	278
ribeana.....	62	smeathmanniana.	94	trimaculana	
rigana.....	45	sodaliana.....	113	(Notocelia)....	142
rivulana.....	227	solandriana.....	190	trimaculana	
roborana.....	144	sorbiana.....	60	(Semasia).....	157
robustana.....	196	sordidana.....	192	tripoliana.....	166
rooana (ab.)....	227	sororculana.....	207	<i>tripunctana</i>	179
rosaeolana.....	142	spadiceana (var.)	17	tripunctulana....	34
rosana.....	60	Sparganothis.....	84	turfosana.....	233
roseomaculana...	217	Spatalistis.....	84	turionana.....	121
roseticolana.....	256	Spilonota.....	117		
rubiginosana.....	152	spiniana.....	277		
rufana		splendana.....	254	uddmanniana....	141
(Argyroploce) ..	222	splendidulana...	282	<i>ulmana</i>	82
rufana (Acleris)..	28				

	Side		Side		Side
umbrana	23	vacciniana	151	walsinghamana ..	108
umbrosana	230	variegana		<i>weirana</i>	280
uncana	135	(Argyroploce) ..	215	woeberiana	238
unguicella	134	variegana (Acleris)	25		
unifasciana	50	vectisana	106	xylostearia	59
upupana	132	viburniana	41		
urticana	231	virgaureana	74	zoegana	111
ustomaculana	160	viridana	40		

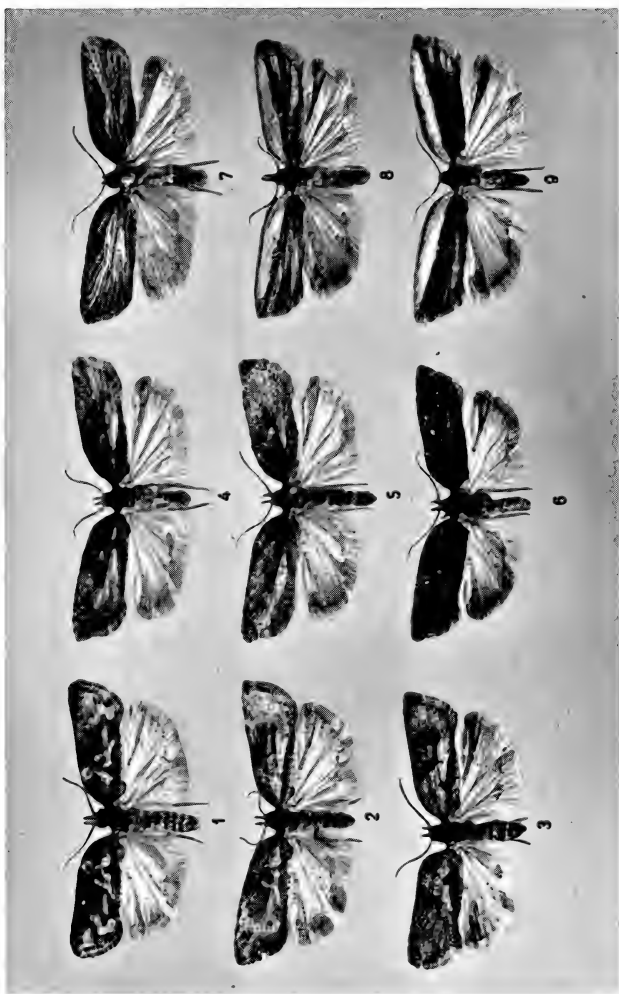

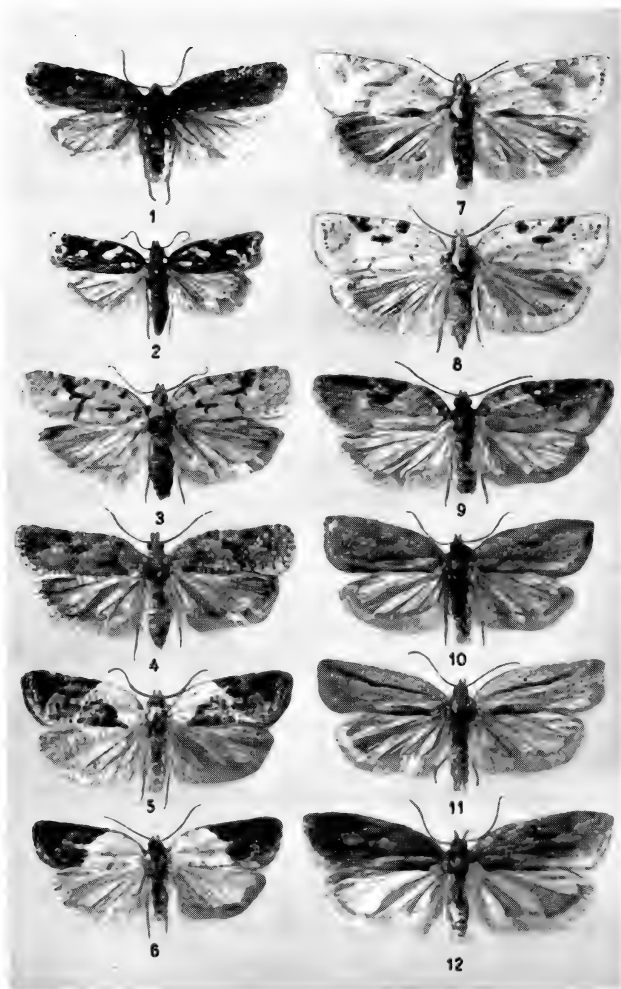
1. *Rhacodia emargana*, 2. do. var. *caudana*, 3. *Acleris cristana*,
4. do. var. *striana*, 5. do. var. *spadiceana*, 6. do. var. *profanana*,
7. do. var. *cristalana*, 8 og 9. *A. hastiana*.

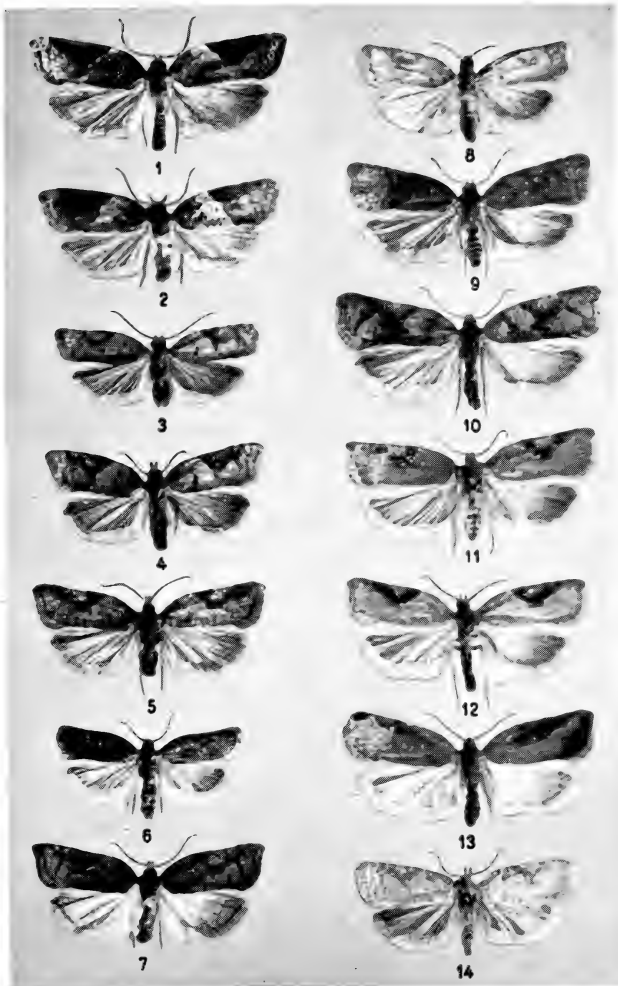
1. *Acleris hastiana* ab. *coronana*, 2. do. ab. *byringiana*, 3. do. ab. *pruinosa*, 4. do. ab. *autumnana*, 5. do. ab. *psorana*, 6. do. ab. *aquilana*, 7. do. ab. *lemvigiana*, 8. do. ab. *radiana*, 9. do. ab. *divisana*.

1. *Acleris hastiana* ab. *mayrana*, 2. do. ab. *apiciana*, 3. do. ab. *combustana*, 4. do. ab. *albimaculana*, 5. *A. maccana*, 6 og 7. *A. abietana*, 8 og 9. do. ab. *mitterbergeriana*.

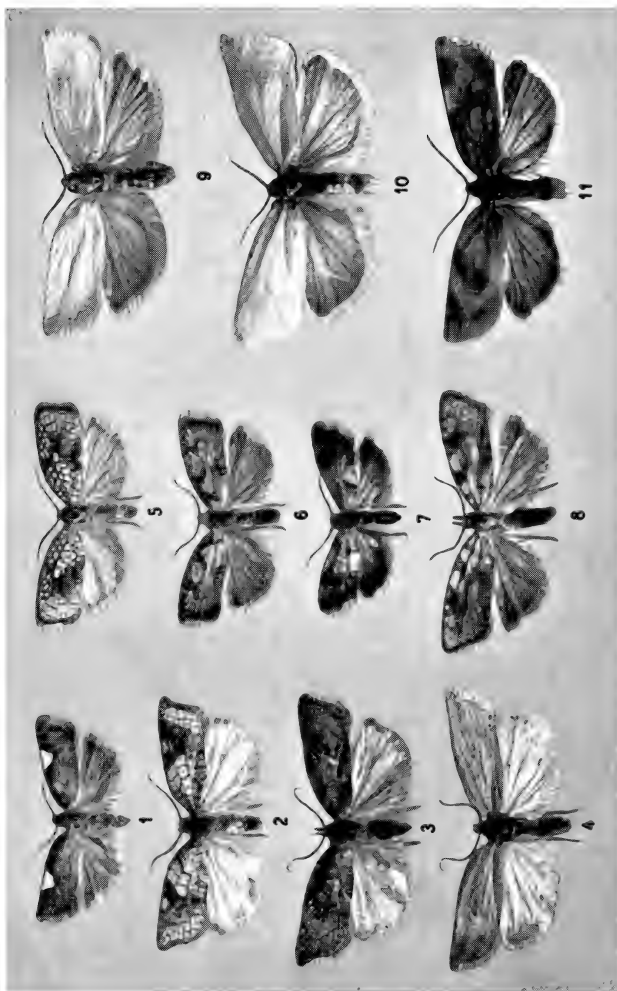

1. *Acleris fimbriana*, 2. *A. mixtana*, 3. *A. literana*, 4. do. ab. *squamana*, 5. *A. variegana*, 6. do. var. *aspersana*, 7. *A. niveana*, 8. do. var. *scotana*, 9. *A. sponsana*, 10. *A. rufana*, 11. do. ab. *apiciana*, 12. *A. lipsiana*.

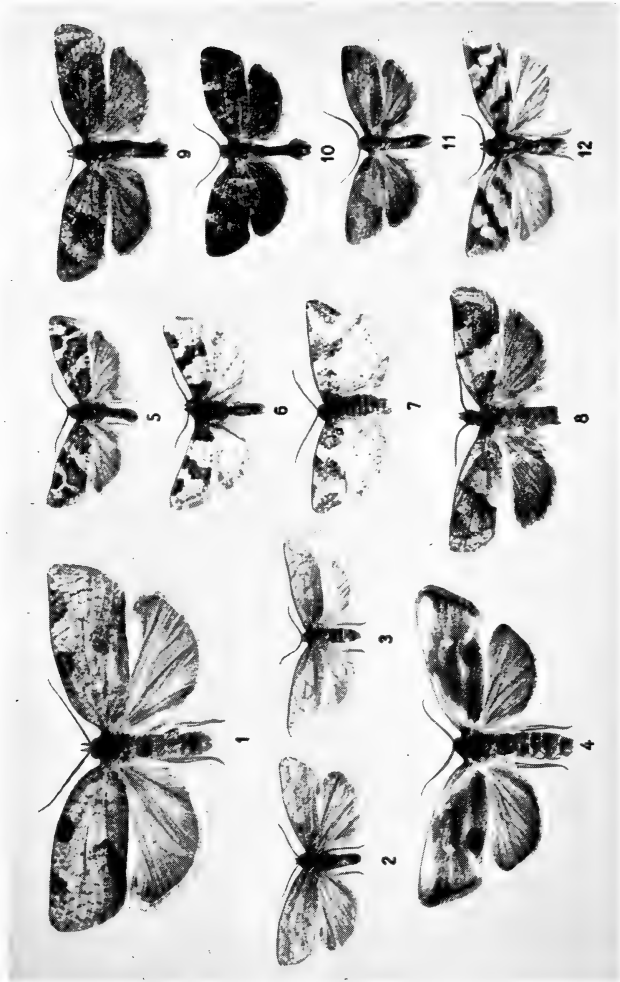

1. *Acleris schalleriana*, 2. do. var. *latefasciana*, 3 og 4. *A. comariana*,
 5. *A. aspersana* ♂, 6. do. ♀, 7. *A. shepherdana*, 8, 9 og 10. *A. ferru-*
gana, 11, 12 og 13. *A. tripunctulana*, 14. *A. quercinana*.

Tavle VI.

1. *Acleris holmiana*, 2 og 3. *A. reticulata*, 4. *A. lorquiniana*, 5. *Argyrotoxa forskaleana*, 6. *A. bergmanniana*, 7. *A. conwayana*, 8. *Tortrix loeflingiana*, 9. *T. viridana*, 10. *T. paleana*, 11. *T. viburniana*.

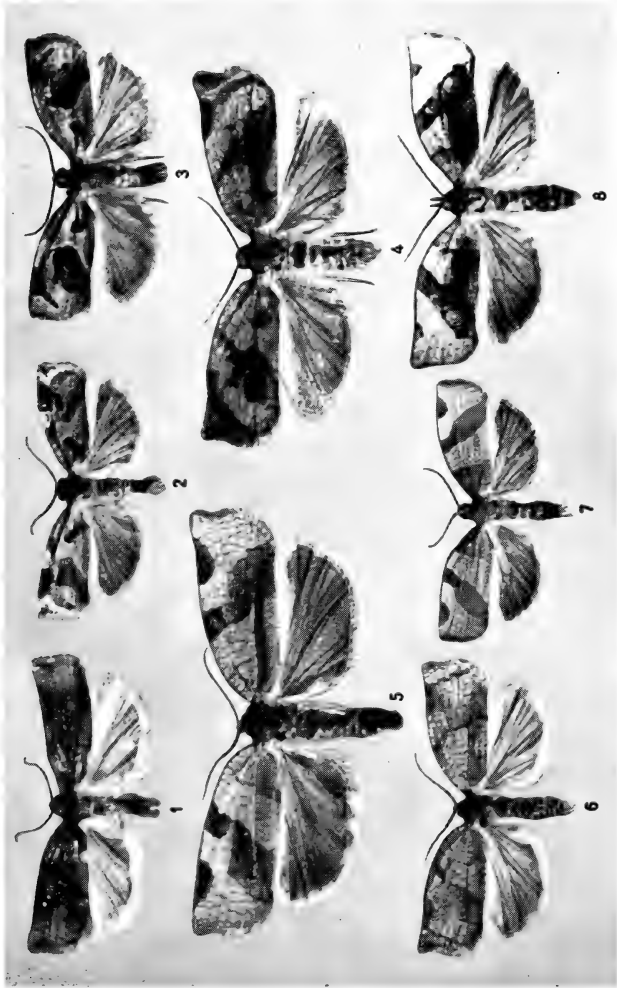

1. *Tortrix forsterana*, 2. *T. rusticana* ♂, 3. do. ♀, 4. *T. ministrana*,
 5. *T. pulchellana*, 6. *T. cinctana*, 7. *T. rigana*, 8. *Cacoecia diversana*,
 9. *C. musculana*, 10. *C. histrionana*, 11. *C. unifasciana*, 12. *C. strigana*.

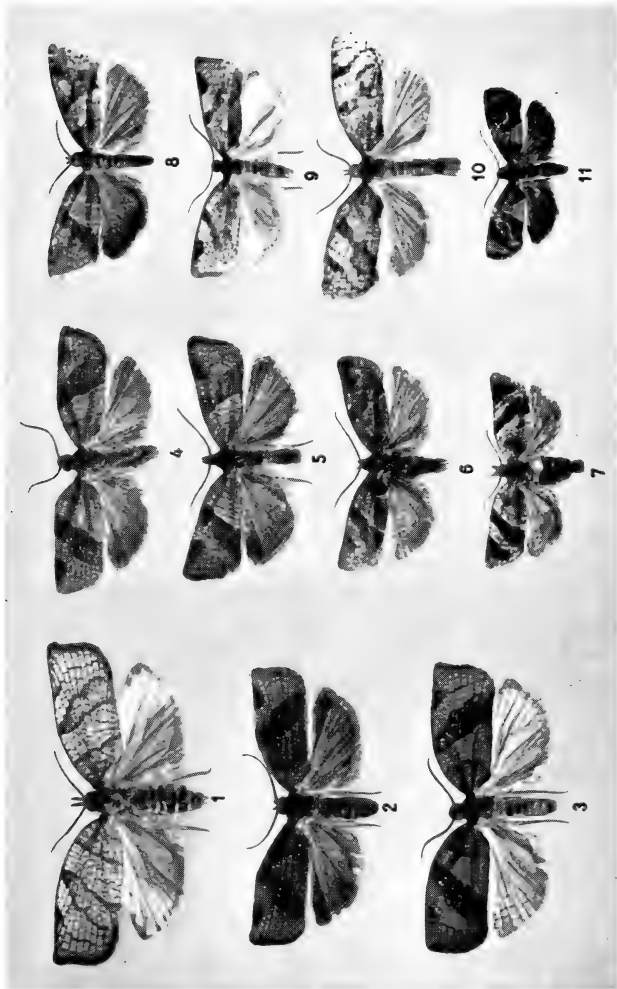

1. *Cacoecia costana*, 2. do. mørk form, 3. *C. aeriferana*, 4. *C. lecheana*,
5. *C. piceana* ♂, 6. do. ♀. 7. *C. podana* ♂.

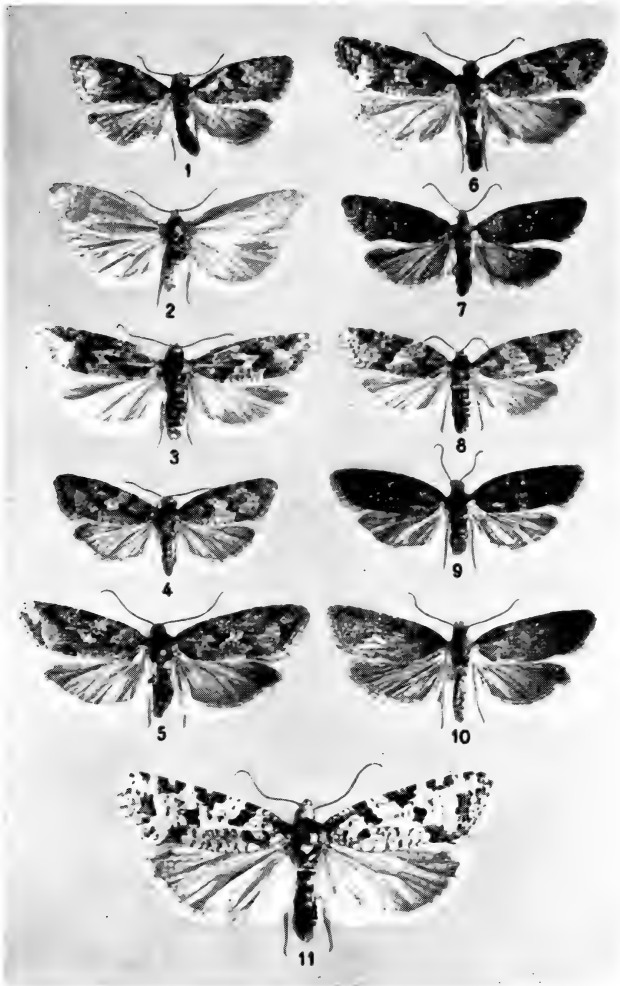

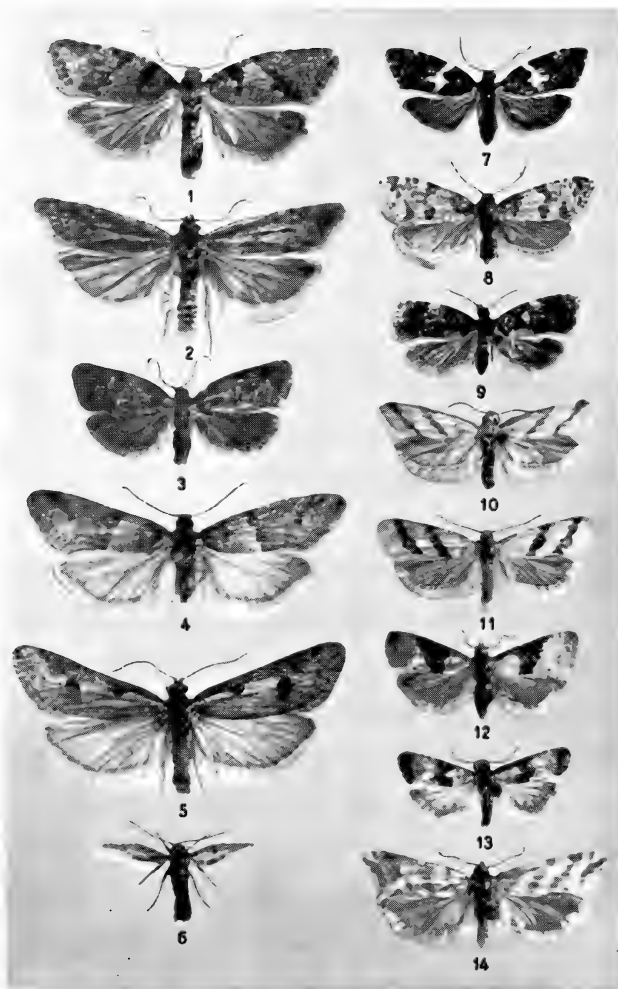
1. *Cacoecia betulana*, 2. *C. xylosteana*, 3. *C. crataegana* ♂, 4. do. ♀,
 5. *C. sorbiana* ♀, 6. *C. rosana* ♀, 7. *Pandemis ribeana* ♂, 8. do. var.
cerasana ♀.

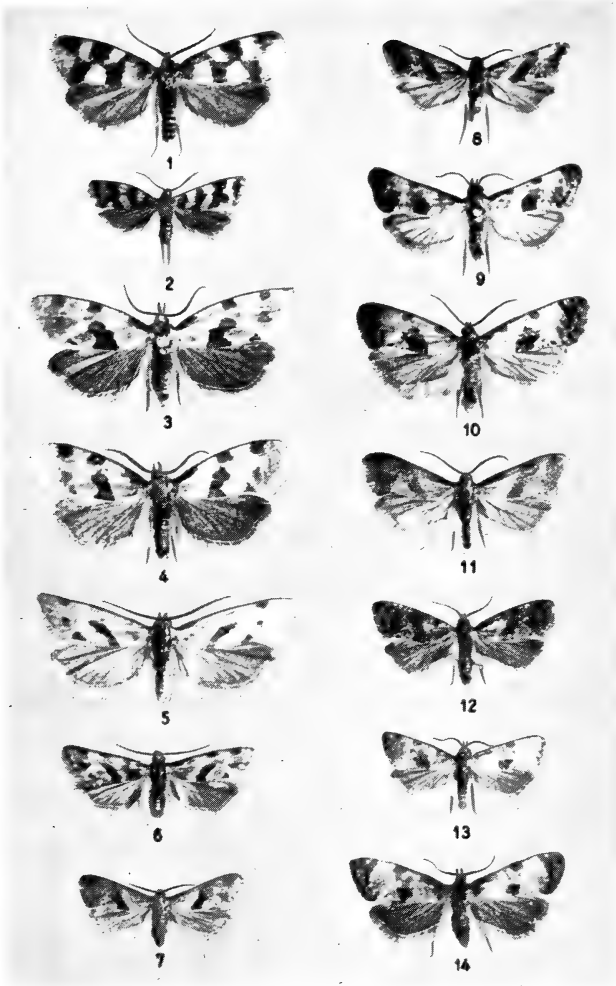
1. *Pandemis corylana* ♀, 2. *P. heparana*, 3. *P. dumetana*, 4. *P. cinnamomeana*, 5. *Philedone gerningana*, 6. *P. lunana* ♂, 7. do. ♀, 8. *Epagoge grotiana*, 9. *E. gnomana*, 10. *Capua orana*, 11. *C. angustiorana*.

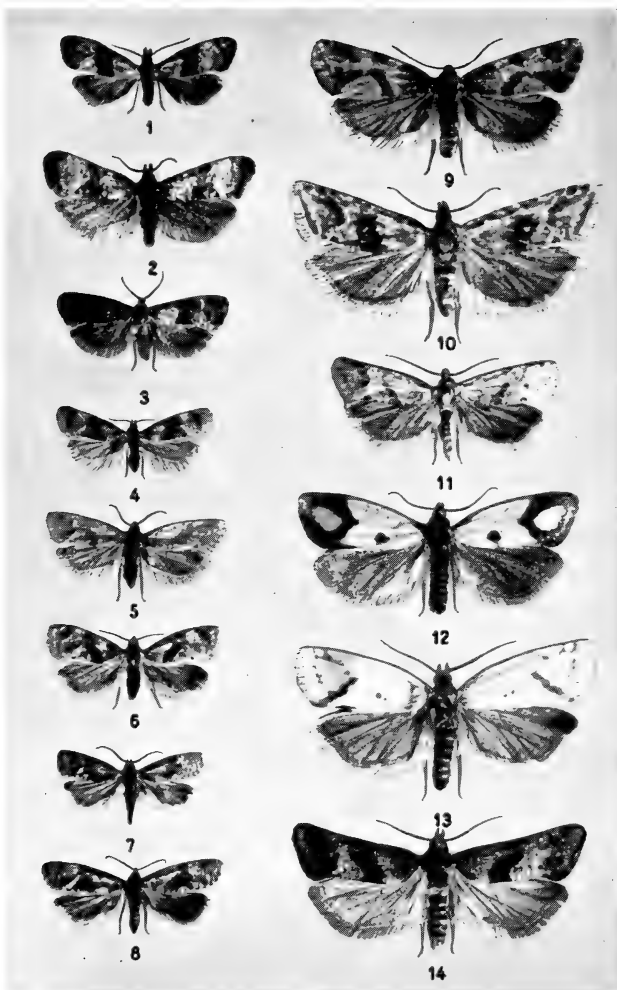
1. *Capua favillaceana*. 2. *Cnephasia longana* ♂, 3. do. ♀, 4. *C. incertana*, 5. *C. communana*, 6. *C. chrysantheana*, 7. *C. virgaureana*, 8 og 9. *C. pascuana*, 10. *C. genitalana*, 11. *Nephodesme penziana*.

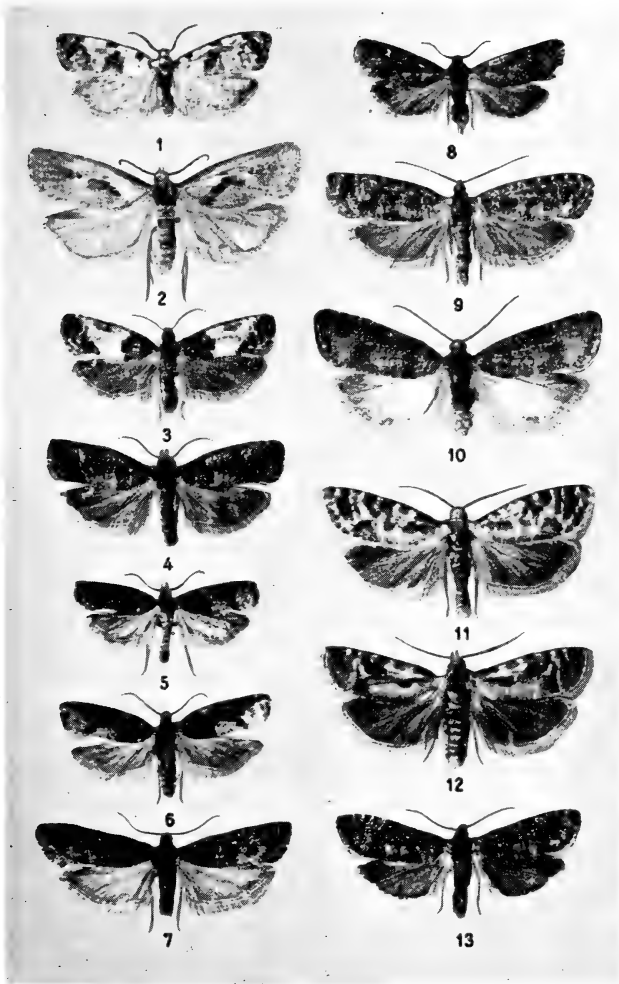
1. *Nephodesme incana*, 2. *N. osseana*, 3. *N. nubilana*, 4. *Tortricodes tortricella*, 5. *Exapate congelatella* ♂, 6. do. ♀, 7. *Olindia schumacherana*, 8. *Isotrias rectifasciana*, 9. *Spatalistic bifasciana*, 10. *Lozopera francillana*, 11. *L. beatricella*, 12. *Clyisia ambiguella*, 13. *C. angustana*, 14. *Phalonia dipoltella*.

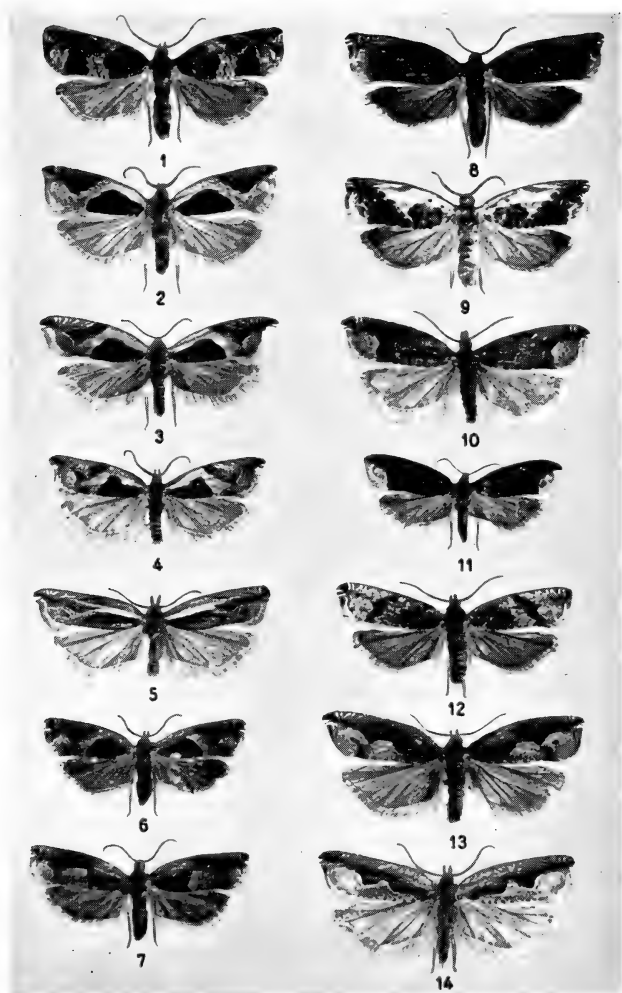
1. *Phalonia tessarana*, 2. *P. rutilana*, 3. *P. badiana*, 4. *P. cnicana*,
 5. *P. smeathmanniana*, 6. *P. kindermanniana*, 7. *P. implicitana*,
 8. *P. ciliella*, 9. *P. posterana*, 10. *P. hybridella*, 11. *P. flaviciliana*,
 12. *P. rupicola*, 13. *P. pallidana*, 14. *P. dubitana*.

1. *Phalonia curvistrigana*, 2. *P. atricapitana*, 3. *P. gilvicomana*,
4. *P. nana*, 5. *P. affinitana*, 6. *P. manniana*, 7. *Piercea vectisana*,
8. *P. alismana*, 9. *Clidonia hartmanniana*, 10. *Euxanthis alternana*,
11. *E. straminea*, 12. *E. zoegana*, 13. *E. hamana*, 14. *E. hilarana*.

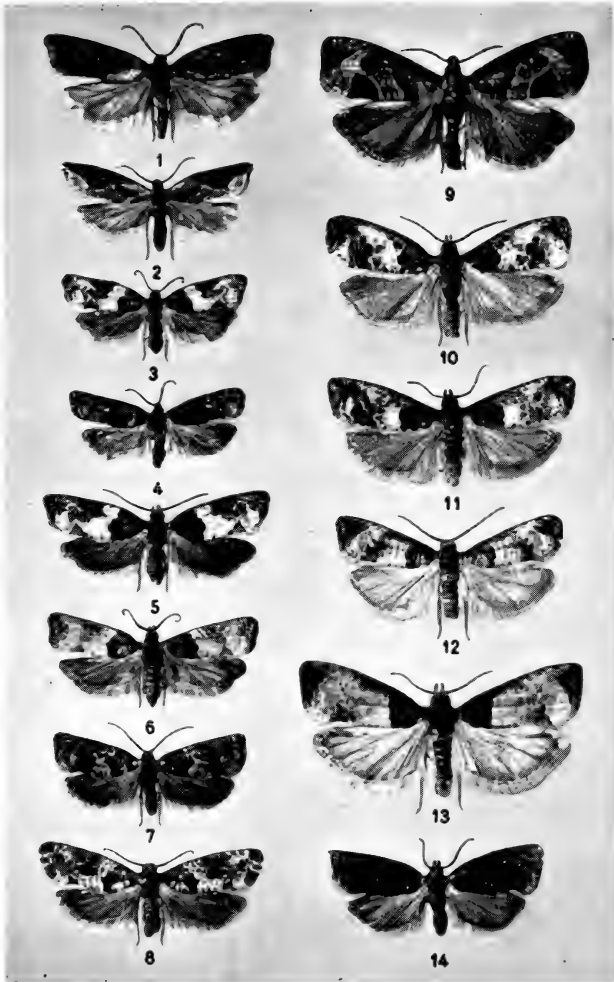

1. *Phtheochroa sodaliana*, 2. *Hysterosia inopiana*, 3. *Spilonota ocellana*, 4. do. var. *laricana*, 5 og 6. *Acroclita naevana*, 7. *Evetria duplana*, 8. *E. posticana*, 9. *E. pinivorana*, 10. *E. turionana*, 11. *E. pinicolana*, 12. *E. buoliana*, 13. *E. resinella*.

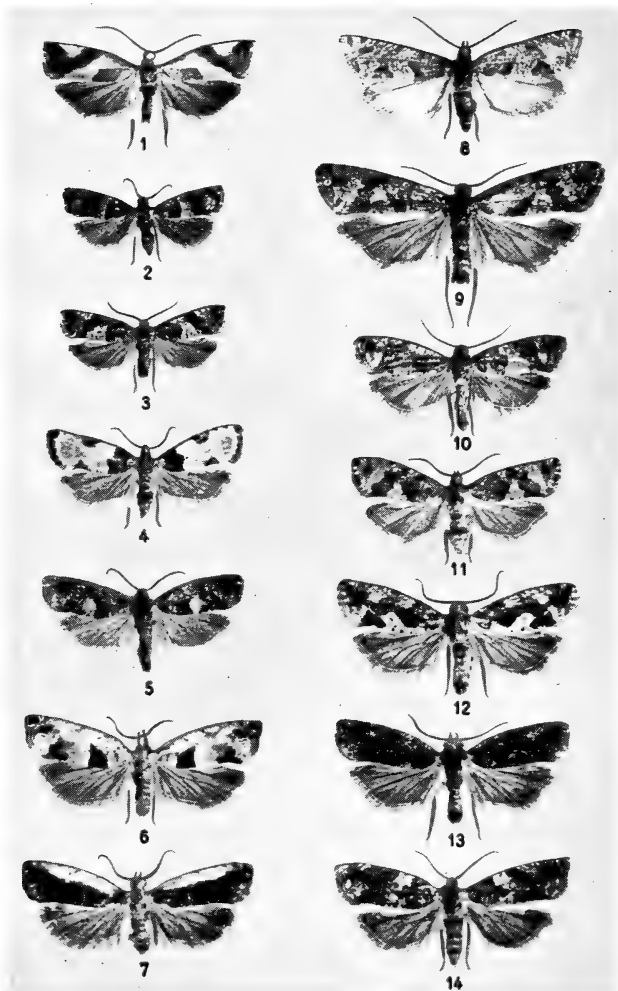

1. *Ancyliis achatana*, 2. *A. derasana*, 3. *A. lundana*, 4. *A. myrtillana*,
5. *A. siculana*, 6. *A. obtusana*, 7. *A. mitterbacheriana*, 8. *A. upupana*,
9. *A. laetana*, 10. *A. tineana*, 11. *A. selenana*, 12. *A. unguicella*,
13. *A. uncana*, 14. *A. biarcuana*.

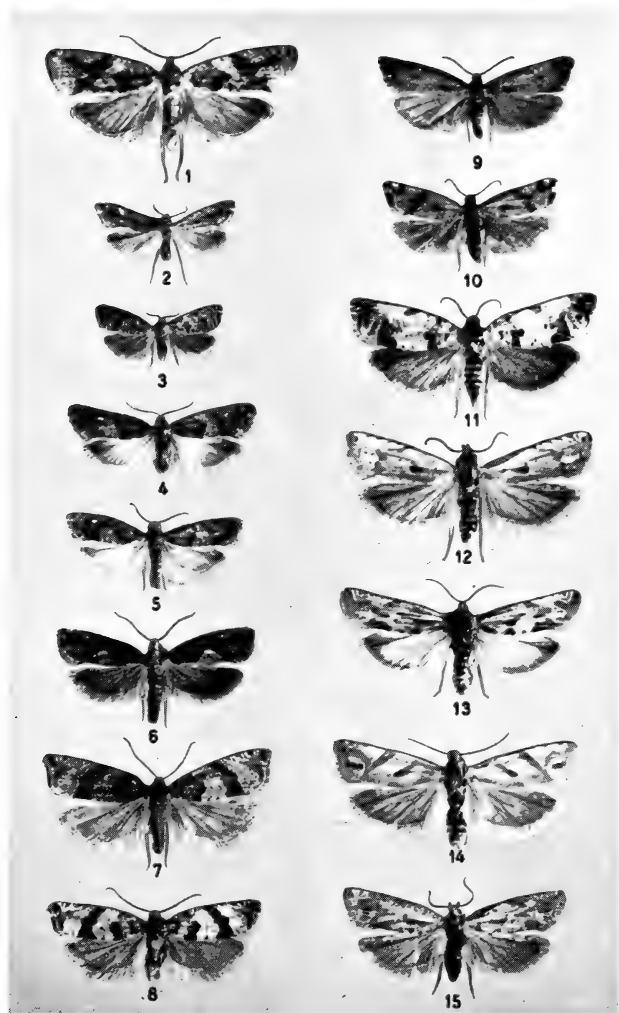

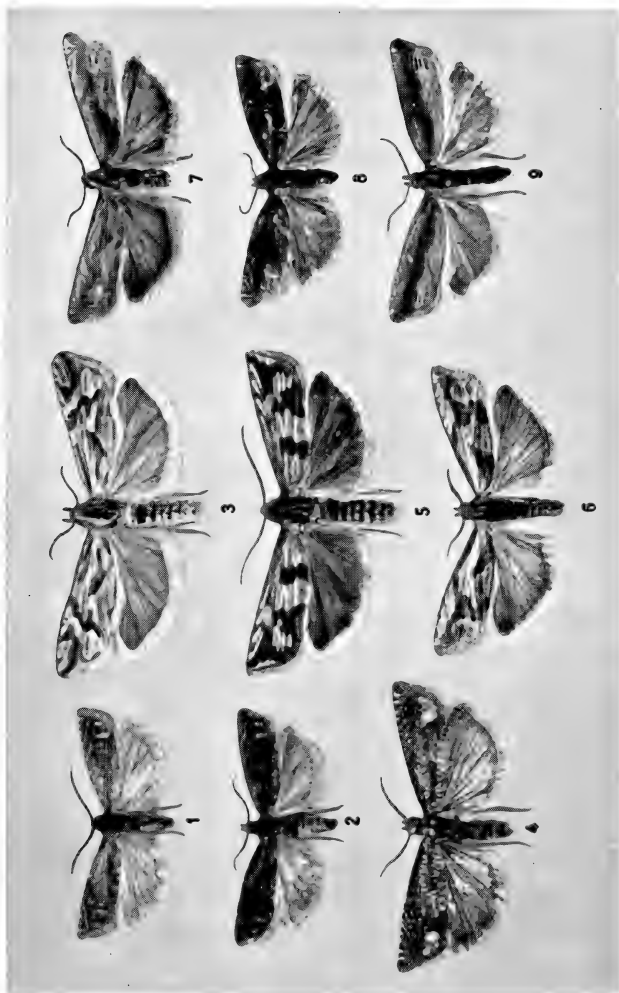
1. *Ancylis inornatana*, 2. *A. diminutana*, 3. *Gypsonoma dealbana*,
 4. do. var. *alnetana*, 5. *G. neglectana*, 6. *G. aceriana*, 7. *G. minutana*,
 8. *G. oppressana*, 9. *Notocelia uddmanniana*, 10. *N. rosaecolana*,
 11. *N. trimaculana*, 12. *N. incarnatana*, 13. *N. roborana*, 14. *Semasia albersana*.

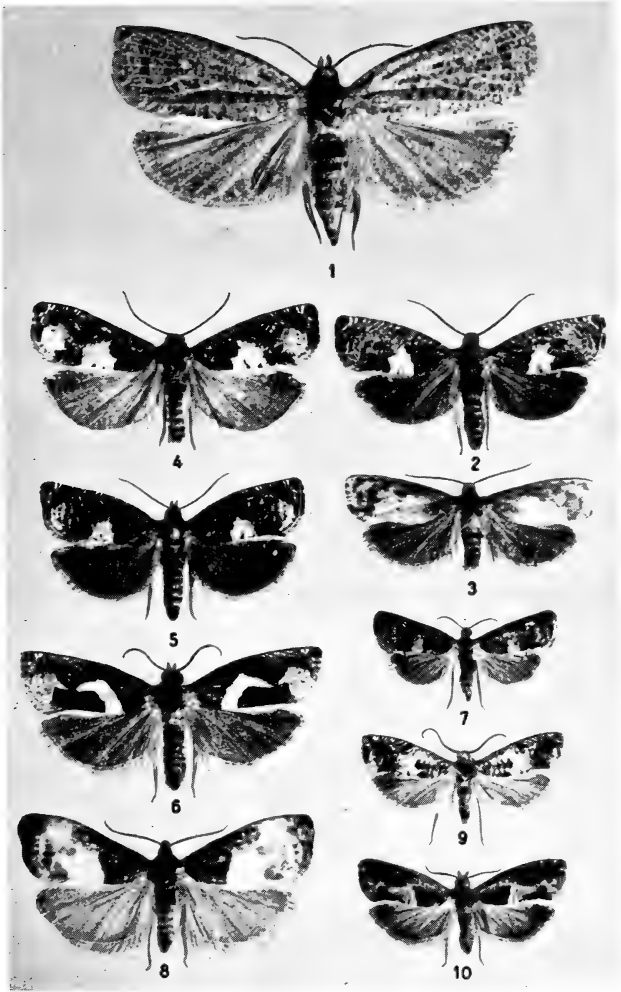
1. *Semasia cruciana*, 2. *S. vacciniana*, 3. *S. gimmerthaliana*, 4. *S. simplana*, 5. *S. rubiginosana*, 6. *S. ramella*, 7. *do. ab. costana*, 8. *S. quadrana*, 9. *S. diniana*, 10. *S. rufimitrana*, 11. *S. ratzeburgiana*, 12 og 13. *S. stroemiana*, 14. *S. trimaculana*.

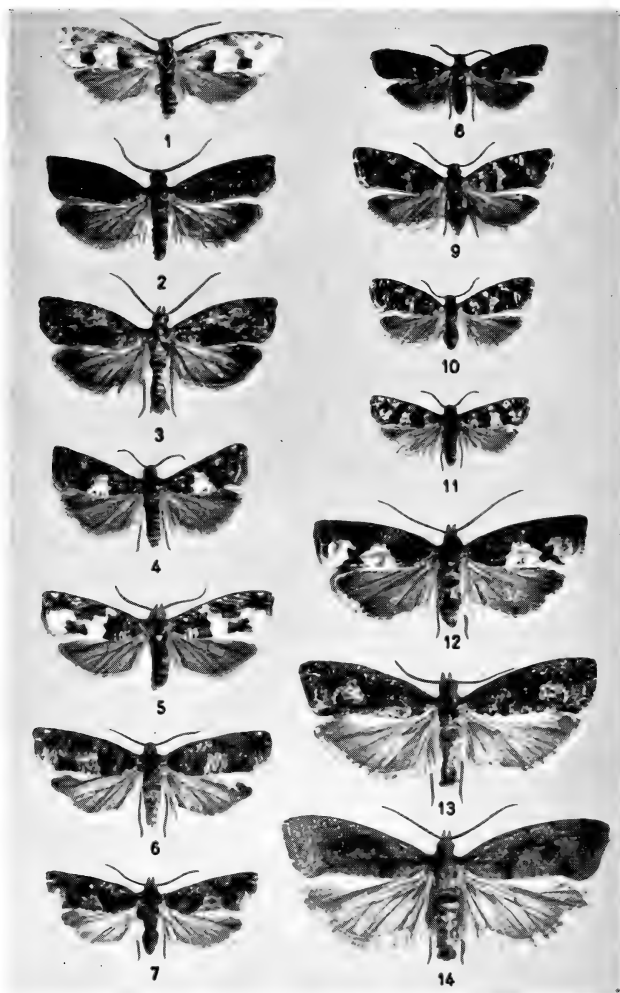
1. *Semasia signatana*, 2. *S. granitana*, 3. *S. nanana*, 4. *S. pygmaeana*,
 5. *S. subsequana*, 6. *S. ustomaculana*, 7. *S. ericetana* ♂, 8. do. ♀,
 9. *S. fractifasciana* ♂, 10. do. ♀, 11. *S. nigromaculana*, 12. *S. lacteana*,
 13. *S. krygeri*, 14. *S. pupillana*, 15. *S. latiorana*.

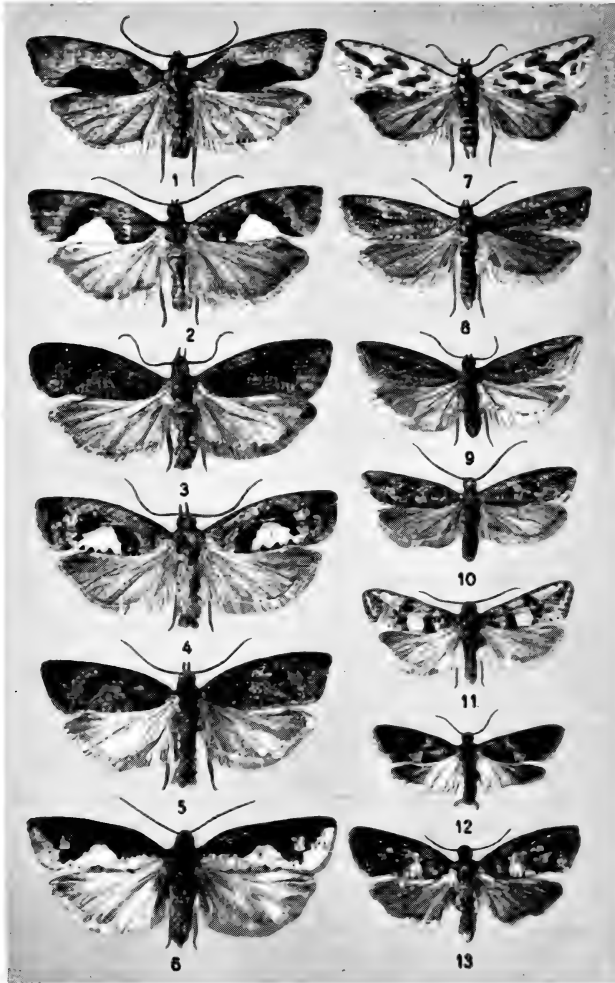
1 og 2. *Semasia tripoliana*, 3. *S. messingiana*, 4. *Pseudeucosma caesimaculana*, 5. *P. infidana*, 6. *Eucosma cana*, 7. *E. scopoliana*, 8. *E. fulvana*, 9. *E. expallidana*.

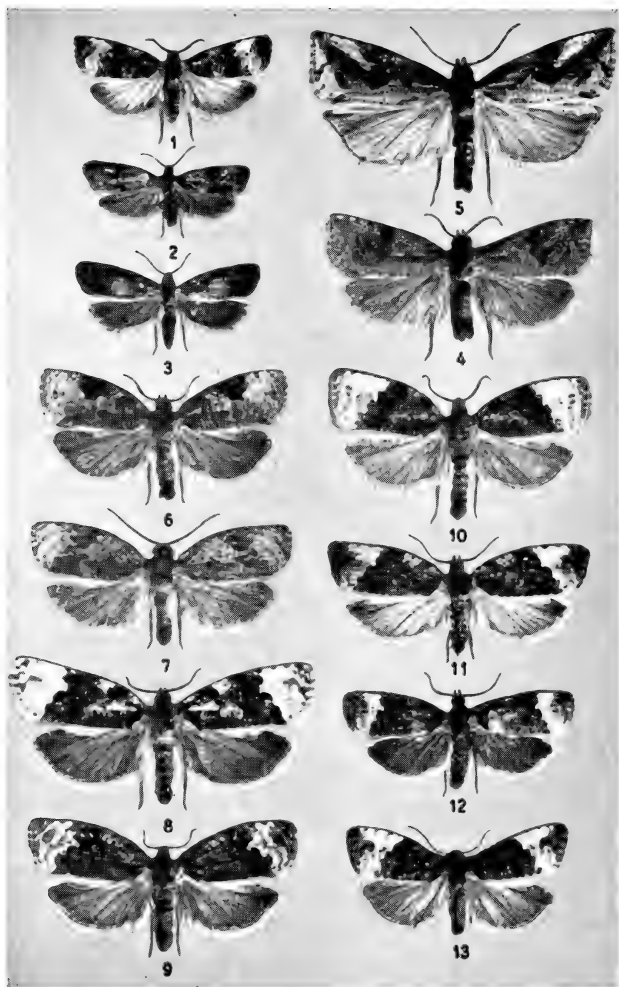
1. *Eucosma grandaevana*, 2. *E. farfarae*, 3. do. *ab. melstediana*,
 4. *E. pflugiana* ♂, 5. do. ♀, 6. *E. foenella*, 7. *E. obscurana*, 8. *E. cynos-*
batella, 9. *E. subocellana*, 10. *E. penkleriana*.

1. *Eucosma bilunana*, 2 og 3. *E. nisella*, 4. *E. graphana*, 5. *E. demarniana*, 6. *E. tetraquetrana*, 7. *E. immundana*, 8. *E. nigricana*, 9. *E. proximana*, 10. *E. tedella*, 11. *E. nemorivaga*, 12. *E. similana*, 13. *E. ophthalmicana*, 14. *E. sordidana*.

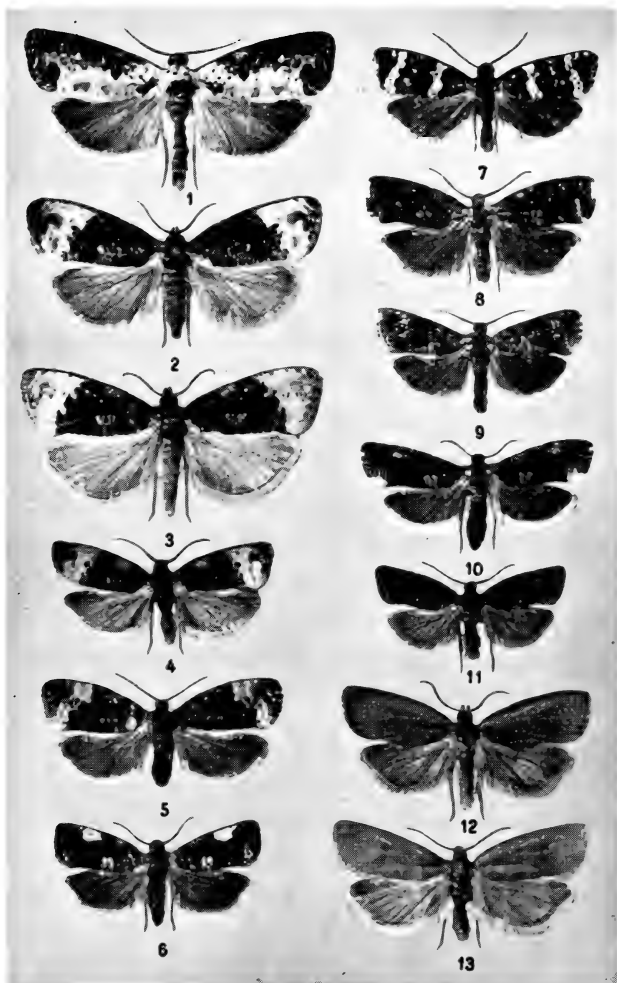

1, 2 og 3. *Eucosma solandriana*, 4. *E. brunnichana*, 5 og 6. *E. semifuscana*, 7. *Thiodia citrana*, 8. *Bactra robustana*, 9. *B. lanceolana*, 10. *B. furfurana*, 11. *Polychrosis littoralis*, 12. *Lobesia permixtana*, 13. *Cymolomia hartigiana*.

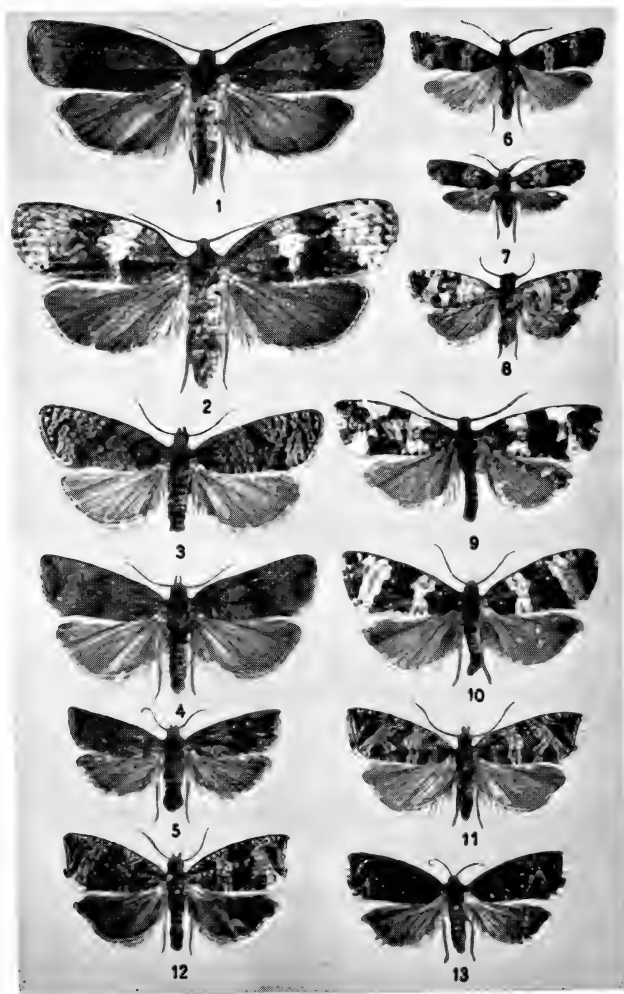

1. *Endothenia sellana*, 2. *E. carbonana*, 3. *E. nigricostana*, 4. *E. ericetana*, 5. *E. antiquana*, 6. *Apotomis semifasciana*, 7. *A. hartmanniana*, 8. *A. corticana*, 9. *A. capreana*, 10. *A. betulaetana*, 11. *A. sororculana*, 12. *A. sauciana*, 13. *Argyroploce pruinana*.

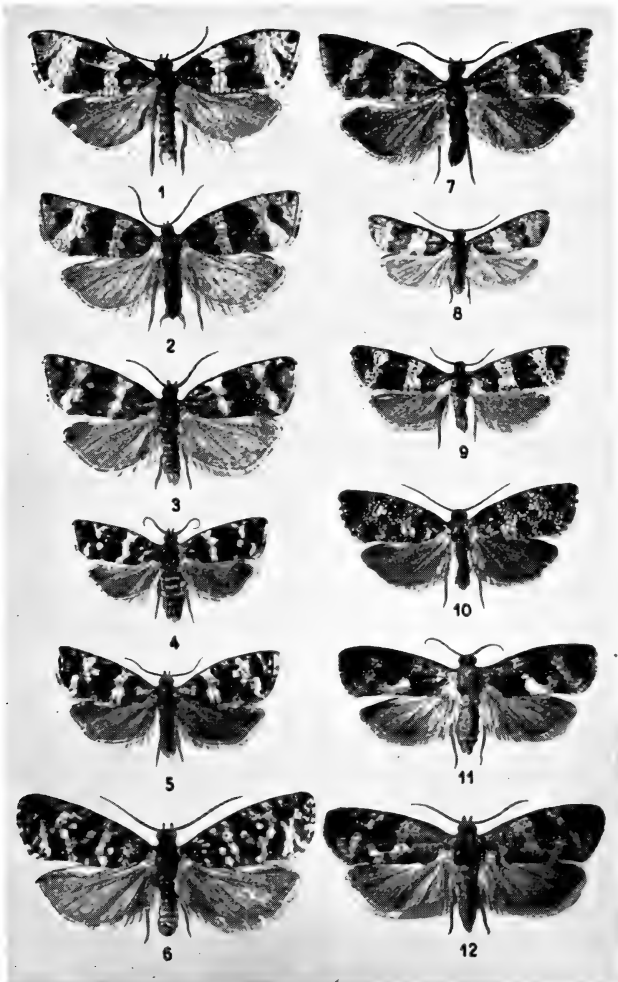

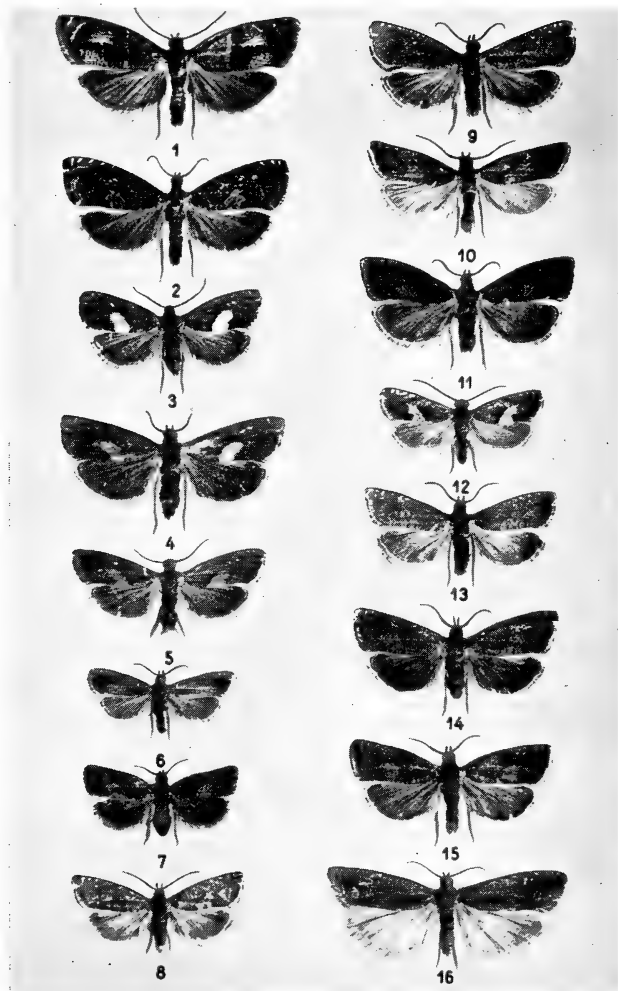
1. *Argyroploce salicella*, 2. *A. variegana*, 3. *A. ochroleucana*, 4. *A. dimidiana*, 5. *A. roseomaculana*, 6. *A. dalecarliana*, 7. *A. tiedemanni*, 8. *A. siderana*, 9. *A. textana*, 10. *A. penthinana*, 11. *A. arbustella*, 12. *A. rufana*, 13. *A. purpurana*.

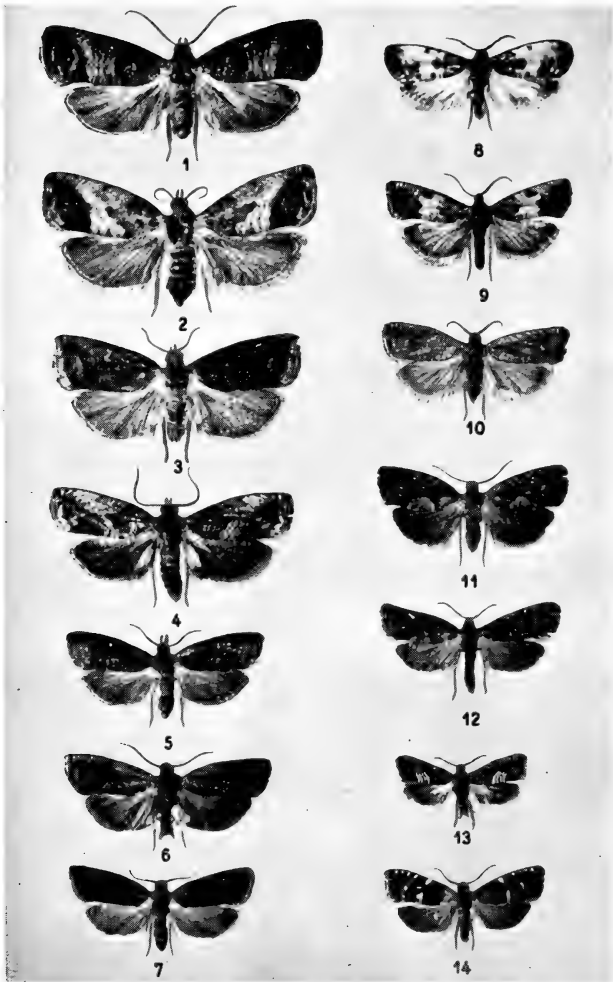
1. *Argyroploce branderiana*, 2. do. var. *viduana*. 3. *A. mygindana*, 4. *A. striana* ♂, 5. do. ♀, 6. *A. cespitana*, 7. *A. latifasciana*, 8. *A. rurestrana*, 9. *A. charpentierana*, 10. *A. bipunctana*, 11. *A. rivulana*, 12. *A. lacunana*, 13. do. var. *rooana*.

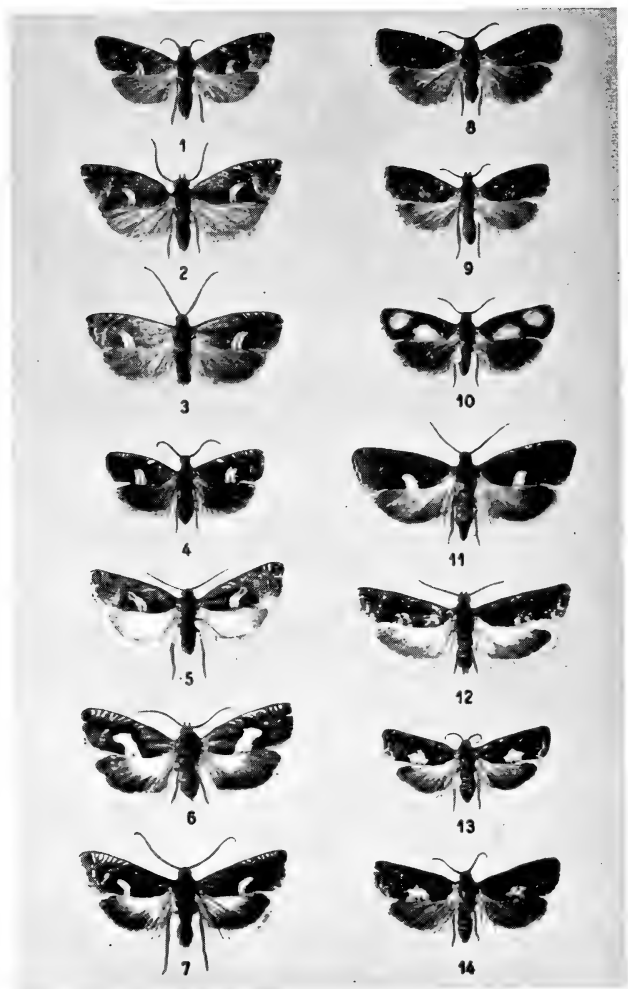
1. *Argyroploce umbrosana*, 2. *A. urticae*, 3. *A. micana* ♂, 4. do. ♀,
 5. *A. palustrana*, 6. *A. schulziana*, 7. *A. metallicana*, 8. *A. bifasciana*,
 9. *A. dissolutana*, 10. *A. hercyniana*, 11. *Eudemis profundana*,
 12. *E. porphyrana*.

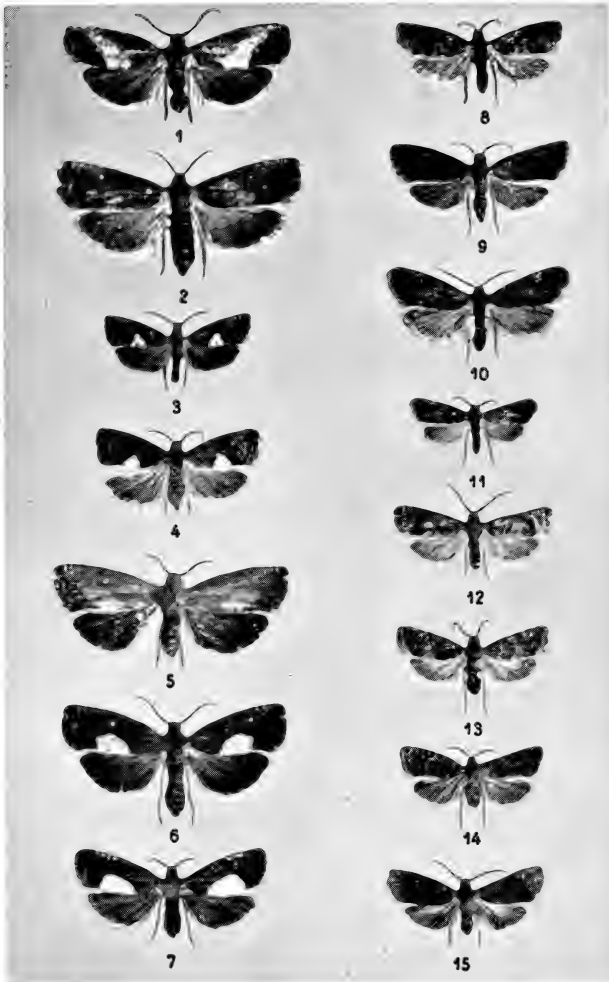
1. *Olethreutes arcuella*, 2. *Enarmonia woerberiana*, 3. *Hemimene petiverella*, 4. *H. flavidorsana*, 5. *H. politana*, 6. *H. incognitana*, 7. *H. alpestrana*, 8. *H. plumbagana*, 9. *H. obscuratana*, 10. *H. acuminatana*, 11. *H. simpliciana*, 12. *H. agilana*, 13. *Lipoptycha plumbana*, 14. *L. saturnana*, 15. *L. aeratana*, 16. *Lathronympha hypericana*.

1. *Laspeyresia pomonella*, 2. *L. splendana*, 3. do. mørk form,
 4. *L. grossana*, 5. *L. funebrana*, 6. *L. nigricana*, 7. *L. roseticolana*,
 8. *L. servillana*, 9. *L. succedana*, 10. *L. microgrammana*, 11. *L. pac-*
tolana, 12. *L. strobilella*, 13. *L. compositella*, 14. *L. cosmophorana*.

1. *Laspeyresia coniferana*, 2. *L. duplicana*, 3. *L. discretana*, 4. *L. pallifrontana*, 5. *L. perlepidana*, 6. *L. orobana*, 7. *L. dorsana*, 8. *L. gallicana*, 9. *L. janthinana*, 10. *L. aurana*, 11. *Crobylophora inquinatana*, 12. *Pammene inquilina*, 13. *P. argyrana*, 14. *P. amygdalana*.

1. *Pammene juliana*, 2. do. var. *herrichiana*, 3. *P. populana*, 4. *P. spiniana*, 5. *P. aurantiana*, 6. *P. regiana*, 7. *P. trauniana*, 8. *P. agnotana*, 9. *P. germana*, 10. *P. flexana*, 11. *P. nitidana*, 12. *P. luedersiana*, 13. *P. splendidulana*, 14. *P. ochsenheimeriana*, 15. *P. rhediella*.

